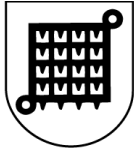

**Handlingar
till
Kommunstyrelsens
sammanträde
4 april 2018**

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 39 **Dnr 2018/126**
Anmälan till IVO enligt Lex Sarah avseende tillsyn

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att anmäla en händelse avseende bedömda brister i tillsyn till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO).

Ärendebeskrivning

En vårdtagare har ramlat. Brister i tillsynen bedöms ha orsakat men för den aktuella personen.

Händelsen har utretts av den medicinskt ansvariga sjuksköterskan som funnit att det skedda ska betraktas som en sådan händelse som är anmälningspliktigt till IVO enligt Lex Sarah.

Anmälan ska göras av den som driver verksamheten.

Det inträffade är även anmält till IVO enligt Lex Maria.

Socialchefen informerar.

Åtgärder har redan vidtagits med anledning av händelsen

- Utbildningsinsatser har genomförts
- Kommunikationen mellan och inom olika yrkesgrupper systematiseras mer.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Sektor Omsorg
Maria Lohrant
MAS
[Tel:0528-567629](tel:0528-567629)

Kommunstyrelsen
E-post: maria.lohrant@fargelanda.se

Anmälan enligt Lex Sarah angående bristande tillsyn

Förslag till beslut

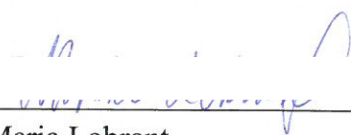
Kommunstyrelsen beslutar att anmäla till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) en händelse avseende bedömda brister i tillsyn.

Ärendet

En vårdtagare har ramlat. Brister i tillsyn bedöms ha orsakat men för den aktuella personen.

Händelsen har utretts. Det inträffade är av sådan karaktär att det ska betraktas som anmälningspliktigt till IVO enligt Lex Sarah.

En anmälan till IVO skall göras om det finns en *påtaglig risk* eller *allvarliga* hot för en brukares liv, fysiska- eller psykiska hälsa.

Maria Lohrant
Medicinsk ansvarig sjuksköterska

Sektor Omsorg

Maria Lohrant

MAS, Tel:0528-567629

E-post:maria.lohrant@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Patientsäkerhetsberättelse

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta "Patientsäkerhetsberättelse 2017" och hålla den tillgänglig för den som önskar ta del av den.

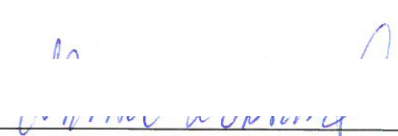
Ärendet

MAS har i sektorns kvalitetsledningssystem STRATSYS, sammanställt Patientsäkerhetsberättelse 2017 för Färgelanda kommun, Sektor Omsorg.

Enligt 3 Kap. §10 i Patientsäkerhetslagen är Vårdgivaren (kommunen som juridisk person) skyldig att senast den 1/3 varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse av vilken ska framgå;

1. Hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår
2. Vilka åtgärder som har vidtagits för att öka patientsäkerheten, och
3. Vilka resultat som har uppnåtts.

Patientsäkerhetsberättelsen ska hållas tillgänglig för den som önskar ta del av den. Färgelanda kommuns patientsäkerhetsberättelser finns sedan 2011 tillgängliga på kommunens hemsida.

Maria Lohrant
Medicinsk ansvarig sjuksköterska

Postadress

458 80 Färgelanda

Telefon

0528-56 70 00

E-post

kommun@fargelanda.se

Bankgiro

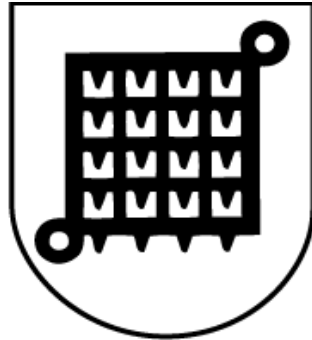
890-9269

Besöksadress

Fax

Hemsida

Organisationsnummer

Patientsäkerhetsberättelse

Sektor Omsorg

Patientsäkerhetsberättelse Sektor Omsorg

Sammanställd av Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska Maria Lohrant

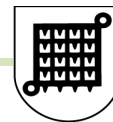
2017

Enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) ska vårdgivaren senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Den ska innehålla uppgifter om hur man under det gångna året arbetat med patientsäkerhetsarbetet och hur man samverkat för att förebygga risker och vilka egenkontroller man gjort för att mäta vårdkvalitén.

I berättelsen ska vårdgivaren redovisa avvikelser, inkomna klagomål och synpunkter samt om händelser utretts enligt patientsäkerhetslagen och hur många vårdskador som bedömts som allvarliga.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur det systematiska patientsäkerhetsarbetet har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Övergripande mål och strategier	5
Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet	6
Struktur för uppföljning/utvärdering	7
Uppföljning genom egenkontroll.....	8
Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet.....	9
Samverkan för att förebygga vårdskador	11
Risikanalys.....	12
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet	13
Klagomål och synpunkter	14
Sammanställning och analys	15
Samverkan med patienter och närstående	16
Resultat.....	17
Övergripande mål och strategier från föregående år	25
Övergripande mål och strategier för kommande år.....	26

Sammanfattning

Det har hänt mycket under 2017!

Digitalisering Vårdplanering på distans har kommit igång och faller väl ut.

Läkemedelshantering En oberoende granskning av vår läkemedelshantering är utförd av leg. farmaceut. Vi har investerat i nya, säkrare läkemedelsskåp på två av våra SÄBO och i hemsjukvården.

Vårdhygien Arbetet med att skapa struktur kring tvättstuga för att alla ska ha möjlighet att byta om på arbetsplatsen har fortgått. Hygienombuden genomför självskattning av basala hygienrutiner 4ggr/år. Följsamheten till basal hygienrutiner är hög.

Palliativ vård Vi har skapat lokal rutin för palliativ vård utifrån de nationella riktlinjerna och implementerat denna på APT ute i verksamheterna.

Demensvård Ny personal går webbutbildning i demensvård. De får även delta i intern utbildning i demensvård innan de börjar arbeta.

Utbildningsinsatser

- Sårläggning och förbandsmaterial, sjuksköterskor och sårombud
- Utbildning för Samverkande sjukvårdsuppdrag. D-HLR, RETTS, behandlingsriktlinjer. Sjuksköterskor.
- Utbildning av ny smärtpump, sjuksköterskor
- Utbildning av nattdialys, sjuksköterskor
- Hot och våld samt våld i nära relationer
- ICF med KVÅ-koder, sjuksköterskor
- Utbildning i D-HLR, sjuksköterskor och omsorgspersonal
- Utbildningsinsats inom psykiatri för omsorgspersonal i hemtjänst och socialpsykiatri.

Genomförda egenkontroller på SÄBO visar bra resultat. Trots att målet med nattfasta på max 11 timmar är uppnått har det ändå skett en ökning av personer med BMI mindre än 22. Det är i år 30%. Den vanligaste orsaken till risk för undrnäring som har identifierats är bakomliggande sjukdom.

Trycksårshänsynen ligger på 18% av alla registrerade i Senior Alert. Av de dokumenterade trycksåren är flertalet av kategori 1 dvs rodnad.

Resultaten i Palliativregistret ligger på ungefär samma nivå som tidigare år med den skillnaden att 100% blivit lindrade från illamående i livets slut. Förbättrat resultat även med erbjudet efterlevnadsamål till 93,9%. Nu behöver vi bara lite hjälp från läkare att genomföra fler brytpunktsamtal.

Utifrån läkemedelsavvikelser där 63% utgör bortglömda doser och det vid ett tillfälle har lett till anmälan om risk för allvarlig vårdskada planeras under 2018 införas digitala signeringslistor. En påminnelse kommer om dos inte är signerad.

Antalet fall är färre än förra året men antalet allvarliga skador är något fler. Vi kommer fortsätta att satsa på balans- och styrketräning ihop med förebyggande åtgärder som halksockar, fallskyddsmattor och dyl.

Övergripande mål och strategier

I kommunens övergripande verksamhetsplan finns inga specifika mål för den kommunala hälso- och sjukvården. Men några mål påverkar patientsäkerheten i rätt riktning. Tex.

- God och vällagad mat i egna kök. När maten smakar bra äter man bättre och risken för undernäring minskar.
- att få bo tillsammans på äldreboendet även om bara den ena parten har omsorgsbehov ökar trygghet och nöjdhet och bidrar till en god psykisk hälsa.
- heltidstjänster inom äldreomsorgen ökar kontinuiteten i personalgrupperna vilket är positivt ur patientsäkerhetssynpunkt.

Äldreomsorgen och den kommunala hälso- och sjukvården har fortsatt arbetat i linje med regeringens mål och VästraGötalandsregionens satsning på "Bättre liv för sjuka äldre".

Fokusområden är:

- SIP, Samordnad Individuell Plan där kommunen jobbar efter rutiner framtagna av regionen och använder regionens webbutbildning om SIP.

- Mobil närsjukvård, Målet är att erbjuda de mest sjuka äldre primärvård/specialistvård via hembesök.

- Kunskapsbaserad vård. Vi arbetar enligt nationella och regionala riktlinjer och använder oss av kvalitetsregister för att kunna leverera en patientsäker vård av hög kvalitet.

- God och säker läkemedelsbehandling. Läkemedelsgenomgångar ska genomföras enl. regionens medicinska riktlinje. Olämpliga läkemedel ska undvikas om de går. Patienterna ska få rätt medicin i rätt dos vid rätt tid! Hanteringen ska vara säker. Digitala signeringslistor planeras att införas under 2018 och nyckelfria lås som kan loggas är bra hjälpmedel som vi hoppas kunna införa.

- Trygg och säker vårdövergång. Nya nationella riktlinjer för utskrivning från sjukhus kräver bra rutiner för informationsöverföring och planering inför hemgång. Detta blir ett område att jobba vidare med den närmaste framtiden.

Dessutom ska vi i arbetet med äldre;

- Arbeta hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande. Under 2017 arbetades det fram en äldreplan som ska antas av plitiken under 2018.

□

Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet

Kommunstyrelsen ansvarar för att;

- den hälso- och sjukvård som kommunen erbjuder uppfyller hälso- och sjukvårdslagens krav på god vård
- kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras
- det finns ett kvalitetsledningssystem inom sektor omsorg i Färgelanda kommun samt att sätta övergripande mål för verksamheten.

Socialchef/Verksamhetschef för hälso- och sjukvård ansvarar för att;

- verksamheten tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet
- rutiner för riskanalys, avvikelshantering, klagomålshantering, samverkan och egenkontroller finns

MAS ansvarar för att;

- rutiner för hälso- och sjukvårdsarbete finns och är kända av personalen
- behovet av läkarkontakt tillgodoses
- att delegeringar utförs så att patientsäkerheten bibehålls
- rutiner finns för säker läkemedelshantering
- anmälningar till IVO enl. Lex Maria görs vid vårdskada eller risk för vårdskada
- kontrollera att krav och mål uppnås

Enhetschefer ansvarar för att;

- se de olika processerna i verksamheten
- att personalen känner till och arbetar efter kommunens policy, riktlinjer och rutiner samt deltar i egenkontroll av verksamhetens kvalitet

Övrig personal inom sektor omsorg ansvarar för att;

- jobba efter kommunens policy, riktlinjer och rutiner
- medverka vid egenkontroller och kvalitetsutveckling av verksamheten

Stödfunktioner;

Vårdhygien - hygiensköterska med kommunalt ansvar inom NU-sjukvården

- utarbetar kommunala rutiner för det vårdhygieniska arbetet
- erbjuder regelbunden utbildning och rådgivning
- skapar verktyg för egenkontroll av verksamheten för att säkerställa en god hygienisk standard

Tandvårdsenheten

- erbjuder årliga munhälsobedömningar till vårdtagare som har intyg om nödvändig tandvård

Struktur för uppföljning/utvärdering

Resultat av egenkontroller och uppföljningar sammanställs fortlöpande och läggs in i kvalitetsledningssystemet.

MAS och enhetschefer analyserar först var för sig, och sedan tillsammans resultaten och presenterar på ledningsgrupp, äldrechefsmöten och APT. Personalens delaktighet med erfarenheter och förslag är viktig för att driva kvalitetsarbetet framåt.

Vid dessa möten på både lednings- och verksamhetsnivå, utvärderas resultaten och man tar ställning till hur det fortsatta arbetet skall bedrivas, om insatser behövs och vilka delar man ska satsa på.

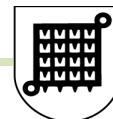
På ledningsgruppsmöten deltar socialchef/verksamhetschef samt utvecklingschef och görs då uppmärksamma och delaktiga i verksamheternas resultat och planering av åtgärder.

Åtgärder planeras och läggs in i kvalitetsledningssystemet där tidsplan och resultat visas.

Enhetscheferna ansvarar för att föra ut informationen till vård- och omsorgspersonalen.

En övergripande presentation av patientsäkerhetsberättelsen görs för kommunstyrelsen. Då redovisas det viktigaste och ev. nytt innehåll.

2017 genomfördes kvalitetsveckan i alla verksamheter inom sektor omsorg. "Kvalitetsveckan" ger en tydligare koppling till vårt ledningssystem då det är ett tillfälle att se sammanhanget mellan aktiviteter, egenkontroller och åtgärder och resultaten som levereras.

Uppföljning genom egenkontroll

Egenkontroller i kommunal hälso- och sjukvård.

Regelbundna loggkontroller i verksamhetens dokumentationssystem Magna Cura.

Journalgranskning av leg.personals journalföring.

Riskbedömningar i Senior Alert (nationellt kvalitetsregister) av fall-trycksår-nutrition-munhälsa och blåsdysfunktion

Mätning av nattfasta på SÄBO

Månadsvis uppföljning av fallrapporter/statistik i vårt dokumentationssystem Magna Cura.

punktprevalensmätning av trycksår-frekvens på SÄBO enl. Senior Alert. (nationellt kvalitets register)

Registrering i Palliativregistret (nationellt kvalitetsregister)

Registrering i BPSD (nationellt kvalitets register)

Uppföljning av läkemedelsavvikelser/statistik i vårt dokumentationssystem Magna Cura.

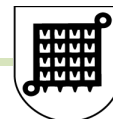
Kvalitetsgranskning av KAF (kommunalt akutläkemedelsförråd) utförs av regionen.

Årlig kvalitetsgranskning av läkemedelshanteringen. Utförs av leg. apotekare.

"Egenkontroll - vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg" har genomförts under våren 2017. Utarbetad av Vårdhygien, NU-sjukvården.

Självskattning av följsamhet till basala hygienrutiner. 4ggr/år

Deltar i HALT, Folkhälsomyndighetens mätning av VRI (vårdrelaterade infektioner) och antibiotika behandlingar.

Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

Stratsys

- I kvalitetsledningssystemet Stratsys finns den kommunala hälso- och sjukvårdens rutiner och andra dokument. Även egenkontroller, uppföljningar, åtgärder och resultat redovisas i detta system.

Dokumentation

- Modul för hälso- och sjukvårdsdokumentation enl. ICF är inköpt. Utbildning och implementering påbörjades under 2017 och fortgår under 2018.
- All leg. personal har tillgång till NPÖ, Nationell Patient Översikt.

BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demens)

- Arbetsverktyget används inom demensvården. Syftet är att hitta omvårdnadsinsatser som lindrar beteendemässiga och psykiska symtom vid demens och minska behovet av läkemedelsbehandling vid tex. oro.
- Ny personal på demensenheter har fått utbildning för att jobba med registret.

Sve Dem

- Kvalitetsregister för registrering av demenssjukdomar. Uppstart och implementering under 2017

Fallprevention

- Ett aktivt arbete med att identifiera risker för fall i Senior Alert.
- Erbjuder höftskyddsbyxor för de vårdtagare med identifierad fallrisk för att undvika höftfrakturer.
- Erbjuder halkskyddssockor för de vårdtagare med identifierad fallrisk.

Nattfasta

- Fortsatta egenkontroller för att minska nattfastan för boende på SÄBO

Läkemedelshantering

- Extern granskning av kommunens läkemedelshantering har genomförts av leg. apotekare.
- investering i nya läkemedelsskåp för säker förvaring av läkemedel och sårvårdsmaterial
- det hålls årliga utbildningar i läkemedelshantering för omsorgspersonal som är delegerad

Palliativ vård

- Ett lokalt palliativt vårdprogram har utarbetats och implementerats på enheterna

D-HLR

- Utbildning av omsorgspersonal i D-HLR har genomförts under 2017

Sårvård

- Utbildning i sårvård har genomförts och kommunens sjuksköterskor och sårombud har deltagit i sårvårdsmässa

Hot och våld

- Utbildningsinsats i hot- och våld
- utbildningsinsats om våld i nära relationer

Nätverk

- Kommunen har representanter i nätverk om palliativ vård, vårdhygien och demens för att få till sig det senaste inom dessa områden.

Samverkan för att förebygga vårdskador

Lokalt

- Gruppmöten på enheterna där omsorgspersonal och legitimerad personal deltar i uppföljning, utvärdering och planering
- MAS-möten med legitimerad personal 1g/mån.
- MAS-information på APT 1g/år i alla äldreomsorgens och ESS verksamheter
- Närsjukvårdsmöten 2ggr/termin. Hemsjukvård/vårdcentral/folktandvård/ambulansvården
- Avtal med primärvården om läkarinsatser för patienter i hemsjukvården och boende på SÄBO. Dessutom viss handledning och utbildning för personalen.
- Möte med lokala IT-enheten 3-4 ggr/termin
- Årliga möten med hälso- och sjukvårdsnämnden

Regionalt

- Representanter från regionen bjuds in till lokala närsjukvårdsmöten. Inbjudan görs till den verksamhet där frågor behöver diskuteras. Regionen kan från sitt håll bjuda in sig till dessa möten för information och diskussion.
- Nätverk för;
 - legitimerad personal (rehab, palliativvård, vårdhygien, demens)
 - MAS:ar i Fyrbodal och VG-regionen
 - enhetschefer för legitimerad personal
 - socialchefer och verksamhetschefer för hälso- och sjukvård
 - Avtal med regionen för upphandling av Nutritions-produkter samt tillgång till dietist för specialistkunskap
 - Förband- och sjukvårdsmaterial upphandlat i samverkan Dalslands kommunalförbund
 - Regionen tillhandahåller specialistkunskap inom vårdhygien i form av hygienskoterska (utbildning, rutiner och rådgivning)
 - Vård & Omsorgscollege i Fyrbodal. Dess syfte är att kvalitetssäkra vård- och omsorgsutbildningar samt att öka intresset för att jobba inom vård- och omsorg.
 - Samarbete med samverkande sjukvård

Risikanalyt

Vår rutin följer rekommendationerna i Socialstyrelsens Handbok för patientsäkerhetsarbete; Risk& händelseanalys. Rutinen är en kort beskrivning av hur riskanalys skall utföras. Handboken används som stöd vid genomförande av riskanalyser.

Syftet med en riskanalys är att identifiera och värdera risker, identifiera orsaker till dessa och ta fram åtgärder som eliminerar eller minskar riskerna, eller mildrar konsekvenserna av negativa händelser. Att analysera risker är ett framåtsyftande arbete, som ska leda till att förebyggande åtgärder vidtas innan något har hänt.

Risikanalyt är en kraftfull metod att använda i ett systematiskt förbättringsarbete. En riskanalys resulterar i ett flertal förbättringsförslag som syftar till att höja säkerheten i den processen som analyseras.

Det är önskvärt att arbetet med riskanalyser påbörjas i samband med planering eller utveckling av en process, finns med under hela processens livscykel och justeras successivt när ny kunskap eller avvikelser kommer fram.

Alla processer i verksamheten som är kritiska för vårdtagarens/brukarens/klientens säkerhet bör analyseras och det visionära målet är att alla dessa processer ska genomgå grundläggande riskanalyt.

En riskanalyt kan utföras både på lokal verksamhetsnivå och på övergripande organisatorisk nivå. Den kan avse en befintlig arbetsprocess eller göras inför en förändring.

En analys på lokal nivå utförs på enhetens egna processer eller i samarbete med närliggande enheter på gemensamma processer. Lättast att påverka är de egna, lokala processerna.

En analys på övergripande organisatorisk nivå kan göras inför större förändringar som påverkar flera verksamheter. Riskanalyt på övergripande nivå är ofta mer komplex och tidskrävande än en analys på lokal nivå.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

Risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada rapporteras i avvikelsemodulen i Magna Cura.

I rapporten beskrivs hur händelsen tas om hand, omedelbart samt på lång sikt. Här finns även möjlighet att kort beskriva orsak till händelsen om man vet detta.

Samtliga rapporter skall kvitteras av leg.personal, enhetschef samt MAS i nämnd ordning. Vid allvarliga händelser informeras MAS direkt som utreder och tar ställning till om en anmälan om vårdskada eller risk för vårdskada enl Lex Maria skall göras.

Avvikelser med medicintekniska produkter kan även bli aktuella för anmälan till Läkemedelsverket och tillverkare.

MAS gör varje månad en sammanställning av rapporterade hälso- och sjukvårdsavvikelser som mailas ut till leg.personal och enhetschefer och redovisas i kvalitetsledningssystemet.

Enhetscheferna skall vid varje APT diskutera de rapporter som varit, hur de tagits om hand och vad man ev. skall åtgärda för att det inte skall inträffa igen.

Klagomål och synpunkter

Rutin för hantering av klagomål och synpunkter finns. Dessa kan mottas både skriftligt och muntligt. Även anonymt, med då kan man inte få någon återkoppling. Blankett för klagomålshantering finns på kommunens hemsida, på medborgarkontoret, samt ute på boendeenheterna. Ärenden kan även inkomma via patientnämnden.

Inkomna ärenden, klagomål och synpunkter diarieförs och tas om hand av respektive enhetschef som utreder, vidtar ev. åtgärder och återkopplar till den som lämnat klagomål eller synpunkt.

Ärendena tas upp på APT och ev. ledningsgrupp eller äldrechefsmöten om de berör flera enheter eller hela verksamheten. Vid behov revideras rutiner och/eller arbetssätt som en del i verksamhetens förbättringsarbete.

Under 2017 inkom ett klagomål på hälso- och sjukvården.

Sammanställning och analys

Inga ärenden har inkommit från Patientnämnden.

Ett ärende är anmält till IVO, risk för allvarlig vårdskada.

Inga inkomna klagomål har varit relaterade till kommunal hälso- och sjukvård.

Vårt eget system för avvikelshantering visar att;

Antalet fall har jämfört med förra året minskat med 17%. Under året har det varit 6 fall som lett till allvarliga skador. Det är en ökning med 33%. (från 4 till 6 allvarliga fall).

I 50% av alla dokumenterade fall bar vårdtagaren höftskyddsbyxa. Det är en ökning totalt sett med 28%. Allt fler har också halksockar, ffa på natten. Fortfarande sker de flest fall under natten, 32% vilket är en minskning från föregående år.

Antalet läkemedelsavvikelser har minskat med 12%. Av dessa är 63% bortglömda doser. En anmälan till IVO har skickats under året med risk för allvarlig vårdskada relaterat till bortglömd dos.

3 avvikelser med medicintekniska produkter vilket är en minskning från föregående år då 5 avvikelser rapporterades.

Vi har skickat

- 9 avvikelser till NU-sjukvården (flera avvikelser rör SAMSA)

Vi har mottagit

3 avvikelse från NU-sjukvården. (2 avvikelser rör SAMSA och en teknik som inte fungerat vid vårdplanering).

Analys

Under 2017 har antalet avvikelser i den egna verksamheten minskat. Vi har skickat något färre avvikelser än förra året.

Antalet fallrapporter minskar men allvarliga skador har ökat. Vi har arbetat aktivt med att erbjuda höftskyddsbyxor (kostnadsfritt), halksockar, fallskyddsmattor och träning. I stort sett samtliga hemsjukvårdspatienter får också minst årligen en läkemedelsgenomgång av distriktsläkare.

Efter riskbedömningar i Senior Alert tar sjukgymnast fram individuella övningar till vårdtagarna som omsorgspersonalen hjälper till med. Regelbundet återkommande grupp-gympa arrangeras på några SÄBO och målet är att det ska snart erbjudas på alla äldreboenden i kommunen.

På demensenheterna jobbar man med BPSD och den genomsnittliga NPI-poängen är lägre på våra boenden jämfört med riket. Rörelsefriheten är stor för personer med demenssjukdom och skyddsåtgärder används inte. Det gör att många fallrapporter handlar om att personer "rullat ur sängen", "kanat ur fåtöljen" eller går iväg och glömmer rollator eller att man faktiskt inte kan gå längre. Dessa incidenter genererar många fallrapporter men sällan skador. Med BPSD arbetar vi även aktivt med bemötandeplaner. I genomsnitt ligger Färgelanda högre i andel bemötandeplaner än riket.

Samverkan med patienter och närstående

Kommunens pensionärsråd ställer frågor och informeras om kommunal hälso- och sjukvård..

Enhetschefer anordnar närståendeträffar där även sjuksköterskor deltar med information och svarar på frågor.

Vårdtagare får upprepade erbjudande om riskbedömningar och förebyggande insatser i form av bl.a. besök av tandhygienist, riskbedömningar av fall, undernäring, trycksår, munhälsa och blåsdysfunktion enligt Senior Alert.

Inom demensvården används vårdtagarens och närståendes kunskap och erfarenhet som ett komplement i vårdplaneringen.

Vid läkemedelsgenomgång skall vårdtagarens och ev. närståendes synpunkter och önskemål efterfrågas.

Vård- och omsorgspersonal upprättar vård- rehab- och genomförandeplaner tillsammans med vårdtagare, och om vårdtagaren så önskar, även med närståendes deltagande. Här fångas resurser och behov upp och man tar beslut om insatser som på bästa sätt skall bidra till vårdtagarens välbefinnande.

Möjlighet finns alltid att både skriftligt och muntlig framföra ris och ros för att bidra till kvalitetsutveckling av verksamheten.

Anhörigstödjare finns som kan hjälpa till med kontakter och information så att vårdtagare och närstående hittar rätt och känner sig trygga.

Resultat

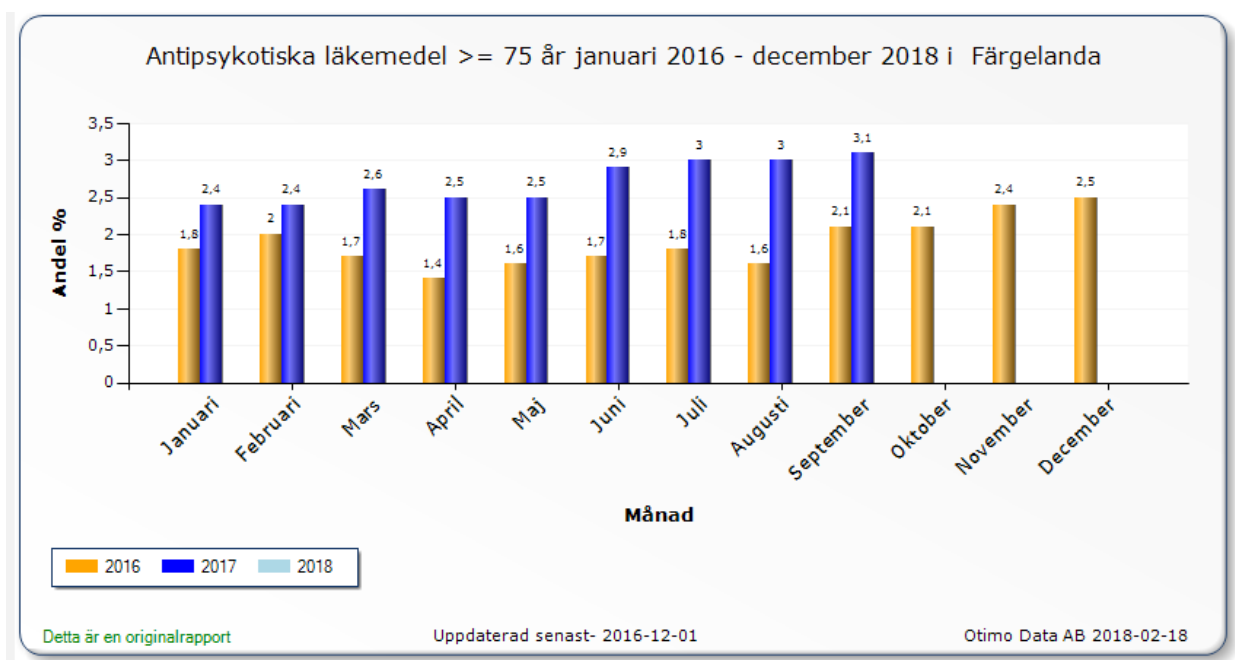
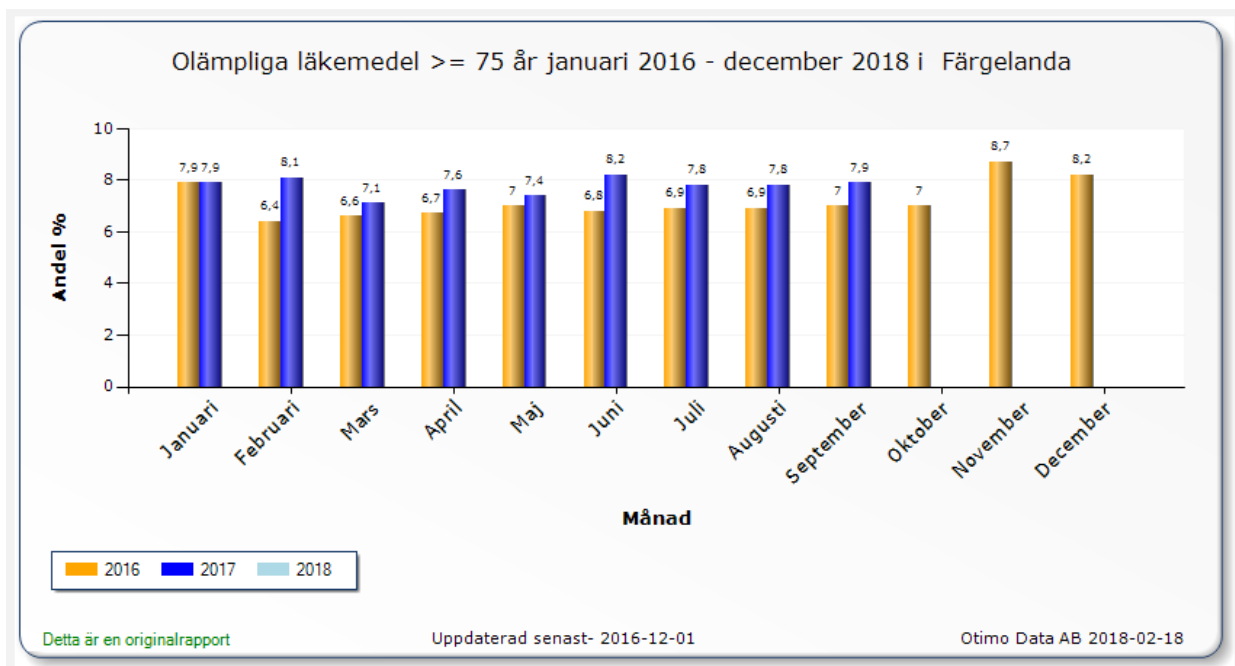
Redovisning av kvalitetsarbete

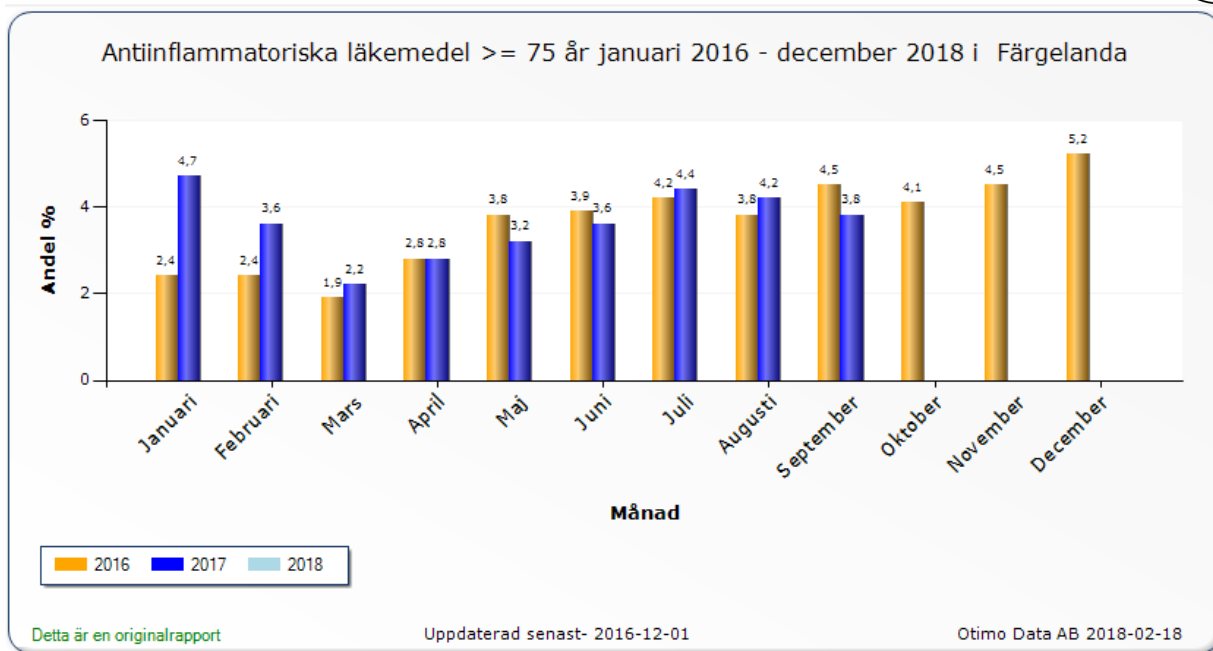
Läkemedel och äldre

Statistik från Kvalitetsportalen

Receptbelagda läkemedel som förskrivs och också hämtas ut på apotek rapporteras fortlöpande till Läkemedelsregistret på Socialstyrelsen. Aktuell månad jämförs med samma månad föregående år. Källa: Kvalitetsportalen.se (2018-02-18)

OBS! Resultatet gäller för alla = 75 år och äldre i Färgelanda kommun. Den kommunala hälso- och sjukvården kan bara påverka de som vi har ett övertageläkemedelsansvar för. Övriga sköts via primärvården.

Redovisning av genomförda egenkontroller

Avvikelsehantering

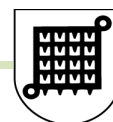
Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
■ Omhändertagande av avvikelserapporter i Magna Cura	Halvår	Legitimerad personal, enhetschefer och MAS skall läsa, vb kommentera och alltid kvittera alla avvikelser. Avvikelsema skall används som underlag för förbättringsarbete.	84% av avvikelserna är signerade av legitimerad personal. 16% av avvikelserna är inte signerade av legitimerad personal. 90% är signerade av chef. 10% av avvikelserna är inte signerade av chef. Det har skett en diskussion under andra halvåret kring avvikelsehanteringen. Flera avvikelser för det första halvåret är signerade under andra halvåret.

Teoretisk utbildning

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
● Kunskapstest	År	Kvaliteten på den teoretiska undervisningen och kunskapstestet kan utvärderas på olika sätt tex utifrån resultat på kunskapstesterna eller enkäter.	Utbildning i läkemedel- och insulinhantering inför delegering har omarbetats och uppdaterats. Webbutbildning för de som får sin förstagångsdelegering. De uppdaterade utbildningarna har tagits väl emot.

Demensvård

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
● Registrerade skattningar i BPSD-registret	År	Målet är att samtliga boende ska erbjudas en skattning var 6:e mån.	Under året har 35 boende skattats utifrån beteendemässiga och psykiska symtom vid demens. Man har genomfört totalt 72 skattningar. I genomsnitt har det gjorts 2 skattningar /registrerade

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
			boende under året. Genomsnittlig NPI-poäng på våra boenden är 11,6 jämfört med rikets 20 poäng. Högre poäng = fler och besvärligare symtom.

Loggkontroll Magna Cura

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
● Loggkontroll i Magna Cura	Kvartal	Kontroll görs så att ingen personal tar del av information som man inte behöver i sitt yrkesutövande.	Loggkontroll genomförd 170901-171218 på slumpvis utvald personal inom LSS. En personal har haft bekymmer vid inloggning. Aktivitet ser olika ut. Inga överträdelser. Personal som inte längre är i tjänst avslutas.

Magna Cura - verksamhetssystem

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
● Loggkontroll i Magna Cura	Kvartal	Kontroll görs så att ingen personal tar del av information som man inte behöver i sitt yrkesutövande.	Loggkontroll 170504. Ca 10% av omsorgspersonalen på Hävestensgården loggades. Inga överträdelser eller olovlig läsning hittades.

Hälso- och sjukvårdsdokumentation

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
● Journalgranskning	År	Resultatet sammanställs av MAS och presenteras på t.ex. MAS-möte/utvecklingsdag. Resultatet skall ligga till grund för information/utveckling och förbättringsåtgärder.	Granskningen för hälso- och sjukvårdsdokumentationen 2017 visar att det är svårt att hitta dokumentation i vårt system. Ny modul för ICF kommer att implementeras under 2018. Granskningen visar att fokus behöver läggas på att skriva omvårdnadsplaner, förtydliga om närstående vill bli uppringda nattetid samt inhämtande av samtycke enl gällande lagstiftning.

Senior Alert

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
● Utförda riskbedömning i Senior Alert	År	Målet är att minst 90% av boende på SÄBO ska ha fått en riskbedömning med åtföljande åtgärder och uppföljning under året.	Under 2017 finns 97 unika personer inlagda i Senior Alert. Det har totalt gjorts 132 riskbedömningar. I november månad hade 100% unika personer en riskbedömning i Senior Alert. Även vårdtagare boende i ordinärt boende, med hemsjukvård, har börjat registreras i Senior Alert.
● Mätning av nattfasta	Halvår	Målet är att nattfastan inte ska överstiga 11h hos minst 80% av boende på SÄBO.	Nattfastemätningen i Maj-2017 visar på ytterligare förbättringar. Allt färre boende på SÄBO har en nattfasta längre än 11h. Vid första mätningen 2013 var det bara 11% hade en nattfasta mindre än 11h. Nu är det över 50%!
● Uppföljning av fallrapporter/statistik	År	Målet är att antalet fall skall minska	Antal fall har under 2017 minskat med 16% från föregående år. (Från 339 till 285) Antalet allvarliga fall har däremot blivit flera och vi har sammanlagt haft 7 frakturer på 6 allvarliga fall. Vid 50 % av fallen har vårdtagaren haft höftskyddsbyxa på sig. Det är en kraftig ökning från förra årets 22% användande av höftskyddsbyxa vid fall. De flesta fallen sker nattetid i sovrummet.
● Trycksårsmätning (PPM trycksår och fall, Senior Alert)	Halvår	Antalet och allvarlighetsgraden av trycksår skall minska.	Punktprevalensen som i år utfördes på ett annat vis än tidigare år visade att i 19% av vårdtagare på SÄBO hade förekomst av trycksår. 65% av dessa var av Kategori 1=rodnad. 30% var av kategori 2=delhudsskada (avskavd hud

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
			eller blåsa). 4% var av kategori 3= fullhudskada utan sårhåla. 0% hade kategori 4= fullhudsskada med sårhåla och vävnadsdöd. Den vanligaste identifierade orsaken var risk att utsättas för ökat tryck, 27% av de registrerade i SA. 20% hade risk för nedsatt födointag. Dessa risker går hand i hand med vad man planerar för åtgärder där de fem vanligaste är: Tryckavlastande hjälpmedel, kroppspositionering, bedömning av hud x1/dag, mellanmål och minskad nattfasta.
● Uppföljning av nutritionsbedömning i Senior Alert	Halvår	Senior Alert ger information om antalet vårdtagare med BMI <22 och vikt nedgång med >5% sedan senaste mätning. Resultaten ska följas upp regelbundet och vara en del av utvärderingen av kvalitetsarbetet inom området nutrition.	Andel personer med BMI mindre än 22 har ökat sedan senaste mätningen till 31%. 44% har en bakomliggande sjukdom som orsak. 21% har nattfasta mer än 11 timmar. Dessa är de två vanligaste bakomliggande orsakerna. 74% planeras få mellanmål i Senior Alert och 70% planeras få minskad nattfasta.
● Uppföljning av munhälsobedömningar i Senior Alert	År	Har alla på SÄBO erbjudits munhälsobedömning? Visar resultatet att förbättringsåtgärder behövs?	Under 2017 har 129 riskbedömningar enl ROAG genomförts. 74% av riskbedömningarna ledde till att åtgärder sattes in. 16% av riskbedömningarna visade att tandläkare behövde göra bedömning av åtgärd.
■ Uppföljning av bedömd blåsdysfunktion	År	Egenkontrollen ska vara ett underlag för bedömning av om utredning och utprovning sker i tillräcklig omfattning.	Under året har 55 riskbedömningar gjorts. 40 orsaksutredningar gjordes vilket är 10 fler än förra året. För 38 personer planerades åtgärder.

Antal registrerade trycksår i Senior Alert 2017

Senior Alert Trycksår 2017

	Antal registrerade i SA	Antal personer med trycksår	Antal trycksår	Antal kategori 1	Antal kategori 2	Antal kategori3	Antal kategori 4
Färgelanda kommun	97	18	23	15	7	1	0

Bakomliggande orsaker

Huden utsätts för ökat tryck	Nedsatt födointag	Skjuvkraft	Nedsatt hudelasticitet	Annan orsak	Ökad friktion	Nedsatt känsel	Långvarig period av immobilitet	Yttre faktorer	Madras eller sittdyna som ackumulerar värme/fukt
27	20	15	10	9	7	5	4	2	1

Antal munhälsobedömningar registrerade i Senior Alert 2017

Senior Alert munhälsobedömningar 2017

	Antal personer registrerade i Senior Alert	Antal personer med risk för nedsatt munhälsa	Sammanlagt antal riskbedömningar av munhälsa	Antal genomförda riskbedömningar ROAG	Risk finns, kunde inte genomföra riskbedömning	Munhälsa riskbedömdes inte vid riskbedömningstillfället
Färgelanda	97	44	130	129	1	2

Fallstatistik från eget avvikelssystem 2017

Enhet	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Tot	pp/år
Hävestensgården	11	17	8	16	14	15	9	9	15	16	8	9	153	
Lillågården	6	3	2	6	3	8	2	2	4	2	3	2	43	
Solgården	8	8	9	1	5	2	0	0	0	1	1	3	38	
HT	9	10	5	2	4	2	4	5	4	3	5	4	57	
Oasen/Kärnan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LSS	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totalt	34	38/72	24/96	25/121	24/147	27/174	15/189	16/205	23/228	22/250	17/267	18/285	285	
Allvarlig	0	2/2	1/3	0	0	0	0	0	3/6	0	1/7	0	7	
Höftskydd totalt	6=17%	8=21%	7=29%	4=16%	9=35%	7=26%	1=7%	1=6%	4=17%	11=50%	8=47%	11=61%	50%	
Höftskydd Hävest	9%	6%	25%	18%	50%	26%	11%	11%	26%	68%	75%	89%	32%	
Höftskydd Lillåg	0%	33%	0%	16%	0%	13%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	19%	
Höftskydd Solgår	63%	75%	55%	0%	40%	100%	0%	0%	0%	0%	100%	100%	84%	

Statistik från SKL fall/person/år på särskilt boende 2.0-4.2 psykiatrik avd. 4.0-6.2

Plats	Fm 7-12	Em 12-18	Kväll 18-22	Natt 22-07	Totalt
säng/sovrums	23	36	26	55	113
Toalett vid/till/från	23	11	10	25	58
Andra rum inne	21	29	12	11	59
utomhus	1	1		1	3
Antal/totalt	68	77	48	92	285

FALLSTATISTIK 2017

överarmsfraktur
2 collumfraktur
Näsfraktur
Lårbensfraktur
Armbågsfraktur
Axelfraktur

Mätning av nattfasta på SÄBO 2017

Maj - 17	Totalt antal brukare	Kvällsmat ca kl	Frukost ca kl	Brukare m nattfasta <11h	Brukare m nattfasta > 11h	Kortaste nattfastan	Längsta nattfastan	Medeltid nattfasta	Brukare m nattfasta > 11h som tackat nej
Medel	69	18,30	8,30	↑45%	↓52%	4h	15,45h	10,25h	↑6%

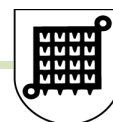

Okt - 17	Totalt antal brukare	Kvällsmat ca kl	Frukost ca kl	Brukare med nattfasta <11h	Brukare med nattfasta >11h	Kortaste nattfastan	Längsta nattfastan	Medeltid nattfasta	Brukare med nattfasta >11h som tackat nej
Medel	65	17.30	08.30	47%↑	52%→	3h	17h	10h 30min	3%↓

VG-regionens munhalsobedömning

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
■ Tanvårdens munhalsobedömningar och personalutbildningar	År	Utifrån rapporten bedöma om åtgärder behövs, t.ex. fler utbildningstillfällen.	Under 2017 hade 86 personer tackat JA till en munhalsobedömning i hemmet. Tandvården har genomfört 76 munhalsobedömningar. Inom hemtjänsten har 14 personer utbildats i munhalsvård. SÄBO och LSS avstod 2017 utbildning i munhälsa.

MTP-medicintekniska produkter

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
 Uppföljning av avvikelser i Magna Cura	År	Antalet och typen av avvikelser följs. Dokumenteras orsaker och åtgärder?	Under året har 3 incidenter rapporterats som berör medicintekniska hjälpmedel. Ingen allvarlig vårdskada har inträffat. Incidenterna har varit trasigt lås på läkemedelsskåp och användande av fel blankett vid ordination av lyftsele.

Samverkande sjukvård

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
 Riskanalys inför verksamhetsförändring	Halvår	Samverkande sjukvårds påverkan på den kommunala hemsjukvården ska följas upp regelbundet. Man ska titta på volym av uppdrag, tidpunkt för uppdrag, antal uppdrag som nekats samt efterhöra personalens uppfattning.	Under andra halvåret 2017 har hemsjukvårdens sjuksköterskor utfört sammanlagt 36 uppdrag från samverkande sjukvård. Det har varit 12 IVPA, 19 hemtjänstuppdrag, 2 assistansuppdrag vårdcentral/jourcentral och 3 1177-uppdrag. 4 gånger totalt har hemsjukvården inte kunnat ta uppdrag under andra halvåret 2017.

Kvalitetsvecka Biståndsenheten

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
 Journalgranskning	År	Egenkontrollen visar på flera positiva delar men det finns också förbättringspotential. Mer utförlig beskrivning finns i det samlade dokumentet.	

Läkemedelshantering, från ordination till kassation

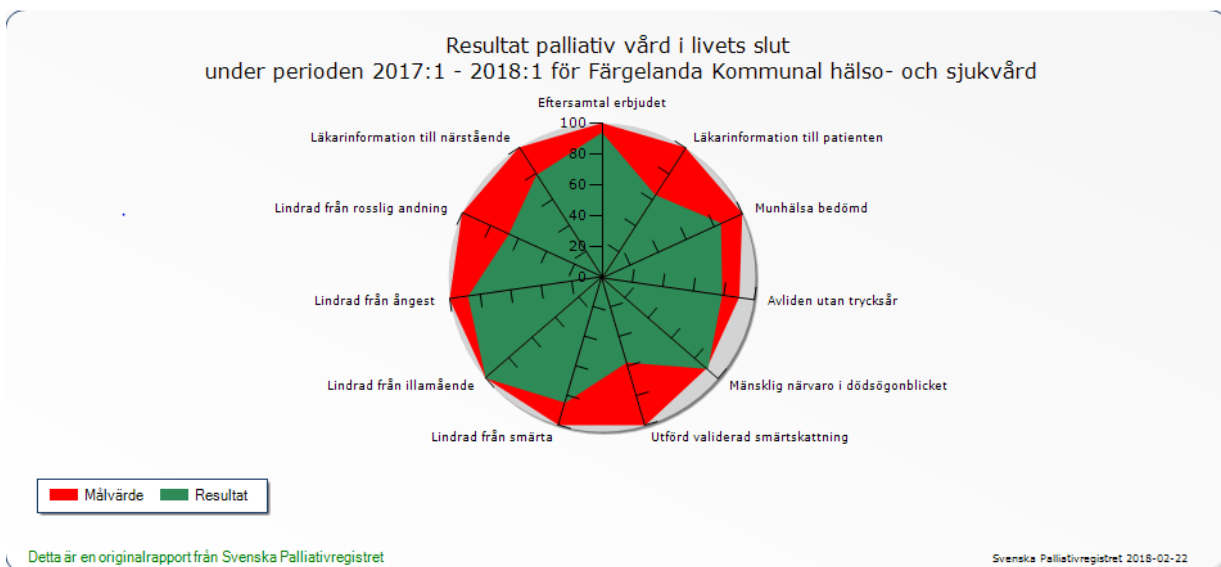
Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
 Läkemedelsavvikelser	Kvartal	MAS sammanställer läkemedelsavvikelse i Magna Cura månadsvis. Resultatet redovisas här som egenkontroll.	Läkemedelsavvikelse sunker till antal. Fjärde kvartalet 38 avvikelser totalt. Även jämfört med förra året fjärde kvartalet, en förbättring med 16%. Totalt under året har avvikelserna minskat jämfört mot föregående år trots en pik under tredje kvartalet. Läkemedelsavvikelse har totalt minskat med 14%.
 Kvalitetsgranskning av läkemedelshanteringen enl. gällande föreskrifter	År	Efter granskningen kommer en åtgärdsplan/rapport med kommentarer och förbättringsförslag. åtgärder ska planeras och vara klara innan nästa granskning.	Farmaceut från Apoteket AB gjorde i september 2017 en granskning av läkemedelshanteringen i hemsjukvården. Läkemedelshanteringen godkändes och endast små påpekanden om tips på justeringar fördes fram.

KAF - Kommunala Akutläkemedels Förrådet

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
 Kvalitetskontroll av KAF	År	Svaren som mailas in bedöms av apotekare och MAS får kommentarer om vad som behöver förbättras.	

Palliativ vård och Palliativregistret

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
 Resultat i palliativregistret	År	Resultaten skall förbättras vid varje mätning. Målet är 100% på alla parametrar som redovisas i "spindel nätet".	Resultaten i palliativregistret har förbättrats vad gäller erbjudet efterlevnadsamtal, bedömd munhälsa, mänsklig närvaro i dödsögonblicket, smärtskattning, lindrad från illamående, lindrad från ångest och läkarinformation till närstående. Inom fyra områden har kommunen minskat något.

MTP - MedicinTekniskaProdukter

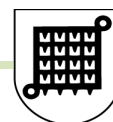
Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
● Uppföljning av avvikelser i Magna Cura	År	Antalet och typen av avvikelser följs. Dokumenteras orsaker och åtgärder?	Under året har 3 incidenter rapporterats som berör medicintekniska hjälpmedel. Ingen allvarlig vårdskada har inträffat. Incidenterna har varit trasigt läs på läkemedelsskåp och användande av fel blankett vid ordination av lyftsele.

Risikanaly, vård- och omsorg

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
■ Riskanalys: Omfördelning av sjuksköterskeansvar	År	Risikanalysen ska hitta ev. risker/problem som en omfördelning av sjuksköterskeansvaret skulle kunna leda till och föreslå åtgärder som eliminerar eller minskar riskerna samt bestämma hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.	
■ Riskanalys: Omfördelning av chefsansvar inom äldreomsorgen och den kommunala hälso- och sjukvården	År	Målet är att omorganisationen skall ske utan att berörd personal upplever osäkerhet kring chefskapet eller kvalitetssänkningar i vård- och omsorgsarbetet.	
■ Riskanalys gällande läkemedelshanering Lillågården 2014	År	MAS redovisar varje månad en sammanställning av läkemedelsavvikelser per enhet och utifrån denna kan man mäta om antalet bortglömda doser minskar efter insatta åtgärder.	

Verkställande av insatser utifrån fattat beslut, SoL Äldreomsorg

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
● Socialstyrelsens Äldre- och Enhetsundersökning	År	Resultatet av enkäten kommer från socialstyrelsen och bedöms av äldreomsorgens enhetschefer under "Kvalitetsveckan" inom sektor omsorg. För resultat som inte håller önskad kvalitet planeras åtgärder. Uppföljning av resultat vid nästkommande enhetsundersökning.	Resultaten från socialstyrelsens enkät "Vad tycker äldre om äldreomsorgen" och "Enhetsundersökningen" användes vid planeringen av förbättringsåtgärder under kvalitetsveckan i början av 2017. Läs mer under processen Kvalitetsarbete och varje enhets planerade insatser under 2017.
■ Uppföljning av avvikelser i Magna Cura R/T verkställighet	År	Resp. enhetschef ansvarar för att följa upp och vb. sätta in åtgärder så att liknande avvikelser kan undvikas/minska	Enhetscheferna är olika aktiva i sitt arbete med kommentarer och kvittens av avvikelser i Magna Cura. Vissa

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
inom ÄO		i framtiden.	hantera detta mycket bra men andra inte är aktiva alls eller mycket lite. En ökning av signering av avvikelser syns.

Kommunala riktlinjer för vårdhygien

Egenkontroll	Periodicitet	Bedömning av egenkontrollen	Kommentar
● Självskattning av basala hygienrutiner	Kvartal	Enhetschef lägger in resultaten i checklista i STRATSYS. Målet är 100% följsamhet till de basala hygienrutinerna. Enhetschef och MAS redovisar resultat i kvalitets- resp. patientsäkerhetsberättelse.	En enhet uppvisar 100% följsamhet till de basala hygienrutinerna. De övriga ligger nära 100% i följsamhet.
● "Svenska HALT", mätning av VRI och antibiotikabehandling på SÄBO	År	Infektionsförekomst och antibiotikabehandling på SÄBO i Färgelanda ska ligga på samma, eller bättre frekvens än riket.	Totalt inkluderades 75 personer i Halt-mätningen. Av dessa hade 2 personer hudinfektioner och 1 person hade urinvägsinfektion som behandlades med antibiotika. I vårdtyngd ligger Färgelanda bättre än riket vad gäller inkontinens och desorientering men något högre än riket gällande nedsatt rörlighet. Angående riskfaktorer urinkateter, trycksår och andra sår ligger Färgelanda bättre till än riket. Antal kirurgiska ingrepp 2,7% ligger något högre än riket 2,2%.
● Egenkontroll - Vårdhygienisk standard på SÄBO	År	<ul style="list-style-type: none"> Egenkontrollen har fokus på centrala och aktuella vårdhygieniska områden Genomförs av ansvarig chef tillsammans med sjuksköterska och enhetens hygienombud Rekommendationen är att egenkontroll genomförs regelbundet, minst en gång/år. I Färgelanda i mars månad. Vid "nej" i någon av frågorna upprättas handlingsplan för förbättringsarbete <p>Egenkontrollen redovisas av enhetschef i checklista STRATSYS.</p>	Två av tre SÄBO har svarat på egenkontrollen. Dessa två har båda goda resultat för vårdhygienisk standard. Det planeras i verksamheterna att starta med regelbundna träffar mellan enhetschef och hygienombud.
● Inventering av madrasser	År	Utifrån resultat ska madrasser bytas ut så att samtliga är godkända. Både överdrag och madrass.	Inventeringen visade behov av utbyte av 2-3 madrasser på varje boende. Enhetscheferna planerar för inköp av nya madrasser. En egen årlig egenkontroll av madrasser ska utarbetas.

Övergripande mål och strategier från föregående år

- implementera ny modul i verksamhetssystemet för att dokumentera enl ICF
- Förbereda verksamhetssystemet för statistikrapporter med KVÅ-koder som ska rapporteras till socialstyrelsen fr.o.m 2019
- Börja använda rehabbedömningar enl COPM i Senior Alert
- jobba vidare med styrke- och balansträning på SÄBO
- byta till nyckelfria läkemedelsskp som kan loggas
- börja med digitala signeringslistor
- införa webbutbildning som en del av delegationsutbildningen för läkemedelsdelegation
- alla verksamheter ska gå igenom Vårdhygiens checklista av vårdhygienisk standard
- all personal ska göra VG-regionens webbutbildning i palliativ vård
- de uppdaterade lokala nutriitionsrutinerna ska implementeras i verksamheterna och kostombud ska få utbildning

Måluppfyllelse 2017

Flera av målen som sattes för 2017 har uppnåtts. Under 2018 planeras att jobba vidare med:

- Implementera ICF med KVÅ-koder för hsl-personal
- genomföra webbutbildning i palliativ vård
- Börja använda rehabbedömningar enl COPM i Senior Alert

Planering för de två översta punkterna ligger under våren 2018.

Välfärdsteknologi

Vårdplanering på distans via länk har startats under 2017 med gott resultat.

Digitala signeringslistor beräknas startas upp och implementeras under andra halvan av 2018.

Övergripande mål och strategier för kommande år

- implementera ny modul i verksamhetssystemet för att dokumentera enligt ICF med KVÅ-koder
- införa digitala signeringslistor
- all personal skall göra VG-regionens webbutbildning i Palliativvård.
- ett lokalt vårdprogram i demens ska skrivas och implementeras
- ett lokalt vårdprogram i astma/ KOL ska skrivas och implementeras
- implementera SBAR för omsorgspersonalen
- Förbättra följsamheten för basala hygienrutiner
- Förbättra bearbetning och hantering kring avvikelshantering
- färdigställa pandemiplan i kommunen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 41 Dnr 2016/736
Äldreplan 2018-2023 – förslag från den tillfälliga beredningen

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar, att med berednings förslag till framtida inriktning avseende Solgården och Lillågården (se nedan) anta förslaget till äldreplan.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra äldreplanen med dess mål och med hänsyn tagen till planens ”beaktanden”

Den tillfälliga beredningens uppdrag är härmed avslutat.

Anteckning till protokollet

Tobias Bernhardsson (C) och Linda Jansson (M) anmäler att de inte deltar i handläggningen idag utan återkommer i kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har tillsatt en tillfällig beredning för uppdraget att upprätta en äldreplan.

Äldreplanen är ett styrdokument och tjänar som stöd för att utveckla äldreomsorgen och annan verksamhet som berikar de äldres liv. Den ska medverka till att förverkliga kommunens mål att "Färgelanda kommun skall vara en attraktiv kommun att bo och leva i".

Med utgångspunkt i nationella regelverk och lokala styrdokument avser äldreplanen att ge motiv till prioriterade uppdrag för perioden.

Äldreplanen utmynnar i ett antal målområden med tillhörande mål och beaktanden.

Målområdena är:

- Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder
- Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser
- Mat och måltid
- Boende och kommunikationer
- Utveckling av teknik

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 41

- Äldreomsorgen - framtidens goda arbetsplats
- Jämställdhet

Vid kommunfullmäktiges behandling av planförslaget 14 februari 2018 har fullmäktige beslutat att återremittera ärendet till beredningen med uppdraget att komplettera planen med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården respektive Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning/specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna.

Förvaltningens förslag vad gäller Solgården och Lillågården antagna av beredningen:

Solgården:

18 platser somatisk äldreomsorg fördelat på 2 avdelningar.
Trygghetslägenheter.

Lillågården:

Trygghetslägenheter.

Korttidsplatser 8 lägenheter med möjlighet till 16 platser inklusive växelvis vård.

20 platser somatisk äldreomsorg.

Beslutsunderlag

Beredningens protokoll 2017-10-05.

Ledningsutskottets protokoll 2017-10-23, § 215

Kommunstyrelsens protokoll 2017-11-01, § 230

Kommunfullmäktiges protokoll 2018-02-14. § 11

Sektor omsorgs tjänsteskrivelse 2018-03-07

Beredningens protokoll 2018-03-08

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

KF § 11

Dnr 2016/736

Äldreplan 2018-2023 - förslag från den tillfälliga beredningen

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet till beredningen med uppdraget att komplettera "Äldreplan 2018-2023" med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården resp. Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning/specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C), Jörgen Andersson (SD), Birgitta Mehamedi Örn (C), Karl-Erik Segersax (KD), Linda Jansson (M) och Maino Svensson (C) yrkar att ärendet återremitteras till beredningen med uppdraget att komplettera "Äldreplan 2018-2023" med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården resp. Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning/specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna.

Edgardo Varas (S), Ulla Börjesson (S) och Olle Hagström (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att kommunfullmäktige beslutar att anta Äldreplan 2018-2023 och ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra äldreplanen med dess mål och med hänsyn tagen till beredningens beaktanden.

Uppföljning av äldreplanen ska ske en gång per år och dokumenteras i kommunens årsredovisning. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljningen.

Beredningens uppdrag är nu avslutat.

Propositionsordning

Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutar att återremittera ärendet.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har tillsatt en tillfällig beredning för uppdraget att upprätta en äldreplan.

Äldreplanen är ett styrdokument och tjänar som stöd för att utveckla äldreomsorgen och annan verksamhet som berikar de äldres liv. Den ska medverka till att förverkliga kommunens mål att "Färgelanda kommun skall vara en attraktiv kommun att bo och leva i".

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Forts KF § 11

Med utgångspunkt i nationella regelverk och lokala styrdokument avser äldreplanen att ge motiv till prioriterade uppdrag för perioden.

Äldreplanen utmynnar i ett antal målområden med tillhörande mål och beaktanden. För att kunna verkställa planen med tillhörande mål är det viktigt att förutsättningar som krävs ges. Målområdena är:

- Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder
- Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser
- Mat och måltid
- Boende och kommunikationer
- Utveckling av teknik
- Äldreomsorgen - framtidens goda arbetsplats
- Jämställdhet

I beredningens uppdrag ligger inte att fördela resurser. Dock förutsätter förverkligandet av äldreplanen att dess mål och innehåll beaktas i samband med de kommande årens budgetfördelningar.

Dialog har förts med personalgrupperna, representanter för pensionärsorganisationerna och äldre kommuninvånare. Information har lämnats av chefer i organisationen, Medicinskt ansvarig sjuksköterska och Väntjänst Brålanda. Representanter för och Vänersborgs kommun har informerat om den kommunens förebyggande arbete.

Beredningens protokoll 2017-10-05.

Ledningsutskottets protokoll 2017-10-23, § 215

Kommunstyrelsens protokoll 2017-11-01, § 230

Edgardo Varas (S), beredningsledaren i den tillfälliga beredningen informerar

Skickas till

Beredningsledaren 26/2-18

Kommunfullmäktiges ordf. 26/2-18

Socialchefen 26/2-18

Justering

CS

Utdragsbestyrkande

Beredning Äldreplan

Beredning Äldreplan § 1

Äldreplan 2018-2023 - förslag från den tillfälliga beredningen

Beredningens beslut

Kommunfullmäktig föreslås besluta att godkänna förvaltningens förslag till framtida inriktning avseende Solgården och Lillågården. Med redovisad inriktning anta äldreplanen 2018-2023.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra äldreplanen med dess mål med hänsyn till beredningens beaktande.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att avsluta den tillfälliga beredningens uppdrag i och med redovisningen av givet uppdrag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 14 februari 2018 att återremittera ärendet till beredningen med uppdraget att komplettera "Äldreplan 2018-2023" med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården resp. Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning /specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna

Förvaltningen har tagit fram förslag runt vilka verksamheter som ska bedrivas på Lillågården och Solgården, som redovisas för beredningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelsen daterad 7 mars 2018.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Diariet

Sektor Omsorg
Socialchef
Johan Lundh
johan.lundh@fargelanda.se

**Tjänstemannaförslag till framtida inriktning på äldreboendena
Solgården och Lillågården i Färgelanda kommun.**

Socialchef och enhetschefer i äldreomsorgen har tillsammans kommit fram till ett förslag om vilken inriktning dvs vilka målgrupper som ska vara boendes på Solgårdens och Lillågårdens äldreboenden i framtiden.

De äldres behov/antalet äldre och ekonomiska resurser/budget är avgörande för hur många avdelningar som kan vara öppna och i drift samtidigt.

Solgården:

18 platser somatisk äldreomsorg fördelat på 2 avdelningar.
Trygghetslägenheter.

Lillågården:

Trygghetslägenheter.
Korttidsplatser 8 lägenheter med möjlighet till 16 platser inklusive växelvis vård.
20 platser somatisk äldreomsorg.

Kommunchef
Susanne Korduner

Socialchef
Johan Lundh

Beredning Äldreplan

Beredning Äldreplan § 1

Äldreplan 2018-2023 - förslag från den tillfälliga beredningen

Beredningens beslut

Kommunfullmäktig föreslås besluta att godkänna förvaltningens förslag till framtida inriktning avseende Solgården och Lillågården. Med redovisad inriktning anta äldreplanen 2018-2023.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra äldreplanen med dess mål med hänsyn till beredningens beaktande.

Kommunfullmäktige föreslås besluta att avsluta den tillfälliga beredningens uppdrag i och med redovisningen av givet uppdrag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 14 februari 2018 att återremittera ärendet till beredningen med uppdraget att komplettera "Äldreplan 2018-2023" med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården resp. Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning /specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna

Förvaltningen har tagit fram förslag runt vilka verksamheter som ska bedrivas på Lillågården och Solgården, som redovisas för beredningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelsen daterad 7 mars 2018.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Diariet

Sektor Omsorg
Socialchef
Johan Lundh
johan.lundh@fargelanda.se

**Tjänstemannaförslag till framtida inriktning på äldreboendena
Solgården och Lillågården i Färgelanda kommun.**

Socialchef och enhetschefer i äldreomsorgen har tillsammans kommit fram till ett förslag om vilken inriktning dvs vilka målgrupper som ska vara boendes på Solgårdens och Lillågårdens äldreboenden i framtiden.

De äldres behov/antalet äldre och ekonomiska resurser/budget är avgörande för hur många avdelningar som kan vara öppna och i drift samtidigt.

Solgården:

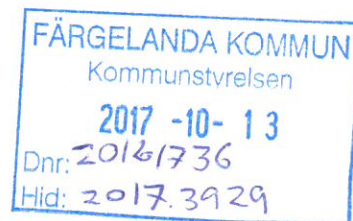
18 platser somatisk äldreomsorg fördelat på 2 avdelningar.
Trygghetslägenheter.

Lillågården:

Trygghetslägenheter.
Korttidsplatser 8 lägenheter med möjlighet till 16 platser inklusive växelvis vård.
20 platser somatisk äldreomsorg.

Kommunchef
Susanne Korduner

Socialchef
Johan Lundh

Äldreplan 2018-2023

Sammanfattning

Äldreplanen är ett dokument för styrning och kontinuerlig förbättring av kommunens äldreomsorg. I den redovisas kommunens ambitioner och förvaltningens konkreta uppdrag i strävan efter att nå politiskt satta mål och visioner. Utöver dessa utgår planen även från nationella lagar, riktlinjer och råd samt regionala och lokala styrdokument.

Likt övriga Sverige står Färgelanda kommun inför utmaningen att tillgodose behoven för den allt mer växande målgruppen äldre. År 2050 beräknas mer än en fjärdedel av Sveriges befolkning vara över 65 år med en markant ökning av andelen äldre än 80 år. I kommunen förväntas en ökning med ca 100 personer i gruppen 65 år och äldre fram till 2036. Prognosen visar på en minskning med 100 personer i ålderskategorin 65-74 år medan det är en ökning med 200 personer i ålder 75 år och äldre. För att kunna behålla dagens nivå på service måste vi förändra och förädla våra arbetssätt.

Kommunens mål för de äldre är att de ska känna sig trygga i sin vardag och leva ett så gott liv som möjligt, hela livet. De ska få tjänster av god kvalitet, känna sig delaktiga och bli bemötta med respekt. För att uppnå detta ska arbetet utgå från följande strategiska områden:

- Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder
- Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser
- Mat och måltid
- Boende och kommunikationer
- Utveckling av teknik
- Äldreomsorgen - framtidens goda arbetsplats
- Jämställdhet

I äldreplanen beskrivs kommunens ambition med tillhörande mål och uppdrag utifrån vart och ett av strategiområdena.

Målområde och mål

Målområde	Mål	Uppdrag till kommunstyrelsen:
1. Medborgarnas kunskaper, värderingar och attityder	<p>Att tillgodose individuella behov hos de som får insatser från den kommunala äldreomsorgen</p> <p>Att kommunen regelbundet genomför öppna informations-och dialogträffar.</p>	Utreda förändrat resursfördelningssystem inom särskilda boenden och hemtjänst samt riktlinje för biståndshandläggning
2. Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser	<p>Förebyggande insatser ska främja en jämlik hälsa utifrån flera aspekter, såsom exempelvis kön, bakgrund och ekonomiska resurser.</p> <p>Kommunen ska kontinuerligt utveckla förebyggande insatser samt stödja anhöriga bl.a. genom utbildning och aktiviteter.</p> <p>Kommunen ska skapa förutsättningar så att frivilliga krafter i samhället ska kunna erbjuda medmänskligt stöd, gemenskap och möjlighet till fysisk aktivitet som komplement till samhällets stödinsatser.</p> <p>Att kommunen ska bidra till en meningsfull vardag för äldre.</p> <p>Att kommunen kvalitetssäkrar demenskompetens vid varje särskilt boende samt inom hemsjukvården.</p>	Utreda möjligheten till upprättande av träffpunkter som berikar de äldres liv utifrån gemenskap och social samvaro.
3. Mat och måltid	<p>Stärkt nöjdhet i Socialstyrelsens årliga nationella mätningar avseende måltider och trivsel i samband med måltid.</p> <p>Pedagogiska måltider ska finnas på våra demensboenden.</p> <p>Måltider lagas dagligen vid varje avdelning inom kommunens boenden.</p>	
4. Boende och kommunikationer	<p>Antal platser på särskilda boenden ska motsvara behovet.</p> <p>Öka nyttjandegraden av kollektivtrafik inom kommunen samt närliggande kommuner.</p> <p>Öka den fysiska tillgängligheten i kommunen.</p>	<p>Skapa en långsiktig strategi för att kunna tillgodose kommunens framtida behov av särskilda boenden samt servicenära boende (Ordinärt boende sk."mellanboende")</p> <p>Upprätta måldokument för tillgänglighet avseende den fysiska miljön i kommunen.</p> <p>Kommunen ska vid planering av bostäder analysera behov och långsiktigt främja</p>

Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet

	Det ska finnas trygga bostäder och bostadsområden med god tillgänglighet i kommunen.	byggnation av trygga bostäder för äldre samt skapa bostadsområden med god tillgänglighet.
5. Utveckling av teknik	Skapa högre kvalitet och effektivitet i vård och omsorg med hjälp av välfärdsteknik. Kostnadsfri internetuppkoppling på särskilt boende	Ta fram en långsiktig plan för den tekniska utvecklingen inom vård och omsorg. Planen ska innehålla bland annat: <ul style="list-style-type: none"> • Utveckla personalens e-hälsokompetens. • Öka den digitala kompetensen bland invånarna i kommunen och framförallt stötta de äldre i att lära sig använda tekniken • Ökad användning av välfärdsteknik • Fiberanslutning på särskilda boenden.
6. Framtidens goda arbetsplats	Att skapa en självförbättrande organisation som tilltalar kompetent personal. Skapa förutsättningar för en trygg arbetsplats att trivas på med god arbetsmiljö, kompetensutveckling och andra utvecklingsmöjligheter. Att personal inom kommunens äldreomsorg erbjuds vidareutbildning inom demenskompetens.	Upprätta en långsiktig plan för att trygga framtida personalförsörjning. Planen ska bland annat innehålla: <ul style="list-style-type: none"> • Ansvarsfördelning, renodling av yrkesroller samt förslag till optimal organisation • Ändamålsenliga arbetskläder • Samarbeta med grundskolan gällande information om äldreomsorgens yrken för att främja framtida val av utbildning • Skapa förutsättningar för ständiga förbättringar genom att tillvarata personalens erfarenheter och därigenom skapa en självförbättrande verksamhet • Fortbildning och kompetensutveckling • Arbetsvillkor, t.ex. rätt till heltid, helgtjänstgöring, förmåner som anställd i kommunen
7. Jämställdhet	Att kommunen ska främja jämställdhet som arbetsgivare samt att jämlika förutsättningar ska gälla för kommunens vård och omsorg.	Färgelanda kommun ska ha ett ständigt arbete utifrån en jämställdhetsplan, där äldreomsorgen är en del.

1. Inledning

I denna äldreplan presenteras nationella lagar, riktlinjer och råd samt regionala och lokala styrdokument, som tillsammans sätter ramen för det kommunala arbetet med vård och omsorg om äldre. Framtidsspaning och prognoser för målgruppen ligger till grund för antaganden om framtida behov och motiv till prioriterade uppdrag.

Vid beredningens framtagande av planen har dialog med personalgrupperna, representanter för pensionärsorganisationerna samt äldre kommuninvånare genomförts. Information har också kommit från chefer i egna organisationen och medicinskt ansvarig sjuksköterska. Därutöver har Väntjänst Brålanda och Vänersborgs kommun berättat om sin förebyggande verksamhet. Beredningens förslag till äldreplan har lämnats till representanter för personalgrupperna och pensionärsorganisationerna för möjlighet till ytterligare synpunkter.

Det kommunala ansvaret för äldreomsorgen regleras i flertalet lagar, föreskrifter och andra styrdokument. Dessa är framför allt Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Socialstyrelsens skrifter och kommunens styrdokument. I kommunens antagna dokument Gemensamt mål och gemensam kvalitetspolicy för omsorgens verksamhetsområde, dnr 2009/139 (Antagen av KF 2010-03-17 § 36) anges sektorsövergripande värdegrund och mål, kvalitetspolicy samt kvalitetsmål för äldreomsorgen.

Äldreplanen utmynnar i ett antal mål med tillhörande aktiviteter. För att kunna verkställa planen med tillhörande mål och aktiviteter är det viktigt att förutsättningar som krävs ges.

Utifrån framtagna prognoser förväntas en ökning av antal personer 65 år och äldre med ca 100 personer från 2016 till 2036, varav merparten av ökningen är inom de åldersspann då man i störst utsträckning behöver stödinsatser från kommunen. Med dagens konsumtionsmönster sker en tydlig kostnadsökning hos kommunerna för individer i 80-årsåldern och äldre. Mellan 65 och 75 år är anspråken på kommunal service tämligen begränsade. För att detta ska vara hanterbart, i och med utvecklingen mot en allt större grupp äldre, krävs en anpassning av äldreomsorgen.

Kommunen behöver i större utsträckning arbeta med förebyggande insatser i samarbete med frivilligorganisationer för att äldre personer ska bibehålla sin hälsa och välmående i högre ålder.

Kommunen behöver också planera för aktuella och framtida behov av boendeformer för äldre. Det finns lokalt en stor efterfrågan av trygghetsbostäder och även nationellt ser man ett ökat behov av denna form av boende.

Med en ökat antal äldre-äldre i kommunen finns ett framtida behov av fler platser på särskilda boenden. Även om en viss del troligtvis kan bo kvar i sitt ordinära boende med hjälp av förebyggande insatser, möjlighet till social gemenskap och anpassade bostäder i kombination med exempelvis insatser från hemtjänst och hemsjukvård kommer behovet av fler särskilda boendeplatser att finnas kvar.

Den viktigaste resursen inom äldreomsorgen är verksamhetens personal. Yrkesskicklighet och kompetens är avgörande för hur vården och omsorgen uppfattas av de äldre. För att tilltala kompetent personal och få dem att stanna behöver kommunen erbjuda en trygg arbetsplats att

**Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet**

trivas på med god arbetsmiljö, kompetensutveckling och andra utvecklingsmöjligheter som stimulerar. Kommunen står, tillsammans med många andra, inför stora utmaningar avseende personalrekrytering inom äldreomsorgen i framtiden då antal äldre personer i samhället ökar samtidigt som det är för få som väljer att utbilda sig inom området.

2. Syfte

Äldreplanen är ett styrdokument och tjänar som stöd för att utveckla äldreomsorgen och annan verksamhet som berikar de äldres liv. Den ska medverka till att förverkliga kommunens mål att "Färgelanda kommun skall vara en attraktiv kommun att bo och leva i". Med utgångspunkt i nationella regelverk och lokala styrdokument avser äldreplanen att ge motiv till prioriterade uppdrag för perioden.

3. Uppföljning

Uppföljning av äldreplanen ska ske en gång per år och dokumenteras i kommunens årsredovisning. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljningen.

4. Finansiering

I beredningens uppdrag ligger inte att fördela resurser. Dock förutsätter förverkligandet av äldreplanen att dess mål och innehåll beaktas i samband med de kommande årens budgetfördelningar.

5. Begreppsdefinitioner¹

Hemtjänst

Bistånd i form av service och personlig omvårdnad i ordinärt boende.

Hemsjukvård

Hälso- och sjukvård när den ges i patientens bostad och där ansvaret för de medicinska åtgärderna är sammanhängande över tid samt att patienten av hälsoskäl inte kan ta sig till primärvårdens verksamheter.

Vardagsrehabilitering

Ett arbetssätt där omsorgs- och vårdpersonal har kunskap i ett rehabiliterande förhållningssätt och uppmuntrar den äldre personen till eget handlande. Att ta tillvara personens egna resurser och möjligheter att vara aktiv i vardagen. Erbjuds både på kommunens boenden och i det ordinära boendet.

Ordinärt boende

Alla boendeformer som inte förutsätter någon form av beslut om bistånd enligt social-

¹ SOU 2017:21

tjänstlagen av kommunen.

Trygghetsbostäder

Trygghetsbostäder är en boendeform som har tillkommit för att ge äldre som önskar det tillgång till större gemenskap och trygghet. För att flytta in i en trygghetsbostad behövs inget biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Det finns en stor variation av trygghetsbostäder runt om i landet, även om trygghet, tillgänglighet, gemensamhetsutrymmen och, i vissa fall, särskild personal är gemensamma nämnare för många.

Särskilt boende

Avser särskilda boendeformer enligt socialtjänstlagen som förutsätter beslut om bistånd från kommunen.

Korttidsvistelse

Vid tillfälligt behov av utökad omsorg, då den äldre av olika skäl inte kan vara kvar i det egna hemmet, kan korttidsplats på vård- och omsorgsboende erbjudas. Skäl för insatsen kan vara rehabilitering, avlastning av närstående eller vård i livets slutskede, s.k. palliativ vård. Insatsen beviljas utifrån Socialtjänstlagen.

Dagverksamhet

För äldre i behov av vardaglig aktivitet, finns daglig verksamhet. Avser verksamhet för personer i ordinärt boende och beviljas utifrån Socialtjänstlagen.

6. Regelverk och styrdokument

Socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen är de lagar som i huvudsak styr kommunens arbete med äldreomsorg. Även kommunallag, förvaltningslag och lagen om valfrihetssystem (LOV) m.fl. är väsentliga. Utöver lagstiftning finns, på nationell, regional och kommunal nivå, mål och planer för vård och omsorg om äldre samt budgetar och satsningar på olika områden.

6.1 Nationellt

Socialtjänstlagen, SoL (2001:453)

SoL är en ramlag som beskriver kommunens ansvar för att enskilda får det stöd och den hjälp som de är i behov av. Kommunen har stor frihet att utforma sin verksamhet för att uppfylla kraven i denna lag. Tilltron till människan, och hens egen förmåga att påverka sin situation, ska vara central i tillämpningen. I SoL regleras ansvar för stöd till anhöriga i form av t.ex. växelvård, dagverksamhet och avlösning i hemmet. Där står även att kommunen genom hemtjänst, dagverksamheter eller liknande, bör underlätta för den enskilde att bo hemma och ha kontakt med andra. Kommunen ska också inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.

Nationell värdegrund

2011 infördes en värdegrund i socialtjänstlagen. Lydelsen är; ”Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande”.

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

I nya hälso- och sjukvårdslagen kan man bl.a. läsa om hur hälso- och sjukvården

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

ska organiseras och vilket ansvars respektive vårdgivare har. Lagen beskriver att målet med hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Hälso- och sjukvården ska arbeta för att förebygga ohälsa.

Nationell kvalitetsplan

2015 gav regeringen ett uppdrag att ta fram en Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen. Syftet är att genom långsiktiga insatser inom strategiskt viktiga områden säkra utvecklingen av god kvalitet i den framtida äldreomsorgen. Den Nationella kvalitetsplanen ska stimulera till innovationer inom äldreomsorgen, ett strategiskt hälsofrämjande arbete på alla nivåer samt syfta till ökad jämlikhet, inflytande och valfrihet för den äldre. Förslaget till kvalitetsplan har presenterats för regeringen våren 2017.

Demenssjukdom

I Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom framhålls bland annat tidig medicinsk utredning, läkemedelsbehandling och personcentrerad vård och omsorg, som viktiga områden att utveckla. Även riktlinjer för dagverksamhet och platser på särskilt boende anpassat för personer med demenssjukdom inkluderas. Reviderade nationella riktlinjer kommer att presenteras av regeringen hösten 2017.

Nationell standard

Swedish standards institute (SIS) har tagit fram en standard för *Kvalitet i omsorg service, omvårdnad och rehabilitering för äldre med omfattande behov i ordinärt och särskilt boende* (SIS 2015). Här anges krav på tjänster som levereras till äldre med omfattande biståndsbedömt behov i både ordinärt och särskilt boende. Vid kvalitetssäkring, uppföljning, utvärdering och utveckling av sådana tjänster avses standarden kunna fungera som stöd i arbetet. Genom tydliga krav på vad som förväntas av utföraren, den som bedriver verksamhet, blir det även tydligt för den äldre personen och dennes närstående vad god omsorg, service, omvårdnad och rehabilitering avser inom ordinärt och särskilt boende.

Kvalitet i särskilt boende – rekommendation för arbete med ökad kvalitet nattetid i särskilt boende för äldre

Rekommendation framtagen av SKL (Sveriges kommuner och landsting). Bakgrunden är att regeringen våren 2016 avslog Socialstyrelsens förslag till bemanningsföreskrifter för särskilt boende för äldre. Istället för bemanningsföreskrifterna valde regeringen att förtydliga Socialtjänstförordningen (2001:937, 2 kap 3§). Där framgår det att den enskildes behov ska vara styrande och att personal ska finnas tillgänglig dygnet runt. De områden som uppmärksammas är digitalisering, arbetsmetoder och bemanning. SKL noterar särskilt att det finns en viktig utvecklingspotential vad gäller välfärdsteknik. Kommunerna bör stärka och utveckla kvaliteten utifrån koll på läget, planera utifrån individens behov, ta fram en strategi för att utveckla digitaliseringens möjligheter samt ledarskap.

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård

Lagen syftar till att främja en god vård och en socialtjänst av god kvalitet för enskilda personer som efter utskrivning från slutenvård behöver insatser från den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården och/eller socialtjänsten och den landstingsfinansierade öppna vården (lagen 2017:612). Lagen ska särskilt främja att en person med behov av samordnade insatser skrivs ut från den slutna vården så snart som möjligt efter det att den behandlande läkaren bedömt att personen är utskrivningsklar. Lagen gäller från 1 januari 2018

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

och ersätter nuvarande betalningsansvarslag.

6.2 Regionalt, Västra Götaland

I handlingsplanen *"Det goda livet för sjuka äldre i Västra Götaland"* konkretiseras hur landsting och kommuner ska samverka för att upprätthålla en god kvalitet på sjukvården kring de sjuka äldre. Handlingsplanen reviderades under hösten 2015 för att gälla t o m 2018.

Fokusområden i handlingsplanen

- SIP - Samordnad individuell plan
- Mobil närvård
- Kunskapsbaserad vård
- God och säker läkemedelsbehandling
- Trygg och säker vårdövergång

Handlingsplan i Fyrbodal

Denna handlingsplan är framtagen i Vårdsamverkan Fyrbodal för att säkra genomförandet och uppföljningen av gemensamma mål som finns på regional (Västra Götaland), delregional (Fyrbodal) och lokal (enskild kommun) nivå. Handlingsplanen omfattar flera samverkansområden. Inom området "Sammansatta vård-och omsorgsbehov" finns följande fokusområden som berör äldre

- God och säker läkemedelsbehandling
- Trygg och säker vårdövergång
- SIP och medicinsk vårdplan
- Kunskapsbaserad vård
- Mobil Närvård

6.3 Färgelanda kommun

Lokal handlingsplan, skapad via närsjukvårdsgruppen där samverkan mellan Färgelanda kommun och primärvården sker. Fokusområden:

- God och säker läkemedelsbehandling
- Trygg och säker vårdövergång
- SIP och medicinsk vårdplan
- Kunskapsbaserad vård
- Mobil Närvård

7. Nuvarande äldreomsorg i Färgelanda

Kommunens äldreomsorgsarbete inkluderar till största delen biståndsinsatser, där individuell behovsbedömning görs. De insatser som beviljas av biståndshandläggare syftar i första hand till att stärka den äldres möjligheter att leva ett självständigt liv och att kunna bo kvar i sin bostad. Kvarboendepincipen har varit aktuell i Sverige sedan äldreformen på 1990-talet och således har lösningar i hemmet utvecklats genom åren. Idag kan i princip alla biståndsbeslut erbjudas i den äldres bostad.

7.1 Bostadsanpassning

Den som har en långvarig funktionsnedsättning kan ansöka om bidrag för bostadsanpassning utifrån gällande lagstiftning, Lag (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m. m. Det kan bl.a. handla om att ta bort trösklar, byta från badkar till dusch, större ombyggnationer eller placera ramper vid entréer. Åtgärden skall vara nödvändig med hänsyn till funktionsnedsättningen, som styrks med intyg från läkare eller arbetsterapeut.

7.2 Hemtjänst

För äldre som bor kvar i det egna hemmet, men behöver stöd för att hantera det vardagliga livet, finns möjlighet till hemtjänst anpassat efter behov. De tjänster som kan beviljas innefattar omvårdnad och service och det går att välja om kommunen eller ett företag ska utföra tjänsten, enligt lagen om valfrihet (LOV). Vid upphandling enligt LOV är ersättningen för en insats satt på förhand, vilket gör att utförare konkurrerar med den kvalitet de kan erbjuda för samma peng. Det går också att få trygghetslarm och levererad lunch genom hemtjänsten.

7.3 Trygghetslarm

Ett sätt att öka tryggheten för den som bor kvar i det egna hemmet är att ha ett trygghetslarm. Genom larmet går det att få kontakt med personal om något händer och den äldre behöver få hjälp. Trygghetslarm beviljas som ett bistånd.

7.4 Rehabilitering

Färgelanda kommun erbjuder rehabilitering på olika sätt. *Hemrehabilitering* i form av exempelvis målinriktad träning i vardagssituationer, personliga hjälpmedel eller bostadsanpassning för att upprätthålla funktionsförmågan. Rehabilitering i samband med *vistelse på dagverksamhet*, då fysisk och social träning ger förutsättningar att bibehålla sin funktionsförmåga. *Korttidsrehabilitering* erbjuds där den äldre får träna på vardagliga aktiviteter som påklädning, matlagning och förflyttning med målet att kunna klara sig i det egna hemmet. Rehabiliteringens personal utför också insatser i samband med palliativ vård. Kommunens arbetsterapeuter utfärdar vid behov intyg i samband med den enskildes ansökan om bostadsanpassningsbidrag.

7.5 Särskilt boende

När behovet av vård och omsorg inte längre kan tillgodoses i det egna hemmet finns möjligheten att flytta till särskilt boende. Ansökan görs hos biståndshandläggare och hänsyn tas, så långt det är möjligt, till önskemål om specifik plats. På kommunens särskilda boende har den äldre egen lägenhet med tillgång till gemensamt kök och matsal samt övriga gemensamhetsytor. Det finns tillgång till personal, måltider serveras och rehabiliterande insatser erbjuds på boendena. Färgelanda kommun har tre särskilda boenden, alla i kommunal regi:

- Lillågården i Färgelanda, med 28 platser och 7 trygghetslägenheter, har dagverksamhet och restaurang.
- Håvestensgården i Färgelanda, med 33 demensplatser, matsal för de boende.
- Solgården har 19 platser varav 10 för dementa, 16 trygghetslägenheter samt en restaurang.

Antal platser på kommunens vård- och omsorgsboenden

Verksamhet	Lgh/platser totalt	Varav demens	Varav somatisk
Lillågården	28		28
Håvestensgården	33	33	
Solgården	19	10	9
Boendeplatser totalt	80	43	37
Varav korttid	7	2	5

Totalt finns 80 platser på dessa boenden varav 43 platser är avsedda för äldre med demenssjukdom. Det kan också, vid behov, upprättas korttidsplatser på boendena utöver de ordinarie som är 7 till antalet och fördelade på Lillågården, Solgården och Håvestensgården. Platserna för korttidsvistelse är ämnade för omvårdnad under en tillfällig period. Det kan vara en akut situation som uppstår så personen inte kan bo kvar i det ordinarie boendet. Det kan vara en rehabiliteringsinsats där den äldre ges kraft att återvända hem. Det finns också återkommande korttidsvistelse, t.ex. som avlastning för närstående, eller för palliativ vård.

7.6 Dagverksamhet

Kommunen har en dagverksamhet för äldre personer som har behov av stimulering i vardagen. Verksamheten är lokaliserad på Lillågården och är till för de som bor i ordinärt boende. Insatsen beviljas utifrån Socialtjänstlagen.

7.7 Hälso- och sjukvård

Kommunen har inom äldreomsorgen hälso- och sjukvårdsansvar för de personer som bor på särskilt boende, är på korttidsvistelse, befinner sig på dagverksamhet samt de som är beviljade hemsjukvård. Ansvar är delegerat från Västra Götalandsregionen och sträcker sig till sjuksköterskenivå, t.ex. sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter, men inkluderar inte läkarvård. All vård och rehabilitering som kan göras i hemmet ska göras i hemmet, alternativt på kommunens korttidsplatser.

Patientsäkerhet

Kommunen ansvarar för viss hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. Enligt samma lag ska det i varje kommun finnas en sjuksköterska med ett särskilt medicinskt ansvar, en så kallad medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

MAS ansvarar för att patienterna får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet. Ansvaret omfattar hälso- och sjukvård upp till sjuksköterskenivå samt den habilitering och rehabilitering som utförs av kommunens arbetsterapeuter och sjukgymnaster. Tillsammans med ansvariga chefer för MAS regelbundet dialog om planering och ledning av den kommunala hälso- och sjukvården. MAS fastställer riktlinjer och rutiner för god och säker vård och klargör regler, rutiner och ansvarsfördelning på alla nivåer i samarbete med chefer i linjeorganisationen.

Verksamhetschefen för hälso- och sjukvård (i Färgelanda innehavs denna befattning av socialchef) har, tillsammans med MAS och enhetschefer ansvar för att riktlinjer och rutiner följs i verksamheten.

Varje medarbetare har ett eget ansvar för att följa förvaltningens riktlinjer/rutiner. MAS ansvarar också för bedömning och anmälan av vårdskador till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och är även vara ansvarig för Lex Sara-anmälningar. (missförhållanden inom socialtjänsten).

MAS sammanställer inkomna klagomål och avvikelser för den kommunala hälso- och sjukvården. Analyserar och initierar risk- och händelseanalyser samt förbättringsåtgärder. MAS ansvarar för att årligen skriva en patientsäkerhetsberättelse (enl. patientsäkerhetslagen). I denna beskrivs hur arbetet med patientsäkerhet har bedrivits under året, vilka avvikelser som rapporterats och vilka resultat man uppnått i olika mätningar. Patientsäkerhetsberättelsen finns tillgänglig för alla att läsa på kommunens hemsida.

7.8 Kost

Kommunens måltidsverksamhet innefattar samtliga kök på förskolor, skolor och äldreboenden i kommunen. Verksamhetens målsättning är att alla gäster ska känna sig trygga och nöjda. Måltiderna som serveras ska vara goda, näringsrika, säkra och varierande. Måltiderna ska serveras i en lugn och trivsamt miljö vilket skapar goda matvanor. Allt detta bidrar till gästernas hälsa och välbefinnande.

På kommunens särskilda boenden lagas maten i tillagningskök på plats och de måltider som levereras i ordinärt boende av hemtjänsten tillagas på ett av kommunens storkök.

7.9 Anhörigstöd

Kommunen ska, enligt Socialtjänstlagen, erbjuda stöd för att underlätta för de personer om vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder. För anhöriga inom kommunens äldreomsorg finns stöd i form av:

- Avlösning i hemmet
- Korttidsboende/växelvård
- Möjlighet att delta i anhöriggrupper eller individuellt stöd
- Nätverk, hjälp med kontakter till olika handikappföreningar, kyrkor, Röda Korset etc.

7.10 Uppsökande verksamhet

Kommunen ska arbeta med att främja hälsa och förebygga ohälsa, bl.a. genom att ge upplysningar om metoder för att förebygga sjukdom eller skada och att genom uppsökande verksamhet och på annat sätt främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden. För att inhämta information kring hur kommunens äldre befolkning mår erbjuds alla invånare som fyller 80 år, och som inte har kontakt med kommunens omsorgsverksamhet, ett hembesök. Syftet med den uppsökande verksamheten är att främja hälsa, sund livsstil, goda levnadsvanor samt livskvalitet för kommunens äldre invånare genom att:

- kartlägga levnadsförhållanden
- förebygga ohälsa bland äldre

Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet

- skapa trygghet i det egna hemmet
- förebygga olyckor i hemmet

7.11 Kvalitetsregister

Kommunen arbetar i och utifrån nedanstående kvalitetsregister:

Senior Alert

Ett nationellt kvalitetsregister som innehåller bedömning och åtgärder vid risk för fall, undernäring, trycksår, munhälsa och blåsdysfunktion/inkontinens. Genom att arbeta förebyggande med riskbedömningar på alla patienter kan risker upptäckas innan skada skett.

Palliativregistret

Registret ger stöd för ett strukturerat arbetssätt kring vården i livets slutskede

BPSD, beteendemässiga och psykiska symptom vid demens

Registret syftar till att kvalitetssäkra vården av personer med demenssjukdom.

SweDem

Syftet är att samla in data om personer med demenssjukdom för att kunna förbättra och utveckla vården av demenssjuka i Sverige. Målet är skapa ett rikstäckande verktyg för likvärdig och bästa behandling av personer med demenssjukdom

7.12 Kommunala pensionärsrådet (KPR)

Pensionärsrådet är ett rådgivande organ i kommunen för frågor gällande kommunens ålders- och förtidspensionärer. Det fungerar som en länk mellan pensionärsorganisationerna och kommunens politiker. Det består av representanter för pensionärsorganisationer, med aktiv lokalavdelning i kommunen. Särskilt utsedda politiker som är utvalda att ta detta ansvar, representerar kommunstyrelsen.

8. Vad tror vi om framtiden?

Fram till år 2036 beräknas antal personer i ålder 65-74 år minska med ca 106 personer. Gruppen 75-84 år beräknas öka med ca 100 personer och gruppen 85 år och äldre beräknas ha en ökning med strax över 100 personer. Totalt prognostiseras en ökning av antal personer 65 år och äldre med ca 100 personer från 2016 till 2036, varav merparten av ökningen är inom de åldersspann då man i störst utsträckning behöver stödinsatser från kommunen. Det krävs en planering av de ökade behoven men också en planering för förebyggande insatser för att senarelägga behov av kommunala insatser.

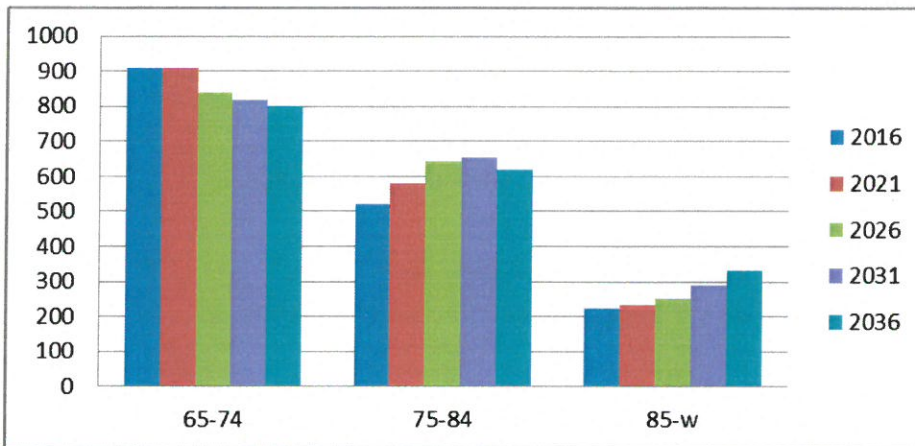
8.1 Demografisk prognos

Utifrån aktuell utveckling kan följande prognos tas fram. I tabellen syns fördelningen inom

**Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet**

gruppen 65 år och äldre, vilken även finns beskriven i ett stapeldiagram.

År	2016	2021	2026	2031	2036
65-74 år	908	911	841	818	802
75-84 år	521	580	643	653	619
85-w år	224	233	252	289	330
Summa	1653	1724	1736	1760	1751

Befolkningsprognos och stapeldiagram för gruppen äldre i Färgelanda kommun(Källa: SCB)

I tabellen nedan beskrivs fördelningen av äldre utifrån kön och i tre åldersgrupper; 65-74 år, 75-84 år samt 85 år och äldre.

		2016	2021	2026	2031	2036
Invånare 65-74 år, antal	Kvinnor	415	435	409	393	392
	Män	493	476	432	425	410
	Totalt	908	911	841	818	802
Invånare 75-84 år, antal	Kvinnor	274	279	305	321	306
	Män	247	301	339	333	313
	Totalt	521	580	643	653	619
Invånare 85 år-w, antal	Kvinnor	126	145	152	164	184
	Män	98	88	101	125	146
	Totalt	224	233	252	289	330

Källa: SCB

8.2 Vad innebär det?

Med dagens konsumtionsmönster sker en tydlig kostnadsökning hos kommunerna för individer i 80-årsåldern och äldre. Mellan 65 och 75 år är anspråken på kommunal service

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

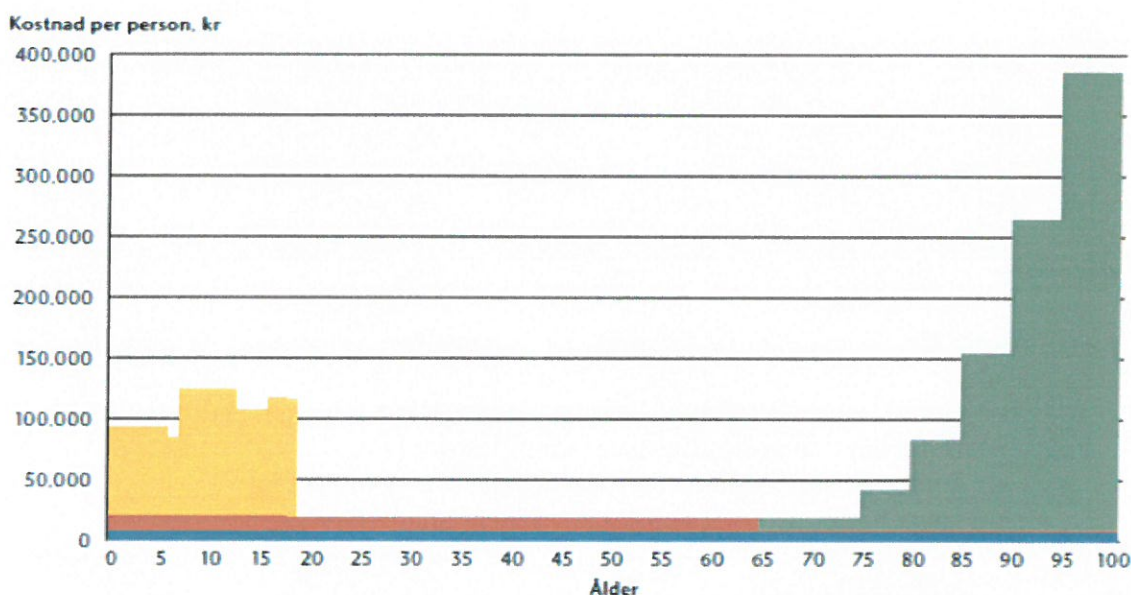
tämligen begränsade. För att detta ska vara hanterbart, i och med utvecklingen mot en allt större grupp äldre, krävs en anpassning av äldreomsorgen.

Kommunen behöver i större utsträckning arbeta med förebyggande insatser i samarbete med frivilligorganisationer för att äldre personer ska bibehålla sin hälsa och välmående i högre ålder. Kommunen behöver också planera för aktuella och framtida behov av boendeformer för äldre. Det finns lokalt en stor efterfrågan av trygghetsbostäder och även nationellt ser man ett ökat behov av denna form av boende.

Med ett ökat antal äldre äldre i kommunen finns ett framtida behov av fler platser på särskilda boenden. Även om en viss del troligtvis kan bo kvar i sitt ordinära boende med hjälp av förebyggande insatser, möjlighet till social gemenskap och anpassade bostäder i kombination med exempelvis insatser från hemtjänst och hemsjukvård kommer behovet av fler särskilda boendeplatser att finnas kvar.

Kommunala kostnader för invånare i olika åldrar

Kostnad per person, kronor

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting.

Demenssjukdomar

Demenssjukdomar drabbar främst äldre personer. De är kroniska, långvariga och påverkar hela livssituationen för de sjuka och deras anhöriga. Vård av personer med demenssjukdom är således mycket resurskrävande, både för det offentliga och för människorna närmast den sjuke. I Sverige har ungefär åtta procent av alla personer som är 65 år eller äldre någon form av demenssjukdom, motsvarande för personer äldre än 90 år nästan hälften. Fram till år 2050 förväntas antalet personer med demenssjukdom nästan fördubblas, vilket innebär en stor framtida utmaning för samhället.² I och med att fler blir äldre antas utvecklingen fortsätta mot att fler diagnostiseras med demenssjukdom. Enligt befolkningsprognosen för personer 65 år och äldre skulle det för Färgelanda kommun kunna innebära en ökning med ett 10-tal personer diagnostiserade med demenssjukdom fram till 2036.

² Socialstyrelsen, 2014, Nationell utvärdering – vård och omsorg vid demenssjukdom

Äldreplan Färgelanda kommun Förslag från Centerpartiet

Samtidigt visar forskningsresultat på att förebyggande åtgärder ger effekt och kan motverka eller skjuta upp förekomsten av dessa sjukdomar. De förebyggande åtgärderna i en nyligen utförd studie bestod av utförliga kostråd, träningsprogram och minnesträning³ och resultatet var mycket tydligt. En ökad medvetenhet bland äldre och en förbättrad folkhälsa kan således ha positiv motverkan till denna utveckling.

8.3 Framtida behov

Boende

Fler personer får vård och omsorg i det ordinära boendet. Arbetsätten utvecklas med bland annat möjlighet att få komma hem direkt efter sjukhusvistelse och tillgång till mer avancerad sjukvård i hemmet. Behovet av platser på vård- och omsorgsboende antas därför inte följa en rak framskrivning, även om det kan antas finnas behov av utökning mot dagens platser. Av de som är 75 år eller äldre bor 10,7% på särskilda boenden. (Anderberg & Berglund 2010) Vid en rak framskrivning av behovet skulle det innebära att Färgelanda kommun fram till 2036 har behov av att utöka antalet platser från dagens 80 till ca 102 (se tabell nedan).

Årtal	75 år –w, antal	Andel på säbo	Behov av platser
2016	745	10,7%	80
2021	813	10,7%	87
2026	895	10,7%	96
2031	942	10,7%	101
2036	949	10,7%	102

Källa: SCB

Flera faktorer kan dock komma att påverka det framtida behovet av plats på vård- och omsorgsboende:

- Hur det normala bostadsbeståndet ser ut och hur äldre kan få tillträde till det
- Bostädernas och omgivningens utformning
- Vilken omsorg, vård och service i övrigt som är tillgänglig
- Hur välinformerad den enskilde och hans anhöriga är
- I vilken utsträckning dagens behov kan tillgodoses och om de tillgodoses på bästa möjliga sätt.
- Folkhälsan och dess utveckling i kommunen
- Hur olika former av insatser i ordinärt boende utvecklas
- Möjligheten till förebyggande insatser
- Välfärdsteknologi och dess användning

Hemtjänst

Antal beviljade hemtjänststimmar i ordinärt boende har varit relativt konstant under åren 2012-2016. Ökningen mellan 2015 och 2016 är 5 %, vilket också är en utveckling som förväntas fortsätta. Det är dock även här svårt att göra en rak framskrivning av behovet. Ökningen av beviljade insatser inom hemtjänsten förväntas vara större än de demografiska effekterna. Detta för att brukarnas omvårdnadsbehov växer. Den genomsnittliga tiden med hemtjänst för varje person har ökat de senaste åren. Äldre väljer allt mer att bo kvar längre i ordinärt boende och där få omsorg av hemtjänstpersonal.

³ [The Lancet 2015](#)

Hemsjukvård

Kommunen arbetar aktivt för att patienter som är färdigbehandlade ska kunna lämna sjukhuset så snart som möjligt. Det främsta skälet är hänsynen till patientens möjligheter att få en god och sammanhållen vård, rehabilitering och omsorg. Det anses generellt vara bättre att rehabiliteras i sin hemmiljö än på institution. Det utökade ansvaret för patienter har inneburit att allt mer avancerad vård kan erbjudas i hemmet. I och med ett ökat antal äldre, som ofta är målgruppen för hemsjukvård, så kan det även antas att hemsjukvård och rehabilitering de närmaste åren kommer att öka. Det ställs också nya krav på personalen vad gäller kunskap och eventuellt teknik vilket motiverar till satsningar på kompetensutveckling.

9. Framtidens äldreomsorg

Kommunens äldreplan har mynnat ut i sju strategiområden. Nedan beskrivs för varje område den strategiska inriktningen för perioden baserad på identifierade utmaningar och möjligheter.

Målområde 1: Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder

Målområde 2: Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser

Målområde 3: Mat och måltid

Målområde 4. Boende och kommunikationer

Målområde 5. Utveckling av teknik

Målområde 6. Äldreomsorgen – framtidens goda arbetsplats

Målområde 7. Jämställdhet

9.1 Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder

Dagens och framtidens äldre har större informationsbehov än tidigare generationer äldre, mycket till följd av ett ökat självbestämmande och utökad valfrihet. För att kunna ta ansvar för sina egna liv, planera för sin ålderdom, sitt boende, samt för val av hemtjänst och vård, behövs tydlig och tillgänglig information.

I och med att fler äldre blir insatta i tekniken finns goda möjligheter för IT-samhället att i framtiden, genom tekniska innovationer, effektivisera äldrevården och inte minst kommunikationskanalerna. För att främja en informerad och kunnig och målgrupp äldre behöver information anpassas så att alla kan ta del av den, oavsett teknik- och språkkunskaper.

Den äldres roll som kund bör också förtydligas genom riktad information och marknadsföring av den service kommunen erbjuder.

Med ett personcentrerat förhållningssätt där individen betraktas som kapabel, med resurser och förmågor, och är en aktiv part i den gemensamt planerade vården skapas förutsättningar för en hög kvalitet på vård och omsorg. Genom att utgå från individens behov vid planering av insatser kommer brukarens delaktighet att öka och verksamheten blir behovsstyrd istället för insatsstyrd. Till stöd för att identifiera och beskriva individens behov på ett likvärdigt sätt över landet har Socialstyrelsen tagit fram ÄBIC/IBIC (äldres/individens behov i centrum).

MÅL: Att tillgodose individuella behov hos de som får insatser från den kommunala äldreomsorgen

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Utreda förändrat resursfördelningsystem inom särskilda boenden och hemtjänst samt riktlinje för biståndshandläggning

9.2 Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser

Det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för personer i åldern 65 år och äldre medför både samhällsekonomiska vinster och vinster för den enskilde. Det innefattar många områden, som att i tidigt skede diagnostisera och ge insatser, möjliggöra och motivera till hälsosamma val, kost och motion, röja hinder och minska risker för olyckor genom bostadsanpassning och rehabilitering, samt att skapa förutsättningar för ett rikt socialt liv högt upp i åldrarna. Dessutom, med en åldrande population, är det viktigt att prioritera det förebyggande arbetet för att kunna bibehålla en god kvalitet inom äldreomsorgen trots ökat behov av insatser.

MÅL: Förebyggande insatser ska främja en jämlik hälsa utifrån flera aspekter, såsom exempelvis kön, bakgrund och ekonomiska resurser.

MÅL: Kommunen ska skapa förutsättningar så att frivilliga krafter i samhället ska kunna erbjuda medmänskligt stöd, gemenskap och möjlighet till fysisk aktivitet som komplement till samhällets stödinsatser.

MÅL : Att kommunen regelbundet genomför öppna informations-och dialogträffar.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Utreda möjligheten till upprättande av träffpunkter som berikar de äldres liv utifrån gemenskap och social samvaro.

I och med ett ökat antal äldre i kommunen ökar även antalet personer som utvecklar någon form av demenssjukdom och behovet av en god demensvård ökar. Sådan vård ska vara personcentrerad och karaktäriseras av tidig upptäckt, utredning och diagnos samt läkemedelsbehandling. Det kräver en fungerande samverkan mellan huvudmännen där en medveten gemensam strategi står i fokus för hur mötet med och omhändertagandet av personer med demenssjukdom och deras närstående ska ske under hela sjukdomsutvecklingen.

MÅL: Att kommunen kvalitetssäkrar demenskompetens vid varje särskilt boende samt inom äldreomsorgen.

Kommunens anhörigstöd syftar till att, genom förebyggande och stödjande arbete, försöka minska anhörigas belastning, förebygga ohälsa och förse dem med den kunskap och information de har behov av.

MÅL: Kommunen ska kontinuerligt arbeta med att stödja anhöriga bland annat genom utbildning och förebyggande insatser.

9.3 Mat och måltid

Energiförbrukningen minskar oftast med åldern medan näringsbehovet i stort förblir detsamma. Det blir därför extra viktigt med rätt närings- och energiinnehåll i kosten när man blir äldre. Även en bra måltidsordning är en förutsättning för att kunna tillgodose behov av energi och näring över dygnet. Tillsammans kan kostenheten och äldreomsorgen skapa goda rutiner för mat och måltid inom äldreomsorgen. Det är grundläggande för att förebygga undernäring, sjukdom och ohälsa. Måltiderna bör, så långt det är möjligt, även anpassas efter varje enskild individs hälsa, smak och förutsättningar både vad gäller innehåll och miljö.

**Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet**

Måltidens sociala funktion kan bidra mycket till den äldres välbefinnande. Genom att använda särskilda boendenas restauranger mer strategiskt, som platser för social samvaro, kan anhöriga till de boende och äldre i ordinärt boende också komma dit och äta.

Även äldre i ordinärt boende bör informeras och motiveras till hälsosamma matvanor. Livsmedelsverket lyfter hälso- och sjukvårdens goda möjligheter att nå ut och förebygga ohälsa genom att ta upp frågan om matvanor, på vårdcentraler och annat.

MÅL: Stärkt nöjdhet i Socialstyrelsens årliga nationella mätningar avseende måltider och trivsel i samband med måltid.

MÅL: Pedagogiska måltider ska finnas på våra demensboenden.

MÅL: Måltider lagas dagligen vid varje avdelning inom kommunens boenden.

9.4 Boende och kommunikationer

Med dagens utveckling av hemtjänst och vård i hemmet antas den procentuella efterfrågan av särskilda boendeplatser minska. Men, eftersom kommunen enligt prognos har en 30 % ökning av invånare 75 år och äldre under perioden 2016 till 2036 kommer det totala antalet platser att behöva utökas över tid.

MÅL: Antal platser på särskilda boenden ska motsvara behovet.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Skapa en långsiktig strategi för att kunna tillgodose framtida behov av särskilda boenden i kommunen.

Med god tillgänglighet och bra kommunikationer främjas möjligheterna för äldre att leva socialt och obehindrat. Det finns två viktiga dimensioner av tillgänglighet, den fysiska och den ekonomiska. Den fysiska tillgängligheten handlar om att alla ska kunna ta del av samhällsinformation och samhällsservice, röra sig i offentliga miljöer och leva gott, oavsett t.ex. funktionsnedsättning eller språksvårigheter. Den ekonomiska tillgängligheten regleras främst på nationell nivå, via pensionssystemet. Kommunen har en viktig roll i att främja byggandet av bostäder som är tillgängliga, ur båda dessa aspekter.

MÅL: Öka nyttjandegraden av kollektivtrafik inom kommunen samt närliggande kommuner.

MÅL: Öka den fysiska tillgängligheten i kommunen.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Upprätta måldokument för tillgänglighet avseende den fysiska miljön i kommunen.

Det finns ett generellt behov av fler lägenheter i kommunen. Det finns idag dessutom ett stort behov av trygga bostäder där den äldre kan bo trots funktionsnedsättning, vilket kan innebära att flytt till särskilt boende kan skjutas upp eller inte blir aktuellt.

MÅL: Det ska finnas trygga bostäder och bostadsområden med god tillgänglighet i kommunen.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

Kommunen ska vid planering av bostäder analysera behov och långsiktigt främja byggnation av trygga bostäder för äldre samt skapa bostadsområden med god tillgänglighet.

9.5 Utveckling av teknik

Behovet av hjälp och stöd inom äldreomsorgen ökar och samtidigt blir bristen på vård- och omsorgspersonal i landet allt mer påtaglig. För att kunna behålla dagens nivå på service måste vi förändra och förädla våra arbets sätt. Hälso- och sjukvård samt vård och omsorg är viktiga områden för utvecklingen och faller in under det som benämns *e-hälsa*. Kommunen har idag digitala trygghetslarm. Dessutom sker vårdplanering via videosamtal, istället för fysiska möten på sjukhus. Vårdplaneringsmötena blir mer tidseffektiva och miljövänliga. Informations- och kommunikations-teknik (IKT) behövs för att upprätthålla goda möjligheter för den äldre befolkningen att delta aktivt i samhällslivet. IKT kan bidra till sociala kontakter och samtidigt ge möjlighet till bättre kontroll och övervakning av den egna hälsan.

Med välfärdsteknologi avses kunskap om välfärdsteknik. Det kan t.ex. avse hur det digitala samhället kan underlätta för personer med olika funktionsnedsättningar att enklare kunna hantera sin vardag, eller att få tillsyn och omsorg på ett smidigt sätt. Med välfärdsteknik avses själva tjänsterna och produkterna, insatta i sin kontext, när en viss teknisk lösning används i vård och omsorg. Digital teknik som syftar till att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Exempel på välfärdsteknik är digitala trygghetslarm, tillsyn via kamera och sensorer för påminnelser. Välfärdsteknik kan användas av personen själv, en närstående, personal eller någon annan i personens närhet.

MÅL: Skapa högre kvalitet och effektivitet i vård och omsorg med hjälp av välfärdsteknik.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målet ser över möjligheten att:

Ta fram en långsiktig plan för den tekniska utvecklingen inom vård och omsorg.

Planen ska innehålla bland annat:

- *Utveckla personalens e-hälsokompetens.*
- *Öka den digitala kompetensen bland invånarna i kommunen och framförallt stötta de äldre i att lära sig använda tekniken*
- *Ökad användning av välfärdsteknik*
- *Fiberanslutning på särskilda boenden.*

MÅL: Kostnadsfri internetuppkoppling på särskilt boende

9.6 Äldreomsorgen – framtidens goda arbetsplats

Den viktigaste resursen inom äldreomsorgen är verksamhetens personal. Yrkesskicklighet och kompetens är avgörande för hur vården och omsorgen uppfattas av de äldre. För att tilltala kompetent personal och få dem att stanna behöver kommunen erbjuda en trygg arbetsplats att

**Äldreplan Färgelanda kommun
Förslag från Centerpartiet**

trivas på med god arbetsmiljö, kompetensutveckling och andra utvecklingsmöjligheter som stimulerar. Kommunen står, tillsammans med många andra, inför stora utmaningar avseende personalrekrytering inom äldreomsorgen i framtiden då antal äldre personer i samhället ökar samtidigt som det är för få som väljer att utbilda sig inom området.

MÅL: Att skapa en självförbättrande organisation som tilltalar kompetent personal. Skapa förutsättningar för en trygg arbetsplats att trivas på med god arbetsmiljö, kompetensutveckling och andra utvecklingsmöjligheter. Att personal inom kommunens äldreomsorg erbjuds vidareutbildning inom demens-kompetens.

Beredningen förutsätter att Kommunstyrelsen i samband med arbetet att nå målen ser över möjligheten att:

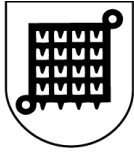
Upprätta en långsiktig plan för att trygga framtida personalförsörjning. Planen ska bland annat innehålla:

- *Ansvarsfördelning, renodling av yrkesroller samt förslag till optimal organisation*
- *Ändamålsenliga arbetskläder*
- *Samarbete med grundskolan gällande information om äldreomsorgens yrken för att främja framtida val av utbildning*
- *Skapa förutsättningar för ständiga förbättringar genom att tillvarata personalens erfarenheter och därigenom skapa en självförbättrande verksamhet*
- *Fortbildning och kompetensutveckling*
- *Arbetsvillkor, t.ex. rätt till heltid, helgtjänstgöring, förmåner som anställd i kommunen*

9.7 Jämställdhet

Jämställdhet är en central fråga i allt som berör vården och omsorgen om äldre personer. Kvinnorna är i majoritet bland de som har vård och omsorg, och i kraftig majoritet bland personalen. Hur åldrandet kommer att te sig beror utöver kön också på socioekonomiska förhållanden, etnicitet och funktionsnedsättning mm. Med en jämlik och jämställd vård och omsorg menas att äldre personer oberoende av klass och kön ska få sina behov av vård och omsorg tillgodosedda.

MÅL: Att kommunen ska främja jämställdhet i rollen som arbetsgivare samt jämlika förutsättningar för den vård och omsorg som kommunen bedriver.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 42 **Dnr 2018/116**
Boende och elkostnader – utgångspunkt för beräkning och bedömning.

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att för sin del inget ha att erinra mot att myndighetsnämnden arbetar utifrån det upprättade förslaget Boende- och elkostnader – utgångspunkt för beräkning och bedömning.

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2013:1) om ekonomiskt bistånd samt Socialstyrelsens riksnorm för försörjningsstöd ligger till grund när Individ- och familjeomsorgen beviljar försörjningsstöd. Enligt Socialtjänstlagens 4 kap 3 § punkt 2, ska de kostnader som inte har schabloniserats i riksnormen, inte schabloniseras av kommunen. De ska prövas individuellt.

Utifrån Boverkets förordning, Valbohem AB:s snitthyror och en beräknad högre hyresnivå hos privata hyresvärdar, har beräknings- och bedömningsgrund tagits fram gällande skälig boendekostnader respektive beräkning av kostnad för hushållsel 2018.

Beslutsunderlag

Sektor omsorgs tjänsteskrivelse 2018-03-07.

Socialchefen informerar

Skickas till kommunstyrelsen

Sektor Omsorg
Socialchef
Johan Lundh
0528-56 7609
johan.lundh@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Boende- och elkostnader – utgångspunkt för beräkning och bedömning

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att för sin del inget ha att erinra mot att myndighetsnämnden arbetar utifrån det upprättade förslaget Boende- och elkostnader – utgångspunkt för beräkning och bedömning.

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2013:1) om ekonomiskt bistånd samt Socialstyrelsens riksnorm för försörjningsstöd ligger till grund när Individ- och familjeomsorgen beviljar försörjningsstöd. Enligt Socialtjänstlagens 4 kap 3 § punkt 2, ska de kostnader som inte har schabloniserats i riksnormen, inte schabloniseras av kommunen. De ska prövas individuellt. En alltför hög kostnad måste ibland accepteras tillfälligt, så att den enskilde får visst rådrum att minska sina kostnader.

I förordningarna (2016:880 och 2016:881*) anges att normhyran per kvadratmeter boarea per år vid tillträdet inte får överstiga 1 450 kr, 1 350 kr eller 1 300 kr, men kan däremot vara lägre. Vilket högsta belopp som gäller beror på vilken region fastigheten ligger i. Enligt Boverket bör normhyran beräknas utifrån en lägenhet om 3 rum och kök på 77 kvadratmeter boarea. Den beräkningsmetod som Boverket förordar för att räkna om normhyran till lägenheter av olika storlek är 1991 års metod. Då fastställde Hyresmarknadskommittén i ett beslut fördelningen av hyran mellan olika lägenhetsstorlekar. Det är den vanligast förekommande metoden.

Utifrån Boverkets förordning, Valbohem AB:s snitthyror och en beräknad högre hyresnivå hos privata hyresvärdar, har beräknings- och bedömningsgrund tagits fram gällande skälig boendekostnader respektive beräkning av kostnad för hushållsel 2018.

Beslutsunderlag

Boende- och elkostnader + utgångspunkt för beräkning och bedömning
daterat 2018-01-26

Susanne Korduner
Kommunchef

Johan Lundh
Socialchef

*Förordning (2016:880) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla
hyresbostäder och bostäder för studerande. Förordning (2016:881) om
statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande

Beslutet skickas till

Myndighetsnämnden
Enhetschef IFO
Utvecklingschef Omsorg
Diariet

Boende- och elkostnader

Utgångspunkt för beräkning och bedömning

Observera att denna schablon endast är en utgångspunkt för beräkning och bedömning. Prövningen av ekonomiskt bistånd skall vara individuell och ta hänsyn till omständigheterna i det specifika ärendet. Prövning skall göras om de faktiska kostnaderna är skäliga eller ej.

Enligt Socialtjänstlagen 4:3 punkt 2, det som inte har schabloniserats i riksnormen, skall inte schabloniseras av kommunen. De skall prövas individuellt. En alltför hög kostnad måste ibland accepteras tillfälligt, så att den enskilde får visst rådrum att minska sina kostnader.

”I förordningarna (2016:880 och 2016:881) anges att normhyran per kvadratmeter boarea per år vid tillträdet inte får överstiga 1 450 kr, 1 350 kr eller 1 300 kr, men kan däremot vara lägre. Vilket högsta belopp som gäller beror på vilken region fastigheten ligger i. Enligt Boverket bör normhyran beräknas utifrån en lägenhet om 3 rum och kök på 77 kvadratmeter boarea. Den beräkningsmetod som Boverket förordar för att räkna om normhyran till lägenheter av olika storlek är 1991 års metod. Då fastställde Hyresmarknadskommittén i ett beslut fördelningen av hyran mellan olika lägenhetsstorlekar. Det är den vanligast förekommande metoden”

Ovanstående hyror är beräknade på kvadrat meter pris på 1 106 kr där vi utgått från boverkets förordning ovan, Valbohems snitt hyror 2017 samt beräknat att privata bolag kan ha en högre nivå på hyran. Vi har även räknat upp 0,7 % utifrån Valbohems hyreshöjning 1 januari 2018.

Skäliga boendekostnader 2018

		Max hyra
1-2 vuxna	Ett rum och kök, 44 kvm	4 340 kr
1 vuxen+1 barn eller 2 vuxna	Två rum och kök, 57 kvm	5 620 kr
1-2 vuxna + 1- 2 barn	Tre rum och kök, 68 kvm	6 705 kr
1-2 vuxna + 3 barn eller flera	Fyra rum och kök, 91 kvm	8 974 kr
2 vuxna + 3 barn eller flera	Fem rum och kök, 110 kvm	10 847 kr
2 vuxna + 4 barn eller flera	Sex rum och kök, 120 kvm	11 834 kr

Priserna enligt tabellen är inklusive uppvärmning (el, ved etc.). Därmed bör det vara skäligt att anta att en låginkomsttagare har råd med hyra enligt tabellen ovan.

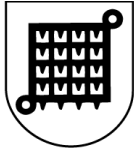
Om bedömning görs att försörjningsstödsbehovet endast är temporärt (under tre månader) finns det fog för att bevilja annan boendekostnad än tabellen ovan, det så kallade rådrumet. Är det ett långsiktigt behov (över tre månader) behöver klienten söka billigare boende i likhet med tabellen ovan.

Beräkning av hushållselkostnad

Vid hushållsel räknar energirådgivaren samt *e.on* att en förbrukning av hushållsel bör vara cirka 5000 kWh/år för en villa på ca 120 kvm.

	En person	Två personer	Tre personer	Fyra personer	Fem personer
Ett rum+kök	420 kr	485 kr			
Två rum+kök	668 kr	727 kr	848 kr	969 kr	
Tre rum+kök	727 kr	848 kr	970 kr	1090 kr	1333 kr
Fyra rum+kök	1090 kr	1211 kr	1332 kr	1454 kr	1576 kr

Carina Holmqvist
Enhetschef Individ- och familjeomsorgen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 44 Dnr 2017/685
Samarbetsavtal med VGR rörande försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion.

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att anta rekommendationen och godkänna avtal för perioden 2018-05-01-2021-04-30.

Kommunstyrelsen bemyndigar kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson att underteckna avtalet.

Yrkanden

Kenneth Carlsson (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunerna i Västra Götaland (VGK) har sedan år 2000 ett samarbetsavtal med VGR kring inkontinenshjälpmedel och distribution av dessa hjälpmedel (DNR SN 352-1999). Nuvarande avtal löper ut 2018-04-30.

En partsgemensam grupp har tagit fram ett nytt förslag på samarbetsavtal som ska säkerställa samverkan och gemensam utveckling gällande försörjningen av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion

Beslutsunderlag

Sektor omsorgs tjänsteskrivelse 2018-03-07

Socialchefen informerar

Skickas till kommunstyrelsen

Sektor Omsorg
Socialchef
Johan Lundh
0528-56 7609
johan.lundh@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Samarbetsavtal med VGR rörande försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta rekommendationen och godkänna avtal för perioden 2018-05-01-2021-04-30.

Kommunstyrelsen bemyndigar kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson att underteckna avtalet.

Ärendet

Kommunerna i Västra Götaland (VGK) har sedan år 2000 ett samarbetsavtal med VGR kring inkontinenshjälpmedel och distribution av dessa hjälpmedel (DNR SN 352-1999). Nuvarande avtal löper ut 2018-04-30.

En partsgemensam grupp har tagit fram ett nytt förslag på samarbetsavtal som ska säkerställa samverkan och gemensam utveckling gällande försörjningen av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion

Kommunchef
Susanne Korduner

Socialchef
Johan Lundh

Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och
förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion mellan
Kommun xxxx och
Västra Götalandsregionen

Gäller från och med 1 maj 2018

1. Samarbetsparter

I detta avtal samarbetar var och en av de 49 kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen.

Vårdgivare är de 49 kommunerna och Västra Götalandsregionen.

Utförare är Servicenämnden genom Område hjälpmedel och läkemedelsnära produkter inom Västra Götalandsregionen.

2. Bakgrund

I Västra Götaland styrs ansvarsförhållandena av Avtal som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan Västra Götalandsregionen och kommunerna i Västra Götaland (Hälso- och sjukvårdsavtalet) och relaterade handböcker vid förskrivning av;

- Förbrukningsartiklar vid inkontinens, blås- och tarmdysfunktion
- Nutritionsprodukter
- Stomihjälpmiddel
- Diabeteshjälpmiddel

Upphandlad försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion för Västra Götalandsregionen och länets kommuner upphör 2018-04-30. Genom detta samarbetsavtal inrättas ett samarbete mellan ingående parter avseende försörjning av ovanstående produkter att träda ikraft 2018-05-01.

Den gemensamma ambitionen är att bibehålla och vidareutveckla en långsiktig och förtroendefull samverkan i en anda av öppenhet och dialog. Det ömsesidiga åtagandet ska bidra till en gynnsam utveckling till nytta för patienter.

Detta samarbetsavtal reglerar försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion för Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna samt vårdgivarnas och Regionservice samarbete kring denna verksamhet.

3. Syfte och mål

Samarbetsavtalet ska säkerställa samverkan och gemensam utveckling av försörjning för nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion.

4. Samarbetsavtalets omfattning och avtalsperiod

Detta samarbetsavtal med specifikationer reglerar Västra Götalands 49 kommuners och Västra Götalandsregionens gemensamma ansvar för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion.

Parterna tecknar ett avtal för perioden 2018-05-01 – 2021-05-01. Senast tolv månader innan avtalstiden löper ut har parterna möjlighet att säga upp avtalet. Om ingen part skriftligen sagt upp avtalet förlängs det med tre år i taget.

5. Avtalsinnehåll

Förskrivning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion. är en hälso- och sjukvårdsinsats som kontinuerligt påverkas av

förändrade förutsättningar. Förändrade förutsättningar kan ändra behovet av tjänster, produkter och volymer under avtalsperioden.

Samarbetsavtalet har fyra specifikationer som komplement till huvudavtalet för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion.

Förändring av innehållet i specifikationerna kan göras under avtalstiden. Beslut om förändring fattas av Ledningsrådet läkemedelsnära produkter (LMN). Respektive avtalspart ansvarar för att implementera beslutade förändringar.

Specifikation A Finansiering av försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

Specifikation B Distribution av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

Specifikation C Uppdrag för Läkemedelsnära produkter (LMN) och tjänster vid nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

Specifikation D Samarbete och styrning Försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

6. Vårdgivarens ansvar

Vård och behandling med nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion ska följa gällande lagar och regelverk.

7. Gemensamt finansiellt ansvar

- Kunskapsorganisationen för Läkemedelsnära Produkter i Västra Götaland
- Kundtjänst för och distribution av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

8. Avtalsvård

Avtalsvård med kontinuerliga uppföljningar både avseende ekonomi och kvalitet ska genomföras. Ekonomin ska följas upp två gånger om året.

Nedanstående grupp ansvarar för uppföljning av ekonomin

- Verksamhetschef Skövdedepå/LMN
- Regionutvecklare - Kunskapsstöd för läkemedel och hjälpmedel
- Verksamhetsdeltagare Västra Götaland
- Verksamhetsdeltagare Kommun
- Controller Regionsservice/Skövdedepå/LMN
- Controller Koncernstab hälso- och sjukvård
- Controller/ekonom kommun 1-2 st.

Ledningsrådet läkemedelsnära produkter (LMN) ansvarar för uppföljning och utvärdering av samarbetsavtalet.

Samarbetsavtalet ska följas upp avseende patientsäkerhet och leveranssäkerhet samt ekonomi enligt vad som framgår nedan. Rapportering görs till respektive vårdgivare.

- Finansiering av samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland
- Distribution av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland
- Läkemedelsnära produkters (LMN) roll för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

9. IT-stöd

Vårdgivarna och Regionservice har ett IT-system som ger stöd vid beställning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion.

10. Uppsägning och övergång

Om överenskommelse rörande fortsatt samarbete inte kan nås har parterna möjlighet att säga upp avtalet senast tolv månader innan avtalstiden löper ut. Ledningsrådet läkemedelsnära produkter ansvarar för att bevaka gällande avtalstider och i god tid initiera arbete så att beredskap finns inför nytt avtal, oavsett avtalsform.

Om avtalet inte skriftligen sagts upp senast tolv månader innan avtalstiden löper ut förlängs det med tre år i taget.

I det fall samarbetet kring försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion upphör ska vårdgivarna och Regionservice samverka kring hantering av administration, teknisk dokumentation, lokaler och personal. Regionservice är skyldig att till vårdgivarna överlämna uppgifter som är av betydelse inför och i samband med samarbetsavtalets upphörande.

11. Tvist

I de fall tvist om tolkning och tillämpning av detta avtal inte kan lösas inom ramen för samarbete och styrning (Specifikation D) i detta avtal, ska tvist avgöras av svensk allmän domstol med Göteborgs tingsrätt som första instans.

Detta samarbetsavtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka vårdgivaren och utföraren tagit var sitt.

Ort och datum

Ort och datum

För xxx kommun

För Västra Götalandsregionen

Behörig befattningshavare

Behörig befattningshavare

Namnförtydligande

Namnförtydligande

FÖRSLAG

FÖRSLAG

Specifikation A1

*Finansiering av Kunskapsorganisationen för Läkemedelsnära Produkter i Västra
Götaland*

Specifikation A1

Finansiering av Kunskapsorganisationen för Läkemedelsnära Produkter

Kunskapsorganisationen Läkemedelsnära Produkter finansieras via påslag på produktpriset per produktområde nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion. Finansiering av LMNs kostnader för respektive produktområde styrs av betalningsansvaret och baseras på varuvärdesomsättning per kund.

Kostnaden per produktområde kan komma att ändras utifrån ändrade krav på uppdraget enligt specifikation C.

- Över och underskott fördelas till samtliga kunder baserat på varuvärdesomsättning.
- För mer information se Specifikation C.

FÖRSLAG

FÖRSLAG

Specifikation A2

Finansiering av kundtjänst för och distribution av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

Specifikation A2

Finansiering av kundtjänst för och distribution av produkter ifrån Skövdedepån

Kundtjänst för och distribution av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland ska regleras enligt kravspecifikation.

Skövdedepåns kundtjänst och distribution finansieras via påslag på produktpriset per produktområde nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion. Finansiering av Skövdedepåns kostnader för respektive produktområde styrs av betalningsansvaret och baseras på varuvärdesomsättning per kund.

- Över- och underskott fördelas till samtliga kunder baserat på varuvärdesomsättning.
- Kostnadsspecifikation för de olika extra kostnader ex. akutleverans, anskaffning mm.

FÖRSLAG

FÖRSLAG

Specifikation B

Distribution av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

Specifikation B

Innehåll

1. Beskrivning av produktområden	11
2. Krav på hantering av produktsortiment	11
3 Leveransregler.....	13
4 Kundtjänst.....	14
5 Fakturering.....	15
6 Kvalité och uppföljning.....	15
7 Roller och ansvar	16
8 Utveckling	16

FÖRSLAG

1. Beskrivning av produktområden

Blås- och tarmdysfunktion

Inkontinens är ett folkhälsoproblem som finns i alla åldrar. I Västra Götaland finns idag ca 65 000 individer som får produkter avsedda för behandling vid blås- och tarmdysfunktion. Det innefattar barn, unga samt vuxna individer i alla åldrar med blås- och tarmdysfunktion. Produktområdet innefattar urinkatetrar, urinpåsar, absorberande skydd samt tillbehör.

Nutrition

Produkter inom:

- Livsmedel för speciella medicinska ändamål som kosttillskott/näringsdrycker, komjölkproteinfri modersmjölksersättning, sondnäring, berikningsprodukter, produkter för metabola sjukdomstillstånd och specialprodukter med mera.
- Glutenfria och proteinreducerade torrvaror
- Sondmatningstillbehör nasogastrisk sond, gastrostomiknappar och kopplingslangar, gaststomikatetrar, enterala sprutor, sondmatningsaggregat med mera.

Patientantalet uppgår till ca 22 000 individer

2. Krav på hantering av produktsortiment

2:1 Inköp av upphandlade produktsortiment

VGR som distributör ska köpa produkter via Koncerninköps upphandlade leverantörer. Koncerninköp ansvarar för att förse distributören med aktuella handlingar.

2:2 Delegation kring frågor om produktleverantörens avtal

Distributören äger rätt att ha till förfogande avtalshandlingar inklusive allmänna bestämmelser kopplade till produktleverantörerna under den tid som avtalet gäller.

Distributören ska använda delegationen i syfte att kontinuerligt utveckla relationen med produktleverantörerna med målet att effektivisera och utvärdera logistikförutsättningar.

2:3 Anskaffning (dispensprodukter) av produkter utanför avtal "ej upphandlade produkter"

Vid speciella behov som inte kan tillgodoses av det upphandlade sortimentet kan förskrivare beställa produkter utanför avtal. Enbart av Ledningsrådet läkemedelsnära produkter (LMN) godkända dispensprodukter kan förskrivas. Övriga produkter är ej möjligt att förskriva.

Distributören ska debitera kunden enligt produktleverantörens prislista. Leveranstiden ska inte överstiga 10 arbetsdagar. Om leveranstiden överstiger 10 dagar ska återkoppling via mail till förskrivaren ske. Patienten kontaktas via telefon/mail.

Distributören ska förse VGR/LMN med information om anskaffningar enligt överenskommen rutin.

2:4 Registervård av produktavtal i Sesam Läkemedelsnära

Distributören ansvarar för att artikelregistret i Sesam LMN innehåller korrekta uppgifter. Uppdatering och registervård utförs i nuläget manuellt för beställningssystemet Sesam (LMN). Samtliga artikelförändringar skall godkännas av LMN/Koncerninköp enligt överenskommen process. Processen innebär bl.a. en säkrad kommunikation via fastställd struktur i Excel.

2:5 Lagerhållning och transport av produkter

Produkterna ska lagerhållas och hanteras på ett sådant sätt att dess kvalitét inte riskeras.

Distributören ska förpacka samtliga produkter så att de klarar transport. Kartonger ska vara av god kvalitét och i neutralt emballage.

2:6 Sterila produkter och produkter med begränsad hållbarhet

För sterila produkter och med begränsad hållbarhet gäller att minst 2/3 av hållbarhetstiden ska återstå vid leverans till distributör. Hållbarhetstiden för leverans ut till patient ska inte understiga den tid förskrivning har för avsikt att räcka.

2:7 Ompackning av produkter

I förekommande fall ska distributören packa om produkter från produktleverantör, för leverans ut till patient. Sterila produkter som ompackas ska följa gällande regelverk. Antalet produkter som ompackas kan komma att variera över tid.

2:8 Produktförändringar

Samtliga produktförändringar under pågående avtalstid ska kanaliseras från produktleverantör till LMN/Koncerninköp, där beslut om produktförändring sker. Distributören ska i samråd med produktleverantör hantera produktförändringen. Beslut om tillägg av ny produkt i produktavtal beslutas av LMN/Koncerninköp som vidarebefordrar korrekt information till distributören.

2:9 Sortimentsbyte i samband med ny produktupphandling.

Process för sortimentsbyte utarbetas som i en överenskommelse mellan LMN och distributör. Ambitionen är att minska kassationen.

Distributör ska förses med korrekt information i form av fastställd struktur i Excelformat minst tre månader innan nytt avtal börjar gälla. Eventuella konverteringslistor/crosstabeller och annan information i samband med sortimentsbytet utförs av LMN produktkonsulent.

2:10 Returer av produkter

Retur orsakad av felplock eller transportskada

En leverans som innehåller fel artiklar mot beställningsunderlaget eller om en transportskada har skett, ska distributören ta emot en returorder samt komma överens med patient om ny leverans.

Den som har kostnadsansvaret krediteras varuvärdet och distributören står för distributionskostnaden.

Retur orsakade av förskrivare eller patient

Transportrelaterade retur ex. produkter som inte hämtats från utlämningsställe, felaktig portkod och adress debiteras den som har kostnadsansvaret en returkostnad.

Förskrivaren/patient ska återkoppla gällande felaktig produkt inom två veckor från leveransdatum

Den som har kostnadsansvaret debiteras en returkostnad enligt avtalad prislista.

Retur ska inte ske:

- Om produkten är av ett så ringa värde att frakt och logistikkostnaderna överstiger varuvärdet.
- För produkter förskrivna utanför avtal.
- Produkter från dödsbon.

2:11 Reklamation av produkt

Om levererad produkt visar sig vara behäftad med fel kontaktar patienten distributör för retur och ny leverans i enlighet med upprättad överenskommen process LMN/Distributör.

Returer och reklamationer där ny leverans till patient är nödvändig skall hanteras med kortast möjliga leveranstid. Det kan innebära akuta leveranser för att inte äventyra patientsäkerheten.

3 Leveransregler.

3:1 Leverans till ordinärt boende

Ska ske kl. 08:00 – 19:00 vardagar

Samtliga beställningar ska levereras inom 4 arbetsdagar, beställningsdagen är dag 0. Beställningen ska levereras i sin helhet vid samma tillfälle. Delleveranser ska enbart ske vid restsituationer från produktleverantör. Leveransalternativ se 3:7.

3:2 Leverans till kommunala särskilda boenden

Ska ske kl. 08:00-16:00 vardagar till en anvisad fast leveranspunkt.

Transportören ska även kunna erbjuda inbärningstjänst till enskild avdelning/enhet om så önskas.

3:3 Akutleverans/Expressleverans

Akut leverans kan enbart effektueras av lagerlagt upphandlat sortiment. Leveransen innebär att patienter får sina produkter dagen efter att beställning skett och ska även innefatta patienter boende på orter med lantbrevbärrlinje. Beställningen ska vara distributören tillhanda före kl. 14:00 vardagar.

En akut leverans kan begäras av förskrivare eller patient.

Expressleverans kan bara nyttjas för nutritionsområdet. Kan enbart effektueras av lagerlagt upphandlat sortiment. Leveransen innebär att patienter får sina produkter samma dag som beställningstillfället. Beställningen ska vara distributören tillhanda innan kl. 14:00 vardagar.

Kan enbart begäras av förskrivare.

3:4 Utomlänsleveranser/ Patienter som vistas utomlands

Patienter som är folkbokförda i Västra Götaland kan få leverans till annan ort utanför länet inom Sverige. Leverans till utlämningsställe utanför länet medför ingen extra transportkostnad. Önskas leverans till hemadress utanför länet tillkommer ytterligare avgift.

Patienter som under en tid vistas utomlands kan endast få sina beställda produkter levererade inom Sveriges gränser. Det innebär att patienten själv ansvarar för att produkter transporteras till utlandet.

3:5 Kollimärkning och följesedlar

Samtliga leveranser inklusive särskilt boende ska individmärkas. Leverans ska vara försedd med en följesedel per individ. Följesedeln ska innehålla information om levererade och eventuella restnoterade produkter, uttagsnummer samt hur många antal uttag som finns kvar på förskrivningen.

3:6 Leveransförseningar

Om leveranstiden överskrider 5 dagar ska patienten kontaktas.

3:7 Leveransalternativ

Följande leveransalternativ skall vara möjliga.

Får ställas utanför (FSU), innebär att leveransen ska ske till ordinärt boende utan mottagarkontroll (kvittens). Produkterna ska ställas skyddat för väderleksförhållanden, och om möjligt på ett sådant sätt att eventuell risk för stöld elimineras. I flerfamiljshus ska produkterna ställas utanför patientens dörr.

Leverans till utlämningsställe innebär leverans till något av transportörens avtalade utlämningsställe/servicepoint för paket, inom Sverige. Avisering sker via sms om mobilnummer angivits annars aviseras leveransen med brev.

4 Kundtjänst

Distributören ska driva en kundtjänst och utföra service för patienter och vårdgivare i Västra Götaland. Kundtjänst ska utföra varierande arbetsuppgifter enligt beslutad uppdragsbeskrivning. Distributören ansvarar för att kundservice har nödvändig kompetens. LMN ansvarar för information och utbildning enligt överenskommelse med distributören. LMN och distributör ansvarar för att utveckling av arbetet sker i takt med förändrade behov/förutsättningar.

4:1 Uppdragsbeskrivning Kundtjänst

- Ta emot beställningar via telefon/1177 på registrerade förskrivningar.
- Leveransavisering till patienter
- Leveransfrågor via e-post och telefon
- Registrering av manuella förskrivningar enligt gällande rutiner.
- Hänvisa av produktfrågor till respektive produktkonsulent inom LMN
- Informera förskrivare och patienter i samband med leveransförseningar
- Ta emot produktreklamationer enligt rutin.

4:2 Tillgänglighet

Kundservice ska vara tillgänglig via telefon och mail vardagar 08.00 – 16.30.

85 procent av samtalen skall besvaras inom 3 minuter.

E-post skall besvaras inom 2 timmar.

5 Fakturering

I Sesam LMN finns ett register över samtliga kunder/kostnadsansvariga. Samtliga kunder/kostnadsansvarig ska faktureras en gång/månad enligt fastställd struktur av Ledningsrådet LMN.

5:1 Betalningsvillkor

30 dagar netto.

6 Kvalité och uppföljning

6:1 Kvalitetsuppföljning

Ska ske månadsvis enligt fastställd struktur av Ledningsrådet LMN.

Uppföljningen ska innehålla ett antal parametrar inklusive returleveranser. Statistiken redovisas totalt och separerat per produktområde.

Patientsäkerhet

Nyckeltal	Syfte	Rapportering var/hur
Medicintekniska avvikelser	Förhindra upprepning av negativa händelser	Ledningsrådet LMN kvartalsvis
Leveranskvalitet (Rätt produkt till rätt patient i rätt tid)	Undersöka följsamhet till överenskommelse/instruktion/rutin	Ledningsrådet LMN kvartalsvis

Leveranssäkerhet

Nyckeltal	Syfte	Rapportering var/hur
Andel läkemedelsnära produkter som levererats inom fastställd leveransram	Säkerställa att patientens behov av läkemedelsnära produkter tillgodoses	Ledningsrådet LMN kvartalsvis

Tillgänglighet

Nyckeltal	Syfte	Rapportering var/hur
Andel telefonsamtal till kundtjänst som besvaras inom 3 minuter ska vara 85 %	Säkerställa god tillgänglighet	Ledningsrådet LMN kvartalsvis

7 Roller och ansvar

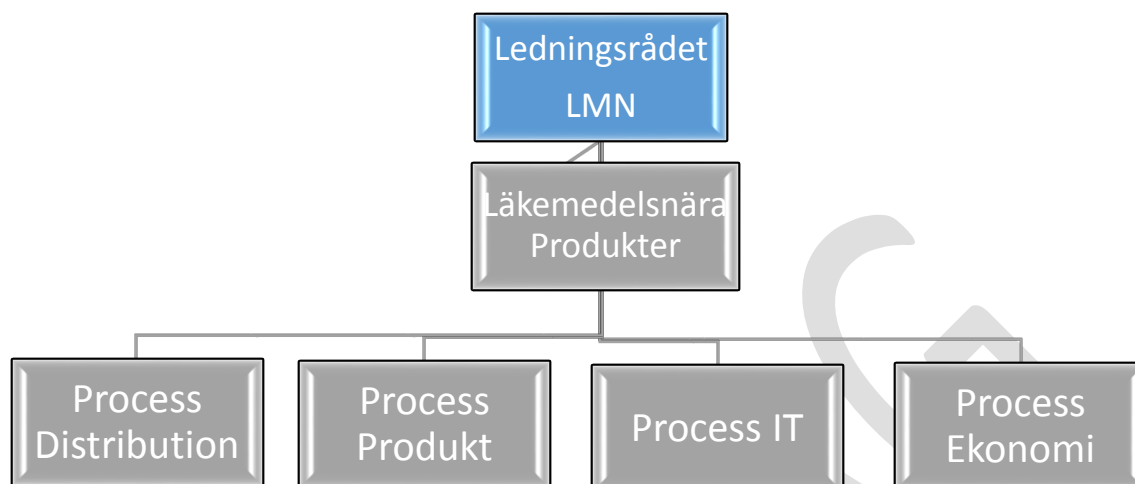
Distributören ansvarar för att lagar, regler och riktlinjer inom ramen för uppdraget följs.

8:1 Utveckling

Distributören ska samverka med Ledningsrådet LMN och kan under avtalstiden komma överens med vårdgivarna om förändringar och utveckling i syfte att öka kvalitet för patienterna samt öka kostnadseffektiviteten för vårdgivarna. Ändringar som görs förtecknas i en ändringslogg.

8:2 Samverkan

Ska ske kontinuerligt och vid särskilda behov enligt överenskommelse för samverkan.

FÖRSLAG

Specifikation C

Uppdrag för Läkemedelsnära produkter (LMN) och tjänster vid försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

Specifikation C

Läkemedelsnära Produkters (LMN) roll och uppdrag

LMNs uppdrag ska utföras enligt evidensbaserad praktik (EBP).

LMN arbetar med kvalitet och kompetens kring läkemedelsnära produkter, som stöd för Västra Götalandsregionen och kommuner i Västra Götaland. Uppdraget omfattar produkter, distribution och IT-stöd.

LMN ska arbeta med:

Uppdrag	Syfte	Hur ska det utföras	Uppföljning	Rapportering var
Produktansvar vid upphandling av läkemedelsnära produkter	God livskvalité och kostnadseffektivt	Enligt upphandlingsplan	Kvartalsvis	Ledningsrådet LMN
Kravställare för distribution av läkemedelsnära produkter	Rätt produkt till rätt patient i rätt tid	Enligt kravspecifikation intern distribution	Kvartalsvis	Ledningsrådet LMN
Information och rådgivning av upphandlat sortiment och övriga produkter	Förskrivning med hög kvalitet	Omvärldsbevaka, följa behovs och produktutvecklingen	Kontinuerligt	LMNs hemsida
Kompetenshöjande insatser kring vård, behandling och förskrivningsprocess för hela vårdkedjan.	Öka kompetensen inom området vilket leder till god vård	Utifrån behov	Årligen	Ledningsrådet LMN
Vara ett stöd i förskrivningsprocessen	Säkra att patienters behov av läkemedelsnära produkter sker säkert och på samma sätt oavsett var man bor eller var man vårdas.	Utifrån behov	Årligen	LMNs hemsida
Administrativ service och support av beställarsystem	Säkerställa kvalitén	Utifrån behov	Årligen	LMNs hemsida
Samverka med nationella organ, utbildningsinstitutioner och liknande	Säkerställa kompetensen för god vård inom LMN området	Utifrån behov	Årligen	LMNs hemsida
Kvalitetsrapport	Belysa effekten kvalitet, kostnad och kunskap	Kartlägga förskrivarnas kompetens avseende Uroterapeut/distriktsjuk sköterska med förskrivnings kurs/7,5 kurs inkontinens vård.	Årligen	Ledningsrådet LMN och LMNs hemsida
Arbeta med ökad delaktighet för patienter/användare i samband med upphandlingsprocessen.	Öka möjligheterna för patienter/användare att få tillgång till välfungerande förbrukningsartiklar och hjälpmedel	Informera om produktutveckling och bilda referensgrupper vid upphandling	Årligen	Ledningsrådet LMN

FÖRSLAG

Specifikation D Samarbete och styrning

Försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blå- och tarmdysfunktion i Västra Götaland

Allmänt

Specifikation D anger hur samarbete och styrning hanteras.

Vårdgivarnas inflytande och medverkan inom ramen för detta samarbetsavtal säkerställs i Ledningsrådet LMN.

Ledningsrådet för läkemedelsnära produkter (LMN)

Ledningsrådet LMN är ett forum för utveckling av förskrivnings- och försörjningsprocesserna och frågor av övergripande karaktär avseende läkemedelsnära produkter. Arbetet ska syfta till en likvärdig grundsyn på hanteringen av läkemedelsnära produkter i Västra Götaland. Med läkemedelsnära produkter avses produkter vid blås- och tarmdysfunktion, diabetesprodukter, stomiprodukter och nutritionsprodukter.

Ledningsrådet LMN består av representanter från Västra Götalandsregionen och Västra Götalands kommuner.

Uppdrag

Ledningsrådet LMN utgör forum för principiella frågor och frågor av övergripande karaktär avseende läkemedelsnära produkter. Arbetet ska syfta till en likvärdig grundsyn på hanteringen av läkemedelsnära produkter i Västra Götaland.

Ytterligare produktområden kan tillkomma efter beslut av hälso- och sjukvårdsdirektören.

Arbetsuppgifter

Ledningsrådet LMN ska

- Ansvarar för regelverk för förskrivning och hantering av läkemedelsnära produkter
- Verka för evidensbaserad förskrivning och jämlik vård i Västra Götaland genom handböcker
- Vara uppdragsgivare för Läkemedelsnära produkter (LMN)
- Identifiera behov och initiera utbildningsplanering gällande läkemedelsnära produkter
- Initiera och följa upp upphandlingar inom området
- Initiera utveckling av IT-stöd inom området
- Initiera, prioritera och svara för utvecklingsinsatser inom området
- Bereda frågor för politiska beslut
- Omvärldsbevaka, följa och bidra till utveckling inom området
- Utgöra forum för informationsutbyte mellan verksamheterna i kommunerna och Västra Götalandsregionen
- Samverka med berörda parter inom sitt ansvarsområde.

Arbetsorganisation

Ledningsrådet LMN består av tjänstemän från VGR och VGK.

Representanter	Antal	Utses av
Ordförande	1	Koncernstaben för Hälso- och sjukvård
VGK	5	Kommunalförbunden och Göteborgs stad
VGR	9	VGRs förvaltning

Arbetsformer

- Ledningsrådet för Läkemedelsnära produkter sammanträder tio gånger per år.
- Ordförande kan kalla till ytterligare möten vid behov.
- Alla beslut ska ske i enighet. Om enighet inte kan uppnås i en fråga ska ärendet återremitteras för förnyad beredning eller avföras. Beslut kan fattas när minst hälften av de utsedda representanterna från VGR respektive VGK närvarar eller på annat sätt inför mötet deltagit i avgörandet.
- Mötesanteckningar ska föras och rekommendationer samt beslut ska dokumenteras.

Beredningsgrupper

LMN ansvarar för att hantera och bereda frågor kopplade till samarbetsavtalet.

Förkortningar	Länkar
LMN	Läkemedelsnära produkter
VästKom (Västsvenska kommunalförbundens samorganisation)	Samorganisation som arbetar på uppdrag av de fyra kommunalförbunden i Västra Götaland: Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, Fyrbodals kommunalförbund, Göteborgsregionens kommunalförbund samt Skaraborgs kommunalförbund. VästKom
Ledningsråd LMN	Ledningsrådet LMN

Samarbetsavtal med VGR rörande försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion

Kommunerna i Västra Götaland (VGK) har sedan år 2000 ett samarbetsavtal med VGR kring inkontinenshjälpmedel och distributionen av dessa hjälpmedel (Dnr SN 352-1999). Nuvarande avtal löper ut 2018-04-30.

En partsgemensam grupp har tagit fram ett nytt förslag på samarbetsavtal som ska säkerställa samverkan och gemensam utveckling gällande försörjningen av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion.

Parterna föreslås teckna ett avtal för perioden 2018-05-01 – 2021-04-30. Senast tolv månader innan avtalstiden löper ut har parterna möjlighet att säga upp avtalet. Om ingen part skriftligen sagt upp avtalet förlängs det med tre år i taget.

VästKoms styrelse har den 10 oktober beslutat att rekommendera kommunalförbunden att rekommendera kommunerna att anta Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion med start 2018-05-01.

Fyrbodals direktion har den 30 november 2017 beslutat

Att rekommendera medlemskommunerna anta Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion med start 2018-05-01.

Beslutsprotokoll önskas till kansli@fyrbodal.se senast den 31 mars 2018.

Då det funnits frågor kring beslutsprocessen gällande *Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion* kommer här ett förtydligande

- VästKoms styrelse beslutade den 10 oktober att ställa sig bakom förslaget till *Samarbetsavtal för försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion* med start 2018-05-01. Styrelsen rekommenderade även kommunalförbunden att rekommendera kommunerna att anta samarbetsavtalet.

- Det dokument som efter VästKoms styrelse skickas ut för beslut är en pdf med en vattenstämpel. Detta är det avtal som ska tas upp för beslut i kommunalförbundens direktioner samt i kommunernas kommunstyrelse/kommunfullmäktige. Det är inte för underskrift.
- När beslutet är taget ombeds kommunerna att skicka in sina protokoll där beslutet framgår till respektive kommunalförbund.
- När samtliga kommuner fattat sina beslut meddelas VGR, som då per post skickar ut underskrivna avtal, utan vattenstämpel, till kommunerna för undertecknande.
- Kommunerna skickar tillbaka undertecknade avtalen till VGR.

Med vänlig hälsning

Yvonne Wernebjør
Administrativ chef

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 52

Månadsrapport februari, inkl. prognos

Rapporten är inte färdigställd. Den överlämnas direkt till kommunstyrelsen.

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Månadsrapport per februari 2018, innehållande årsprognos

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna rapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

För perioden januari-februari redovisar kommunen ett överskott på 2 653 tkr jämfört med budget.

Kommunens årsprognos visar på ett prognostiserat underskott om 7 250 tkr gentemot budget. Största delen av underskottet härleds till minskade skatteintäkter och bidrag från staten jämför med tidigare skatteprognos.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Månadsrapport per februari 2018, innehållande årsprognos

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna rapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

För perioden januari-februari redovisar kommunen ett överskott på 2 653 tkr jämfört med budget.

Kommunens årsprognos visar på ett prognostiserat underskott om 7 250 tkr gentemot budget. Största delen av underskottet härleds till minskade skatteintäkter och bidrag från staten jämför med tidigare skatteprognos.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 51 Dnr 2017/5
Årsredovisningen för Färgelanda kommun år 2017 – kommunstyrelsens godkännande

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att för sin del godkänna förslaget till årsredovisning för 2017 och överlämna detsamma till revisionen för granskning.

Inga över- eller underskott överförs till 2018.

Beslutade riktade investeringsmedel för 2017 som inte förbrukats överförs till 2018.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som sedan överlämnas till revisionen för granskning. Årsredovisningen tillsammans med revisionsrapporten/revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för prövning av frågan om ansvarsfrihet.

Årsredovisningen för år 2017 visar ett positivt resultat på 12,9 mnkr, vilket är 5,5 mnkr bättre än budget. Kommunkoncernens plusresultat är 13,2 mnkr.

Vid kommunstyrelsens behandling av förslaget till årsredovisning 22018-02-28 har styrelsen beslutat att återremittera ärendet till ledningsutskottet. Följande yrkanden har åtföljt remissen

- Årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad ekonomisk redovisning av Gatersbyn 1:120 i enlighet med revisionens påpekande. (Linda Jansson (M), Per Krokström (M) och Tobias Bernhardsson (C))
- Årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad redovisning från skolan i yngre åldrar. Från Mellanstadiet. Likt den redovisning som finns för årskurs 9 (Linda Jansson (M), Per Krokström (M) och Tobias Bernhardsson (C))
- I omsorg-utvecklingskontor under analys – äldreomsorg förklaras en del av verksamhetens underskott att många äldre ej erlägger vårdavgift. Meningen föreslås bli struken. (Tommy Larsson (S))

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 51

Vid dagens sammanträde informerar ekonomichefen och kommunchefen

- Redaktionella ändringar är gjorda i avsnittet om omsorg – utvecklingskontor under analys.
- En ekonomisk redovisning av Gatersbyn1:120 är planerad till ett kommande sammanträde med kommunstyrelsen
- Redovisning av elevresultaten får kommunstyrelsen ta del av i skolans kvalitetsredovisning (planerad till kommunstyrelsens sammanträde i april)

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2018-02-15

Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12

Kommunstyrelsens protokoll 2018-02-28

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

KS § 24

Dnr 2017/5

Årsredovisning 2017 för Färgelanda kommun – kommunstyrelsens godkännande

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet till ledningsutskottet.

Följande yrkanden åtföljer remissen

- Årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad ekonomisk redovisning av Gatersbyn1:120 i enlighet med revisionens påpekande. (Linda Jansson (M), Per Krokström (M) och Tobias Bernhardsson (C))
- Årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad redovisning från skolan i yngre åldrar. Från Mellanstadiet. Likt den redovisning som finns för årskurs 9 (Linda Jansson (M), Per Krokström (M) och Tobias Bernhardsson (C))
- I omsorg-utvecklingskontor under analys – äldreomsorg förklaras en del av verksamhetens underskott att många äldre ej erlägger vårdavgift. Meningen föreslås bli struken. (Tommy Larsson (S))

Yrkanden

Per Krokströms (M) och Linda Janssons (M) yrkande:

”Moderaterna yrkar på att årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad ekonomisk redovisning av Gatersbyn1:120 i enlighet med revisionens påpekande.”

Tobias Bernhardsson (C) instämmer.

Per Krokström (M) och Linda Jansson (M) yrkande:

Moderaterna yrkar på att årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad redovisning från skolan i yngre åldrar. Från Mellanstadiet. Likt den redovisning som finns för årskurs 9 Tobias Bernhardsson (C) instämmer i yrkandet.

Tommy Larsson (S) yrkar (ändringsyrkande)

”I omsorg-utvecklingskontor under analys – äldreomsorg förklaras en del av verksamhetens underskott att många äldre ej erlägger vårdavgift. Jag föreslår att det stycket stryks.”

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att yrkandena ska anses vara yrkanden om återremiss.

Ordföranden ställer proposition på återremissen och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras senare. Samtliga yrkanden (Per Krokströms och Linda Janssons, liksom Tommy Larssons ändringsyrkande) ska åtfölja återremissen.

Justering

29

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Forts KS § 24

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som sedan överlämnas till revisionen för granskning. Årsredovisningen tillsammans med revisionsrapporten/revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för prövning av frågan om ansvarsfrihet.

Årsredovisningen för 2017 visar ett positivt resultat på 12,9 mnkr, vilket är 5,5 mnkr bättre än budget. Kommunkoncernens plusresultat är 13,2 mnkr.

Beslutsunderlag

Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 22

Ekonomichefen informerar.

Skickas till
Ledningsutskottet

Justering

LY

Utdragsbestyrkande

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Årsredovisningen för Färgelanda kommun år 2017 – kommunstyrelsens godkännande

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att för sin del godkänna förslaget till årsredovisning för 2017 och överlämna detsamma till revisionen för granskning.

Inga över- eller underskott överförs till 2018.

Beslutade riktade investeringsmedel för 2017 som inte förbrukats överförs till 2018.

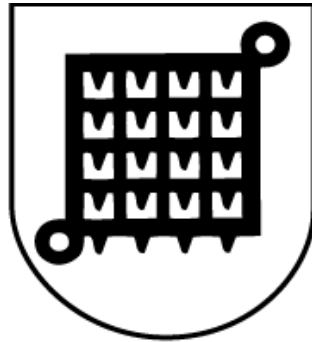
Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som sedan överlämnas till revisionen för granskning. Årsredovisningen tillsammans med revisionsrapporten/revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för prövning av frågan om ansvarsfrihet.

Årsredovisningen för år 2017 visar ett positivt resultat på 12,9 mnkr, vilket är 5,5 mnkr bättre än budget. Kommunkoncernens plusresultat är 13,2 mnkr.

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Årsredovisning

Färgelanda kommun

Årsredovisning
2017

Innehållsförteckning

Färgelanda kommun.....	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommunchefen har ordet.....	5
Organisationsschema	6
Förvaltningsberättelse	7
Personalredovisning	15
Folkhälsa	20
Miljöredovisning.....	22
Ekonomisk redovisning	24
Resultaträkning	29
Balansräkning.....	30
Kassaflödesanalys	31
Notförteckning.....	32
Investeringsredovisning.....	37
Verksamhetsåret i siffror; diagram	38
Kommunfullmäktige	41
Kommunstyrelsens förvaltning och Kommunkontor	44
Sektor Omsorg	47
Sektor Barn och Utbildning.....	54
Sektor Samhällsutveckling	63
Valbohem AB.....	69
Färgelanda Vatten AB.....	70
Gatersbyn 120 Fastighets AB.....	71
Redovisningsprinciper.....	72
Begreppsförklaringar	73
Revisionsyttrande	75
5 år i sammandrag.....	76

Färgelanda kommun

I **Färgelanda kommun** bor numera ca 6600 invånare, koncentrerat till fyra tätorter. Kommunen ligger i södra Dalsland och erbjuder en rik mångfald av möjligheter såsom en vacker natur med glittrande sjöar och orörd vildmark där du kan utöva ett aktivt friluftsliv. Kommunen har kvar spår från en intressant fornhistoria med bl.a. Håvesten vid Ättehögsullen söder om samhället. Inte långt därifrån ligger Färgelandas utmärkta golfbana, Dagsholm.

Näringslivet består, förutom av serviceföretag, till stor del av företag inom tillverkningsindustrin där många entreprenörer verkar som underleverantörer till fordonsindustrin. En av de större privata arbetsgivarna är IAC Group Sweden AB som har en fabriksanläggning i Färgelanda tätort med cirka 500 anställda. I klustret, Livsmedelcenter i Väst finns för närvarande tre företag; Dalsspira Mejeri AB, Västfarm AB och Lillesjö Food AB vilka tillsammans har ca 70 anställda.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Året som gått har varit ett år som präglats av framtidstro.

Den ökning av invånarantalet som präglade Färgelanda 2016 har tyvärr inte fortsatt. Fram till november 2017 har antalet invånare minskat med 25 personer beroende på antalet döda och utflyttning, främst nyanlända. Om man jämför med 1 januari 2016 är det dock en ökning med 108 personer. Det gör att vi fortfarande står inför utmaningen att behöva bygga fler bostäder. Vi kan också fortsatt se att husmarknaden i Färgelanda kommun har utvecklats positivt och de objekt som kommer ut till försäljning försvinner snabbt och priserna är i en nivå som vi inte sett på länge.

Under året har vi också påbörjat investeringar för framtiden genom bland annat utbyggnad av Månvägens förskola i Högsäter, samt fattat beslut om renovering av Höjdenskolan. Detta för att möta framtiden med ökat antal invånare och då framförallt i de yngre åren.

Vi kan också glädjas åt fortsatt måluppfyllelse vad det gäller skolresultaten i Färgelanda kommun med anledning av att vi vårterminen 2015 hamnat på den inte allt för roliga platsen 290 i SKL:s öppna jämförelser. I 2017 års ranking hamnade vi på plats 122 ett rejält kliv framåt.

Lika glädjande är att vi fortsatt hamnar väldigt bra i Socialstyrelsens rankingar vad det gäller hemtjänst och äldreomsorg över lag. I rankingen 2016, som släpptes våren 2017, var Färgelanda Kommuns hemtjänst rankad som Sveriges bästa.

Resultatet för 2017 blev ca 12,9 miljoner kronor jämfört med budgeterat ca 7,4 miljoner. Naturligtvis beror delar av detta på de extra statsbidrag som erhållits 2017 men vi har också kostnader under året som inte varit budgeterade om ca 7,5 miljoner kronor. Även sektorerna har i år överskott gentemot budget förutom sektor omsorg som redovisar ett underskott på ca 2,2 miljoner kronor, till största delen att härröra till äldreomsorgen. Naturligtvis finns det både överskott och underskott i sektorernas verksamheter, men totalt ett överskott.

Vad gäller måluppfyllelsen har vi kommit en bit på väg med samtliga mål. Där vi kommit sämst framåt är bostadsbyggnationen som måste snäppas upp ytterligare kommande år. Man skulle också kunna säga att befolkningsutvecklingen inte följer målet utan snarare minskat i antal, men jag väljer ändå att ta med även 2016 och ser då att man nästan har en 100 procentig måluppfyllelse.

Att utvecklingen under 2017 gått i positiv riktning både resultatmässigt och verksamhetsmässigt har vi till största delen de lojala och engagerade medarbetarna att tacka för.

Ulla Börjesson

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Den kommunala verksamheten har gått igenom stora förändringar under 2017, bland annat en omorganisation där det numera endast finns tre sektorer. Här pågår ett arbete med att finna rutiner och en utmärkt ledningsgrupp har formats. I den ingår förutom sektorchefer, personalchef, ekonomichef och IT-chef även Valbohems nye VD. Samarbetet mellan kommunen och bolagen har gett resultat.

Såväl kvalitetsmässiga som ekonomiska mål visar överlag goda resultat för 2017 som jag hoppas påverkar förutsättningar för framtiden. Kommunens ekonomi är i balans och visar ett positivt resultat med cirka 12,9 mkr.

Kommunens beredskap i händelse av störningar och kriser av olika slag har förbättrats genom att krisledningen har utbildats och övats. I september hade vi krisövning med motspel, tema vatten. Deltog gjorde både krisledning och krisledningsnämnd. Utveckling följer under 2018 för att bli ännu bättre. Färgelanda kommun samt Mellerud och Bengtsfors kommun får delta i SKLs utvecklingsprojekt kring att förebygga hat och hot mot våra förtroendevalda. Det arbetas med Medborgarlöfte i samarbete med polisen. Plan och rutiner för värmebölja sammanställdes med kommunens MAS under våren 2017.

Arbetet med klimatanpassningsplan för Färgelanda kommun har startat. Vi anordnar temadag för övriga Dalslandskommuner tillsammans med Länsstyrelsen. Risker, sårbarheter och anpassningsåtgärder.

Näringslivsarbetet har utvecklats genom att samverkan mellan kommun och företagen har stärkts, ett arbete som måste intensifieras. Färgelandadagarna och näringslivsmässan gav kommuninvånarna och näringslivet en möjlighet att mötas under annorlunda former. Evenemang som bomässa, kommunkalender och Färgelandadagarna är också viktiga för vår gemensamma marknadsföring av kommunen.

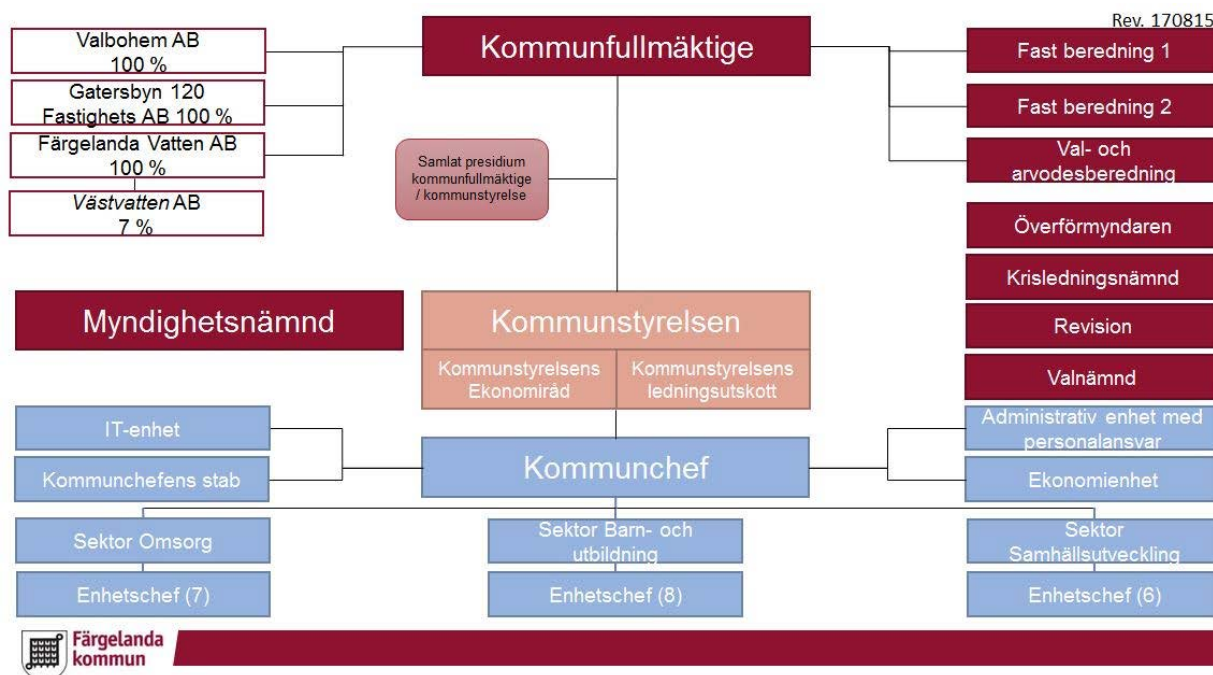
Kommunchef Lars-Göran Berg sa upp sig för att gå i pension, han slutade sin tjänst i samband med semestern 2017 och undertecknad kom på plats i oktober 2017.

Susanne Korduner

Kommunchef

Organisationsschema

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 31 ledamöter, valda av folket i de allmänna valen vart fjärde år. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2014-2018:

- Socialdemokraterna: 11 mandat
- Centerpartiet: 7 mandat
- Sverigedemokraterna: 5 mandat*
- Moderaterna: 3 mandat
- Liberalerna: 2 mandat
- Kristdemokraterna: 2 mandat
- Vänsterpartiet: 1 mandat

*Sverigedemokraterna har 5 mandat i Kommunfullmäktige. På två av dessa mandat har det inte kunnat utses en ledamot.

Politikerna är uppdragsgivarna

Det är politikerna i Färgelanda kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder som är ytterst ansvariga för den kommunala servicen. De anger inriktningen för kommunens verksamheter, vad som ska prioriteras och genomföras. De styr kommunen genom att sätta upp mål, ge uppdrag och genom att fördela resurser till de olika verksamheterna ur kommunens totala budget.

De kommunanställda är verkställande

Det är de anställda, medarbetare och chefer som ansvarar för att politiska beslut genomförs i det dagliga arbetet. De hanterar frågor om ekonomi, kvalitet, planering och arbetsledning. De anställda ansvarar också för att ta fram underlag för politiska beslut, att följa upp verksamheterna och att återredovisa detta till uppdragsgivarna – politikerna.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Kommunens årsredovisning avlämnas av Kommunstyrelsen till Kommunfullmäktige och vänder sig i första hand till kommunfullmäktige och förtroendevalda i kommunen.

Syftet med årsredovisningen är att ge information om det gångna årets verksamhet och ekonomi. Den innehåller en förvaltningsberättelse med bland annat avstämning av finansiella mål och mål för verksamheterna, ekonomisk redovisning (innefattande kommunala bolag) samt respektive sektors redovisning av sin verksamhet och ekonomi.

Vi hoppas att årsredovisningen ska vara av intresse för kommuninvånare och andra intressenter i vår omgivning.

Kommunens vision är **Färgelanda 2030 – Den företagsamma och trygga kommunen för alla, med närhet till natur, sjö och stad**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen ska vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

I Mål- och resursplanen 2017-2019 beslutades följande prioriterade områden och verksamhetsmål:

Prioriterade områden: Utbildning - Arbetsmarknad - Bostäder

Verksamhetsmål

Utbildning - Arbeta mot 100 procent måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever år 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 procentenheter per år.

Arbetsmarknad - Verksamheten en väg in skall leda till att minst tjugofem individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.

Kommunens verksamheter skall erbjuda minst femtio praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.

Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.

Bostäder - Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun. Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.

I årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för de mål där det är möjligt.

Måluppfyllelse

Kommunens verksamheter har arbetat på ett sådant sätt att merparten av Kommunfullmäktiges antagna prioriterade områden samt verksamhetsmål, i allt väsentligt, har haft en positiv utveckling under perioden och att en god ekonomisk hushållning kan upprätthållas.

Bolag

I kommunkoncernen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB, Färgelanda Vatten AB och Gatersbyn 120 Fastighets AB.

Valbohems VD valde under våren att gå i pension, ny VD har på ett framgångsrikt sätt rekryterats

och tillträtt utan något tidsmässigt glapp mellan tjänsterna. Uthyrningen av fastighetsbeståndet har under året sett mycket bra ut, med väldigt få lägenheter outhyrda. Planering av nyproduktion tog ny fart då detaljplanen för Färgelanda Prästgård vann laga kraft 2017-07-28.

Året har inneburit en fortsättning av omställning i verksamheten med fokusering av resurserna på kundnytta och värdesäkring. Allt för att leva upp till visionen om att Valbohem AB ska vara den attraktiva hyresvärden som utvecklar framtidens boenden i Färgelanda Kommun. Efter branden på Hermelinvägen startade återuppbyggnad och färdigställdes 2017-04-01. Den stabila uthyrningssituationen har gjort det möjligt att utföra mycket underhåll. Ingen hyreshöjning under 2017.

Färgelanda Vatten AB, (Vatten och Avlopp), samverkar med Uddevalla kommuns, Munkedal kommuns och Sotenäs kommuns VA-bolag under namnet Väst Vatten AB. Färgelanda Vatten AB äger 7 procent av Väst Vatten AB.

Sedan Färgelanda Vatten bildades har uppdatering av verk och yttre enheter prioriterats. Mycket är gjort och nu pågår arbete med Ödeborg och Järbo avloppsreningsverk. Ödeborg förses med nytt styrsystem och Järbo renoveras. Renoveringen av Stigens avloppsreningsverk blev klar under året.

Stora mängder ovidkommande vatten i spillvattensystemet belastar avloppsreningsverk detta behöver kontrolleras. Undersökning kan bestå av filmning, rökning eller flödesmätning. Under året har undersökningar gjorts i Stigen och Järbo. Åtgärder är påbörjade.

En vattentankstation är byggd i Gatersbyn. Den är tillgänglig för kunder som behöver köpa vatten. Tryckstegringsstationen i Gatersbyn är renoverad och vattenreservoaren rengjord. Stigens vattenreservoar har fått nytt tak och räcken. Dagvattenledningar vid gamla bruket i Ödeborg har lagts om. På kundsidan kan konstateras fyra nya privatkunder under året. Färgelanda har ny taxekonstruktion sedan årsskiftet och diskussioner pågår med de väghållare som finns i kommunen om vilka ytor som har omhändertagande av dagvatten. Arbetet med att byta vattenmätare löper på enligt plan.

Arbetet med vattenskydd för vattentäkterna pågår och samrådsfasen är genomförd.

Gatersbyn 120 Fastighets AB är ett vilande bolag, där ingen verksamhet har bedrivits under året.

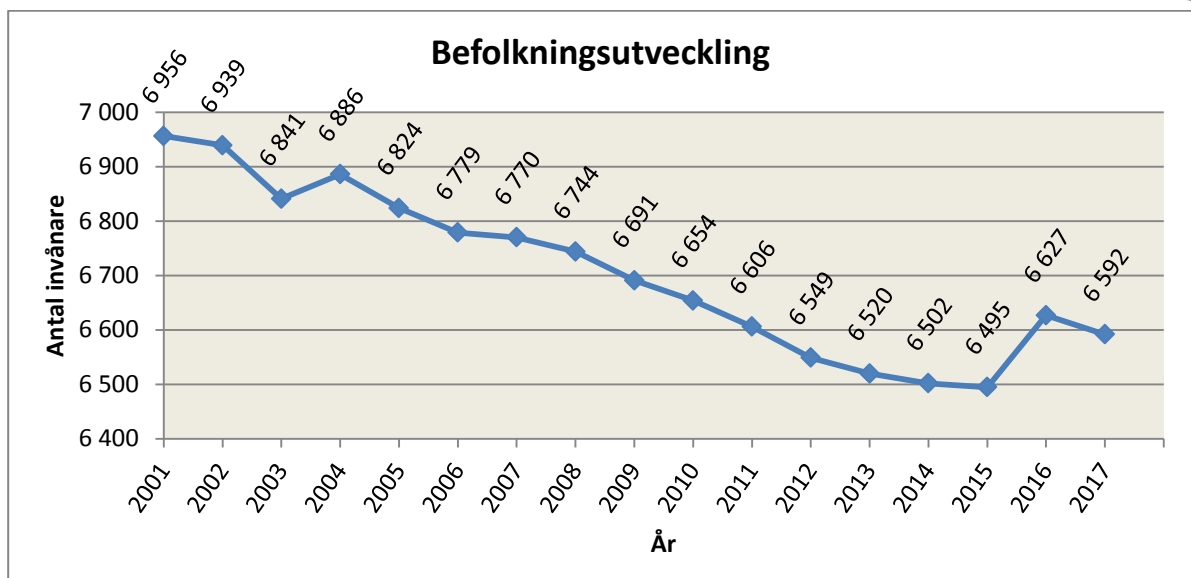
Kommunen har också minoritetsintressen i Dalslandskommunernas miljö- och energiförbund, Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Dalslands Turist AB samt Stiftelsen för Dalsland kanals framtida bestånd. Dessa verksamheter redovisas separat och ingår inte i kommunens årsredovisning.

Befolkning

Den sista december 2017 uppgick Sveriges befolkning till 10 120 242 personer, vilket är en ökning med 125 089 personer jämfört med året innan.

Färgelandas befolkning uppgick den sista december till 6592 invånare. Jämfört med 2016 innebär det en minskning med 35 invånare. Under året flyttade 436 personer in till kommunen, vilket var 91 färre än 2016. Av dessa kom 299 personer från det egna länet, 61 personer från övriga Sverige samt 76 från utlandet. Antalet personer som flyttade från kommunen under 2017 var 447, vilket var 40 fler än 2016. Av dessa flyttade 353 inom det egna länet, 83 till övriga Sverige samt 11 till utlandet. Totalt innebär detta att kommunens flyttnetto uppgick till -11 personer för 2017, vilket är en tydlig minskning från föregående år, då flyttnettot var +120.

Under 2017 föddes 61 barn, 5 färre än 2016. Antalet avlidna invånare uppgick till 98, 32 fler än 2016. Födelsenetto för Färgelanda kommun var därmed -37 personer 2017.

Omvärldsanalys

SKL:s oktoberrapport pekade på ett relativt starkt 2017, men att stora utmaningar väntar. Demografins utveckling innebär ökade kostnader. Kommuner, landsting och regioner står inför omfattande utmaningar. Sverige får allt fler yngre och äldre, medan personer i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Enligt SKL:s kalkyler leder denna utveckling till ett gap mellan intäkter och kostnader framöver som stadigt ökar. En slutsats är att det krävs ökat fokus på effektiviseringar för att hantera detta. Från och med 2018 förväntas att behovet av välfärd ökar betydligt snabbare än skatteintäkterna.

Svensk BNP har inte vuxit så snabbt under 2017 som tidiga utfall och prognoser indikerat. Men konjunkturen har ändå förstärkts markant och även 2018 kommer att präglas av högkonjunktur, enligt SKL. (Cirkulär 17:68, 2017-12-21) Under loppet av 2018 bedöms den ekonomiska utvecklingen dock svagare och högkonjunkturen beräknas då nå sin kulmen.

Utvecklingen efter 2018 är svår att prognosticera. SKL:s skatteunderlagsprognos för 2019 bygger på ett antagande om en relativt snar återgång till ett neutralt konjunkurläge. Oavsett hur snabbt det går står kommuner och landsting inom kort inför en mycket besvärlig obalans mellan snabbt växande demografiskt betingade behov och ett långsamt växande skatteunderlag. Normaliseringen av konjunkurläget under 2019 och 2020 innebär att BNP, sysselsättning och skatteunderlag utvecklas svagare än normalt, enligt SKL. (Cirkulär 17:68, 2017-12-21)

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunalagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning också att använda befintliga resurser på bästa sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet reellt oförändrat.

Kommunfullmäktige har satt resultatmålet exklusive jämförelsestörande poster till minst 1,5 - 2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Kommunen uppfyller målet om god ekonomisk hushållning för 2017.

Balanskravet

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller kommunen, inte koncernen. Balanskravsutredningen i senaste årsredovisning visar att kommunen klarar balanskravet.

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010-2012 har 14,5 mnkr avsatts till resultatutjämningsfonden. Inga ytterligare avsättningar till RUR är planerade.

RUR kan användas för att täcka ett negativt balanskravsresultat om det samtidigt råder lågkonjunktur. SKLs bedömning är att 2017 inte kan betraktas som lågkonjunktur, vilket innebär att det inte är möjligt att ta RUR i anspråk under året. (SKL Cirkulär 17:6)

Balanskravsutredning

Belopp i tkr	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Årets resultat enligt RR	12 943	12 184	123	12 372	22 517	13 344
- Samtliga realisationsvinster	0	0	0	-145	-555	-975
+ Realisationsförluster med undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0	0
+ - Synnerliga skäl	0	0	0	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	12 943	12 184	123	12 227	21 962	12 369
Reservering av medel till RUR						-14 575
Användning av medel från RUR						
Årets Balanskravsresultat	12 943	12 184	123	12 227	21 962	-2 206

Kommunens resultat

Färgelanda kommun redovisar ett resultat för 2017 på 12 943 tkr. Resultatet är 5 512 tkr bättre än budget. Resultatet motsvarar 3,3 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Årets resultat budgeterades ursprungligen till 7 431 tkr eller 2,0 procent. Det finansiella resultatmålet för 2017 är således uppfyllt.

Sektorernas avvikelser kommenteras under respektive sektors avsnitt. Finansen visar en negativ avvikelse gentemot budget på 6 692 tkr. De ökade pensionskostnaderna står för 4 367 tkr av denna avvikelse.

Årets resultat för kommunen är 759 tkr bättre än föregående år, då kommunen redovisade ett positivt resultat på 12 184 tkr.

För koncernen uppgår årets resultat till 13 174 tkr, vilket är 5 213 tkr sämre än föregående år, då koncernen visade ett resultat på 18 387 tkr.

Framtidsutsikter

Sektor Omsorg står inför ett antal stora utmaningar såsom exempelvis ny lagstiftning gällande utskrivning från slutenvården samt införandet av närsjukvårdsteam.

Inom skolområdet är en av de stora utmaningarna att rekrytera behörig personal, en annan att beslut har tagits avseende ny timplan fördelad på låg- mellan- och högstadium som betyder undervisning i moderna språk redan i år 6.

De senaste årens låga investeringsnivå har medfört ett stort investeringsbehov under de närmaste åren.

Driftsredovisning

Tabell

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto 2017	Budget 2017	Avvikelse
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet					
<i>Kommunfullmäktige</i>	-3 838	871	-2 967	-3 545	578
<i>Kommunstyrelse och Stab</i>	-47 921	3 734	-44 187	-47 518	3 331
<i>Sektor Barnomsorg / Utbildning</i>	-181 983	27 955	-154 028	-158 466	4 438
<i>Sektor Omsorg</i>	-159 050	40 547	-118 503	-116 320	-2 183
<i>Sektor Samhällsutveckling</i>	-164 449	121 714	-42 735	-48 775	6 040
Summa verksamheten	-557 241	194 821	-362 420	-374 624	12 204
Finansiering					
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-61 269	0	-61 269	-54 119	-7 150
- Pensionskostnader	-29 551	0	-29 551	-25 184	-4 367
- Personalkostnadspåslag (PO)	0	75 792	75 792	73 138	2 654
- Intern ränta	0	2 465	2 465	2 674	-209
- Övrigt	69	71	140	-4	144
Summa efter finansiering	-647 992	273 149	-374 843	-378 119	3 276
Skatteintäkter	0	263 754	263 754	272 948	-9 194
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag	-5 638	108 358	102 720	93 281	9 439
Kommunal fastighetsavgift	0	11 718	11 718	11 382	336
Regleringsbidrag	-64	0	-64	-1 613	1 549
Generella bidrag från staten	0	8 841	8 841	8 799	42
Finansiella intäkter	0	979	979	753	226
Finansiella kostnader	-162	0	-162	0	-162
TOTALT	-653 856	666 799	12 943	7 431	5 512

Driftsredovisningen visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

I sektorernas redovisning ingår både externa kostnader och avskrivningar samt interna poster såsom interna debiteringar, personalkostnadspålägg och internränta.

En viktig förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning är en god budgetföljsamhet i verksamheten. Budgetföljsamheten mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar.

Verksamhetens nettokostnader understiger budgeten med 0,9 procent.

Kommunens målarbetare

Kommunens arbete med att styra mot uppsatta mål utvecklas kontinuerligt och uppföljningen av måluppfyllelsen av de olika målnivåerna är integrerat i årsredovisningen enligt nedanstående struktur.

Kommunens vision är **Färgelanda 2030 – Den företagsamma och trygga kommunen för alla, med närhet till natur, sjö och stad**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen skall vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

Målstyrningens struktur är uppdelad i prioriterade områden med förväntat resultat.

Prioriterade områden för nuvarande planperiod: Utbildning - Arbetsmarknad - Bostäder

Utbildning - Arbeta mot 100 procents måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever i årskurs 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 procentenheter per år.

Arbetsmarknad - Verksamheten en väg in skall leda till att minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.

Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst fem leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.

Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.

Bostäder - Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun. Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.

På kommunnivå redovisas prioriterade områden kopplade till verksamhetsmål med en sammanfattning.

Prioriterade områden:

Utbildning

Verksamhetsmål	Kommentar
<p>Arbeta mot 100 % måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever som går ut årskurs 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 % -enheter per år.</p>	<p>Insatser för elevernas ökade måluppfyllelse: För innevarande planperiod var senaste mätillfället i slutet av september, vilket innebär att tredje rapporteringen av resultat görs nu i årsbokslutet. Dock har förvaltningens gemensamma arbete för att nå måluppfyllelse intensifierats och åtgärder genomförs i alla sektorer, eftersom barns och ungdomars möjlighet till goda resultat påverkas av kommunens samlade insatser. Exempel på aktiviteter: Ung omsorg projektet fortsätter och man beräknar komma igång under våren 2018 med pengar från bl.a. Folkhälsörådet. Under våren hade den politiskt tillsatta arbetsgruppen för ökad måluppfyllelse slutfört sitt arbete. Åtgärder har vidtagits i syfte att öka förutsättningarna för ökad måluppfyllelse ex genom att öka skolledarfunktionen, elevhälsan, socialpedagog och ytterligare kurator är anställd från HT-17 för att tillgodose ett ökat behov av socialt stöd till både elever och personal. Samarbete sker mellan BoU och IFO vilket är avgörande för ett gott resultat. Projektet " Du äger ditt liv" har genomförts med syfte att öka elevernas motivation för studier och för att ge ökade möjligheter att fullfölja sina planer för framtiden. Mycket görs för att utforma rätt stöd på tidig nivå exempelvis genom att screening sker i förskolan på gruppnivå och från förskoleklass på individnivå. Resultaten följs upp och analyseras för att rätt åtgärder ska sättas in. Specialpedagoger deltar i sammanställningar av resultat och analyser. Nationella prov rättas gemensamt över skolgränserna och analysarbetet sker med stöd av specialpedagoger i årskurs eller ämnesgrupper. Fortsatt utveckling av utepedagogik sker framförallt på våra förskolor och fritidshem men även ute i skolorna i olika hög grad. För kultur- och fritid gäller att ett antal aktiviteter har genomförts/kommer att genomföras i syfte att bidra till en god uppväxtmiljö för kommunens ungdomar. Som exempel kan nämnas föreläsningar och aktiviteter i drogpreventivt syfte, kulturaktiviteter ex ung kultur möts där ungdomar ges möjlighet att framträda inför publik. Ett studierum har inrättats på biblioteket som också genomfört insatser för ökad läsförståelse. Simskolan, med ett stor antal deltagare, är också av central betydelse för elevers måluppfyllelse. Sammantaget kan konstateras att meritvärdet för årskurs 9 har haft en positiv utveckling de senaste åren, där meritvärdet för 2017 blev 219,2, en ökning från året innan som då var 212,4.</p>

Prioriterade områden:
Arbetsmarknad

Verksamhetsmål	Kommentar
<p>Minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.</p>	<p>Det är svårt för personer utan gymnasieutbildning att läsa på distans på vuxenutbildningen. Kommunen erbjuder samarbete med Dalslands folkhögskola som har studiemotiverande kurser. Kommunen underlättar i sin tur för elever från folkhögskolan att läsa distanskurser på vuxenutbildningen. Samarbetet sker genom DUA-gruppen. Samverkan med folkhögskolan har under året också förstärkts genom att den två-åriga utbildningen för ungdomar som inte studerar eller har arbete kommit igång. Sommarskola för nyanlända erbjöd 10 platser. Kommunen svarade för 20 feriepraktikplatser för ungdomar som sökt eller påbörjat en utbildning inom gymnasiet. Det fanns också några extra tjänster genom arbetsförmedlingen för nyanlända, dessa försökte kommunen att utöka i antal bl.a. inom skolområdet men också inom andra sektorer. Sektorerna fortsätter att inventera möjliga praktikplatser och rapportera in dessa till AME. Under perioden har 8 personer deltagit i SMF kursen där kommunen samverkat med Folkhögskolan. Kommunen har inrättat 6 stycken "extra tjänster" som finansieras via AF medel. 5 personer har fått arbete/ vikariat.</p>
<p>Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.</p>	<p>Diskussioner angående inrättande av ett kompetensråd har under våren förts i olika forum, bl.a. i näringslivsrådet. Fyrbodals projektledare har informerat om syfte och uppbyggnad för ett kompetensråd och kommer under nästa år att medverka i det fortsatta arbetet att inrätta ett kompetensråd i Färgelanda kommun</p>
<p>Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.</p>	<p>Enheten AME/integration hanterar kommunens administration angående praktikplatser. Arbetet har under året genererat 45 praktikplatser, exklusive feriepraktik och BEA tjänster. Under hösten har den nya chefen på samhällsutveckling arbetat med att finna metodstöd för verksamheten. Under sommaren har fyra praktikanter haft hand om simskolan, totalt för kommunen har 12 praktikplatser kunnat erbjudas. Inom barn- och utbildning erbjuds praktikplatser för studenter från lärarprogram och skolsköterskeutbildningar. Det finns också flera språkpraktikanter via AF i olika delar av verksamheten. Studenter på SFI/IM-språk särskilt pedagogspår i Uddevalla gör också praktik i Färgelanda kommun. Integrationskontoret har utökat servicen för nyanlända genom extratjänster som språkstöd. Under året har det funnits ca 10 extratjänster. I sektor omsorg har ett antal praktikplatser erbjudits och handledare utbildats.</p>

Prioriterade områden:

Bostäder

Verksamhetsmål	Kommentar
<p>Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun.</p>	<p>Ökat intresse för att bygga har visat sig under året. Detta gäller såväl villatomter som tomter för större lägenhetshus. Sex villatomter har sålts under 2017 och två intressenter har visat intresse för den centralt belägna tomten i Färgelanda och det finns också en intressent för bostadsbyggande i Stigen. Ett led i att möjliggöra ökat bostadsbyggande är en effektiv handläggning av bygglovsärenden som var 154 stycken med en genomsnittlig handläggningstid som varit 2-4 veckor.</p>
<p>Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.</p>	<p>Antalet invånare i Färgelanda har minskat med 25 personer fram till november månad. Många åtgärder har genomförts för att öka kommunens attraktivitet och därmed skapa förutsättningar för befolkningstillväxt. Hög kvalitet i skola, vård och omsorg anses vara av avgörande betydelse för en kommuns utveckling. I detta avseende har Färgelanda kommun höjt attraktionskraften bl.a. genom att skolans resultat har ökat och det ökade fokus som nu läggs på utbildningens betydelse kommer även fortsatt att ha en mycket positiv inverkan. Inom äldreomsorgen visar SKLs årliga kvalitetsenkät, än en gång, en hundra procentig nöjdhet från brukarna i hemtjänsten. Marknadsföringsinsatser görs också på flera olika sätt ex genom kommunens deltagande i bomässan i Vänersborg, guidade bussturer i hela kommunen för personer som är intresserade av att bosätta sig i kommunen och/eller etablera näringsverksamhet och boenden. Viktiga inslag i att förstärka kommunens varumärke är byggandet av lokaler för förskolor, lekplatser och även utrustningen av gymnastiksalen i Högsäter samt nybyggnation av bostäder.</p>

Personalredovisning

Anställda

Totalt har antalet anställda ökat med 15st (3st tillsvidare, 12 visstid) mellan 2016 och 2017.

Ökningen av antal anställda beror på den ökade personalomsättningen som redovisas längre ner i avsnittet 6.2. Orsaken beror på dubbelbemanning vid övertagandet av en ny tjänst.

Det kan även orsaka behov av vikarie vid rekrytering, vilket den ökade statistiken av visstid signalerar.

Minskningen av personal vid hemmen för ensamkommande slår inte fullt ut ännu då de delvis finns kvar i statistiken.

Antal anställda

St	2017	2016	2015
Tillsvidare	448	445	426
Kvinnor	389	380	366
Män	59	65	60
Visstid	89	77	55
Kvinnor	56	51	41
Män	33	26	14
Total	537	522	481
Kvinnor	448	431	407
Män	89	91	74

Med anställda avses antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår från fysiska personer och om en person har flera anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade. Antalet är beräknat på ett genomsnitt under året. Viss dubbelbemanning kan förekomma.

Antal anställda per sektor

Sektor	Total	Tillsvidare	Visstid
Barn & Utbildning	199	153	46
Kvinnor	167	134	33
Män	32	19	13
Omsorg	184	166	18
Kvinnor	173	159	14
Män	11	7	4
Samhällsutveckling	130	107	23
Kvinnor	88	80	8
Män	42	27	15
Stab	24	22	2
Kvinnor	17	16	1
Män	7	6	1
Total	537	448	89

Med anställda avses antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår från fysiska personer och om en person har flera anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade. Antalet är beräknat på ett genomsnitt under året.

Personalrörlighet

Den totala personalomsättningen 2017 visar 19 procent, vilket är en ökning med 4 procentenheter

sedan 2016.

Dessa 19 procent innefattar 86 tillsvidareanställda som avslutat sin anställning under 2017. 59 av dessa har avslutat på egen begäran och 13 pga. ålderspension.

Majoriteten avslut finns inom Sektor Omsorg och Barn & Utbildning och det är främst inom yrkena lärare och undersköterskor. En bidragande orsak till att undersköterskor slutar är pga. låg grundbemanning i jämförelse med närliggande kommuner som har en högre bemanningsfaktor.

Inom chefsbefattningar har vi 4 avslut under året.

En undersökning som gjordes under 2017 visar att den främsta orsaken till avslut på egen begäran är pga. arbetsmiljön. Det bör dock beaktas att undersökning hade en låg svarsfrekvens vilket gör att den inte är statistiskt säkerställd.

Personalavgångar

Barn och utbildnings 16 procent innefattar totalt 25 personer som har avslutat sin anställning, varav 20 har avslutat på egen begäran. Majoriteten av de som väljer att avsluta sin anställning är lärare. Jämför vi med föregående år så kan vi se att personalrörligheten är någorlunda stabil då det är en ökning med endast 1 procentenhet. Det är dock hög personalomsättning men är inte anmärkningsvärt med tanke på hur det ser ut i övriga landet.

I Omsorg kan vi se en kraftig ökning från 2016 års 11 procent till 2017 års 23 procent. Det bör tilläggas att vi inte kan jämföra dessa siffror pga. omorganisation, men majoriteten av de 26 personer som avslutat sin anställning på egen begäran är undersköterskor som inte påverkades av omorganisationen.

Samhällsutveckling har en minskad personalomsättning från 23 procent 2016 till 17 procent 2017. 9 av dessa har valt att avsluta sin anställning på egen begäran, 5 är uppsägningar pga. arbetsbrist och övriga 4 av andra orsaker. Detta är dock den sektor som förändrats mest i den omorganisation som var. Siffran ska därför inte jämföras mellan år.

Staben har en personalomsättning på 18 procent 2017 vilket innebär en minskning med 2 procentenheter. Av dessa har alla slutat på egen begäran. Här blir siffran hög p.g.a. få anställda.

Sektor	Stab	Barn & utbildning	Omsorg	Samhällsutveckling
Total	18 %	16 %	23 %	17 %

Med personalavgångar menas det totala antalet tillsvidareanställningar som upphört under den senast 12-månadersperioden ställt mot antalet tillsvidareanställda under samma period.

Sysselsättningsgrad

Antalet heltidstjänster har totalt i kommunen ökat med 3 procentenheter sedan 2016.

Heltidsprojektet som började under 2017 har långsamt kommit igång men ökar inom det kommande året.

Sysselsättningsgrad

St	2017	2016	2015
Heltid	376	349	322
Kvinnor	301	274	256
Män	75	75	66
75 - 99%	110	120	118
Kvinnor	103	112	112
Män	7	8	6
< 75%	51	50	41
Kvinnor	44	44	38
Män	7	6	3
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	70	67	67

Tabellen visar antal anställningar fördelat på sysselsättningsgrad. Beräkningen är baserad på tillsvidare- och visstidsanställda under hela 2017.

Sysselsättningsgrad sektor Omsorg

St	2017	2016	2015
Heltid	88	128	109
Kvinnor	80	106	94
Män	8	22	15
75 - 99%	77	94	90
Kvinnor	75	91	89
Män	2	3	1
< 75%	19	22	23
Kvinnor	18	21	23
Män	1	1	0
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	48	52	49

Tabellen visar antal anställningar fördelat på sysselsättningsgrad. Beräkningen är baserad på tillsvidare- och visstidsanställda under hela 2017.

En jämförelse med föregående år är svår att göra då en stor andel anställda inom Sektor Omsorg förflyttades till andra sektorer under 2017.

Ett heltidsprojekt startades upp under slutet av 2016 med fokus på att öka heltidsanställningar inom Sektor Omsorg. 2017 påbörjades ett pilotprojekt på en enhet där samtliga tillsvidareanställda numera arbetar heltid. Projektet pågår och i slutet av 2018 ska alla nyanställningar vara på heltid och alla anställda ska ha fått erbjudande om heltid.

Löner

Medellönen i kommunen den 31 dec 2017 är 29 392 kronor, en höjning med 3,8 procent jämfört med föregående år. Medellönen bland männen är 30 455 kronor och har ökat med 1,7 procent. Bland kvinnorna är medellönen 29 182 kronor, vilket innebär en höjning med 3,9 procent.

Prioriterade grupper var socialsekreterare, lärare, förskolelärare, fritidspedagoger, ekonomer,

arbetsterapeuter, sjuksköterskor, fysioterapeuter och chefer.

Hälsa

76 procent av kommunens anställda har inte haft en enda sjukdag under 2017. Jämför vi med föregående år kan vi se en minskning av hälsan med 2 procentenheter. 76 procent hälsa är dock att betrakta som en hög siffra i jämförelse med andra kommuner.

Jämför vi med resultatet av medarbetarenkäten 2017 så anser sig endast 9,7 procent av medarbetarna vara nöjda med sin hälsa och 64,2 procent har under året ofta haft fysiska besvär som magont och huvudvärk. Det positiva är dock att majoriteten av medarbetarna har ett intresse av att förbättra sin hälsa.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron totalt har inte ändrats sedan 2016.

Korttidsfrånvaron har ökat med 0,4 procentenheter men är ingen större förändring. 1 510 påbörjade sjukfall har vi haft under 2017, vilket är en ökning jämfört med 2015 års 1 097 påbörjade sjukfall.

Fördelning mellan kvinnor och män samt olika åldersgrupper bör inte jämföras med varandra då gruppernas omfattning varierar i för stora mått för att kunna göra en rättvis bedömning.

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetad tid

%	2017	2016	2015
Sjukfrånvaro totalt	6,8	6,8	8,1
<i>Kvinnor</i>	7,1	7,2	8,3
<i>Män</i>	4,8	4,5	6,8
varav korttidsfrånvaro	3,1	2,7	2,6
<i>Kvinnor</i>	3,0	2,8	2,7
<i>Män</i>	3,2	2,4	2,5
Sjukfrånvaro			
29 år och yngre	7,5	5,5	6,8
30 -49 år	5,9	5,4	6,6
50 år och äldre	7,0	8,3	8,2
Total	6,8	6,8	8,1

Antal sjuktimmars/budgeterad arbetstid. Statistiken är beräknat på tillsvidare- och visstidsanställda.

Arbetsmiljö

Medarbetarenkät

I medarbetarenkäten som genomfördes i slutet av året 2017 så kan vi se att den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har förbättras sedan föregående år. Majoriteten trivdes på sin arbetsplats redan 2016 men antalet som trivs har ökat procentuellt inom nästintill samtliga områden i enkäten. Något som framkommit är att fler medarbetare har känt sig utsatta för trakasserier eller kränkande särbehandling under året. De här frågorna kommer att vara föremål för diskussion och utbildning i de olika ledningsgrupperna, då Färgelanda kommun har nolltolerans mot kränkande särbehandling och trakasserier.

Företagshälsovård

Nedan tabell visar hur vi har fördelat insatser från företagshälsovården under 2017. Jämför vi med tidigare år så kan vi se en ökning av förebyggande insatser och minskade insatser av rehabilitering, vilket är positivt och ligger i linje med HR enhetens direktiv.

	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation		4%		4%
Grupp		8%	5%	13%
Individ	46%	29%	8%	84%
Totalt	46%	41%	13%	100%

Folkhälsa

Folkhälsobokslut 2017 (förkortad version)

Folkhälsoarbete syftar till att förbättra hela befolkningens hälsa. Det som påverkar människors hälsa kallas för hälsans bestämningsfaktorer och innefattar bland annat levnadsvanor, arv och livsvillkor, exempelvis utbildning, inkomst och arbete.

Folkhälsorådets prioriterade insatsområden

Folkhälsorådet har arbetat med följande prioriterade områden under 2017:

- **Barn och ungas uppväxtvillkor**
Antal elever med godkända betyg i åk 9 ska öka
Stärka föräldrarollen
Trygga och säkra miljöer
- **Goda levnadsvanor**
Minska antalet som brukar alkohol, narkotika och tobak
Antalet fysiskt aktiva ska öka
- **Jämställda och jämlika livsvillkor**
Ökat arbetsdeltagande och en tillgänglig arbetsmarknad
Ökat socialt deltagande
Ökat psykiskt välbefinnande

Folkhälsoarbete i Färgelanda kommun

Det lokala folkhälsoarbetet i Färgelanda kommun styrs utifrån ett avtal med Västra Götalandsregionens norra hälso- och sjukvårdsnämnd. Folkhälsoarbetet samordnas i ett folkhälsoråd.

Folkhälsoarbete bedrivs inom samtliga sektorer i Färgelanda kommun och en del av detta arbete bedrivs till viss del med hjälp av medel från folkhälsorådet. För en fullständig beskrivning över folkhälsorådets arbete och de insatser som pågått under 2017 hänvisas till "Uppföljning samverkansavtal folkhälsa".

Barn och ungas uppväxtvillkor

Inom området barn och ungas uppväxtvillkor har sex insatser pågått under året. Insatser har funnits inom samtliga målområden och bedrivits inom såväl barn och utbildningssektorn som omsorgssektorn.

Ett exempel på en insats som bedrivits under 2017 är "Du äger ditt liv" som har riktat sig till elever i årskurs 6 och årskurs 7 med syfte att öka måluppfyllelsen i skolan ta ansvar och ge verktyg för att ta goda livsval.

Goda levnadsvanor

Inom detta område har tre insatser bedrivits under året där samtliga haft en ökad fysisk aktivitet som mål. Insatserna har bedrivits inom såväl sektor samhällsutveckling, barn och utbildning och i samarbete med föreningslivet.

En av dessa insatser är "Vägar till ökat cyklande", där plan- och byggkontoret sammanställt fyra cykelkartor som är mellan 23-73 km långa. På dessa kartor finns lokala sevärdheter markerade längs cykelsträckan. Kartorna har tryckts upp och finns tillgängliga på kommunens medborgarkontor och kommunens hemsida.

Jämställda och jämlika livsvillkor

Inom ramen för detta område och dess mål har fyra insatser bedrivits under året. Insatserna har bedrivits av såväl sektor samhällsutveckling, som sektor omsorg och föreningslivet.

Ett exempel på en insats är "Sinnenas trädgård" vilken har bedrivits inom socialpsykiatrins dagliga verksamhet. Burkarna tillsammans med personal har under året byggt upp en trädgård som används i den dagliga verksamheten och som kan används för brukarna att minska sin stress.

Folkhälsoindikatorer

För att följa utvecklingen i befolkningens hälsa redogörs nedan ett antal folkhälsoindikatorer baserat på de prioriterade insatsområdena. Indikatorerna utgår från senast tillgängliga data.

Andel i %	2017/2016/2015			2013/2011		
	Färgelanda	Västra Götaland	Riket	Färgelanda	Västra Götaland	Riket
Barn och ungas uppväxtvillkor						
Andel elever med godkända betygi åk 9*	71	71	74	68	77	77
Andel elever i åk 9 som trivs mycket bra eller ganska bra i skolan♦	88	80	-	-	-	-
Goda levnadsvanor						
Andel med riskabla alkoholvanor□	16	16	16	15	16	16
Andel elever i åk 9 som druckit alkohol senaste 12 månaderna♦	62	41	40	73	47	-
Andel daglig rökare□	11	10	10	13	11	11
Andel fysiskt inaktivt personer▽	16	14	15	14	14	13
Andel med överviktiga eller feta personer (BMI över 25) ▽	60	49	50	56	48	49
Jämställda & jämlika livsvillkor						
Arbetslösa 16-64 år (gäller både öppet arbetslösa & personer i aktivitetsprogram)*	8,1	6,5	7,5	9,2	8,9	8,6
Antal deltagartillfällen för deltagare 7-20 år i idrottsföreningar med Statligt lokalt aktivitetsstöd*	23	29	34	25	30	-
Andel som är nöjda med sin hälsa▽	66	73	73	67	73	73
Andel elever i åk 9 som är nöjda med sin hälsa♦	73	78	-	-	-	-
Andel med nedsatt psykiskt välbefinnande▽	15	16	17	14	16	16
* Kolada/ Öppna jämförelser/ SKL Data 2017/2016 och 2013 ♦ CANs undersökning. Senaste mättillfälle 2016. Tidigare mättillfälle 2013. □ Folkhälsomyndigheten Folkhälsostudio. Data 2016-2013 samt 2014-2011 ▽ Hälsa på lika villkor, urvalsundersökning i befolkningen 16-84 år. Senaste mättillfälle 2015. Tidigare mättillfälle 2011. • Folkhälsomyndigheten Folkhälsodata. Data 2017 samt 2013						

Miljöredovisning

Miljöredovisning till Färgelanda kommuns bokslut 2017, från Dalslands miljö- och energikontor (DMEK)

Miljöledning i Färgelanda kommun

Miljöstrategerna har stöttat kommunen och medverkat i miljöledningsarbetet, vilket bl.a. har inneburit en dialog med med kommunchefens ledningsgrupp. Den miljökonferens för alla verksamhetsansvariga, som var planerad till 2017, kunde inte genomföras. Miljöhandboken Färgelanda reviderades 2016 och överlämnades till kommunen. En sammanfattande folder innehåller följande åtgärder:

Energi och klimat

Under 2017 har 2,5 tjänster arbetat med energifrågorna i Dalslandskommunerna (inklusive Åmåls kommun). En heltidstjänst finansierad av Energimyndigheten med inriktning på energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, föreningar och företag. Tjänsten har delats mellan kommunerna och Vänersborgs kommun. Uppdraget att samordna och stötta kommunernas interna energistrategiska arbete gällande fastigheter och lokaler har omfattat 1,5 tjänst. En halvtidstjänst har samordnat miljö- och energikontorets del i EU-projektet "Samskapande grön omställning" med fokus på fossilfria fordon och transporter.

Händelser av vikt 2017:

- Efter en inledande förstudie har en djupare utredning inletts för att utreda Livsmedelcenter i Västs energianvändning. Företagarna i Livsmedelcenter i Västs hus har fått hjälp av energistrategerna att söka medel från Energimyndigheten för att delfinansiera utredningen som görs av en extern konsult. Utredningen väntas vara klar under våren 2018.
- Den årliga uppföljningen av kommunens energianvändning visar att, från 2009 till 2016 har Färgelanda kommun inklusive Valbohem minskat energianvändningen i sina fastigheter från 173 kWh/m² år 2009 till 142 kWh/m² år 2016. En minskning med 18 procent. Uppföljning för 2017 redovisas i samband med nästa bokslut.
- Under året har Färgelanda kommun sökt och blivit beviljade 50 procent i stöd av Naturvårdsverket för att anlägga laddstolpar för elbilar vid kommunhusets gavel och besöksparkering samt vid centrumhuset. Under hösten har även Valbohem lämnat in en ansökan för en laddstolpe vid sitt kontor på Hedekasvägen.
- Solceller för elproduktion planeras att installeras på nybyggnationen vid förskolan på Mänvägen i Högsäter. En ansökan om stöd (30 procent) har lämnats till Länsstyrelsen. Anläggningen väntas ge ca 22 000 kWh/år.
- Under näringslivsmässan, Färgelandadagarna deltog projektet "Samskapande Grön Omställning" och informerade kring el- och gasfordon. Energistrategen och energi- och klimatrådgivaren medverkade också under mässan och höll föreläsningar om hur företag, organisationer och kommuner kan få stöd från "klimatklivet" samt hur man kan producera sin egen elektricitet med hjälp av solceller.

Miljöanpassad offentlig upphandling

En miljöstrateg har träffat upphandlaren för Dalsland (nu för Dals-Eds kommun) samt kostcheferna vid flera tillfällen under året och i februari även KS-politiker från Dalsland. Då diskuterades årets livsmedelsupphandling och från Färgelanda kommun deltog två politiker. Miljöstrategen sammanfogade på uppdrag från kostcheferna en gemensam "Livsmedel- och måltidspolicy" (från två befintliga policies), vilken sedan antogs politiskt i de sex kommunerna. Viss hjälp gavs med miljökraven i livsmedelsupphandlingen.

En uppföljning av miljökraven i avtalet/leveranserna av städ- och kemprodukter har påbörjats. Leverantören All Office (Oca) har sammanställt årsstatistik för år 2017 och årsstatistik från 2015 finns sparad från en annan leverantör. Resultatet ska presenteras i en rapport under våren 2018.

Hållbar samhällsplanering

DMEK deltar tillsammans med Färgelanda, Bengtsfors, Dals-Ed och Melleruds kommuner i arbetet

med en gemensam avfallsplan, som har miljö- och hållbarhet som ett av fokusområdena.

Färgelanda kommun har fått förslag från DMEK till att svara på Länsstyrelsens remiss "Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland – regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2017-2020".

Projekt HNV-Link

Projektet HNV-Link står för High Nature Value farming: Learning, Innovation and Knowledge (www.hnvlink.eu). Nätverket HNV-Link arbetar för att utveckla och sprida nya idéer som stärker HNV-jordbruk. Projektets fokus ligger på att hitta lösningar som leder till att de positiva miljöeffekterna från jordbruksföretag och samhällen ökar ytterligare.

Miljöstrategerna vid DMEK har deltagit aktivt vid de olika workshops som har arrangerats under 2017.

Hållbar livsstil och konsumtion

DMEK har erbjudit hjälp till kostcheferna att miljöanpassa måltidsverksamheterna med ekologiska, klimatsmarta och närproducerade livsmedel. Det planeras ett informationstillfälle för all kostpersonal i 4 kommuner under våren 2018. En miljöstrateg har under 2017 utbildat kostpersonalen i Dals-Eds kommun, under temat "Mat, klimat och andra miljöfaktorer".

Hemsidan www.dalsland.se har fått en ny flik som heter Kemikaliesmart kommun, med underflikarna Giftfri förskola, Hållbara IT-produkter, Har du hört om Cocktaileffekten? Respektive Tvätta bilen.

Naturvårdsplanering

2 LONA-projekt

Genom LONA-projektet "Vägledning till naturen i Dalsland" har det under 2015-2017 arbetats fram och tryckts en bok, Natur i Dalsland - en vägvisare. Boken lanserades vid Dalslandslitteraturens dag 17 juni och sålde under hösten nästan slut på första upplagan på 2000 exemplar

Naturvårdsprogrammet för Färgelanda kommun

Vid en träff med sektorchefen för Samhällsutveckling Patrick D'Imporzano samt vid ett kort möte med personal från Plan- och bygg informerades om naturvårdsprogrammet, bl.a. om att kommunalt naturreservat är en av åtgärds punkterna i naturvårdsprogrammet. Vidare att det krävs en kommunal utredning av växter & djur i aktuellt område (t.ex. kan det ingå i detaljplanearbete för Sundsbroområdet) innan en ansökan om statligt stöd kan bli aktuell. En LONA-ansökan kan DMEK hjälpa till med.

Vattenplanering

DMEK deltar, tillsammans med kommunen och Västvatten, i kommunens arbete med att färdigställa VA-planen, som är en plan för försörjning och hantering av dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten. Miljöstrategerna deltar vidare i Gullmarns vattenråd (för avrinningsområdet Örekilsälven och Valboån) och i Dalbergså/Holmsåns vattenråd. Exempel på aktiviteter i vattenråden är arbete för förbättrad status i sjöar och vattendrag, inventering och åtgärdande av vandringshinder för fisk samt projekt för vattnet i skolan, i det senare deltar Högsäters skola. Miljökontoret genomför fortlöpande kalkningar av försurade vattendrag bl.a. i Färgelanda kommun. En annan aktuell fråga är att Västvatten har lämnat in ett förslag till DMEK över reviderat provtagningsprogram i Valboån. Förslaget är nu föremål för dialog med länsstyrelsen och övriga kommuner i avrinningsområdet.

Miljöpolitiskt program för Dalslands miljö- och energiförbund och Färgelanda, Bengtsfors, Dals-Eds och Melleruds kommuner

Behandlingen av förslag till miljöpolitiskt program har fortsatt under 2017. Kommunerna har yttrat sig över förslaget och därefter har en dialog skett mellan DMEK och kommunernas berörda förvaltningar om vilka åtgärder som bör prioriteras. Denna dialog ledde fram till förslag om verksamhetsplan 2018 för det miljö- och energistrategiska arbetet, som beslutades av DMEFs direktion i oktober. Direktionen har vidare beslutat att fortsatt politisk och förvaltningsdialog ska ske under 2018.

Ekonomisk redovisning

Övergripande mål

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning också att använda befintliga resurser på bästa sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet oförändrat.

För att leva upp till detta har kommunen beslutat om tre finansiella mål.

Uppföljning av de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning återfinns under avsnittet kommunens målarbete.

Finansiella mål

För planperioden 2017-2019 har tre finansiella mål fastställts i budgetarbetet.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till minst 1,5–2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att uppnå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 100 procent.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten på lång sikt ska uppgå till minst 40 procent.

Årets finansiella mål	Utfall	Budget helår
Resultat, %	3,3	2,0
Resultat, mnkr	12,9	7,4
Likviditet, %	137,2	>100
Soliditet, %	30,1*	40

Fotnot: Efter beslutad tilläggsbudget för 2017, motsvarar budgeterat resultat 1,9 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Resultatet uppgår till 3,3 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Resultatmålet är således uppfyllt.

Likviditeten har förbättrats avsevärt under året och uppgick vid årsskiftet till 137,2 procent. Likviditetsmålet är uppnått med god marginal. Till största del beror denna förstärkning på återbetalning av revers. Migrationsverket har också kortat handläggningstiderna och stora utbetalningar har gjorts under slutet av 2017. Kommunen står inför stora investeringar under kommande planperiod. Likviditetsförstärkningen kommer att utgöra en stor del av den finansiering som krävs för dessa investeringar.

* Inventering av hyreskontrakt i kommunen har gjorts. Långa hyreskontrakt med kommunen som hyresgäst ska redovisas i balansräkningen, såsom finansiell leasing enligt RKR 13:2. Detta har påverkat soliditeten. Överskott i verksamheterna slam och renhållning har tidigare redovisats som del av eget kapital. Enligt ny rekommendation från RKR ska dessa redovisas som kort skuld. Även det har påverkat soliditeten. Soliditeten efter dessa båda förändringar i redovisningen uppgår till 30,1 procent. För att kunna göra en rättvisande jämförelse mot det beslutade soliditetsmålet så har beräkning av soliditeten även gjorts innan dessa redovisningsmässiga förändringar. Soliditeten uppgick då till 46,8 procent, vilket är samma soliditet som vid bokslut 2016. Utifrån kända förutsättningar när soliditetsmålet sattes, så kan målet anses vara uppfyllt.

Periodens resultat

Målsättning:

Resultatet ska uppgå till minst 1,5 - 2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. 2017 års resultat budgeterades till 7 431 tkr eller 2,0 procent.

Efter beslutad tilläggsbudget för 2017, motsvarar budgeterat resultat 1,9 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Färgelanda kommun redovisar ett resultat för 2017 på 12 943 tkr. Resultatet är 5 512 tkr bättre än budget. Resultatet motsvarar 3,3 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Årets resultat budgeterades ursprungligen till 7 431 tkr eller 2,0 procent. Det finansiella resultatmålet för 2017 är således uppfyllt.

Sektorernas avvikelser kommenteras under respektive sektors avsnitt. Finansen visar en negativ avvikelse gentemot budget på 6 692 tkr. De ökade pensionskostnaderna står för 4 367 tkr av denna avvikelse.

Årets resultat för kommunen är 759 tkr bättre än föregående år, då kommunen redovisade ett positivt resultat på 12 184 tkr.

Nettokostnader och nettokostnadssandel (%)

	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Verksamheten	96,8	93,6	93,8
Avskrivningar	3,2	3,2	3,0
Finansnetto	-0,1	-0,1	-0,2
Resultat	0,0	3,3	3,3

Efter beslutad tilläggsbudget för 2017, motsvarar budgeterat resultat 1,9 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Verksamheternas nettokostnader uppgår till 374 843 tkr. Det är en ökning med 17 587 tkr jämfört med föregående år. Av denna ökning är 6 500 tkr kostnader av engångskaraktär. Dessa är att hänföra till hyresgäst som genomgått företagsrekonstruktion, vilket orsakat en förlust på 3 mnkr, samt engångsbidrag till förening på 3,5 mnkr.

Nettokostnadsökningen är 4,9 procent för 2017, motsvarande siffra för 2016 var 4,3 procent.

Årets ökning av skatteintäkter och bidrag uppgår till 4,8 procent.

Nettokostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som den löpande driftsverksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av lån eller finansiering av investeringar.

Skatter och statsbidrag

Utdebiteringen under 2017 uppgår till 22:26 per skattekrone.

Skatteintäkter, fastighetsavgifter samt skatteutjämningsbidrag uppgår totalt till 386 969 tkr vilket är 2 171 tkr bättre än budget och 17 869 tkr högre än föregående år.

Ökningen mellan åren beror framförallt på extra statsbidrag, de så kallade Valfärds miljarderna, och ökat invånarantal.

Finansnetto

Finansnettot är positivt och uppgår till 817 tkr. Det är en effekt av låga räntor på både likviditet, fordringar och låneskuld. Finansnettot är 71 tkr bättre än budget och 477 tkr bättre än föregående år. Utdelning från Kommuninvest på 297 tkr motsvarar den största delen av förbättringen jämfört med 2016.

Övervägande delen av finansiella intäkterna avser utdelning från Kommuninvest, ränta på revers till Färgelanda Vatten AB, borgensavgifter från Färgelanda Vatten AB och Valbohem AB samt ränteintäkter på kundfordringar.

Räntekostnader och ränteintäkter har på kommunens lån och utlåning till Färgelanda Vatten AB minskat i takt med sjunkande räntenivåer. Genomsnittsräntan på kommunens lån var vid årsskiftet - 0,0025 procent. Vid föregående årsskifte var genomsnittsräntan på låneskulden 0,78 procent.

Anläggningstillgångar

Årets investeringar uppgår till 14 338 tkr (12 309 tkr, 2016). Totalt beslutat investeringsutrymme för planperioden 2017-2019 är 80 000 tkr, exklusive investeringsbehovet i kommunens bolag, således ett återstående utrymme på 65 662 tkr. Sektorerna har varit relativt försiktiga i att investera i sina grundramar. I planen för 2017 fanns investeringar på 40 627 tkr. Flera av de beslutade investeringarna har inte genomförts eller påbörjats under året, utan investeringsmedlen behöver föras över till 2018. Under avsnittet investeringsredovisning redovisas vilka investeringar som utförts under året i jämförelse med plan.

De planenliga avskrivningarna av kommunens tillgångar uppgår till 11 705 tkr (11 901 tkr, 2016). Beloppen påverkas dels av när under året investeringsobjekten färdigställs, samt indelning av investeringarna i komponenter. Vissa komponenter har en högre avskrivningstakt än andra, vilket man i de tidigare rekommendationerna inte tog hänsyn till. Alla nya investeringar som berörs av de nya rekommendationerna får därför olika avskrivningstider beroende på komponent.

Ytterligare kommentarer till periodens investeringar återfinns under respektive sektorsavsnitt.

Likviditet

Målsättning:

Likviditeten ska överstiga 100 procent.

För att ha en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 100 procent. Per årsskiftet är likviditeten 137,2 procent. Likviditeten har förbättrats avsevärt under året. Färgelanda Vatten AB har under senare delen av året återbetalt den revers på 33 mnkr som upprättats i samband med att Färgelanda kommun överlät tillgångarna i kommunens VA-verksamhet till Färgelanda Vatten AB. Stor del av likviditetförstärkningen härrör från denna återbetalning. Migrationsverket har kortat handläggningstiderna och stora utbetalningar har gjorts under slutet av 2017, vilket också påverkat likviditeten positivt. Fordringarna på Migrationsverket har under året minskat med 23,4 mnkr. Kommunen står inför stora investeringar under kommande planperiod. I investeringsplanen för 2018 finns investeringar på 61,6 mnkr upptagna. Likviditetsförstärkningen kommer att utgöra en stor del av den finansiering som krävs för dessa investeringar.

Kassaflödesanalysen visar hur de likvida medlen har använts under året. Den är uppdelad i tre olika delar; löpande verksamhet, som består av årets resultat, kortfristiga fordringar, lager och kortfristiga skulder, investeringsverksamhet samt finansieringsverksamhet, som består av långfristiga skulder och långfristiga fordringar.

Den löpande verksamheten har i kommunen genererat ett flöde med inbetalningar på 42,0 mnkr. Investeringsverksamheten har genererat inbetalningar på 18,7 mnkr och finansieringsverksamheten har genererat utbetalningar på 5,7 mnkr. Detta gör att kommunen har ett positivt kassaflöde på 54,9 mnkr vid årsskiftet 2017, vilket innebär att kommunen mer än femdubblat sina likvida medel sedan förra årsskiftet. Det beror främst på reversen som återbetalats från Färgelanda Vatten AB, vilket visar sig i flödet från investeringsverksamheten, samt de stora utbetalningarna från Migrationsverket.

Eget kapital

Kommunens egna kapital har ökat, dels med årets resultat 12 943 tkr och dels minskat med resultat av slam och renhållning med 1 219 tkr tkr till totalt 135 062 tkr. Överskott i verksamheterna slam och renhållning har tidigare redovisats som del av eget kapital. Enligt ny rekommendation från RKR ska dessa redovisas som kort skuld.

Av det egna kapitalet avsattes under 2013, 14 575 tkr till en resultatutjämningsreserv. Syftet med en resultatutjämningsreserv är att kunna täcka eventuella balanskravsunderskott som kan uppstå vid en lågkonjunktur.

Koncernen

Kommunkoncernens egna kapital har ökat med 13 173 tkr till totalt 142 696 tkr.

Pensionsskuld och övriga avsättningar

Pensionsskulden består dels av pensioner intjänade före 1998 som redovisas som ansvarsförbindelser och pensioner intjänade från 1998 som redovisas som skuld i balansräkningen.

Ansvarsförbindelsen, dvs. pensionsskulden som ligger utanför balansräkningen, uppgår per årsskiftet till 151 311 tkr, inklusive löneskatt och överskottsfond, enligt prognos från Skandia. Vid föregående årsskifte uppgick ansvarsförbindelsen inklusive löneskatt och överskottsfond till 157 159 tkr, vilket innebär en minskning med 5 848 tkr.

Pensionsavsättningen uppgår per årsskiftet till 4 654 tkr. Vid föregående årsskifte uppgick pensionsavsättningen till 2 899 tkr. Detta innebär en ökning med 1 755 tkr.

Förändringen mellan åren beror främst på avslutade och tillkommande anställningar. Beräkningen bygger på modellen i RIPS17 och är en prognos över skuldens storlek.

Låneskuld

Inga nya lån har upptagits under året och kommunen har följt den planerade årliga amorteringen på 4900 tkr. Totalt uppgår kommunens låneskuld till 54 663 tkr och den genomsnittliga skuldräntan uppgick per årsskiftet till -0,0025 procent (0,78 procent, 2016).

Koncernen

Valbohem AB har utnyttjat 151 000 tkr av den beviljade borgensramen på 180 000 tkr.

Kommunen har också beviljat en borgensram för Färgelanda Vatten AB på 40 000 tkr. Under året har ytterligare 35 000 tkr av denna utnyttjats. Färgelanda Vatten AB har under senare delen av året återbetalt den revers på 33 000 tkr som upprättats i samband med att Färgelanda kommun överlät tillgångarna i kommunens VA-verksamhet till Färgelanda Vatten AB. Under 2016 nyttjades 4 000 tkr och i samband med återbetalning av reversen nyttjades ytterligare 35 000 tkr, vilket innebär att Färgelanda Vatten AB har utnyttjat totalt 39 000 tkr av den beviljade borgensramen.

Soliditet

Målsättning:

Soliditeten ska på lång sikt uppgå till minst 40 procent.

Soliditeten är ett mått på kommunens finansiella handlingsfrihet på längre sikt.

Kommunens soliditet uppgår vid årets slut till 30,1 procent och skuldsättningsgraden uppgår därmed till 69,9 procent.

Inventering av hyreskontrakt har gjorts i kommunen. Långa hyreskontrakt med kommunen som hyresgäst ska redovisas i balansräkningen, såsom finansiell leasing enligt RKR 13:2. Detta har påverkat soliditeten. Överskott i verksamheterna slam och renhållning har tidigare redovisats som del av eget kapital. Enligt ny rekommendation från RKR ska dessa redovisas som kort skuld. Även det har påverkat soliditeten. Soliditeten efter dessa båda förändringar i redovisningen uppgår till 30,1 procent. För att kunna göra en rättvisande jämförelse mot det beslutade soliditetsmålet så har

beräkning av soliditeten även gjorts innan dessa redovisningsmässiga förändringar. Soliditeten uppgick då till 46,8 procent, vilket är samma soliditet som vid bokslut 2016. Utifrån kända förutsättningar när soliditetsmålet sattes, så kan målet anses vara uppfyllt.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelse för pensioner är dock negativ.

%	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Soliditet	30,1	46,8	42,6
Skuldsättningsgrad	69,9	53,2	57,4
<i>varav avsättning</i>	1,3	1,4	1,0
<i>varav kortfristig skuldsättning</i>	17,4	28,8	25,6
<i>varav långfristig skuldsättning</i>	51,2	23,0	30,8

Ekonomisk ställning

Kommunens balansomslutning har ökat med 185,5 mnkr eller 70 procent och uppgår vid bokslutsdagen till 449,2 mnkr.

Inventering av hyreskontrakt har gjorts i kommunen. Långa hyreskontrakt med kommunen som hyresgäst ska redovisas i balansräkningen såsom finansiell leasing enligt RKR 13:2. Det innebär att kontrakten ska redovisas både som tillgång och skuld. Det är första året som detta redovisningsätt tillämpas och har påverkat balansomslutningen med 185,2 mnkr.

Resultaträkning

Belopp i Tkr	Not	Kommunen			Koncernen	
		Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Verksamhetens intäkter	1	140 445	116 988	110 266	187 280	162 823
Verksamhetens kostnader	2	-485 800	-480 126	-478 010	-512 597	-516 393
Avskrivningar	3	-11 901	-11 705	-10 369	-18 315	-18 530
Verksamhetens nettokostnader		-357 256	-374 843	-378 113	-343 632	-372 100
Skatteintäkter	4	255 216	263 754	272 948	255 216	263 754
Generella statsbidrag och utjämning	5	113 884	123 215	111 850	113 884	123 215
Finansiella intäkter	6	597	979	752	107	934
Finansiella kostnader	7	-257	-162	-6	-2 829	-2 382
Resultat före extraordinära poster		12 184	12 943	7 431	22 746	13 421
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	-4 359	-247
Periodens resultat		12 184	12 943	7 431	18 387	13 174

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	8 a, 8b, 9a, 9b, 10	149 606	337 381	351 461	543 479
Finansiella anläggningstillgångar	11	48 164	15 206	5 677	5 371
Summa anläggningstillgångar		197 770	352 587	357 138	548 850
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0		97	119
Fordringar	12	53 402	29 162	57 001	29 789
Kassa och bank	13	12 489	67 432	26 069	84 668
Summa omsättningstillgångar		65 891	96 594	83 167	114 576
SUMMA TILLGÅNGAR		263 661	449 181	440 305	663 426
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
därav periodens resultat		12 184	12 943	18 387	13 174
Avsättningar					
Avsättningar pensioner	15	2 899	4 654	3 168	4 932
Avsättningar löneskatt		703	1 129	703	1 129
Övriga avsättningar	16	70	70	3 223	3 351
Summa avsättningar		3 672	5 853	7 094	9 412
Skulder					
Långfristiga skulder	17	60 605	229 827	216 305	420 527
Kortfristiga skulder	18	77 264	78 439	87 383	90 791
Summa skulder		137 869	308 266	303 688	511 318
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		263 661	449 181	440 305	663 426
Soliditet, %		46,8	30,1	29,7	21,5
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelse per 31 december	19	157 159	151 311	157 159	151 311
Borgensförbindelser	20	155 235	190 081	235	81

Kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2016	Bokslut 2017	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Den löpande verksamheten					
Periodens resultat		12 184	12 943	18 387	13 174
Justering för av- och nedskrivningar		11 901	11 705	18 315	18 530
Justering för gjorda avsättningar		973	2 181	3 565	2 318
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	21	442	6	442	6
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		25 500	26 835	40 709	34 028
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		-13 383	24 240	-15 036	27 212
Ökning(-)/minskning(+) förråd, lager och exploateringsfastigheter		0	0	1	-22
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		-3 743	-9 108	-3 035	-6 875
Kassaflöde från den löpande verksamheten		8 374	41 967	22 639	54 343
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-12 308	-14 288	-34 178	-25 356
Bidrag till materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-3 234	-42	-3 218	-32 694
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	33 000	0	33 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-15 542	18 670	-37 396	-25 050
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		0	0	0	0
Amortering av skuld		-4 975	-4 899	9 725	28 511
Ökning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar		0	0	0	0
Inlösen av pensionskuldvättning		0	0	0	0
Ökning av långfristig skuld (NÄRF)		-728	-795	-728	795
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-5 703	-5 694	8 997	29 306
Periodens kassaflöde		-12 871	54 943	-5 760	58 599
Likvida medel från årets början		25 360	12 489	31 829	26 069
Likvida medel från periodens slut		12 489	67 432	26 069	84 668
Periodens förändring av likvida medel		-12 871	54 943	-5 760	58 599

Notförteckning

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
	2016	2017	2016	2017
Not 1 Intäkter				
Statsbidrag	87 887	72 957	87 887	72 957
Övriga bidrag	9 915	1 373	6 823	1 920
Konsumtionsavgifter	7 826	9 534	15 668	16 978
Huvudavgift (Bo-/vård-/musikskoleavgift/färdtjänst m.m.)	4 447	4 527	4 447	4 527
Kostersättning	0	0	0	0
Avgifter från andra kommuner	0	0	0	0
Övriga avgifter	2 537	2 934	2 537	2 934
Försäljning	10 390	9 948	10 390	11 872
Hysesintäkter	11 344	11 252	53 312	46 812
Övriga intäkter	6 099	4 463	6 216	4 823
Summa	140 445	116 988	187 280	162 823
Not 2 Kostnader				
Personalkostnader	270 069	290 883	278 303	299 831
Material	27 731	25 793	28 290	42 031
Köpta tjänster	50 572	40 220	58 398	42 067
Entreprenader	102 841	85 877	101 387	86 563
Övriga kostnader/Bidrag	34 587	37 353	46 219	45 901
Summa	485 800	480 126	512 597	516 393
Not 3 Avskrivningar				
Inventarier	3 521	3 516	3 959	5 118
Fastigheter	8 380	8 189	14 356	13 412
Summa	11 901	11 705	18 315	18 530
Not 4 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	256 002	264 754	256 002	264 754
Slutavräkning skattemedel	552	-991	552	-991
Prognos skatteavräkning	-1 338	-9	-1 338	-9
Summa	255 216	263 754	255 216	263 754
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	85 169	93 819	85 169	93 819
Kostnadsutjämning	11 189	14 539	11 189	14 539
Fastighetsavgift	11 424	11 718	11 424	11 718
Utjämningsavgift LSS	-5 689	-5 638	-5 689	-5 638
Strukturbidrag/Införandebidrag	-8	0	-8	0
Regleringsbidrag/avgift	-222	-64	-222	-64
Generella bidrag från staten	12 021	8 841	12 021	8 841
Summa	113 884	123 215	113 884	123 215
Not 6 Finansiella intäkter				
Utdelning	0	297	0	297
Ränteintäkter	589	646	97	599

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Räntebidrag	0		0	
Övriga finansiella intäkter	8	36	10	38
Summa	597	979	107	934
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnad lån	183	95	2 755	2 237
Räntekostnad pensionsskuld	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	74	67	74	145
Skatt pga bokslutsdisposition	0	0	0	0
Summa	257	162	2 829	2 382
Not 8a Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	332 887	342 170	610 190	641 432
Ackumulerad avskrivning	-196 418	-204 598	-288 925	-303 455
Årets investeringar	9 283	8 753	31 242	41 759
Utrangering	0	-22	0	-55
Försäljning	0	-1	0	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	-892
Avskrivning	-8 201	-8 189	-14 530	-35 628
Redovisat värde vid årets slut	137 551	138 113	337 977	343 161
<i>Avskrivningstider 10 - 50 år</i>				
Not 8b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Markreserv	13 248	13 248	33 400	33 400
Verksamhetsfastigheter	67 962	64 904	67 962	64 904
Fastigheter för affärsverksamhet	4 766	4 483	4 766	4 483
Publika fastigheter	11 053	10 973	147 774	162 672
Fastigheter för annan verksamhet	30 618	31 476	30 924	31 897
Övriga fastigheter inkl VA-anläggningar	6 112	5 361	36 148	35 704
Pågående arbeten	3 792	7 668	17 003	10 101
Exploateringsmark	0	0	0	0
Summa	137 551	138 113	337 977	343 161
Not 9a Maskiner och inventarier				
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	54 999	57 845	60 445	62 323
Ackumulerad avskrivning	-42 269	-45 690	-46 112	-49 045
Årets investeringar	3 026	5 585	3 026	5 776
Utrangering	-180	-149	-180	-149
Försäljning	0	0	0	0
Reavinst	0	0	0	0
Reaförlust	0	0	0	0
Nedskrivning	0	0	0	0
Avskrivning	-3 521	-3 516	-3 695	-3 780
Redovisat värde vid årets slut	12 055	14 075	13 484	15 125

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Not 9b Specifikation maskiner och inventarier				
Maskiner	1 454	1 229	2 883	1 699
Inventarier	10 015	12 383	10 015	12 963
Bilar och andra transportmedel	43	33	43	33
Konst	0		0	0
Övriga maskiner och inventarier	543	430	543	430
Summa	12 055	14 075	13 484	15 125
Not 10 Finansiell leasing				
<i>Hyreskontrakt med avtalstid överstigande fem år</i>				
Avgifter inom ett år	-	10 276	-	10 276
Avgifter senare än ett år men inom fem år	-	39 154	-	39 154
Avgifter senare än fem år	-	135 763		135 763
Summa		185 193		185 193
<i>Fotnot:</i>				
<i>Hyreskontrakt med avtalstid mindre än fem år har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.</i>				
<i>År 2017 är första året som denna klassificering enl RKR 13.2 tillämpas, varför inga jämförelsetal från fg år finns tillämpliga.</i>				
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	149 606	337 381	351 461	543 479
Not 11 Finansiella tillgångar				
Inera AB	-	42	-	42
Valbohem AB	7 500	7 500	0	0
Färgelanda Vatten AB	2 500	2 500	0	0
Gatersbyn 120 Fastighets AB	50	50	0	0
Västvatten AB	0	0	375	175
Vindenergi Väst AB	15	15	15	15
Dalslands Turist AB	253	253	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	1 300	1 300	1 300	1 300
Ödeborg Folkets Hus	48	48	48	48
Kommuninvest Ekonomiska förening	3 498	3 498	3 498	3 498
Revers Färgelanda Vatten AB	33 000	0	0	0
HBV	0	0	188	40
Summa	48 164	15 206	5 677	5 371
Not 12 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	5 880	5 562	6 626	6 453
Förutbetalda kostnader/upploopna intäkter	44 046	20 649	44 920	20 246
Mervärdesskatt	2 922	2 951	2 922	2 951
Övriga fordringar hos staten	552	0	2 533	0
Övriga fordringar	2	0	0	139
Kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Summa	53 402	29 162	57 001	29 789
Not 13 Kassa och bank				
Handkassa	4	13	4	13

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Kassa och bank	12 485	67 419	26 065	84 655
Summa	12 489	67 432	26 069	84 668
Not 14 Eget kapital				
Årets resultat	12 184	12 943	18 387	13 174
Resultatutjämnings reserv	14 575	14 575	14 575	14 575
Övrigt eget kapital	95 361	107 544	96 561	114 947
Summa	122 120	135 062	129 523	142 696
Not 15 Avsatt till pensioner				
Pensioner och liknande förpl	805	1 142	1 074	1 420
Garantipensioner	2 094	3 512	2 094	3 512
Summa	2 899	4 654	3 168	4 932
Not 16 Övriga avsättningar				
Framtida underhåll av våtmarker	70	70	70	70
Övriga avsättningar	0	0	3 153	3 281
Summa	70	70	3 223	3 351
Not 17 Långfristiga skulder				
<i>Långfristiga lån</i>				
Ingående skuld	59 638	54 663	200 638	210 363
Nya lån	0	0	14 700	39 000
Amorteringar och lösen av lån	-4 975	-4 900	-4 975	-8 900
Utgående skuld	54 663	49 763	210 363	240 463
<i>Övriga långfristiga skulder</i>				
Norra Älvsborgs räddningsförbund	5 942	5 148	5 942	5 148
Leasingskulld långa hyreskontrakt	-	174 916	-	174 916
Utgående skuld	5 942	180 064	5 942	180 064
Summa Långfristiga skulder	60 605	229 827	216 305	420 527
<i>Fotnot:</i>				
<i>År 2017 är första året som RKR 13.2 tillämpas på långa hyreskontrakt, varför inga jämförelsetal från föregående år finns tillämpliga.</i>				
Not 18 kortfristiga skulder				
Kortfristig del av långfristiga lån	4 900	4 900	4 900	4 900
Kortfristig del av leasingskulld	-	10 276	-	10 276
Skuld till kollektiv slam och renhållning	1 219	1 226	1 219	1 226
Leverantörsskulder	11 848	9 627	14 550	13 658
Övriga skulder	6 023	5 554	7 544	5 554
VA kollektiv	0	0	1 037	2 493
Löneskatter	4 207	4 300	4 207	4 803
Mervärdesskatt	378	173	749	839
Upplupna löner	1 283	1 156	1 283	1 156
Upplupna semesterlöner	11 141	11 826	11 141	12 058
Upplupna sociala avgifter	9 570	9 905	9 570	9 905
Upplupna pensionskostnader	8 058	8 751	8 058	8 751

Belopp i Tkr	Kommunen		Koncernen	
Upplupna räntekostnader	9	8	9	8
Övriga interimsskulder	18 628	10 737	23 116	15 164
Summa	77 264	78 439	87 383	90 791
Not 19 Pensionsförpliktelser				
Ansvarsförbindelse	126 545	122 175	126 545	122 175
Löneskatt	30 700	29 639	30 700	29 639
Avgår överskottsfond	-86	-503	-86	-503
Summa	157 159	151 311	157 159	151 311
Not 20 Borgensförbindelser				
Egna Hem*	235	81	235	81
Kommuninvest	155 000	190 000	0	0
Summa	155 235	190 081	235	81
Not 21 Kassaflödesanalys				
<i>Justering för ej likviditetspåverkande poster</i>				
Årets resultat för slam och renhållning	442	6	442	6
Kortfristig del av finansiell leasingsskuld	-	10 276	-	10 276
Finansiella leasingtillgångar	-	-185 192	-	-185 192
Långfristig del av finansiell leasingsskuld	-	174 916	-	174 916
Koncerneliminering				95
Summa	442	6	442	6

* Egna Hem avser SBAB

Färgelanda kommun har i mars 1998 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner och landsting/regionen som per 2017-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Färgelanda kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2017-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 342 483 929 tkr och totala tillgångar till 349 243 746 tkr. Färgelanda kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 258 329 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 263 137 tkr.

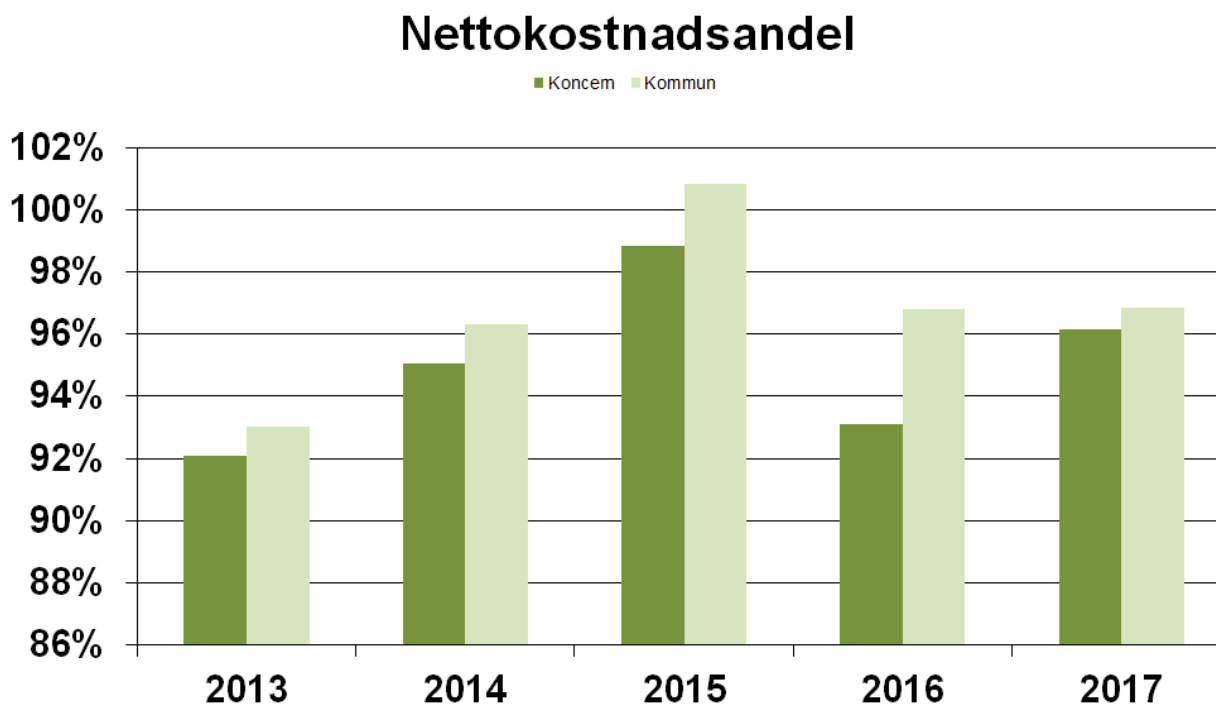
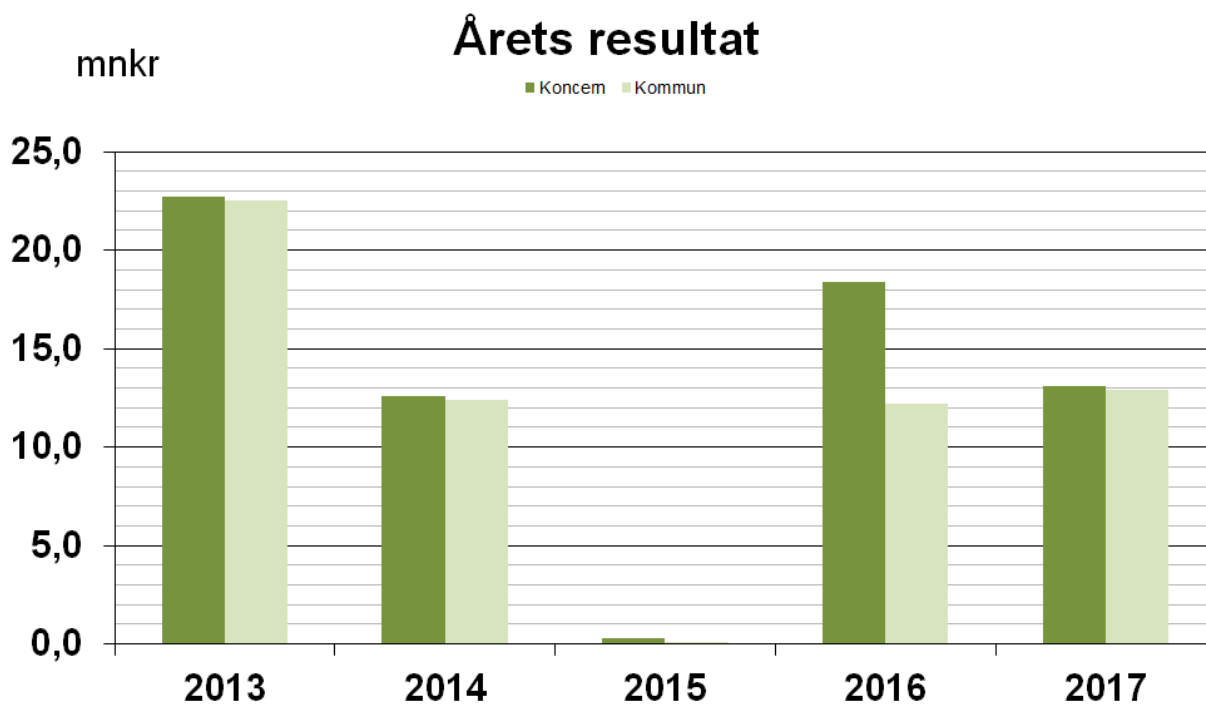

Investeringsredovisning

Investeringar i Detaljbudget 2017-2019			
Beslutade pågående investeringar	Sektor	Utfall 2017	PLAN 2017
Cykelväg Stigen -Färgelanda	Samhällsbyggn		7 500
Vänstersväng	Samhällsbyggn		2 310
Bredbandsutbyggnad	IT		2 271
IT-utrustning gemensamma system,VK	Samhällsbyggn		
Fiberanslutning av vht utanför tätort	IT	357	
Uthyrning Gatersbyn	Samhällsbyggn	2 184	900
Förskola Högsäter utbyggnad alt 2	Samhällsbyggn	1 916	10 500
SUMMA Beslutade pågående Investeringar		4 457	23 481
Arliga beslutade investeringar enligt plan			
Energieffektiviseringar Etapp1+2	Samhällsbyggn	567	2 405
Uppgradering arbetsstationer	IT	904	900
IKT-plan	BoU	245	245
SUMMA Årliga beslutade investeringar		1 716	3 550
Grundramar Ersättningsinvesteringar enl plan			
Grundram fastigheter planerat underhåll/komponenter	Samhällsbyggn		400
<i>varav gymnastiksal Högsäter</i>	Samhällsbyggn		
Grundram Utrustn	Samhällsbyggn	50	360
Grundram Kartor	Samhällsbyggn	14	320
Grundram IT	KS/Förv	298	600
Grundram	KS/Förv	123	100
Grundram	BoU	708	820
Grundram	Omsorg	485	880
Grundram	KoF	0	80
Grundramar Ersättningsinvesteringar		1 678	3 560
Nya Investeringar2017			
Ej specificerade investeringar	KS		1 500
Asfaltering Soptippen	Samhällsbyggn		30
Förskola Södra kommundel	Samhällsbyggn		
Uprustning Höjden	Samhällsbyggn	221	
Teknisk utrustning, Bibliotek	KoF		30
Utrustning fritidsgård Högsäter	KoF		50
Mobila dansspeglar, Musikskolan			80
Ombyggnad Brandstationen Högsäter		11	
Automatiskt brandlarm Valbo	Samhällsbyggn	1 348	
Samhällsutv, fastighet		400	
Surfplattor KF/KS		264	
Inventraier Moduler		195	
Inventarier Nya Höjden f-klass/grundskola		202	
Utrustning kök , utökning av verksamhetsställen		111	
Teleslinga Furåsen		87	
Lekplatser	Samhällsbyggn	199	300
Containrar farligt avfall	Samhällsbyggn		190
Anpassning gymnastiksal Högsäter	Samhällsbyggn	1 635	1 635
Dammen i Stigen	Samhällsbyggn	103	600
Belysningsstolpar Järbo	Samhällsbyggn	448	
Etablering Dyrtorp	Samhällsbyggn	1 263	5 621
SUMMA Nya Investeringar		6 487	10 036
TOTALT 2017		14 338	40 627

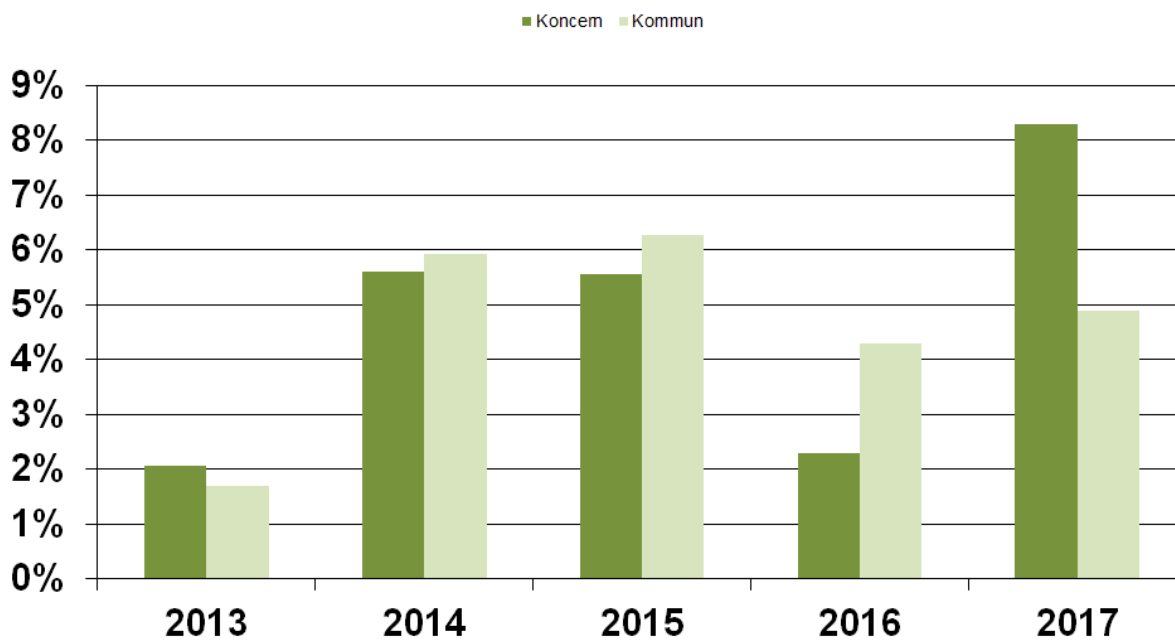

Verksamhetsåret i siffror; diagram

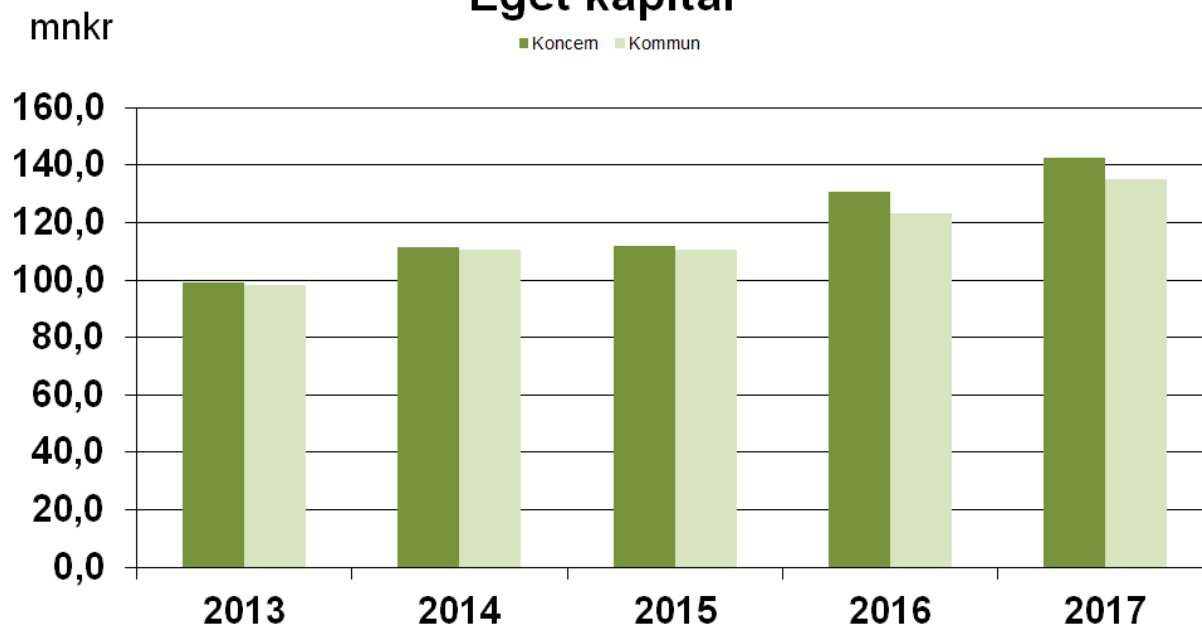

Ökningstakt nettokostnader

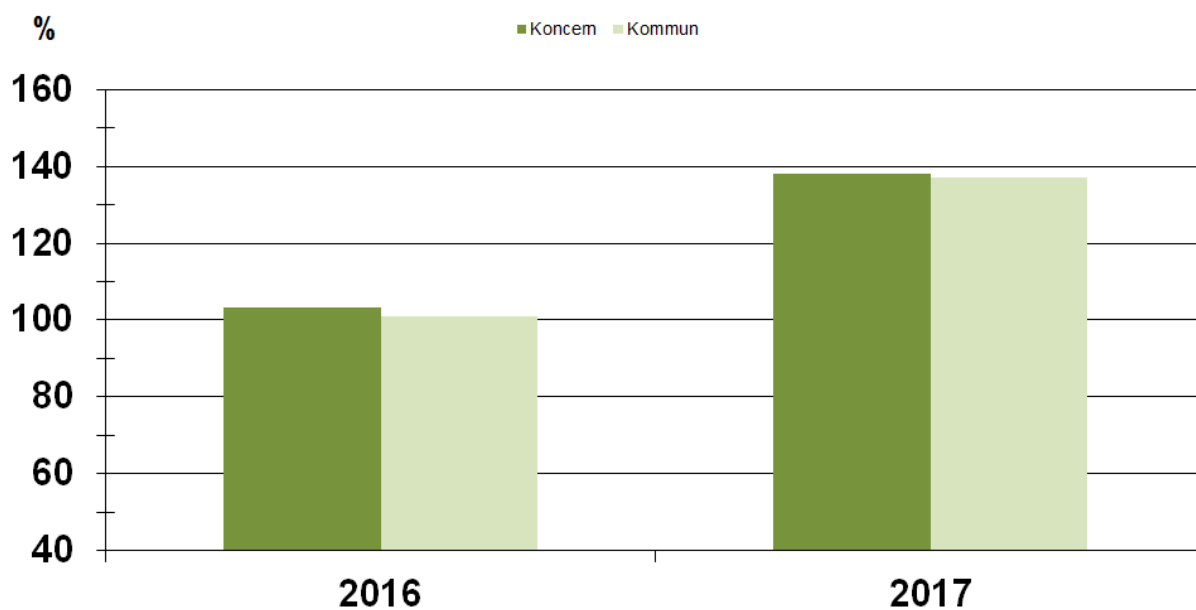

Eget kapital

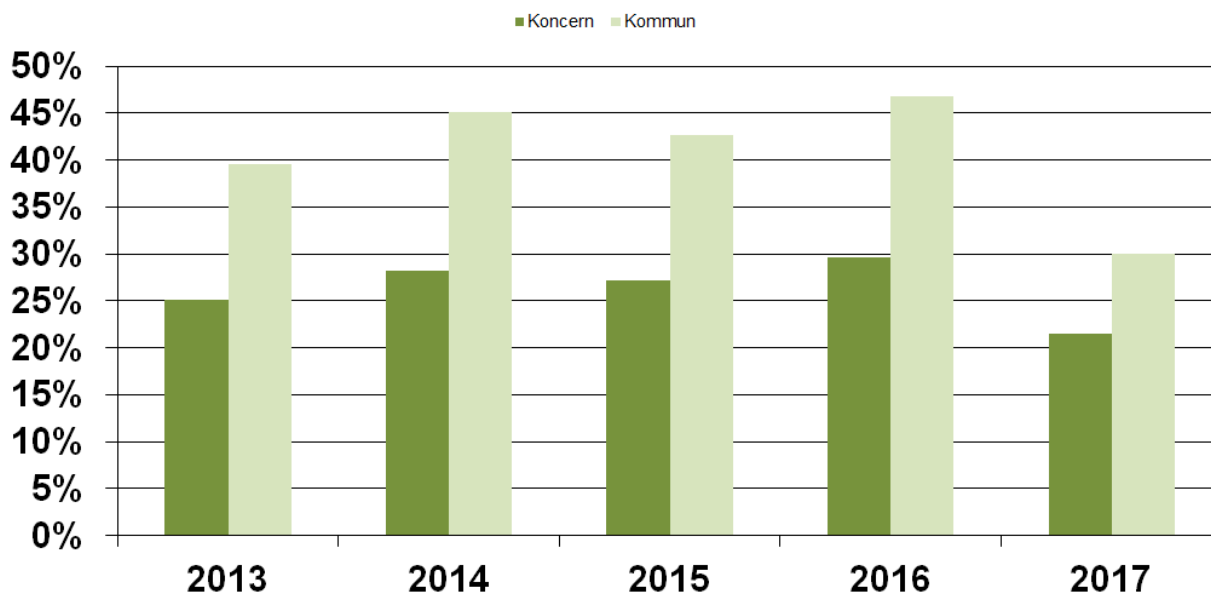

Likviditet

Soliditet

Kommunfullmäktige

Verksamhetsbeskrivning

Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ med ansvarar för bland annat de övergripande strategiska frågorna.

Fullmäktige väljs direkt av folket i de allmänna valen vart 4:e år, vilket skedde i september 2014.

Kommunfullmäktige skall vara kommunalpolitikens viktigaste mötesplats.

Exempel på beslutsärenden i kommunfullmäktige: budget och kommunalskatt, taxor och avgifter, fysisk planering, grunder för ersättningar till partierna och de förtroendevalda, den politiska organisationen, ansvarsfrihet för förtroendevalda.

Revision

Revisionen, som består av fem förtroendevalda ledamöter, är kommunfullmäktiges organ för objektiv och förutsättningslös granskning och kontroll av hela den kommunala organisationen. Granskningen skall genomföras i en sådan omfattning att revisorerna varje år kan lämna ett underlag för kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan om ansvarsfrihet kan lämnas för kommunstyrelsen och nämnderna.

Sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna är PWC

Beredningar

Kommunfullmäktige har två fasta beredningar som tilldelas specifika uppdrag. Kommunfullmäktige kan också lämna uppdrag till tillfälliga beredningar. Under 2017 har den fasta beredningen som arbetat med demokratifrågor avslutat sitt uppdrag. Ett resultat av det beredningsarbetet är att kommunen nu har ett ungdomsråd. Även den andra fasta beredningen har avslutat sitt uppdrag att upprätta förslag till vision 2030 för Färgelanda kommun.

En tillfällig beredning med uppdraget att upprätta förslag till äldreplan för perioden 2018-2023 har lagt ett förslag som kommer att behandlas av kommunfullmäktige i början av 2018.

Myndighetsnämnd

Myndighetsnämnden arbetar bl a med tillsyn, tillstånd och myndighetsutövning mot enskild.

Nämnden är också trafiknämnd.

Exempel på ärenden som handläggs av nämnden: Bygglov och strandskyddsdispenser, Insatser till stöd och hjälp för enskilda och lokala trafikföreskrifter

Överförmyndare

Om någon på grund av sjukdom, psykiska störningar, försvagat hälsotillstånd eller liknande, behöver hjälp med att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom eller sin ekonomi, kan domstolen förordna en god man eller förvaltare. Tillsynen över gode män och förvaltare sköts av en överförmyndare. 2010 träffades avtal med Uddevalla kommun om handläggargäst till överförmyndaren.

Partistöd

Kommuner och landsting får ge ekonomiskt bidrag till politiska partier för att stärka deras ställning i den kommunala demokratin (partistöd). Det finns ingen skyldighet att lämna partistöd men alla kommuner, landsting och regioner gör det. Storleken på stödet varierar dock mellan kommunerna.

Verksamhetsberättelse

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	871	1 040	-169
Kommunbidrag	3 545	3 545	0
Summa intäkter	4 416	4 585	-169
Kostnader:			
Personalkostnader	-2 770	-2 775	5
Övriga kostnader	-1 068	-1 810	742
Kapitalkostnader	0	0	0
Summa kostnader	-3 838	-4 585	747
Periodens resultat	578	0	578

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Kommunfullmäktige	1 023	1 663	640
Kommunrevision	351	444	93
Överförmyndare	1 059	875	-184
Nämnder, styrelser och Valberedning	534	563	29
Totalt	2 967	3 545	578

Analys av utfall per verksamhetsområde

Kommunfullmäktige

Fullmäktiges fasta beredningar har inte haft uppdrag under delar av året och bara en tillfällig beredning har arbetat.

Anslaget för ungdomsdemokrati (ungdomsrådet) har inte tagits i anspråk, samt utbildningsanslaget, därav ett överskott på totalen.

Överförmyndaren

För ensamkommande barn som fått uppehållstillstånd ska den gode mannen ersättas av en särskilt förordnad vårdnadshavare. Under året har detta inte kunnat ske i tillräcklig omfattning. Överförmyndarens kostnad för gode män har därför inte kunnat minskas som planerat.

Investeringar

Framtid

Under 2018 håller Sverige allmänna val. Det nyvalda kommunfullmäktige börjar sin mandatperiod den 15 oktober 2018. Vi kan räkna med att valet kommer att innebära att vi får ett antal nya förtroendevalda i våra politiska organ. Såväl de nya som de mer erfarna kommer att behöva utbildning.

En översyn av den politiska organisationen pågår. Resultatet av översynen kan komma att förändra den politiska organisationen

2019 är det val till EU-parlamentet.

För närvarande har inte alla förtroendevalda surf-plattor för att kunna hämta digital sammanträdesinformation och kommunicera via e-post med mera. Digitaliseringen av sammanträdesadministrationen fortsätter.

Kommunallagen har öppnat för möjligheten att under vissa förutsättningar sammanträda på distans i realtid.

Kommunstyrelsens förvaltning och Kommunkontor

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen består av 13 ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens övergripande verksamhet enligt fullmaktiges riktlinjer och övriga styrdokument. Den ska också bereda ärenden till fullmäktige.

Den politiska organisationen innebär att ett ekonomiråd har etablerats under kommunstyrelsen för att hantera processen för verksamhetsplanering och budget.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga kommunala organs verksamhet, över det kommunala bolaget, samt över de kommunalförbund med mera, som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens verksamhet förutom myndighetsutövningen som myndighetsnämnden ansvarar för.

Kommunledningskontor Ledningsgruppen fokuserar på strategiska frågor. Ledningsgruppen är en resurs för samtliga tre sektorer och dess verksamhet kommer hela organisationen till gagn. I ledningsgruppen ingår förutom kommunchefen, de tre sektorcheferna även personalchef/administrativ chef, economichef och IT-chef.

Ekonomi-, personal- och administrativavdelning Kommunen har en samlad administration som understödjer den politiska verksamheten, staben samt de tre sektorerna. Enheterna består av ekonomi och personal-/administrativ enhet.

Inköp och upphandling För att ytterligare säkerställa att ökade krav i samband med inköp och upphandlingar hanteras effektivt och att befintliga avtal följs behöver inköpsfunktionen fortsätta att förstärkas och utvecklas. Det är viktigt att kommunen säkerställer att det finns tillgång på varor och tjänster av hög kvalitet och till låga priser..

Folkhälsoarbete Folkhälsoarbetet syftar till att utjämna skillnader i hälsa mellan olika grupper i samhället och att skapa förutsättningar för människor att känna trygghet till sig själva och sin omgivning och att kunna göra hälsosamma val i livet.

Folkhälsoarbetet bedrivs med utgångspunkt från det avtal som finns mellan Färgelanda kommun och Norra Hälso- och sjukvårdsnämnden och har sin utgångspunkt i lokala behov och förutsättningar. I kommunen finns ett Folkhälsoråd med deltagare från kommunstyrelsen i Färgelanda och Norra Hälso- och sjukvårdsnämnden.

IT Uppdraget för IT är att tillhandahålla god service inom IT-området till kommunens alla verksamheter.

Beredskap och säkerhet

Ansvar för att se till att kommunala verksamheter som är särskilt samhällsviktiga såsom kommunledning, vattenförsörjning, renhållning och omsorgen om äldre är säkrade i händelse av kris. Analysarbetet är en ständigt pågående process som i hög grad påverkas av samhällsutvecklingen i stort. Utföra risk och sårbarhetsanalyser där olika risker som kan leda till extra ordinära händelser och andra samhällsstörningar och tänkbara effekter på samhället identifieras. Till grund för kommunernas arbete med krisberedskap finns en överenskommelse mellan Staten och Sveriges kommuner och landsting. Arbetet finansieras till stora delar av ett riktat statsbidrag. Kommunen driver många samhällsviktiga verksamheter som måste fungera även under kriser: äldreomsorg, vattenförsörjning, räddningstjänst och skola till exempel. Krisberedskap handlar om vår förmåga att före, under och efter en kris, förebygga, motstå och hantera extraordinära händelser. Genom utbildning och övning stärker kommunen sin förmåga att kunna hantera störningar i samhällsviktig verksamhet, till exempel vid ett större elavbrott. Det går naturligtvis inte att vara helt beredd på en kris eftersom vi inte vet vad den kommer att bestå av och när den uppstår. Men det går att öva på förmågan att hantera oväntade händelser. Det handlar alltså om att vara förberedd på oväntade händelser som påverkar många människor och stora delar av samhället.

Verksamhetsberättelse

Arbete har ägnats åt att skapa större prognossäkerhet för att den ekonomiska analysen ska vara tydlig och för att den ekonomiska styrningen ska fungera. Under året har arbete påbörjats kring revidering av ett antal administrativa rutiner och riktlinjer.

Upphandling är ett prioriterat område där det pågår en inventering för att se till att avtal finns i förekommande fall och att upphandling görs på ett riktigt sätt.

IT-aktiviteter

GDPR-anpassningar inför 25 Maj 2018 har startat. Vi gick med i informationssäkerhetsprogrammet (SKL/Högskolan Väst). E-arkiv projekt inom Fyrbodalen. Riktlinjer för en gemensam IT-enhet (Färgelanda, Dals-Ed) har börjat ta form. Anpassningar i infrastrukturen för att lyfta över skolans personal till vårt gemensamma admin-system har påbörjats. Ny IT-Chef tillika IT-Chef i DalsEd har anställts.

Risk- och säkerhetsarbete

Övning och övning både vår och höst. I maj månad diskussionsövning kring två teman. Färgelanda Cup och vädervarningar. I september var det krisövning med motspel, tema vatten. Deltog gjorde både krisledning och krisledningsnämnd. Utveckling följer under 2018 för att bli ännu bättre.

Färgelanda kommun samt Mellerud och Bengtsfors kommun deltar i SKLs utvecklingsprojekt kring att förebygga hat och hot mot våra förtroendevalda. Gemensamma riktlinjer utvecklas under projektets gång.

Medborgarlöfte och samarbete med polisen, vi lyfter fram vår Blåljusdag för eleverna i klass 8. Underbara ungdomar som trots ösregn genomförde alla aktiviteter.

Plan och rutiner för värmebölja sammanställdes med kommunens MAS under våren 2017. Målgrupp: Färgelanda kommuns vård- och omsorg

Deltar i krisberedskapsveckan och samverkar med näringslivet. Alla frisersalonger i kommunen delar ut goodiebags med tema krisberedskap till sina kunder. Samverkan med Svenska Lottakåren.

Arbetet med klimatanpassningsplan för Färgelanda kommun startar. Vi anordnade temadag för övriga Dalslandskommuner tillsammans med Länsstyrelsen. Risker, sårbarheter och anpassningsåtgärder! Arbetet beräknas klart 2018.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	3 734	3 349	385
Kommunbidrag	47 518	47 518	0
Summa intäkter	51 252	50 867	385
Kostnader:			
Personalkostnader	-16 621	-18 542	1 921
Övriga kostnader	-29 520	-30 955	1 435
Kapitalkostnader	-1 781	-1 370	-411
Summa kostnader	-47 922	-50 867	2 945
Periodens resultat	3 330	0	3 330

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Kommunstyrelse	6 514	7 240	726
Kommunchef	7 783	7 339	-444
Ekonomikontor	7 190	7 575	386
Personalkontor	5 941	7 492	1 552
Kansliavdelning	2 401	2 256	-145
Folkhälsoenhet	234	410	177
IT & Kommunikation	5 117	5 793	677
Räddningstjänst	9 010	9 412	402
Totalt	44 189	47 518	3 330

Analys av utfall per verksamhetsområde

Ekonomikontor

Budgetavvikelsen kan till största delen förklaras av fördröjning av tillsättning av upphandlartjänst.

Personalkontor

Visar ett överskott på ca 1500 tkr, detta beror på extramedel man fick för att undersöka möjlighet till att erbjuda heltidstjänster inom framförallt omsorg, samt extrapengar för arbetskläder till bland annat barnomsorgspersonal och hemtjänstpersonal. Arbetet har kommit igång men inte genererat några större kostnader ännu.

Kansliavdelning

Visat ett underskott, vilket bl.a. kan förklaras med utvecklings- och införandekostnader på bl.a. officemallar, så att vi ska kunna ha enhetliga mallar på våra dokument, samt dubbelbemanning innan graviditetsledighet.

Kommunchef

Dubbla löner för kommunchefsrollen och fördyrade pensionsavgifter. Konsulthjälp vid planering av omorganisation.

Sektor Omsorg

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Omsorg ska bidra till att främja kommuninvånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Sektor Omsorg har tre huvudsakliga lagstiftningar att förhålla sig till; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Verksamheten bygger på frivillighetens grund men under vissa förutsättningar kan vård- och behandlingsinsatser ske med tvång.

Verksamheten planeras och styrs av sektorns ledningsgrupp som består av socialchef, enhetschefer inom äldreomsorgen, individ- och familjeomsorgen, enheten för stöd och service, utvecklings/omsorgskontoret och medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Verksamheten består av följande delar:

Omsorgs- och utvecklingskontoret, individ- och familjeomsorgen, enheten för stöd och service och äldreomsorgen.

Verksamhetsberättelse

Omsorgs- och utvecklingskontor

Två personer har avslutat sina tjänster på omsorgs- och utvecklingskontoret under året. Ny personal har rekryterats och en omfördelning av arbetsuppgifter bland de som i dagsläget är anställda har genomförts.

Äldreomsorg

Särskilt boende

Enhetscheferna på boendena arbetar med att minska sjukfrånvaron. Sjuktalen har minskat men är fortfarande höga, högre på vissa boenden än andra. All sjukfrånvaro analyseras och följs upp. Bemanningen baserad på nyckeltalen (0,68 för somatik och 0,76 för demens) i kombination med den höga vårdtyngd som förekommer på dagens SÄBO kan vara en av anledningarna till en hög sjukfrånvaro. De boende får vara beredda på att vänta viss tid efter att de ringt på larmtelefonen, personalen måste prioritera på vilket sätt de kan tillgodose behoven. Sociala aktiviteter får ofta stå tillbaka för elementära behov. Kontaktpersonerna har idag inte möjlighet att engagera sig som de skulle vilja.

Behovet av korttidsplatser har varit högt under hela året. De lediga platser på boendena som har stått tomma har belagts med personer som har varit i behov av korttidsboende. Korttidsplatserna på Lillågården har varit belagda 2127 dygn av 1830 möjliga. Totalt har 56 personer vistats på korttidsplats under året på Eken. Variation av vistelsetid på korttidsenheten har vart från lägst två dygn till högst 91 dygn. Medelvärdet på korttidsvistelse under året var 27,8 dygn. Stora svårigheter har uppstått vid vård av svårt sjuka och palliativa korttidsplaceringar, då dubbelboende inte är ett alternativ. Behov finns av att konvertera en lägenhet för svårt sjuka och palliativ vård där enskilt rum krävs. Svårigheter finns med att enheten både är ett SÄBO och en korttidsenhet då personalen upplever att de permanent boende vid hög beläggning blir drabbade.

Dagverksamheten Kärnan är öppen två dagar per vecka för personer i ordinärt boende. Syftet med verksamheten är att avlasta för anhöriga samt ge personerna stimulans och socialt umgänge. Under 2017 har 12 personer beslut om att delta i dagverksamhet på Kärnan. Verksamheten kan inte ta emot fler än 9 personer beroende på att lokalen är för liten.

Arbetet pågår med att tillmötesgå den enskildes välbefinnande i måltidssituationen, och att önskemål om detta skall ha en tydlig plats i genomförandeplanen. Personalen arbetar aktivt med att korta nattfastan. Nutritionshandboken är klar och kan tillämpas som stöd i arbetet för att nå målen. All mat lagas på varje enhet från grunden och ger möjlighet till att individanpassa kost efter smak och

näringsbehov. Socialstyrelsens mätning visar att flertalet av hyresgästerna tycker att måltidsituationerna är bra och att maten smakar utmärkt.

För att stärka kvalitén på omsorgen nattetid har SKL tagit fram en rekommendation som de kallar "sätt ljus på natten". Samtliga boenden har arbetat aktivt med rekommendationen. Bland annat har nattarbetare på de särskilda boendena provat arbete på andra boenden än sin egen arbetsplats i kommunen. Utvärdering sker i februari 2018. Enhetscheferna har omfördelat sin arbetstid till att arbeta sena kvällar alternativt tidiga mornar för att stärka ledarskapet på natten, helt enligt SKLs rekommendation.

Genom att använda statliga medel till tjänster som Metodstödjure har enheterna kommit långt gällande arbetsmetoder och att arbeta med Nationella kvalitetsregister. Metodstödjarens huvuduppgift har varit att stötta personalen i de kvalitetsregister som används, samt i att stötta personalen i arbetet med en aktuell genomförandeplan vilket alla hyresgäster ska ha och som inte är äldre än 3 månader. Arbetet skapar trygghet och kvalitet för den enskilde.

Håvestensgården har arbetat aktivt med heltidsprojektet under 2017 och har under året höjt 9 personer från deltid till heltid. Det har lett till att mycket mindre timvikarier använts, d.v.s. att verksamheten löser del av frånvaro i den egna organisationen. Dock innebär heltidstjänster i stället för deltidstjänster mycket organisation av schema och arbete med att organisera om de dagliga rutinerna. Heltidsarbetet har krävt nära samarbete mellan personal, metodstödjure och chef. Resultatet är dock ett tryggt boende där hyresgästerna har fullt förtroende för personalen. Detta visade även socialstyrelsens mätning "vad tycker de äldre om äldreomsorgen" där Håvestensgården fick resultat som visade att Håvestensgården är ett av Sveriges bästa boenden, gällande trygghet bemötande och mat.

För att möta det ökande utbildningsbehovet har det förekommit flera utbildningstillfällen under året över boendegränserna och på de olika boendena specifikt utifrån de olika boendenas målgrupper samt tillsammans med personal inom hemtjänsten och hemsjukvården. Såväl extern som intern utbildning har genomförts.

Hemtjänst Norr + Söder + Nattpatrull (Omsorgspersonal)

Hemtjänsten har fokuserat och fortsatt arbetet med organisationshälsa, vilket inneburit att man har gjort schemaförändringar. Förändringar är gjorda för att frigöra tid för att aktivt kunna arbeta med kvalitetsfrågor och uppdrag som ska verkställas enligt lag.

Heltidsprojektet - enheten arbetar aktivt vidare med rätten till heltid. I dag har 12 personal 100 % sysselsättningsgrad av 20 tillsvidareanställda. En personal i Nattpatrullen har 92 % tjänst enl. önskemål. Vikarier används på längre sikt för att skapa trygghet och stabilitet i verksamheten. Det innebär att en del av frånvaron hanteras i den ordinarie personalgruppen. Frisktalet har ökat.

Resursanvändningen anpassas till verksamheten och under året har effektiviteten varit 0,82 vilket är högt.

Samtlig personal har genomgått utbildningar i exempelvis värdegrundsarbete och våld i nära relation. Sex personer utbildar sig i fördjupad Psykiatri en utbildning som avslutas under 2018.

Hälso- och sjukvård

Antalet inskrivna patienter i Hemsjukvård har ökat (till ca 170 patienter), mer omfattande insatser till fler, leder till att sjuksköterskornas antal och kompetens fått anpassas till arbetsförhållandena. Arbetsmiljön till följd av låg bemanning har påtalats under året. Många förfrågningar från Samverkande sjukvård, IVPA, har fått nekas.

Under 2017 har 77 uppdrag för samverkande sjukvård utförts.

Behovet av att frikoppla sjuksköterskan nattetid har blivit tydligt. I nuvarande organisation, är inte sjuksköterskan tillgänglig för HSL-insatser när hon ingår i vårdlaget och utför SoL, insatser som kan utföras av undersköterska. Konsekvensen har blivit att cancersjuka fått vänta på smärtstillande injektioner och att sjuksköterskan befunnit sig utanför uppkoppling.

Det har visat sig omöjligt att rekrytera sjuksköterskor till nattjänster eftersom det inte blir intressant att, till största delen, utföra SoL uppgifter och göra sjuksköterskearbetet dessemellan och så pass sällan att de känner sig tappa rutinen. I dagsläget åker sjuksköterskorna bil ca 14 mil/natt och deltar i ca 11 SoL uppdrag runt om i kommunen och har 3-4 fasta "tysta" sjuksköterskeuppdrag/natt + akutkontakter från hela kommunen och därutöver Samverkande sjukvårduppdrag i mån av tid och möjlighet.

Tiden för dokumentation tar allt större del av sjuksköterskans arbetsuppgifter, tiden tas från närvaro hos patienter och stöd för deras närstående samt handledning/utbildning till omsorgspersonalen. En framgångsfaktor är att samtliga vårdplaneringar numera görs via skype under året.

Under 2017 blev det nödvändigt att förändra arbetsorganisationen för Rehabenhetens personal.

Pga. av att fler bor hemma och vårdas i hemmet ökar kostnaderna för hjälpmedel. Även kostnaden för omläggingsmaterial ökar av samma skäl. Ökade krav på god arbetsmiljö för personalen behöver ibland mötas med underlättande hjälpmedel.

Inom hemsjukvårdens rehabverksamhet har vi from 2018 en ny huvudhandledare med magisterexamen så studenter från flera olika universitet kan göra sin praktik. Sjuksköterskestudenter samt studerande från sjukgymnast- och arbetsterapeutprogrammet, tas nu emot kontinuerligt.

Enheten för stöd och service

I början av året förändrades organisationen för enheten stöd och service, socialpsykiatri och daglig verksamhet LSS flyttades till sektor samhällsutveckling. Detta innebar flytt av kontor och förändrat arbetssätt i samverkan mellan boende och sysselsättning för gemensamma brukare.

Vid serviceboendet krävde skyddsombud under kortare period dubbelbemanning i samband med att personal kände sig hotad. Rutinen för hot och våld har reviderats. Under våren har personalgruppen haft professionell handledning under 15 tillfällen á 3 timmar, som finansierats av statligt sökta medel. Utöver detta har personalen utbildats i psykiatri och problemskapande beteende med hot och våld.

Det har varit personalomsättning beroende på tjänstledigheter, sjukdom och övertalighetsprocess. Detta har påverkat kontinuiteten negativt och därmed även kvalitén i arbetet med individuella genomförandeplaner.

Ett assistansärende upphörde i september då brukaren avled. Detta har medfört arbetsbrist för 6 tillsvidaranställda personliga assistenter, övertalighetsprocessen pågår.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	40 547	45 211	-4 664
Kommunbidrag	116 320	116 320	0
Summa intäkter	156 867	161 531	-4 664
Kostnader:			
Personalkostnader	-100 985	-97 434	-3 551
Övriga kostnader	-57 391	-63 539	6 148
Kapitalkostnader	-675	-558	-117
Summa kostnader	-159 051	-161 531	2 480
Periodens resultat	-2 184	0	-2 184

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Omsorgs- och utvecklingskontor	15 655	16 091	436
Äldreomsorg	57 496	56 009	-1 487
Individ & Familjeomsorg	29 039	28 572	-467
Enheten för Stöd & Service	16 314	15 647	-666
Totalt	118 504	116 320	-2 184

Volymer

Verksamhet	2014	2015	2016	Budget 2017	Utfall 2017
Äldreomsorg:					
Belagda säboplatser	78	80	76	80	80
Måltider, dagsportioner	135	140	143	140	124
Trygghetslägenhet	24	24	24	24	24
Hemsjukvård, antal brukare	167	175	158	175	170
Hemtjänst, antal tim	27 479	31 048	32 614	32 000	33 010
Enhet för stöd och service:					
Daglig vht, antal brukare	12	15	15	18	20
Personlig assistans, antal brukare	0	1	1	2	1
SFB (LASS), antal brukare	3	3	3	3	3
Soc psykiatri, antal brukare	20	17	29	20	25
Gymnasieboende ungdom, antal insats	8	8	6	9	6
Boende vuxen enl LSS, antal brukare	10	13	15	17	14
Integration:					
Personer, antal	51	104	149	100	179
Hushåll, antal	21	24	45	24	56
Barn utan vårdnadshavare, antal	19	88	71	65	24
Individ och Familjeomsorg:					
Institutionsplacering Unga, antal	8	6	3	7	6
Familjehemsplacering, antal	19	59	32	16	34

Verksamhet	2014	2015	2016	Budget 2017	Utfall 2017
Utbet ek bistånd/månad, antal	65	90	98	90	97
Institutionsplacering Vuxen, antal dygn	724	334	606	660	600
Omsorg/Utvecklingskontoret:					
Antal beslut SoL		896	903	920	925
Antal beslut LSS		52	37	60	37
Antal ärenden skuldrådgivning under året		17	18	17	16
Antal utskickade fakturor		3 362	2 920	3 400	3 315
Antal beställda turer via bemanning		4 002	2 953	4 002	2 635
Antal besök uppsökande verksamhet		12	14	12	12
Antal ansökningar bostadsanpassning		69	59	62	

Analys av utfall per verksamhetsområde

Sammanfattningsvis gör sektorn som helhet ett underskott mot budget. Ett underskott som är mindre än föregående år 2017 men som då utjämnades med integrationsmedel.

Omsorgs- och utvecklingskontoret 436 tkr

Indexuppräknings budget 2017 har legat som en buffert. Täcker delar av underskottet på övriga enheter. Utöver detta vakanser i samband med rekryteringar till omsorgskontoret.

Äldreomsorg - 1 487 tkr

Särskilt boende

På Solgården så har man under året haft en medveten överanställning med två tillsvidareanställningar för att minska sjukfrånvaron vilket är en av orsakerna till underskott i budget. Korttidsfrånvaron är fortsatt hög trots överanställningar. Varsel har utfärdats till tre personal då grundbemanningen legat högt och schemat har setts över med rätt grundbemanning utifrån beslutade nyckeltal. Förlorade hyresintäkter sedan sommaren då det har funnits många tomplatser som inte varit belagda. Vid behov har dessa tomplatser belagts med korttidsplatser.

På Hävestensgården har personalkostnaderna på boendet varit höga. Tätheten har i genomsnitt varit 0,8 i stället för 0,76. Detta beror på ett utökat omvårdnadsbehov men också på grund av hot och våld situationer. När korttidspatienter blandas med hyresgäster med demenssjukdom, ökar oron bland de dementa och de personers behov på korttidsplats kan inte tillgodoses. Extra personal har krävts för att tillgodose trygghet och säkerhet på enheterna samt för personalens arbetsmiljö.

Sjuktalen har varit höga, sjukskrivningarna kan härledas till en ökad tyngd i arbetet med både fysiska och psykiska påfrestningar. Ökad bemanning har varit nödvändig för att kunna fortbilda och utbilda personalen för att kunna möta komplexiteten av arbetet. Kunskapsbehovet är ständigt ökande.

Hävestensgården har inte varit fullbelagt och varit bemannat av korttidsplatser vilket resulterat i lägre hyresintäkter.

Hemtjänst

Verksamheten uppvisar ett negativt resultat motsvarande - 257 tkr då det saknas relevanta schabloner för beställda HSV insatser.

Hemtjänsten har fått ärenden att verkställa med kortare framförhållning samt ärenden som är av sådan dignitet att god omsorg och dubbelbemanning krävs för att trygga och tillgodose behov hos brukare samt närstående i deras särskilt svåra situation. Resursanvändning anpassas till verksamheten. Under året har effektiviteten varit 0,82 vilket är för högt.

Hälso- och sjukvård

Gruppen äldre ökar, allt fler bor i ordinärt boende och för att kunna fortsätta med det krävs stöttning i form av hjälpmedel. Verksamheten redovisar ett underskott till hjälpmedel motsvarande - 300 tkr.

Där patienter har ett stort vård- och omsorgsbehov krävs hjälpmedel ur arbetsmiljösynpunkt, för personalen som ger insatserna.

Individ- och familjeomsorg - 467 tkr

Underskottet är att härröra till placeringar av missbrukare och barn- och unga och personalkostnader inom öppna insatser. Vårdbehoven har varit så stora att placeringarna inte har kunnat avslutas som planerat för fortsatt behandling på hemmaplan.

Enheten för stöd och service - 666 tkr

Enheten får ett lägre underskott i förhållande till tidigare prognos som gjordes i oktober. Resultatet har förbättrats med 997 tkr. De största orsakerna till detta är lägre lönekostnad för de övertaliga personliga assistenterna än tidigare beräknat, ej nyttjade beviljade insatser, vakant tjänst vid kontoret samt ej verkställt boendebeslut externt.

Merparten av underskottet som enheten ändå redovisar har att härröra till ökade lönekostnader till personliga assistenter under övertalighet och ersättning från Försäkringskassan som upphörde i september månad, dubbelbemanning, förändrat jouravtal, köp av externt boende då behovet inte har kunnat tillgodoses på hemmaplan.

Investeringar

Läkemedelsförvaring Håvesten.

Dörrtryck med kodlås särskilda boenden.

Utemöbler Lillågården.

Tippbart badkar Håvesten.

Framtid

Sektor omsorg står inför ett antal stora utmaningar såsom exempelvis ökade svårigheter vid rekrytering av personal. Sektorns målgrupp kommer succesivt att utökas med personer som har en annan kulturell bakgrund än den svenska. Detta kommer att kräva kulturkompetens. Ny lagstiftning gällande utskrivning från slutenvården (tidigare tillbaka hem till kommunen för fortsatt vård). Införandet av sjukvårdsteam dagtid där mer sjuka kommuninvånare förväntas vårdas i hemmet och därmed troligtvis som en följd av detta ökade kostnader för såväl hemsjukvård som rehab och hemstjänsten med anledning av övervältringseffekter. KF förväntas fatta beslut om ny äldreplan under februari månad. Denna äldreplan kan leda till flera olika förändringar av sektor omsorgs verksamheter.

Nyckeltal

Verksamhet	2014	2015	2016	2017
Individ och familjeomsorg, lfo				
Ekonomiskt bistånd	4 782 000	5 321 000	7 942 000	7 210 000
Enheten för stöd och service, ESS:				
Invånare med insats enligt LSS/LASS	59	59	60	58
Antal insatser	90	102	83 *	92
Antal insatser exkl. dagcenter/boende	66	70	58	53
Antal personer med insatser soc psyk	20	27	29	25
Äldreomsorg:				
<i>Särskilt boende:</i>				
Särskilt boende antal platser	79	79	80	80
Personaltäthet per vårdtagare, Somatik	0,74	0,8	0,78	0,74
Personaltäthet per vårdtagare, Demens	0,75	0,78	0,75	0,82
Bruttokostnad per plats	549 689	555 941	537 538	558 615
Nettokostnad per plats	458 447	475 302	446 338	470 545
Bruttokostnad per plats exkl fastighetskostnad	432 035	435 040	434 500	453 315
Nettokostnad per plats exkl fastighetskostnad	404 226	354 401	343 300	376 204
<i>Hemtjänst:</i>				
Vårdtagare hemtjänst	231	234	223	188
<i>*antal insatser enligt LSS/SFB</i>				

Sektor Barn och Utbildning

Verksamhetsbeskrivning

Förskola inkl. pedagogisk omsorg

Verksamhet för barn 1-5 år finns i fyra förskolor inkl. en pedagogisk omsorg i norr och söder samt två förskolor i Färgelanda tätort. I Högsäter finns en provisorisk enhet samt en på Höjdens förskola samt under 2017 har två tillfälliga moduler lagts till i Ödeborg och Stigen.

Det finns också två fristående förskolor, Stigen och Järbo, och en fristående pedagogisk omsorg, Barnens lek och lär i kommunen.

Fritidshem

Verksamhet utanför skoltid för grundskoleelever 6-12 år. Samtliga F-6 skolor organiserar denna verksamhet.

Det finns också fritidshem på de båda fristående F-6 skolorna.

Grundskola

Kommunen är huvudman för tre F-6 skolor: Valboskolan inkl. Höjdensskolan, Bruksskolan och Högsäters skola samt en 7-9 skola på Valboskolan.

Höjdens skola har tagits i bruk för förskoleklassen inkl. fritidshem från Valbo F-6. Efter renovering ska hela F-3 från Valboskolan successivt flytta till Höjdensskolan.

Det finns också två fristående F-6 skolor, Järbo och Stigen, i kommunen.

Grundsärskola

På Valboskolan finns grundsärskola årskurs 1-9, både grundsär och träningskola.

Elevhälsa

I kommunen har vi: två centralt placerade specialpedagoger och en på Valboskolan 7-9, två kuratorer och två skolsköterskor. Socialpedagog är anställd och kopplad till särskild undervisningsgrupp. Vi har rekryterat en skolpsykolog och har samma skolläkare som föregående år.

Studie- och yrkesvalslärare har visat sig svårt att rekrytera, men tidigare SYV som övergått till vuxenutbildningen har lagt del av tjänst på grundskolans senare år.

Gymnasium inkl. gymnasiesär

Merparten av kommunens gymnasieelever går genom Fyrbodals avtal på Uddevalla gymnasieskola, men ett antal går också på andra utbildningsorter.

Vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen organiserar i kommunen svenska för invandrare och gymnasieutbildning i vård och omsorg samt vuxengymnasiekurser via distansutbildning. Man köper också in olika utbildningar inom grundläggande vuxenutbildning, lärlingsutbildning och yrkesvux.

Verksamhetsberättelse

Helheten

Rekrytering av behöriga och legitimerade lärare samt skolledare och elevhälsopersonal blir allt svårare. Dessbättre har förskolan lyckats bra med rekrytering av förskollärare. Vår goda nivå på legitimerade lärare sjunker, även om vi i riksperspektiv fortfarande har hög nivå. Vi har flera pensionsavgångar framför oss, vilket ytterligare försvårar. Lönekostnaderna ökar då efterfrågan överträffar tillgången på lärarpersonal. Fler elever i alla verksamheter innebär en svårighet att ligga helt i fas med personalförsörjningen, framförallt då det råder brist på adekvat utbildad personal inom utbildningssektorn. Detta är också lönedrivande.

Förskolor och skolor i ytterområdena har små möjligheter att samordna så det är ekonomiskt tuffare och svårare att bibehålla kvalitet i verksamheten vid sjukdom och annan personalfrånvaro såsom kompetensutveckling.

Vi har via Arbetsförmedlingen haft praktikanter inne i verksamheterna.

Omorganisation från tre till fyra rektorsområden i grundskolan/grundsärskolan innebar en nyrekrytering av en rektor under året. Denne rektor för Högsäters skola samt grundsärskolan började i augusti, men slutade vid årsskiftet. Rekrytering genomförd och t.f. rektor på plats i mellanperioden.

Vi har utökat elevhälsans personal med ytterligare en kurator.

Vi utvecklar samverkan med IFO runt våra gemensamma barn/elever och har regelbundna samtal i inom Vårdsamverkan.

Samarbete i utvecklingsfrågor sker i Fyrbodalen och inom V8.

Vi genomför trivselenkäter och följer upp med revidering av likabehandlingsplaner.

En förskolechef och en rektor läser Rektorsprogrammet

Fem lärare vidareutvecklar sig till special-lärare och pedagoger vid Göteborgs universitet.

Färre nyanlända barn och elever på alla nivåer men de särskilda behoven av språkträning ställer stora krav på verksamheterna.

Samarbete om föräldrautbildningar med socialtjänst och bidrag från Folkhälsorådet sker kontinuerligt.

Extra resurser för enskilda barn har vi tillfört då behovet varit stort.

Barnomsorg

Eftersom vi har blivit beviljade statsbidrag för minskade barngrupper har vi kunnat vara fler personal på avdelningarna. Det har gjort att arbetsbördan har fördelats på personalen och vi har kunnat dela in barnen i mindre grupper. Fokus är också att ha utomhuspedagogik på alla förskolor.

Barnomsorg på obekvämt arbetstid har inte haft några ansökningar under 2017.

Vi har på grund av långa köer och för att säkerställa att vi kan erbjuda barnomsorg inom 4 månader samt ha rimliga gruppstorlekar behållit två tillfälliga avdelningar, Prästkragen i församlingshemmet Högsäter och ytterligare en avdelning på Højden. Dessutom har under året två moduler satts upp vid Ödeborgs och Stigens förskolor.

Utbyggnaden av Högsäters förskola har påbörjats.

Kompetensutveckling för personalen har under året varit Läslyftet i förskolan samt Neuropsykiatriska funktionshinder, stresshantering och hjärnforskning. Dessutom deltar vi i ett forskningsprojekt tillsammans med Göteborgs universitet och ett EU-projekt som ska resultera i ett personalbesök i Indien 2018.

Grundskola inkl. grundsär och fritidshem

Måluppfyllelsen för årets årskurs 9 är fortsatt god om vi inte räknar de nyanlända elever som enbart hunnit skaffa ett eller två betyg under sin korta tid i landet. Förutom IM-språk antogs alla utom 7-8 elever till nationella program på gymnasiet. Meritpoäng för år 9, se nedan. Färgelandas elever presterar i år bättre än förväntat resultat.

Antalet nyanlända elever minskade under 2017. De flesta nyanlända eleverna bor idag i Högsäter, varför förberedelseklass F-6 nu enbart finns på Högsäters skola. På Bruksskolan har vi 28 % med annat modersmål än svenska. Flertalet av eleverna behöver extra stöd i någon omfattning. Migrationsverkets intäkter uteblir när eleverna får uppehållstillstånd. Kostnaderna finns dock kvar

och behöver täckas av budget.

Vi har under året arbetat med utredning av kränkingsanmälningar och många diskrimineringsärenden där rasistiska uttryck förekommer. Flera elever har stora behov av stöd av fysiska eller psykiska skäl, vilket innebär behov av fler vuxna i skolan.

Insatser för elevernas ökade målpuppfyllelse:

- Vi dokumenterar elevernas kunskaper i UNIKUM
- Samtliga elever, F-år 9 genomgår ett screeningprogram i matematik och svenska för att fånga upp behovet av stöd.
- Vi analyserar kunskapsresultat i alla årskurser och i nationella prov årskurs 3,6 och 9 och betyg åk 6-9 samt beslutar om åtgärder och förändringsarbete.
- Vi arbetar med språkutvecklande arbetssätt och ökad läsförståelse
- Vi arbetar med formativ bedömning och återkoppling till eleverna.
- Lärare och elevhälsa arbetar gemensamt och aktivt för att nå högre resultat.
- Vi önskar speciallärare på alla skolor men vi har svårt att rekrytera.
- Vi arbetar med att utveckla undervisningspraktiken bl. a genom kollegialt lärande i lärgrupper.
- Vi arbetar med att utveckla studiero/ledarskapet i klassrummet samt betyg och bedömning
- Vi tillsätter de förstälartjänster vi blir beviljade
- Vi har ansökt och rekviderat samt utsett de lärare som ingår i lärarlönelyftet.
- IKT-satsningen och utveckling av den pedagogiken pågår inkl. programmering. Lärarna har haft tillfällen för kompetensutveckling i IKT-pedagogik. Förtätning i de yngre åren och förskolan sker efter hand. Nätåtkomst på Valboskolan F-3 försvårar fortfarande.
- Höjdenskolan används för förskoleklassen vilket innebär bättre förhållanden både för dem och övriga elever på Valboskolan.
- Vi har arbetat fram en modell för projektet "Du äger ditt liv" och arbetet med eleverna startade höstterminen med årskurs 6 och därefter årskurs 7. Det är ett samprojekt med IFO, Kultur och fritid, Folkhälsorådet samt Hälsokällan. Det har varit ett väldigt uppskattat projekt och inneburit klara målbilder för många elever. Arbetet innefattar också Ungdomsmottagningen i år. Samforskning med Högskolan Väst kring projektet pågår under 2018.
- I arbete med att motivera elever är även arbetsförmedlingen inne i årskurs 9. Projektet heter TRIM.
- Vi har ett tydligt mål för alla skolverksamheter att alla elever ska ha daglig fysisk aktivitet, gärna inom alla olika ämnen.
- Vi samarbetar med IFO kring elevers behov och med föräldrastöd/utbildning. Vi har ansökt om bidrag från Skolverket för lågstadiesatsningen och fått det beviljat.
- F-6 skolorna har för detta bidrag anställt ytterligare lärare, vilket är ett välkommet resurstöd.
- Vi sökte och blev beviljade bidrag också för fritidshemsverksamheten.
- Vi får statsbidrag för att öka jämlikheten i skolan samt för nyanländas lärande.
- Uppstart av skolträdgårdsprojekt tillsammans med Västra Götalandsregionen för alla elever på Valboskolan 1-6.

Gymnasieskolan ink. gymnasiesär Vi har fri-sökavtal med samtliga gymnasieskolor i Fyrbodal och antagning sköts av antagningskansliet Fyrbodal förutom IM-språk där vi har avtal med Uddevalla kommun. Flera elever på gymnasiet har behov av tilläggsbelopp som stöd för sitt lärande.

Gruppen nyanlända elever till IM-språk minskade något under hösten och alla utom en handfull av våra elever kunde gå direkt till ett nationellt gymnasieprogram, om man undantar elever till IM språk.

Vuxenutbildningen

Gymnasial vuxenutbildning

Under året har 240 studerande varit inskrivna på kurser på gymnasial nivå vilket motsvarar totalt 29 000 poäng. Det är jämförbart med drygt 36 helårsplatser då en helårsplats beräknas till 800 poäng. Kurspoängen har fördelat sig enligt nedanstående

SFI

Under året har Svenska för invandrare, SFI, haft totalt 105 deltagare på SFI. Av dess slutförde inte 19 studerande sina studier.

Grundläggande vuxenutbildning

Under året har 20 studerat på grundläggande nivå vilket totalt blir 4 600 poäng.

Övrigt

Rektor för Vuxenutbildningen har avslutat sin tjänst pga. pension. Ny rektor tillträdde 21 augusti 2017.

Utvecklingsenheten

Allmänt

Utvecklingsenheten är en stödjande enhet främst inriktad mot den IKT-pedagogiska och specialpedagogiska delen av undervisningen i förskola och skola.

Implementering digitala elevenheter

På Valbo-79 har uppnåtts full täckning för "1:1-projektet", en egen dator till varje elev. I årskurs 6 har, under lektionstid, uppnåtts 100%-ig täckning med en dator till varje elev på samtliga skolenheter.

Förutsättningen för att kunna uppnå 100%-ig täckning har varit den utökning av nätverkskapaciteten som genomförts på skolenheterna under året. Dock kvarstår utbyggnaden av en enhet, Valbo-F3, vilken är försenad men kommer genomföras under 2018 enligt tidigare plan.

Under läsåret har det funnits en IKT-pedagog anställd på 50 %.

IKT-pedagogik - Informations och Kommunikationsteknik

Vi har drygt 600 elevkonton inom Grundskolan och Grundsärskolan samt 70 elevkonton inom Vuxenundervisningen.

En högre kvalitet och kvantitet gällande inslag av främst programmering i undervisningen har genomförts av den nyanställda IKT-pedagogen. Det har genomförts både som workshops för personal och lektioner med eleverna.

Resultaträkning för sektor

Sektorchef

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	27 955	21 715	6 240
Kommunbidrag	158 466	158 466	0
Summa intäkter	186 421	180 181	6 240
Kostnader:			
Personalkostnader	-95 897	-89 916	-5 981
Övriga kostnader	-84 747	-89 109	4 362
Kapitalkostnader	-1 340	-1 156	-184
Summa kostnader	-181 984	-180 181	-1 803
Periodens resultat	4 437	0	4 437

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Sektor Barn och utbildning har ett positivt resultat som kan förklaras av följande:

Migrationsverket betalade i slutet av 2017 ut flera års bidrag och den risk man kalkylerat med vid

bokning av intäkterna blev inte så stor som kalkylen visat, därav ett rejält tillskott till intäkterna.

Vi har också sökt och beviljats fler statsbidrag än budgeterat för.

Den extra tilldelning av budgetmedel sektorn fick har inte kunnat användas hela budgetåret. Tjänsterna ytterligare kurator och rektor har enbart kostat fem av tolv månader. Fler tjänster har under året också varit vakanta.

Kostnader för personal utöver budget är tjänster kopplade i första hand till riktade bidrag.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Barnomsorg	25 101	25 738	637
Grundskola inkl grundsär	63 612	64 241	629
Gymnasieskola inkl gymnasiesär	33 428	36 212	2 783
Ledningskontor	10 559	11 191	632
Vuxenutbildning	3 938	3 853	-85
Utomkommunal verksamhet fsk - åk 9	17 391	17 232	-159
Totalt	154 029	158 466	4 437

Volymer

Verksamhet	2014	2015	2016	Budget 2017	Utfall 2017
Antal barn					
Förskolor	285	276	288	310	312
Pedagogisk omsorg	19	23	33	21	18
Vårdnadsbidrag	8	10	5	1	0
Summa	312	309	326	332	
Antal elever					
Grundskolor	700	725	766	760	775
Grundskolskola	11	13	13	15	15
Summa	711	738	779	775	790
Antal elever					
Gymnasiet	263	250	271	265	282
Gymnasiesär	12	10	9	12	8
Summa	275	260	280	277	290
Antal kursdeltagare					
Vuxenutbildning	225	205	272	205	142
<i>varav Sfi</i>			80		105

Analys av utfall per verksamhetsområde

Barnomsorg + 637 tkr

Alla statsbidrag för extra personal i förskolan är inte fullt fördelade utan har delvis legat kvar centralt.

Humlans förskola i Järbo har för få barn men samtidigt långa vistelsetider vilket skapar underskott. Stigen har färre barnomsorgsintäkter då flera vårdnadshavare studerar.

Tillfällig avdelning på Højden ska bekostas av medel för barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Statsbidrag och medel från Migrationsverket ger ett positivt resultat på helheten.

Grundskola inkl. grundsärskola +629 tkr

Grundskolan har ökat med 15 elever fler än budgeterat.

Personalkostnadernas ökning kan delvis förklaras av riktade statsbidrag.

Migrationsverkets bidrag kom i december 2017 och lades då centralt men ska betala alla verksamheters kostnader.

Grundskolans personalkostnader är höga på Bruksskolan och Valboskolan 7-9 pga elevers behov av extra stöd vilket ger ett delvis negativt resultat.

Sjukfrånvaron har ökat på Bruksskolan vilket gör att sjuklönekostnaderna har ökat.

Statsbidrag och medel från Migrationsverket ger ett positivt resultat på helheten.

Gymnasieskolan inkl. gymnasiesär + 2783

Migrationsmedel samt färre elever på IM språk ger ett positivt resultat, trots att gymnasieskola inkl. gymnasiesär har ökat med 13 elever jämfört med föregående år.

Grundläggande vuxenutbildning -118 tkr

Många SFI-studerande har fortsatt till grundläggande nivå och antalet studerande kommer med all sannolikhet att fortsätta öka under kommande år. Ett samarbete har skett med Dalslands folkhögskola.

Studerande har rätt att söka och gå, om man är behörig, grundläggande vuxenutbildning i annan kommun. Hemkommunen betalar då interkommunal ersättning.

Gymnasial vuxenutbildning: + 630 tkr

Statsbidrag, 456 tkr, och motsvarande egeninsats täcker yrkesutbildningarna. Något färre studerande än beräknat vilket troligen beror på en mycket god arbetsmarknad.

Svenska för invandrare: - 594 tkr

Intäkterna via Integrationen för kommunens studerande som ingår i etableringsinsatser är för låga. Kommunen är skyldig att erbjuda SFI inom en månad för de som ingår i etableringen, övriga inom 3 månader. Antalet sfi-studerande har ökat med 25 studerande jämfört med 2016.

Lokalhyran har ökat.

Ledningskontoret och Utvecklingsenheten + 637 tkr

Det positiva ekonomiska utfallet beror främst på minskade personalkostnader orsakade av långtidssjukskrivningar, vakanta tjänstledigheter och rekryteringssvårigheter.

Investeringar

Sektor Barn & Utbildning har 2017 utnyttjat 708 tkr av den totala investeringsramen på 820 tkr. Följande har investerats:

Möbler och material till moduler i Stigen och Ödeborg, 195 tkr

Möbler och material till Höjdenskolans uppstart för Förskoleklass samt kontorsmöbler till rektors och förskolechefs rum, 248 tkr

Inköp av interaktiva digitala tavlor till förskolor och skolor, 182 tkr

Möbler till vuxenutbildningens nya klassrum för SFI samt kontorsmöbler till studie- och yrkesvalslärare, 43 tkr

Digitala enheter till personal, 24 tkr.

IKT-plan har utnyttjat 245 av ramen på 245.

Framtid

Vi fortsätter utveckla förskola-skola med elevernas ökade måluppfyllelse i fokus. Genom systematiskt kvalitetsarbete med analyser kopplade till åtgärder, med bred undervisningspraktik med stöd för elevernas lärande och god rekrytering av legitimerade lärare och förskollärare vill vi öka måluppfyllelsen årligen.

Vi startar igång en skolutvecklingsgrupp med deltagare från alla skolenheter och representanter för förskolan.

Flera enheter är slitna och i stort behov av renovering/underhåll.

Vi kommer på nytt att ansöka om statsbidrag för:

- Minskade barngrupper i förskolan
- Barnomsorg på obekvämtid
- Lågstadielyftet
- Fritidhemssatsningen
- Lärarlyftet
- Lärarlönelyftet
- Karriärtjänster
- Migrationsmedel för nyanlända elever
- Papperslösa barn
- Kvalitetsmedel kopplade till maxtaxa
- Utökad elevhälsa
- Regional yrkesvux
- Ökad jämlikhet
- Insatser för nyanländas lärande

Vi räknar med färre nyanlända barn och elever och att asylsökande som antingen får permanent uppehållstillstånd eller avvisningsbeslut. Kostnader för modersmålundervisning och studiehandledare kvarstår och blir ett kommunalt ansvar.

Färgelanda står som värd för 2018 års Oktoberdagar, kompetensutveckling för skolledare och politiker i V8.

Kostnader via köp-sälj internt skapar icke annonserat underskott i BoU, för 2018 ca 2 milj.

Hyreskostnader och övrig drift ökar med fler verksamheter framförallt tillfälliga lösningar.

Särskilda behov för enskilda individer uppstår över tid.

Barnomsorg

2016 satsade vi på att utbilda två personer till teckenspråksledare. Nu har de börjat utbilda övrig personal.

En förskolechef ska föreläsa om våra förskolors goda arbete med flerspråkighet på ett skolinspektionsevenemang i Stockholm

I mars 2018 kommer en förskolechef och två förskollärare att resa till Indien och besöka skolan som vi har samarbetat med. Vi blev beviljade medel till detta från Högskole- och Universitetsrådet.

Fokus kommer att ligga på utbyggnaden av Månvägens förskola. Det arbetet kommer att fortgå under hela 2018.

På Ödeborgs förskola kommer man att ansöka om investeringsmedel för att skapa arbetsplatser till personalen.

Vi avvaktar ev. beslut om utbyggnad av förskola i Ödeborg med 1-2 avdelningar.

Samtliga utbildade pedagoger har behov av egen digital enhet, vilket inte förskola/fritidshem har idag.

Grundskola inkl. grundsär

Beslut har tagits avseende ny timplan fördelad på låg- mellan- och högstadium som betyder undervisning i moderna språk redan i år 6. Planering av lärartillgång, förflyttning etc. är igång inför hösten 2018. Det påverkar skoltiderna och skolskjutstider. Sen information om förändringarna gör att vi måste anpassa budget till dubbla upplägg för moderna språk. År 7-9 ska fortsatt arbeta mot den äldre timplanen och successivt övergå till den nya, men år 6 startar redan till Ht-18.

Vi arbetar med utveckling av programmering och utepedagogik samt tematiska/horisontella arbetsområden vilket vi kommer att fortsätta med. Utbildningsmomenten i förskola och fritidshem är fortsatt ett utvecklingsområde

Daglig fysisk aktivitet ska genomföras inom alla skolor. Vi vet genom forskningsresultaten hur en ökad fysisk aktivitet för alla kan påverka resultaten positivt förutom hälsoperspektivet.

Fortsatt förtätning av digitala verktyg i de lägre åldrarna.

Verksamheten på Höjdensskolan ska utökas med år 1 och 2 samt fritidshem under hösten 2018. År 3 från hösten 2019. Det innebär en omorganisation med bättre tillgång till skolutrymmen också för år 4-9 på Valboskolan samt en rimligare situation i matsalen.

Utredning om tätortens framtida skola ska bli klar och beslut tas i frågan.

Vuxenutbildning

Våra studerande på grundläggande och gymnasial nivå kommer att ha tillgång till en resurslärare med start i februari.

Lärartjänsten i vård och omsorgsutbildningen kommer att förstärkas med start i maj.

Den lokala ansökan om certifieringen för vård- och omsorgscollege beräknas bli klar under 2018.

Det kommer att vara en större flexibilitet beträffande undervisningstiden på SFI med start under våren.

Det är fortsatt söktryck till SFI och undervisningslokalerna är små och inte helt ändamålsenliga vilket gör att en översyn över lokaler är nödvändig.

Det finns ett ökat tryck och önskemål om studier på grundläggande och gymnasial nivå då fler SFI-elever söker vidarestudier. Vuxenutbildningen bör således ha grundläggande vuxenutbildningen i egen regi för att möta upp de studerandes behov.

De lokala jobbspåren i kommande DUA-överenskommelse kan komma att påverka SFI. Det råder även utbildningsplikt från 1 januari 2018 för nyanlända med kort utbildning, som står långt från arbetsmarknaden.

För att möta digitaliseringen, och dess lagkrav, behöver vuxenutbildningen en funktionell lärplattform för de studerande.

Utvecklingsenheten

Det finns en IT-plan för Barn och Utbildning som antogs av KS juni 2017. I den finns beskrivet takten på implementeringen, en årskurs per år, samt en finansieringsplan fram till 2024.

Nyckeltal

Verksamhet	2014	2015	2016	2017
Grundskola:				
Meritvärde år 9	194,5	174,2	212,4	219,2
<i>Resultat i nationella prov år 9 (%):</i>				
Svenska	95	96,4	~100	?
Matematik	81	91,5	91,3	81,7
Engelska	94	88,1	~100	~100
Gymnasieskola:				
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	78,6	51,6	85,7	91,2
Andel som fullföljt utb. inom 4 år	75,5			
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)		63,7	77,2	75
<i>Alla kommuner</i>		78,6	78,7	78,5

Om antalet elever med provbetyg F är färre än 5, så visas andelen med A-E som ~100.

Andelen som fullföljt utb. inom 4 år har utgått och ersatts av nyckeltalet Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år.

Sektor Samhällsutveckling

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Samhällsutveckling består av följande verksamhetsområden tillika enheter, plan och bygg, AME-integration, mark och exploatering, kultur och fritid, teknik samt måltid.

Sektorchef samt respektive enhetschef bildar tillsammans sektorns ledningsgrupp

Plan och Bygg

Enhet plan och bygg arbetar i huvudsak med myndighetsutövning såsom bygglovsprövningar, strandskyddsprövningar, trafikfrågor, bedriver tillsynsarbete för ovårdade tomter, samt inventering av allmänna lokaler ur tillgänglighetssynpunkt. Enheten arbetar också med planering av VA verksamhet tillsammans med Västvatten AB.

AME-Integration

Enhet AME-integration ansvarar för kommunens boenden för ensamkommande barn, integrationskontor, socialpsykiatri, daglig verksamhet samt servicelag.

Mark och Exploatering

Enhet mark och exploatering är en beställarenhet och ansvarar för kommunens fastigheter-byggnader, markförvaltning, skogsvård, samt uthyrning av båtplatser.

Kultur och Fritid

Enhet kultur och fritid ansvarar för kommunväxel och medborgarkontor, biblioteksverksamhet, fritidsgårdar, musikskola, simskola samt skolskjuts- och färdtjänst verksamhet.

Teknik

Enhet teknik är en utförande enhet och ansvarar för skötselplan avseende kommunala grön ytor, röjningsarbete, fastighetsskötsel och lokalvård. Renhållning och snöröjning ingår i verksamhetsansvaret. Dessa delar av verksamheten utförs av externa leverantörer via avtal.

Måltid

Enhet måltid ansvarar för kommunens skolmat och mat till kommunala äldreboenden. Inom verksamheten bedrivs också lokalvård.

Verksamhetsberättelse

Verksamhetsåret har präglats av genomförd omorganisation och ett stort fokus har lagts på att identifiera och tydliggöra uppdrag samt roller för sektorns enheter.

Arbetet har varit nödvändigt för att skapa förutsättningar för sektorns mål- och budgetarbete. Sektorns tilldelade budgetram har under året genomgått en analys för att identifiera enheternas ekonomiska förutsättningar kopplat till sitt uppdrag. Sektorn har samtidigt hanterat en generationsväxling och genomfört rekryteringar som har tagit tid och resurser i anspråk.

Under året har enheten för mark- och exploatering tillkommit i organisationen, och påbörjat sitt arbete med att bland annat marknadsföra exploateringsområden i kommunen, skogsvård, försäljning av tomter. Enheten ansvarar också för kommunala fastigheter-byggnader, arbete pågår med att inhämta aktuella underhållsplaner, digitalisera ritningar, avtal och upprätta rutiner för felanmälan. Ett arbete som på sikt kommer vara betydelsefullt för kommunen. Ett antal större byggprojekt har startas upp under året, och kommer färdigställas under 2018.

Enheten AME-integration övertog under verksamhetsåret ansvar för socialpsykiatri och LSS daglig verksamhet från sektor omsorg, ett implementeringsarbete har pågått under stor del av året. Boenden för ensamkommande barn har under året avvecklats i takt med ett minskat antal flyktingar, likaså har det statliga bidragen för verksamheten minskat.

Verksamhet AME har aktivt arbetat med att öka möjligheterna till studier, arbete eller sysselsättning för målgruppen, nyanlända och unga i försörjningsstöd. I januari 2017 anställdes två arbetsmarknadskonsulenter för att uppfylla och utveckla uppdraget i samverkan med såväl interna och externa aktörer. Arbetsmarknadsenheten har samverkat med arbetsförmedlingen och en del av arbetsmarknadsenhetens uppdrag utgörs av avtal som tecknas med arbetsförmedlingen.

Integrationskontoret har under året arbetat med att introducera och integrera nyanlända in i samhället. Uppdraget har också inneburit att ta emot nyanlända och ombesörja bosättning utifrån angivet kommunantal samt att planera för introduktionsinsatser som exempelvis, SFI och samhällsorientering. Samverkan har under året skett mot förvaltningens sektorer.

Enhet Plan-Bygg, har under verksamhetsåret fortsatt att arbeta med kommunens planverk, kulturmiljö program, bostadsanpassningsbidrag, tillsynsarbete samt bygglov. Enheten har en handläggningstid avseende bygglovsärenden på 2-4 veckor, ett led i kommunens vilja att få ett ökat antal bostäder.

Enheten teknik har under verksamhetsåret fått ansvar för kommunens fordon. Det samlade ansvaret skall leda till en bättre kontroll avseende ekonomi, upprättande av fordonsplan samt planera för kommande investeringar. Kommunen har under året införskaffat en elbil. Enheten har utarbetat ett flödesschema för fastighetsskötsel som ska resultera i att kostnader och arbetstid identifieras inom enheten samt för förvaltningen i sin helhet. Enheten har deltagit i arbetet med att utarbeta en avfallsplan, i samverkan med Dalslandskommunerna.

Enheten kultur-fritid har under året samverkat med kommunens föreningar, deltagit i planering och genomförandet av evenemang, genomfört musikskola, simskola samt arbetat med fritidsgårdsverksamheten. Enheten har också samverkat med Dalslandskommunerna i turistfrågor samt kulturprojekt.

Enheten måltid har under året genomfört sitt uppdrag med att tillhanda hålla mat till kommunens skolor, förskolor och äldreboenden. Viktiga utbildningsinsatser inom bland annat hygienhantering har genomförts under året. Enheten har delar av året varit under hård belastning på grund av svårigheter med att få vikarier till verksamheten.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Avvikelse
Intäkter	121 714	113 627	8 087
Kommunbidrag	48 775	48 775	0
Summa intäkter	170 489	162 402	8 087
Kostnader:			
Personalkostnader	-59 970	-55 898	-4 072
Övriga kostnader	-94 102	-96 541	2 439
Kapitalkostnader	-10 402	-9 963	-438
Summa kostnader	-164 474	-162 402	-2 071
Periodens resultat	42 760	0	6 016

Inga jämförbara siffror med föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Kommentar sektorchef:

Jämförelse med föregående verksamhetsår är inte relevant på grund av genomförd omorganisation samt att sektors ansvarsområden är förändrade och omfördelade i stora drag.

Sammanfattning totalt för sektor samhällsutveckling:

Sektorn redovisar ett överskott på ca 6 miljoner kr.

Det största överskottet härleds till statliga intäkter för arbetet inom enheten AME-Integration.

Avvikelsen avseende personalkostnader härleds till följande verksamheter: socialpsykiatri, LSS, daglig verksamhet, måltid och kultur -fritid dessutom hade vi dubbla chefer under en övergångsperiod.

Övriga kostnader

Redovisat överskott beror på ny organisation med personalomsättning, och att genomlysning av uppdrag -verksamhet har genomförts under året. Detta har påverkat det planerade arbetsflödet inom sektorn.

Övriga avvikelser inom sektorn kan härledas till genomförd omorganisation, där överflyttade verksamheter inte haft en budget i balans. Nu har genomlysning av dessa verksamheter utförts och åtgärder har vidtagits, effekt av dessa förväntas under 2018.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 2017	Budget 2017	Periodens avvikelse
Plan & Bygg	2 971	3 578	607
AME & Integration	1 434	8 522	7 089
Mark & Exploatering	8 446	6 124	-2 322
Kultur & Fritid	19 995	21 010	1 015
Tekniska enheten	3 620	4 414	794
Måltider	4 239	3 333	-906
Ledning	2 055	1 794	-261
Totalt	42 760	48 775	6 016

Volymer

Verksamhet	Enhet	2014	2015	2016	2017
Plan o Bygg	Antal bygglovsärenden	125	165	180	154
	Tillsyn				15
	Bostadsanpassning*	69	59	62	62
AME-integration	Totala arbetslösheten				248
	varav utrikesfödda				129
	varav ungdomar 18-24				16
	Arbetslöshet 18-24 år	12,80%	11,20%	15,50%	10,60%
Kultur och fritid	Etablerare	51	104	149	179
	antal hushåll	21	24	45	56
	praktik**				45
Kultur och fritid	Simskola, antal deltagare	231	203	210	119
	Musikskola	203	182	205	186
Fastigheter	m2	31 033	30 794	30 794	29 044

Sektorchef kommentar:

Med anledning av ny organisation och tillkommande verksamheter inom sektorns ansvarsområde samt avsaknad av tidigare statistik, pågår ett utvecklingsarbete med att utarbeta relevanta volymer och nyckeltal för sektor samhällsutveckling.

* antal avslutade ärenden under året

** Exklusive feriepraktik och BEA anställda

Analys av utfall per verksamhetsområde

Plan-Bygg

Redovisat överskott härleds till minskat antal ansökningar avseende bostadsanpassningsbidrag, samt att ett tilldelat bidrag från Länsstyrelsen för kommunens arbete med kulturmiljöprogrammet.

AME-Integration

Redovisat överskott totalt för enheten härleds till utbetalda statliga ersättningar för EKB samt övrigt integrationsarbete. Delar av verksamhetens ansvarsområden har vidtagit åtgärder avseende redovisade underskott, åtgärderna planeras ge effekt under 2018. En genomlysning av enhetens uppdrag har delvis genomförts och skall resultera i att återskapa en budget i balans. Integrationsarbetet inom kommunen har påverkats utifrån en förändrad omvärld och sektorns ansvarsområde skall genomlysas för att anpassas till rådande omvärldsläge.

Dagligverksamhet LSS

Verksamhetsområdet daglig verksamhet LSS, påvisar ett underskott med -986tkr. Underskottet beror på personalkostnader, minskade intäkter avseende försäljning samt kostnader för lokaler. Stor omsättning av timvikarier har också påverkat underskottet.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet påvisar ett underskott med -1,8 milj. Underskottet beror på personalkostnader. Avvikelsen skall också härledas till att verksamheten har fått verkställa en placering som inte varit budgeterad, vilket resulterat i en ökad kostnad på 900 tkr sedan september 2017.

Arbetsmarknadsenheten

Arbetsmarknadsenheten påvisar ett underskott på -158 tkr, vilket kan härledas till ökade personalkostnader.

Mark och Exploatering

Redovisat underskott härleds till största del från kommunens affärsverksamhet där ett av de företag som hyr genomgått företagsrekonstruktion, vilket orsakat en förlust på 3 mnkr.

Ytterligare orsak till avvikelsen är att köp och sälj av fjärrvärme som påverkas av väderlek, samt ökat köp av grönyteskötsel internt.

Kultur-Fritid

Redovisat överskott härleds till en tilldelad tilläggsbudget för 2017 om 500 tkr, medel som avsatts för föreningsstöd integration. Detta uppdrag har inte kunnat genomföras under året och därmed ger anslaget ett överskott till enhets totala budget. Delar av överskottet beror på minskade kostnader för skolskjuts och färdtjänst.

Teknik

Enheten redovisar ett överskott på 795 tkr.

En mild vinter påverkar resultat positivt. Avvikelser redovisas inom budget för gatubelysning och drift av centralförråd. Orsak till avvikelserna är ökade reparationer, underhåll, utbildning samt en högre leasing-avgift på nya servicefordon.

Lokalvård

Verksamhetsområde lokalvård redovisar ett underskott på -327 tkr. Orsak till avvikelsen beror på att vid genomförd omorganisation togs enbart hänsyn till personalkostnaderna, övriga omkostnader har inte debiterats. Ökade kostnader pga inköp av mobiltelefoner till personal och höga kostnader för timvikarier, dessa timvikarier har lånats ut till kök utan att personalkostnaden reglerats.

Renhållning

Renhållning redovisar ett överskott på 877 tkr.

Redovisat överskott hänvisas till den förändrade taxekonstruktion hos Färgelanda Vatten AB som gör att vi inte betalar ut kommunbidraget.

Måltid

Enheten redovisar ett underskott på -905 tkr. Orsak till avvikelsen kan härledas till kostnader för måltider förskola och administration. Kostnader avseende utbildning, kemiteknisk utrustning, arbetskläder och livsmedelstillsyn finns inte med i debiteringsunderlagen till förskolan. Något vi justerar inför kommande budgetår.

Personalstyrkan har ökat på förskolans måltider på grund av nya avdelningar, vilket skapat en kostnad som inte är justerad i den nya verksamheten. Det innebär att förskoleverksamheten borde gå med motsvarande överskott vad det gäller dessa delar. De övriga måltidsverksamheterna följer sin budget.

Investeringar

Investeringar som avslutats under året

Del av tak på kommunhus. Totalkostnad 65 tkr.

Anpassning av lokal på Kyrkskolan, 42 tkr.

Brandlarm på Valboskolan, 1 348 tkr.

Renoveringen Högsätters Gymnastikhall, 1 635 tkr, samt ny ventilation 567 tkr som finansieras av energieffektiviseringar.

Påbörjade investeringsprojekt som beräknas klara 2018.

Ombyggnad Centrumhuset, kostnad hittills 21 Tkr beräknad investeringskostnad 130 tkr.

Tillbyggnaden på Mänvägens Förskola, kostnad hittills 1 908 tkr. Byggnationen kom igång senare än beräknat p g a överklagan. Arbetet fortlöper som planerat.

Renovering av Höjdenskolan, kostnad hittills 221 tkr. Nedlagda kostnader hittills består av utrednings- och konsultkostnader. Upphandling pågår.

Ödeborgs lekplats är invigd och klar. Inväntar slutfaktura innan exakt kostnad för projektet kan redovisas, kostnad tom 2017-12-31 är 199 tkr. Slutredovisas 2018.

Övriga pågående investeringsprojekt är Dyrtorps industriområde. Beräknade kostnader hittills 2 389 tkr varav 1 263 tkr 2017. Projektet beräknas inte vara klart under 2018.

Livsmedelscenter i Väst

Projekten på Livsmedelscenter i Väst uppgår till 2 184 tkr, 2017. Detta består bl a av, utlastning 167 tkr, åtgärder brunnar 54 tkr, takluckor 487 tkr, fasadarbeten 386 tkr (pågår), asfaltering 716 tkr, släpande faktura vad gäller anpassning av lokal 48 tkr, samt ombyggnad av värmeåtervinning 326 tkr (pågår) .

Utav det totala investeringsbeslutet 9 900 tkr så återstår 2 109 tkr.

Framtid

Sektor samhällsutveckling har inhämtat viktig erfarenhet från det gångna verksamhetsåret att ta med sig i framtiden. Sektorns enheter skall fortsätta att arbeta med att tydliggöra mål - och verksamhetsuppdrag utifrån beslutade direktiv. Utveckling av sektorns budgetuppföljning och måluppfyllelse skall prioriteras. Sektorns olika verksamhetsområden är i behov av fortsatt uppföljning för att säkerställa att uppdrag som tilldelats sektorn och enheterna verkställs. På grund av generationsväxling och omsättning på personal är det viktigt att identifiera beslutade uppdrag som tilldelats sektorn. Uppföljningen är också betydelsefull på grund av införandet av nya rutiner framförallt inom enheterna teknik och mark och exploatering

Sektorchefens utvecklingsplanering

AME-Integration

Utifrån ett förändrat omvärldsläge avseende flyktingmottagandet kommer enheten att genomlysas för att skapa en organisation som återspeglar nuläget. Fokus kommer också att riktas mot

kommunens arbetsmarknadsåtgärder, i samverkan med förvaltningen och näringslivet.

Vidareutveckla och ta fram relevanta volymer och nyckeltal för sektorn.

Fortsatt arbete och utveckling av sektorns arbete med interna fastigheter avseende inventering, riktlinjer för lokalförsörjning, avtalsfrågor etc. Viktiga nyckelord för sektorns satsningar är:

Hållbarhet - Långsiktighet - Digitalisering- God ekonomisk hushållning

Valbohem AB

Verksamhet Valbohem AB

Valbohem AB är det kommunala bostadsföretaget i Färgelanda kommun.

Visionen är att Valbohem ska vara den attraktiva hyresvärden i Färgelanda som utvecklar framtidens boende!

Valbohem förvaltar 616 lägenheter och ca 5000 m² lokaler i kommunens tätorter Färgelanda, Högsäter, Ödeborg, Stigen och Ellenö.

Företaget ingår i SABO-organisationen och dess ambition är att erbjuda bra bostäder med hyresrätt. Nära till service och med fastighetsskötare och administrativ personal på nära håll. Här i kommunen bor 20 procent av invånarna i Valbohems bestånd.

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Intäkter	44 815	41 915
Kostnader	-26 458	-34 012
Avskrivningar	-4 861	-5 223
Rörelseresultat	13 496	2 680
Finansiella poster	- 7 281	-2 444
Periodens resultat	6 215	236

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Anläggningstillgångar	163 499	167 350
Omsättningstillgångar	14 496	11 691
Summa Tillgångar	177 995	179 041
Eget kapital	18 055	18 440
Långfristiga skulder	151 269	151 278
Kortfristiga skulder	8 671	9 323
Summa eget kapital och skulder	177 995	179 041

Färgelanda Vatten AB

Verksamhet Färgelanda Vatten AB

Färgelanda Vatten är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen, vilket omfattar att producera och distribuera vatten av god kvalitet samt rena avloppsvatten och därmed förenliga verksamheter.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Bolaget äger samtliga VA-anläggningar i Färgelanda kommun. Färgelanda Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften och annan förenlig verksamhet sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB som svarar för driften av VA-anläggningarna i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun.

Resultaträkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Intäkter	12 788	11 854
Kostnader	-11 095	-10 184
Avskrivningar	-1 553	-1 602
Rörelseresultat	140	68
Finansiella poster	-140	-68
Periodens resultat	0	0

Balansräkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Anläggningstillgångar	38 919	38 963
Omsättningstillgångar	4 261	7 240
Summa Tillgångar	43 180	46 203
Eget kapital	2 520	2 500
Långfristiga skulder	37 700	39 700
Kortfristiga skulder	2 960	4 003
Summa eget kapital och skulder	43 180	46 203

Gatersbyn 120 Fastighets AB

Verksamhet Gatersbyn 120 Fastighets AB

Verksamhet Gatersbyn

Bolaget är vilande och ingen verksamhet har bedrivits under året.

Resultaträkning Gatersbyn 120 Fastighets AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Intäkter	0	
Kostnader	-12	-5
Avskrivningar	0	
Rörelseresultat	-12	-5
Finansiella poster	0	
Periodens resultat	-12	-5

Balansräkning Gatersbyn 120 Fastighets AB

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017
Anläggningstillgångar	0	0
Omsättningstillgångar	31	26
Summa Tillgångar	31	26
Eget kapital	31	26
Långfristiga skulder	0	
Kortfristiga skulder	0	
Summa eget kapital och skulder	31	26

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer Lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Sammanställd redovisning

Den kommunala koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527-9485), Färgelanda Vatten AB (556901-9630) och Gatersbyn 120 Fastighets AB (org.nr. 556975-3923) som ägs till 100 % av kommunen. Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens aktiekapital är eliminerat mot kommunens aktieinnehav i bolagen. I övrigt har elimineringar gjorts för interna mellanhavanden inom koncernen.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation 4.2.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar enligt plan sker fr.o.m. efterföljande kvartal som investeringen tas i bruk. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Komponentavskrivning

RKR:s rekommendation 11.4 ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter.

Från och med 2014 års investeringar tillämpas metoden med komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade före 2014 har inte delats upp i komponenter, då återstående nyttjandeperiod på dessa anläggningars komponenter bedöms att inte utgöra ett väsentligt värde.

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning dock görs ingen anpassning av de kommunala bolagens avskrivningsprinciper till kommunens. Detta gäller framförallt Valbohem AB som redovisar enligt K2 där komponentavskrivning inte tillämpas.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Leasing

Kommunen tillämpar RKR:s rekommendation 13:2 för klassificering av operationell respektive finansiell leasing.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens anskaffningsvärdevärde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen finns fastställda krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

Eget kapital

Är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kassaflödesanalys

Visar hur verksamheten har finansierats och hur kapitalet har använts under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen visar hur likvida medel har förändrats under året.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likvida medel

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Likviditet

Visar omsättningstillgångar (exkl. lager) samt beviljad kredit i räkning i förhållande till de kortfristiga skulderna.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Skuldsättningsgrad

Skuldernas andel av det totala kapitalet uttryckt i procent.

Soliditet

Egna kapitalets andel av det totala kapitalet uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

Revisionsyttrande

5 år i sammandrag

Kommunen					
Belopp i mnkr	2017	2016	2015	2014	2013
Omsättning*	504,0	509,5	434,8	416,0	411,5
Resultat	12,9	12,2	0,1	12,4	22,5
Resultat exkl jämförelsestörande poster (AFA)	12,9	12,2	-2,6	12,4	17,1
Balansomslutning	449,2	263,7	259,5	245,0	225,9
Ställda panter och ansvarsförbindelser	341,4	312,4	302,4	307,2	309,0
Investeringsvolym	14,3	12,3	9,8	7,5	11,5
Soliditet, %	30,1	46,8	42,7	44,5	39,5
Antal anställda**	537	522	481	451	457
Antal årsarbetare**	i.u	i.u	i.u	i.u	i.u
Sysselsättningsgrad** (Andel heltidsanställda)	70%	67%	67%	62%	62%
Antal invånare	6 592	6 627	6 495	6 502	6 520
Skattesats	22,26	22,26	22,26	22,26	22,76
Resultaträkning					
Verksamhetens intäkter	117,0	140,4	95,0	81,2	82,3
Verksamhetens kostnader	-480,1	-485,8	-424,0	-392,9	-376,2
Avskrivningar	-11,7	-11,9	-10,9	-10,7	-10,5
Verksamhetens nettokostnader	-374,8	-357,3	-339,9	-322,4	-304,3
Skatteintäkter	263,8	255,2	245,8	237,1	244,0
Generella statsbidrag	123,2	113,9	94,0	97,6	83,2
Finansnetto	0,8	0,3	0,2	-0,1	-0,3
Årets resultat	12,9	12,2	0,1	12,4	22,5
Balansräkning					
Anläggningstillgångar	352,6	197,8	194,1	195,2	194,5
Omsättningstillgångar	96,6	65,9	65,4	49,7	54,1
Summa tillgångar	449,2	263,7	259,5	245,0	248,6
Eget kapital	135,1	123,3	110,7	110,6	98,2
Avsättningar	5,9	3,7	2,7	2,1	2,3
Långfristiga skulder	229,8	60,6	66,3	70,6	90,0
Kortfristiga skulder	78,4	76,0	79,8	61,7	58,1
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	449,2	263,7	259,5	245,0	248,6
Nettoinvestering (Nyinvest - Avskr)	2,6	0,4	-1,1	-3,2	1,0
Ställda panter och ansvarsförbindelser	341,4	312,4	302,4	307,2	309,0
Finansiella nyckeltal för kommuner Mål2017					
Resultat / Skatter & bidrag	2,0%	3,3%	0,0%	3,7%	6,9%
Soliditet	40%	30,1%	46,8%	44,5%	39,5%
Likviditet	>100%***	137,2%	101,1%		
Likviditet			25,4	19,8	23,9
Räntabilitet på eget kapital %	9,5%	9,9%	0,1%	11,2%	22,9%

* Omsättning är definierad som summan av verksamhetens intäkter, skatteintäkter och generella statsbidrag

** Nytt personalsystem 2010, kommunen följer nu SKL:s rekommendationer.

*** Nytt likviditetsmått fr o m 2016

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 45 **Dnr 2017/307**
Svar på motion avseende utredning om samordnad varudistribution

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar besvara motionen med följande:
Kommunen ställer sig positiv till förslaget om att utföra en förstudie om samordnad varudistribution. I dagsläget ser vi emellertid inte att vi har personella eller ekonomiska resurser att genomföra en förstudie om samordnad varudistribution. Eftersom en ny livsmedelsupphandling är planerad att påbörjas 2022 kan förhållandena komma att ändras.

Yrkanden

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Tobias Bernhardsson (C) har 2017-04-19 inkommit med en motion med att-satsen *"förutsättningarna för samordnad varudistribution i Färgelanda kommun utreds för att kommunen ska kunna ta ställning inför kommande upphandlingsperiod för livsmedel."*

Samordnad varudistribution innebär att köken i kommunen får samtliga livsmedelsprodukter som kyl- och frysvaror och torrvaror levererade till en distributionscentral från leverantören. Varorna utsamdistribueras sedan till respektive kök en eller flera gånger i veckan.

Beslutsunderlag

Sektor samhällsutvecklings tjänsteskrivelse 2018-03-14.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Samhällsutveckling
Måltidschef
Kerstin Forsebo
0528-567526
kerstin.forsebo@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Svar till Motion ang. samordnad varudistribution

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar besvara motionen med följande:
Kommunen ställer sig positiv till förslaget om att utföra en förstudie om samordnad varudistribution. I dagsläget ser vi emellertid inte att vi har personella eller ekonomiska resurser att genomföra en förstudie om samordnad varudistribution. Eftersom en ny livsmedelsupphandling är planerad att påbörjas 2022 kan förhållandena komma att ändras.

Ärendebeskrivning

Tobias Bernhardsson (C) har 2017-04-19 inkommit med en motion med attsatsen *"förutsättningarna för samordnad varudistribution i Färgelanda kommun utreds för att kommunen ska kunna ta ställning inför kommande upphandlingsperiod för livsmedel."*

Samordnad varudistribution innebär att köken i kommunen får samtliga livsmedelsprodukter som kyl- och frysvaror och torrvaror levererade till en distributionscentral från leverantören. Därefter distribueras varorna ut till respektive kök en eller flera gånger i veckan, med en och samma transport för att minska livsmedelstransporterna totalt inom kommunen.
Det finns olika sätt att bygga upp en samordnads varudistribution på genom att t.ex. köpa in tjänsten utifrån eller att bygga upp den internt inom kommunen/kommunerna. När det gäller att samdistribuera livsmedel ställer det krav på fordon samt distributionscentral, när det gäller hygien och obrutna livsmedelskedjor för kylda och frysta livsmedel.

Nulägesbeskrivning. Idag sker beställning via telefon/dator samt leverans direkt till köken från resp. leverantör. Vi har två bestämda leveransdagar i veckan av de större leverantörerna, till mindre verksamheter som förskolor sker endast leverans en dag i veckan från de större leverantörerna. När det gäller de mindre leverantörerna som t.ex. färsk fisk eller färskt bröd sker leverans efter behov.

Att införa samordnad varudistribution innebär ett omfattande arbete med framtagning av b.l.a. nya upphandlingshandlingar, se över förvarings/omlastnings möjligheter, fordon med mera.

Punkter som kan tas upp i en förstudie för samordnad varudistribution.

- Ekonomiska – och miljömässiga vinster
- Samarbete med övriga Dalslands kommuner
- Verksamhetsbehovet, hur det uppfattas i verksamheterna
- Avgränsning av samordningen

Susanne Korduner
Kommunchef

Patrick D'Imporzano
Sektorchef Samhällsutveckling

Motion ang. samordnad varudistribution

Den offentliga matkonsumtionen i Färgelanda kommun har kommit att bli mer och mer inriktad på djurvälstånd, svensk produktion och minskad klimatpåverkan. Detta genom att krav motsvarande svenska jordbruksförhållanden m.m. ställts i samband med upphandling. Detta är bra och ett rejält steg i rätt riktning. Genom en samordad upphandling i Dalsland har utvecklingen under de senaste tio åren visat prov på att resultat kan uppnås med samverkan och ett bra strategiskt arbete.

För att kunna ta fler steg i denna riktning samt för att handla mer hållbart och nyttja våra resurser på ett mer klokt sätt bör Färgelanda kommun, gärna i samarbete med grannkommuner inom området som omfattas av avtalen, samordna vår distribution av varor. Konceptet är redan idag verklighet inom ett antal olika områden runtom i landet med spännande resultat, där man, utöver ökad tid för matlagning i de offentliga köken, har kunnat redovisa följande;

- Miljönytta, färre och kortare transporter, bättre m.m. (samt hög måluppfyllelse inom andra ställda miljökrav på livsmedel)
- Säkerhetsnytta, färre fordon i och i anslutning till skolgårdar
- Näringspolitisk nytta, fler lokala företag får möjlighet att leverera livsmedel till offentlig sektor.

Med anledning av ovan yrkar undertecknad:

att förutsättningarna för samordnad varudistribution i Färgelanda kommun utreds för att kommunen ska kunna ta ställning inför kommande upphandlingsperiod för livsmedel.

Tobias Bernhardsson (C)
Fullmäktigeledamot

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 47 **Dnr 2017/601**
**Utvärdering av NÄRF som entreprenör avseende sotning samt
brandskyddskontroll**

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen lägger redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning:

Ledningsutskottet beslutade 2017-10-23 KLU § 209 att uppdra till kommunchefen att genomföra en utvärdering av NÄRF som entreprenör för sotning och brandskyddskontroll.

Kommunstyrelsen har 2014 -11-26 § 343 beslutat att uppdra åt Norra Älvsborgs Räddningstjänst förbund (NÄRF) att utföra sotning och brandskyddskontroller i Färgelanda kommun. Tecknat avtal gäller från och med 2015-01-01 och tills vidare. Utvärdering av uppdraget ska ske senast 2019-12-31.

NÄRF har tillsänt kommunen en redovisning av prisutvecklingen gällande sotningstaxor i Färgelanda kommun. Redovisningen avser en jämförelse mellan tidigare entreprenör GÖSAB AB och NÄRF. Av redovisningen framgår att nuvarande avtalspartner har bidraget till minskade kostnader för fastighetsägare i Färgelanda kommun.

Beslutsunderlag

Kommunledningens tjänsteskrivelse 2018-03-13.

Skickas till
kommunstyrelsen

Kommunledningen
Susanne Korduner
Kommunchef
0528-5671200766
352735susanne.korduner@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Utvärdering av NÄRF som entreprenör avseende sotning samt brandskyddskontroll

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna redovisningen.

Ärendebeskrivning:

Ledningsutskottet beslutade 2017-10-23 KLU § 209 att uppdra till kommunchefen att genomföra en utvärdering av NÄRF som entreprenör för sotning och brandskyddskontroll.

Kommunstyrelsen har 2014 -11-26 § 343 beslutat att uppdra åt Norra Älvsborgs Räddningstjänst förbund (NÄRF) att utföra sotning och brandskyddskontroller i Färgelanda kommun. Tecknat avtal gäller från och med 2015-01-01 och tills vidare. Utvärdering av uppdraget ska ske senast 2019-12-31.

NÄRF har tillsänt kommunen en redovisning av prisutvecklingen gällande sotningstaxor i Färgelanda kommun. Redovisningen avser en jämförelse mellan tidigare entreprenör GÖSAB AB och NÄRF. Av redovisningen framgår att nuvarande avtalspartner har bidraget till minskade kostnader för fastighetsägare i Färgelanda kommun.

Bilagor:

Avtal NÄRF-Färgelanda kommun
Prisutveckling sotningstaxor NÄRF

Susanne Korduner
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Patrick D'Imporzano
Sektorchef samhällsutveckling

Prisutveckling sotningstaxor Färgelanda Kommun

Förbundschef Hans Därnemyr
0520 – 48 59 31
hans.darnemyr@brand112.se

Prisjämförelse Gösab / NÄRF avseende sotningstaxor

Fastighet	Åtgärd	Datum Gösab	Pris Gösab	Datum NÄRF	Pris NÄRF	Pris NÄRF jmf Göfab
Skällsäter	Sotning pellets och braskamin	2014-04-09	691 kr	2016-10-24	628 kr	- 63 kr (-9%)
Skällsäter	Brandskyddskontroll	2014-02-26	1 085 kr	2017-04-18	922 kr	- 163 kr (-15%)
Glumserud	Sotning vedpanna	2013-12-10	515 kr	2017-04-05	466 kr	- 49 kr (-9%)
Glumserud	Brandskyddskontroll	2014-05-05	825 kr	2017-09-14	708 kr	- 117 kr (-14%)
Gatersbyn Håbyvägen 8	Sotning av oljepannor	2014-08-28	2 381 kr	2017-02-23	1 759 kr	- 622 kr (-26%)
Högsäter S Kyrkovägen	Sotning storkök / imk	2013-02-01	2 064 kr	2017-09-20	1 058 kr	- 1 006 kr (-48%)

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 55 **Dnr 2018/25**
Anmälan av obesvarade motioner – mars 2018

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutat att lägga redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska obesvarade motioner redovisas två gånger om året, vår och höst. Kommunfullmäktige kan i samband med detta avskryva motioner från vidare handläggning.

Motioner som ännu inte besvarats. (2018-03-13)

Dnr 2018/79

Motion om utegym i Färgelanda kommun (Inger Bäcker (V))
Anmäld i KF 2018-02-14

Dnr 2017 624

Motion om Utdelning av halkbroddar till pensionärer och andra grupper i behov av detta, kostnadsfritt (Linda Jansson (M) Per Krokström (M))
Anmäld KF 2017-11-22

Motioner med planerat svar på kommunfullmäktiges sammanträde 18 april 2018

Dnr 2017/307

Motion angående samordnad varudistribution (Tobias Bernhardsson (C))
Anmäld i KF 2017-05-17

Dnr 2017 623

Motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))
Anmäld i KF 2017-11-22

Dnr 2017/645

Motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))
Anmäld i KF 2017-11-22

Kommunledningskontoret
Staben
Marianne Martinsson
0528-56 71 04 / 0766-35 25 89
marianne.martinsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Redovisning av obesvarade motioner mars 2018

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutat att lägga redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska obesvarade motioner redovisas två gånger om året, vår och höst. Kommunfullmäktige kan i samband med detta avskryva motioner från vidare handläggning.

Motioner som ännu inte besvarats. (2018-03-13)

Dnr 2018/79

Motion om utegym i Färgelanda kommun (Inger Bäcker (V))

Anmäld i KF 2018-02-14

Dnr 2017 624

Motion om Utdelning av halkbroddar till pensionärer och andra grupper i behov av detta, kostnadsfritt (Linda Jansson (M) Per Krokström (M))

Anmäld KF 2017-11-22

Motioner med planerat svar på kommunfullmäktiges sammanträde 18 april 2018

Dnr 2017/307

Motion angående samordnad varudistribution (Tobias Bernhardsson (C))

Anmäld i KF 2017-05-17

Dnr 2017 623

Motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))

Anmäld i KF 2017-11-22

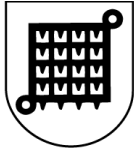
Dnr 2017/645

Motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))

Anmäld i KF 2017-11-22

Susanne Korduner
Kommunchef

Marianne Martinsson
Kommunsekreterare

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 56 **Dnr 2017 623**
Svar på motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad mot bakgrund av fullmäktiges beslut den 22 november 2017; Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunens representanter i Dalslands Energi och miljöförbunds Miljönämnd att väcka frågan om nya riktlinjer för handläggningen av enskilda avlopp.

Anteckning till protokollet

Linda Jansson (M) anmäler att hon inte delar i beslutet idag utan avser att återkomma i kommunstyrelsen.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) yrkar att kommunfullmäktige lämnar följande svar:

”Motionen anses besvarad mot bakgrund av fullmäktiges beslut den 22 november 2017; Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunens representanter i Dalslands Energi och miljöförbunds Miljönämnd att väcka frågan om nya riktlinjer för handläggningen av enskilda avlopp.”

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M):s Motion:

”Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa efterlevs sköts av Dalslands miljö och energikontor.”

Det finns inget lagstöd för en kommun att ställa egna krav gällande enskilda avlopp utom i vissa fall, t ex i anslutning till skyddsområde för kommunalt dricksvatten. Det handlar då om att skärpa de grundläggande kraven.

Enligt miljöbalken 9 kap 1 § definieras utsläpp av avloppsvatten som *miljöfarlig verksamhet* och de grundläggande kraven i lagstiftningen avseende utsläpp kan inte kringgå. Skyddsåtgärderna ska dock vara motiverade ur miljö- och hälsosynpunkt satt i relation till kostnaderna för den enskilde. (Skälighetsprincipen)

Havs- och vattenmyndigheten har gett ut allmänna råd avseende enskilda avloppsanordningar.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 56

Dalslands miljö- och energinämnd har antagit riktlinjer för tillstånd och prövning av enskilda avloppsanläggningar. Ytterst ska dock varje ärende handläggas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontoret stabens tjänsteskrivelse 2018-02-07

Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 32

Kommunstyrelsens beslut 2018-02-28 om återremiss.

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

KS § 36 Dnr 2017 623
Svar på motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen. Att styra en myndighets tillämpning av lag genom att ställa kommunspecifika riktlinjer/krav som sedan ska tillämpas vid myndighetsutövning strider mot regeringsformen 12 kap 2 §.

Yrkanden

Per Krokström (M) yrkar bifall motionen.

Tommy Larsson (S) yrkar att ärendet återremitteras.

Tobias Bernhardsson (C) yrkar att svaret ska vara ”Motionen anses besvarad mot bakgrund av fullmäktiges beslut den 22 november 2017; ”Att Färgelanda kommun väcker frågan att inom Dalslands Miljöförbund arbeta fram nya riktlinjer för handläggningen av enskilda avlopp.”

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition först ställs på yrkandet om återremiss. Om kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag ställs proposition på övriga yrkanden.

Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet.

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M):s Motion:

”Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa efterlevs sköts av Dalslands miljö och energikontor.”

Det finns inget lagstöd för en kommun att ställa egna krav gällande enskilda avlopp utom i vissa fall, t ex i anslutning till skyddsområde för kommunalt dricksvatten. Det handlar då om att skärpa de grundläggande kraven.

Enligt miljöbalken 9 kap 1 § definieras utsläpp av avloppsvatten som *miljöfarlig verksamhet* och de grundläggande kraven i lagstiftningen avseende utsläpp kan inte kringgås. Skyddsåtgärderna ska dock vara motiverade ur miljö- och hälsosynpunkt satt i relation till kostnaderna för den enskilde. (Skälighetsprincipen)

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Forts KS § 36

Havs- och vattenmyndigheten har gett ut allmänna råd avseende enskilda avloppsanordningar.

Dalslands miljö- och energinämnd har antagit riktlinjer för tillstånd och prövning av enskilda avloppsanläggningar. Ytterst ska dock varje ärende handläggas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontoret stabens tjänsteskrivelse 2018-02-07
Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 32

Skickas till kommunstyrelsen

Skickas till ledningsutskottet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Staben
Marianne Martinsson
0528-56 71 04 / 0766-35 25 89
marianne.martinsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen. Att styra en myndighets tillämpning av lag genom att ställa kommunspecifika riktlinjer/krav som sedan ska tillämpas vid myndighetsutövning strider mot regeringsformen 12 kap 2 §.

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M):s Motion:

"Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa efterlevs sköts av Dalslands miljö och energikontor."

Det finns inget lagstöd för en kommun att ställa egna krav gällande enskilda avlopp utom i vissa fall, t ex i anslutning till skyddsområde för kommunalt dricksvatten. Det handlar då om att skärpa de grundläggande kraven.

Enligt miljöbalken 9 kap 1 § definieras utsläpp av avloppsvatten som miljöfarlig verksamhet och de grundläggande kraven i lagstiftningen avseende utsläpp kan inte kringgås. Skyddsåtgärderna ska dock vara motiverade ur miljö- och hälsosynpunkt satt i relation till kostnaderna för den enskilde. (Skälighetsprincipen)

Havs- och vattenmyndigheten har gett ut allmänna råd avseende enskilda avloppsanordningar. Dessa allmänna råd syftar till att ge tillsynsmyndigheten vägledning kring tillämpningen av bestämmelserna i miljöbalken och följdlagstiftningen. Dessa råd anger bl.a. funktionskrav som en enskild avloppsanordning bör uppnå. De säger också att tillsynsmyndigheten i varje enskilt fall bör anpassa skyddsåtgärder och krav utifrån omgivningens känslighet.

Dalslands miljö- och energinämnd har antagit riktlinjer för tillstånd och prövning av enskilda avloppsanläggningar. De har till syfte att vara vägledande vid handläggningen av vilka skyddsåtgärder som är lämpliga utifrån omgivningens känslighet och för att så långt möjligt uppnå en enhetlighet i bedömningarna. Ytterst ska dock varje ärende handläggas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Beslutsförslaget är upprättat efter konsultation hos en av Sveriges kommuner och landstings jurister.

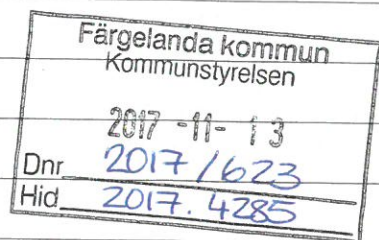
Susanne Korduner
Kommunchef

Marianne Martinsson
Kommunsekreterare

Motion LF 2017-11-22

Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa egna krav och riktlinjer efterlevs ska göras av Dalsslands miljö och Energi kontor.

(M)

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 57

Dnr 2017/645

Svar på motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar uppdra till kommunstyrelsen att upprätta förslag till näringslivspolitiskt program med beaktande av kommunfullmäktiges uttalanden avseende näringslivsarbetet i mål och resursplanen för 2018-2020.

Motionen är härmed bifallen.

Ärendebeskrivning

Tobias Bernhardsson (C) har i en motion föreslagit att kommunstyrelsen tillsammans med kommunens näringslivsråd får uppdraget att, i linje med motionens anda, arbeta fram en långsiktig och förankrad strategi för den lokala tillväxt/näringslivspolitiken.

Av kommunens mål och resursplan för 2018-2020 framgår följande vad gäller näringslivsarbetet:

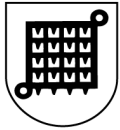
”Under planperioden kommer vi fortsätta det påbörjade arbetet med att utveckla mötesplatser mellan kommunen, näringslivet och kommuninvånarna. Syftet med dessa träffar är att tillsammans föra utvecklingen i kommunen framåt.

Minst en medborgardialog vart annat år skall hållas i kommunens fyra tätorter. Med näringslivet skall årligen hållas ett antal träffar i olika konstellationer näringslivsråd mm.

Ett antal företagsbesök skall göras årligen.

Det är också viktigt att Färgelanda kommun vidareutvecklar arbetet med ha färdig mark och lokaler för att kunna möta eventuella företagsetableringar i Färgelanda kommun. Om vi inte kan erbjuda mark eller lokaler när detta efterfrågas riskerar vi snabbt att tappa företag.”

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret
Staben
Marianne Martinsson
0528-56 71 04 / 0766-35 25 89
marianne.martinsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar uppdra till kommunstyrelsen att upprätta förslag till näringslivspolitiskt program med beaktande av kommunfullmäktiges uttalanden avseende näringslivsarbetet i mål och resursplanen för 2018-2020.

Motionen är härmed bifallen.

Ärendebeskrivning

Tobias Bernhardsson (C) har i en motion föreslagit att kommunstyrelsen tillsammans med kommunens näringslivsråd får uppdraget att, i linje med motionens anda, arbeta fram en långsiktig och förankrad strategi för den lokala tillväxt/näringslivspolitik.

Av kommunens mål och resursplan för 2018-2020 framgår följande vad gäller näringslivsarbetet

”Under planperioden kommer vi fortsätta det påbörjade arbetet med att utveckla mötesplatser mellan kommunen, näringslivet och kommuninvånarna. Syftet med dessa träffar är att tillsammans föra utvecklingen i kommunen framåt.

Minst en medborgardialog vart annat år skall hållas i kommunens fyra tätorter. Med näringslivet skall årligen hållas ett antal träffar i olika konstellationer näringslivsråd mm.

Ett antal företagsbesök skall göras årligen.

Det är också viktigt att Färgelanda kommun vidareutvecklar arbetet med ha färdig mark och lokaler för att kunna möta eventuella företagsetableringar i Färgelanda kommun. Om vi inte kan erbjuda mark eller lokaler när detta efterfrågas riskerar vi snabbt att tappa företag.”

Susanne Korduner
Kommunchef

Marianne Martinsson
Kommunsekreterare

Färgelanda kommun Kommunstyrelsen	
2017-11-21	
Dnr	2017/645
Hid	2017.4417

Motion ang. lokal strategi för näringslivsfrågor

Kommunernas roll när det kommer till kontakten med näringslivet skiljer sig åt, dels beroende på situation och dels beroende på politisk inriktning. I första hand gäller det givetvis att vara bäst på att vara just en kommun, i avseendet en smidig handläggning av bygglov m.m., bra och konstruktiv myndighetsutövning samt god dialog med ett bra bemötande. Därutöver finns olika sätt att skapa goda förutsättningar för näringslivet, både när det gäller befintliga företag och nyetableringar. Ett sätt är att skapa gemensamma forum för att lyfta fram och vara stolta över allt vi har här. Där är Färgelandadagarna ett bra exempel. Ett annat sätt är att tillhandahålla planerad mark i strategiska lägen, med anslutning till en välfungerande infrastruktur.

Den lokala näringslivspolitikerna i Färgelanda kommun har under ett antal år haft som en våt filt över sig. Samtidigt går värdefull tid i spillo och besluten som fattas saknar både långsiktighet och förankring. Den stora oenigheten blir tydlig gång på gång, vilken sällan gynnar någon. Allra minst kommunens utveckling. Lösningen torde vara att alla partier gemensamt runt samma bord stakar ut vägen för hur näringslivspolitikerna lokalt ska se ut, givetvis i nära dialog med vårt lokala näringsliv.

Med anledning av ovan yrkar undertecknad:

att kommunstyrelsens tillsammans med kommunens näringslivsråd får i uppdrag att, i linje med motionens anda, arbeta fram en långsiktig och förankrad strategi för den lokala tillväxt-/näringslivspolitikerna.

Tobias Bernhardsson (C)
Fullmäktigeledamot

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 38

säga upp nuvarande avtal att upphöra från den 1 januari 2019 som då ersätts av det nya avtalet.

Ärendet ska vara slutbehandlat senast 30 april 2018.

Rekommendation från kommunalförbundet kommer att behandlas på arbetsutskottet den 2 mars och direktionen den 22 mars.

Skickas till kommunstyrelsen

Handläggning av Samverkansavtal Naturbruksutbildning

VGR har sedan det första samverkansavtalet upprättades 1999 med de 49 kommunerna varit huvudman för naturbruksutbildningarna i Västra Götaland. De tidigare avtalen och det här aktuella samverkansavtalet grundas på Skollagens (2010:800) bestämmelser om att ett landsting/region får anordna utbildningar inom naturbruk. VGR har därmed stöd i samma lagrum för sin verksamhet som en kommun.

Förslaget till det nya samverkansavtalet innebär att kommunen uppdrar till VGR att vara skolhuvudman i skollagens mening med ansvar för naturbruksprogrammet inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning. Avtalet avser elever som är folkbokförda i kommunen.

Samverkansavtalet omfattar naturbruksprogram inom gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning inom naturbruksområdet. Inom gymnasieskolan omfattar avtalet även programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion samt lärlingsutbildning inom naturbruk.

Kommunen förbinder sig att till VGR samt till den gemensamma samverkansorganisationen redovisa om man kommer att anordna naturbruksutbildning i egen regi eller teckna samverkansavtal om sådan utbildning med annan kommun eller landsting/region.

Parterna vill pröva ovanstående avtalsmodell med ett tidsbegränsat avtal men intentionen ska vara ett långsiktigt samarbetsavtal som kan gälla tillsvidare.

Detta avtal gäller under perioden 1 januari 2019 till och med 31 december 2022.

En utvärdering av avtalet och samverkansformen ska ske efter två år och parterna ska senast 2021-12-31 bestämma om ett nytt tillsvidareavtal ska träffas när detta avtal löper ut.

Om det under avtalstiden fattas beslut på nationell nivå som väsentligt ändrar förutsättningarna för detta avtal skall parterna uppta förhandlingar.

Västkom och SRO har tagit beslut om att godkänna förslaget till avtal och rekommendera kommunalförbunden rekommendera kommunerna att ställa sig bakom avtalet samt att säga upp nuvarande avtal att upphöra från den 1 januari 2019 som då ersätts av det nya avtalet.

Ärendet ska vara slutbehandlat senast 30 april 2018.

Rekommendation från kommunalförbundet kommer att behandlas på arbetsutskottet den 2 mars och direktionen den 22 mars.

Kommunerna uppmanas redan nu att påbörja handläggningen av ärendet.

Avtal och bilagor bifogas.

Med vänlig hälsning

Martin Carling

Ordförande

SAMVERKANSAVTAL NATURBRUKSUTBILDNING

Mellan Västra Götalandsregionen, nedan kallad VGR, och kommun, nedan kallad kommunen, träffas följande Samverkansavtal om Naturbruksutbildning.

Utgångspunkt

De gröna näringarna är en mycket viktig del av näringslivet i Västra Götaland. Parterna känner stort ansvar för näringens tillväxt och utveckling. En modern och attraktiv gymnasieutbildning är av stor vikt så att sysselsättning och kompetensförsörjning kan upprätthållas och utvecklas.

Parterna konstaterar att det är primärkommunen som har ansvaret för gymnasieutbildning. Parterna noterar också att det har tillkommit flera fristående skolor i länet som erbjuder naturbruksprogrammet inom gymnasieskolan.

VGR har sedan det första samverkansavtalet upprättades 1999 med de 49 kommunerna varit huvudman för naturbruksutbildningarna i Västra Götaland. De tidigare avtalen och det här aktuella samverkansavtalet grundas på Skollagens (2010:800) bestämmelser om att ett landsting/region får anordna utbildningar inom naturbruk. VGR har därmed stöd i samma lagrum för sin verksamhet som en kommun.

Det är parternas avsikt att med förtroende, transparens och tillit gemensamt arbeta för en fortsatt positiv utveckling av samarbetet med gymnasieskolans naturbruksprogram. Verksamheten ska kännetecknas av framtidsinriktade och uppdaterade utbildningar där digital teknik, modern pedagogik och entreprenörskap ges stort utrymme.

Omfattning

Samverkansavtalet innebär att kommunen uppdrar till VGR att vara skolhuvudman i skollagens mening med ansvar för naturbruksprogrammet inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och kommunal vuxenutbildning. Avtalet avser elever som är folkbokförda i kommunen.

Samverkansavtalet omfattar naturbruksprogram inom gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning inom naturbruksområdet. Inom gymnasieskolan omfattar avtalet även programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion samt lärlingsutbildning inom naturbruk.

Kommunen förbinder sig att till VGR samt till den gemensamma samverkansorganisationen redovisa om man kommer att anordna naturbruksutbildning i egen regi eller teckna samverkansavtal om sådan utbildning med annan kommun eller landsting/region

Antagning

Kommunen ansvarar för att grundläggande information om de utbildningar som samverkansavtalet omfattar lämnas till såväl grund- och grundsärskolans elever som kommunens övriga invånare. Kommunen ska erbjuda naturbruksgymnasierna möjlighet att

delta i kommunens olika informations- och marknadsaktiviteter inför gymnasievalet på samma villkor som övriga anordnare av gymnasieutbildningar.

VGR ansvarar för antagning av elever/studerande till de utbildningar som omfattas av avtalet. Parterna är överens om att utveckla ett integrerat och synkroniserat antagningssystem i syfte att underlätta för sökande och administration, utan att detta avtal behöver omförhandlas.

För ungdomselever som skall börja i VGRs naturbruksutbildningar förbinder sig kommunen att, om sekretess inte hindrar detta, överlämna information om de elever som har haft behov av extra stödinsatser och om de elever som har haft dokumenterad hög frånvaro.

Verksamhetens finansiering

Naturbruksprogrammet på ungdomsgymnasiet samt programriktat individuellt val (IMPRO), yrkesintroduktion (IMYRK) och lärlingsutbildning inom naturbruk.

Kommunen förbinder sig att till VGR erlægga interkommunal ersättning (IKE) för de elever från kommunen som finns i utbildning i något av VGR:s naturbruksprogram avstämningsdagarna det aktuella läsåret. Datum för avstämningsdag är den 15 september för höstterminen och den 15 februari för vårterminen. Elever som börjar efter avstämningsdatum har avstämningsdag den femte undervisningsdagen och kommunen debiteras vid nästkommande månadskifte.

VGR förbinder sig att inom 14 dagar lämna rapport om elevs avbrutna studier. Kommunen förbinder sig att erlægga ersättning för hela terminen för elev som avbryter utbildningen efter avstämningsdagen om rapport om detta har lämnats i överenskommen ordning. I annat fall erläggs ersättning för faktisk tid i utbildningen. För elever som avbryter sina studier mellan den 15 september och den 15 oktober samt mellan den 15 februari och 15 mars betalar kommunen endast halva terminskostnaden.

Kommunens betalningsansvar för elever i påbörjade utbildningar och för i utbildning antagna elever kvarstår till dess eleven fullföljt sin utbildning om detta avtal upphör att gälla.

Ersättningen betalas terminsvis efter faktura från VGR. Betalningsvillkor är 30 dagar efter mottagen faktura. VGR förbehåller sig rätten att ta ut dröjsmålsränta vid försenad betalning.

Kommunen svarar för kostnaden för resor mellan bostad och skola belägen inom Västra Götaland för de gymnasieelever som är under 20 år i de fall inackorderingstillägg inte utgår. Kostnader för utbildning förlagd på annan plats eller annan tid än ordinarie skola bekostas av anordnande skola och regleras i självkostnadspriset i enlighet med bilaga 2.

För elever som är folkbokförda i kommunen och som genomgår naturbruksutbildning i annat län svarar kommunen för den del av kostnaden som motsvarar den kostnad kommunen skulle ha haft om eleven gått på någon av VGR:s naturbruksgymnasier. VGR erlägger resterande del av kostnaden till kommunen efter faktura som skall vara VGR

tillhanda senast 30 dagar efter det att kommunen betalat interkommunal ersättning till anordnande skolhuvudman.

Utgångspunkten för den interkommunala ersättningen (IKE) som kommunen betalar till VGR är ett självkostnadsbaserat pris, beräknat enligt bilaga 2, som årligen beslutas av Naturbruksstyrelsen efter samråd mellan VGR och kommunerna i den gemensamma samverkansorganisationen. Kommunen ska svara för 50% av kostnaden och VGR ska svara för 50% av kostnaden.

Självkostnadspriset för naturbruksprogrammet justeras årligen och ska avse ett pris för varje av naturbruksprogrammets olika inriktningar. Den gemensamma samverkansorganisationen ska fastställa när priset ska överenskommas så att parterna kan budgetera sin verksamhet.

Ersättningen till VGR ska beräknas utifrån det självkostnadspris, baserat på en effektiv och rationell organisation med hög kvalitet och god ekonomisk hushållning, som VGR har för verksamheten. För att uppnå transparens och tydlighet ska verksamheten bedrivas som en egen resultatenhet med egen resultaträkning. Gymnasieverksamheten ska redovisa eget kapital där eventuella över- och underskott balanseras mellan verksamhetsåren.

VGR ska varje år senast den 1 mars till den gemensamma samverkansorganisationen, i ett bokslut med resultaträkning redovisa de ekonomiska förhållandena för verksamheten.

Gymnasiesärskola inom naturbruk

Kommunen betalar en enhetlig ersättning för alla elever i gymnasiesärskolan och har fullt ansvar för alla kostnader på samma sätt som gäller för beräkning av självkostnadspriset för naturbruksprogrammet i gymnasieskolan.

Utbildning på gymnasiesärskolans individuella program med inriktning mot naturbruk kan erbjudas efter särskild överenskommelse. Kommunen svarar för alla kostnader för resor och boende. Vid behov av extraordinära stödinsatser träffas överenskommelse i varje enskilt fall.

Vuxenutbildning

VGR förbinder sig att erbjuda vuxenutbildning inom de gröna näringarna. Förslag på utbildningar ska presenteras till den gemensamma samverkansorganisationen och vara geografiskt fördelad över hela Västra Götaland.

Naturbruksgymnasierna kan lämna anbud på Yrkesvuxutbildningar till kommunerna. Kommunen betalar ersättning för elever i vuxenutbildningen och har fullt betalningsansvar för alla kostnader på samma sätt som gäller för beräkning av självkostnadspriset för naturbruksprogrammet i gymnasieskolan.

VGR beslutar om sin organisation för vuxenutbildningen och kan för denna verksamhet tillföra ett ägarbidrag.

Innan studerande antas till utbildning ska VGR till hemkommunen redovisa kostnaderna för utbildningen och det är hemkommunen som beslutar om ersättning för kostnaderna ska utgå.

Ledning och styrning

Detta avtal förutsätter en gemensam ledning och styrning av verksamheten och som ska kännetecknas av öppenhet, transparens och ett gemensamt ansvarstagande, utan att VGR:s ansvar som skolhuvudman begränsas. Regionutvecklingsnämnden är beställarnämnd till naturbruksstyrelsen.

Gemensam ledning och styrning ska ske på följande sätt:

1. Ett partsgemensamt Politiskt Samråd Naturbruk etableras där kommunerna har fem representanter och VGR har fem representanter. Samrådets uppgift är att svara för övergripande avtalsuppföljning samt diskussion om årsredovisning och budget för verksamheten. Samrådet kan besluta om eventuella ändringar och tillägg i avtalets bilagor utan att detta huvudavtal måste omförhandlas. Samrådet träffas två gånger per år.
2. Ett partsgemensamt Ledningsråd Naturbruk skapas där kommunerna har fem representanter och VGR har fem representanter. Ledningsrådet uppgifter är löpande arbete med frågor som planering, dimensionering, kvalitet och uppföljning av resultat. Ledningsrådet ska bereda ärenden till styrgruppen. Ledningsrådet träffas en gång per kvartal. Ledningsrådet kan tillsätta särskilda arbetsgrupper för olika sakområden som behöver utredas.

VGR svarar för administrativt stöd till de båda ledningsorganen.

Gemensamt utvecklingsarbete

Parterna är överens om att utveckla rutiner för hur olika utvecklingsfrågor ska hanteras. Det kan gälla etablering av nya utbildningar, förändring av utbudspunkter m.m.

Tvister

Twist i anledning av detta avtal löses i första hand genom lokala förhandlingar. Om parterna inte kommer överens, ska medling ske i BHU-presidiet mellan VGR och VästKom.

Avtalstid

Parterna vill pröva ovanstående avtalsmodell med ett tidsbegränsat avtal men intentionen ska vara ett långsiktigt samarbetsavtal som kan gälla tillsvidare.

Detta avtal gäller under perioden 1 januari 2019 till och med 31 december 2022. En utvärdering av avtalet och samverkansformen ska ske efter två år och parterna ska senast 2021-12-31 bestämma om ett nytt tillsvidareavtal ska träffas när detta avtal löper ut.

Om det under avtalstiden fattas beslut på nationell nivå som väsentligt ändrar förutsättningarna för detta avtal skall parterna uppta förhandlingar.

Detta avtal är upprättat i två exemplar där parterna har tagit var sitt.

201X-

För Västra Götalandsregionen

Johnny Magnusson

Regionstyrelsens ordförande

Ann-Sofi Lodin

Regiondirektör

201X-

För kommunen

Namnförtydligande

Namnförtydligande

Bilaga 1 till samverkansavtal naturbruk.

Styrning och ledning

Parterna är överens om att dessa former för samarbete behöver utvecklas under arbetets gång och förbinder sig att bidra till detta i en konstruktiv dialog.

Politiskt Samråd Naturbruk

Syftet med gruppen politiskt samråd naturbruk är att på övergripande och strategisk nivå samordna insatser för naturbruksutbildning och kompetensförsörjning för de gröna näringarna. Till detta kommer att övervaka, följa upp och vårda samverkansavtalet mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna kring naturbruksutbildning samt kunna diskutera resurssättning av verksamheten.

Gruppen skall vara en arena för ett gemensamt ansvarstagande för naturbruks-utbildningarnas utveckling på strategisk nivå, utan att inkräkta på skollagens krav på huvudmannaskap som bärs av Västra Götalandsregionen.

Politiskt Samråd Naturbruk

Uppdrag: Politiskt samråd naturbruk skall

- Främja samverkan mellan Västra Götalandsregionen och länets kommuner inom området.
- Lämna rekommendationer till Regionutvecklingsnämnden och kommunerna kring strategisk inriktning för berörda verksamheter.
- Lämna rekommendationer till Regionutvecklingsnämnden kring den självkostnad som ligger till grund för budget och interkommunal ersättning. Samråd kring naturbruksprogrammets ekonomi ska alltså ske innan Regionutvecklingsnämnden fastställer budgetramarna till Naturbruksstyrelsen.
- Lämna rekommendationer till Regionutvecklingsnämnden rörande budget, resultat och andra ekonomiska förhållanden inför nämndens fastställande av uppdrag till Naturbruksstyrelsen.
- Ansvara för regelbunden uppföljning av samverkansavtalet.

Arbetsordning

- Gruppen består av 5 + 5 ledamöter från vardera Västra Götalandsregionen och kommunerna. Västra Götalandsregionen är ordförande och sammankallar till möten.
- Gruppen möts i regel två gånger per år i samband med budget och verksamhetsplanering samt årsredovisning och uppföljning.
- Västra Götalandsregionen bistår gruppen med administrativt stöd.

Ledningsrådet för naturbruk

Syftet med ledningsrådet är att bistå det politiska samrådet samt att utgöra ett forum för diskussioner kring läns gemensamma verksamhetsfrågor rörande naturbruksutbildning och kompetensförsörjning för de gröna näringarna.

Ledningsrådets uppdrag

- Ledningsrådet bereder frågor till politiskt samråd naturbruk.
- Ledningsrådet utgör ett forum för diskussioner om samverkan och verksamhetsutveckling till gagn för elever, naturbruksförvaltningen och kommunerna, till exempel marknadsföringsfrågor, digitalisering, antagning med mera.

Arbetsordning

- Ledningsrådet för naturbruk består av 5 + 5 ledamöter från vardera Västra Götalandsregionen och kommunerna. Västra Götalandsregionen är ordförande och sammankallar till möten.
- Gruppen möts i regel fyra gånger per år, en gång per kvartal.
- Västra Götalandsregionen bistår gruppen med administrativt stöd.
- Ledningsrådet kan vid behov skapa olika arbetsgrupper för att lösa uppgifter. Parterna förutsätts delta i dessa.

Noteringar

- *Det noteras att det kan finnas behov av samordning, t ex på delregional eller annan nivå, som inte hanteras i ovan beskrivna strukturer.*
- *Det noteras att båda parterns representanter har ett ansvar för förankring och återkoppling i de egna organisationerna.*

Bilaga 2 till Samverkansavtal naturbruksutbildning rörande verksamhetens finansiering.

Denna bilaga gäller Naturbruksprogrammet på ungdomsgymnasiet samt programinriktat individuellt val (IMPRO), yrkesintroduktion (IMYRK) och lärlingsutbildning inom naturbruk.

Parterna är överens om att dessa former för samarbete behöver utvecklas under arbetets gång och förbinder sig att bidra till det i en konstruktiv dialog.

Beräkning av självkostnadspris

Naturbruksförvaltningen beräknar grundpriset för respektive inriktning enligt de regler gymnasieförordningen förskriver enligt 13 kap. 1 3 § gymnasieförordningen ingår följande kostnadsslag i grundbeloppet.

1. Undervisning: kostnader för skolans rektor och andra anställda med ledningsuppgifter, skolans undervisande personal, stödåtgärder till elever, arbetslivsorientering, kompetensutveckling av personalen och liknande kostnader.
2. Lärverktyg: kostnader för läroböcker, litteratur, datorer, maskiner som används i undervisningen, skolbibliotek, studiebesök och liknande kostnader.
3. Elevhälsa: kostnader för sådan elevhälsa som avser medicinska, psykologiska eller psykosociala insatser.
4. Måltider: kostnader för livsmedel, personal, transporter och därmed sammanhängande administration och liknande kostnader.
5. Administration: administrativa kostnader ska beräknas till självkostnad.
6. Lokalkostnader: kostnader för hyra, drift, inventarier som inte är lär verktyg och kapital i form av ränta på lån och liknande, dock inte kostnader för amortering.

Beräkningen genomförs årligen i samband med att budgeten är fastställd för kommande verksamhetsår.

- Naturbruksförvaltningen bedriver utöver gymnasium även vuxenutbildning och kompetenscentrum för de gröna näringarna. Det innebär att de olika verksamheterna delar på gemensamma kostnader. Kostnaderna fördelas med hjälp av bland annat respektive verksamhets elevveckor och faktisk förbrukning.
- Kostnader för internat ingår inte i beräkningen av självkostnadspris. Utan faktureras separat.

Ekonomisk uppföljning

Naturbruksförvaltningen lämnar ekonomiska rapporter för uppföljning samt för att ge en rättvisande bild hur verksamheten utvecklas. Förutom rapportering till Regionutvecklingsnämnden följs dessa upp enligt nedanstående tabell.

Aktivitet	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Årsrapport/bokslut föregående år			X									
Delårsrapport och budgetindikator									X			
Naturbruksstyrelsen sammanträden		X				X			X	X	X	
Politisk samrådsgrupp			X							X		
Ledningsråd		X				X			X			X

Hantering av gymnasieverksamhetens över- och underskott

Naturbruksförvaltningen lämnar en ekonomisk rapport senast den 1 mars för föregående år. Ledningsrådet (enligt bilaga 1) förbereder en rekommendation till Naturbruksstyrelsen hur ett överskott eller underskott ska hanteras baserat på de behov verksamheten ser framåt.

Gymnasieverksamhetens resultat balanseras över åren och särredovisas under Naturbruksförvaltningens egna kapital. Detta förutsätter ett beslut om undantag från VGR:s regelverk för hantering av eget kapital.

Framställan till kommunerna i Dalsland om verksamhetsbidrag Fossilfritt Dalsland

Fossilfritt Dalsland(FFD) framställer härmed om ett verksamhetsbidrag om 75.000 kr/kommun från de fyra kommunerna Dals Ed, Färgelanda, Mellerud samt Åmål.

Melleruds kommun har i beslut 2017-05-23 § 218 meddelat att de bidrar med projektbidrag om 75.000 kr om de övriga Dalslandskommunerna gör likaledes. Något sådant beslut från kommunerna (förutom från Bengtsfors kommun) erhöles inte innan nedan projektets utgång.

Bengtsfors kommun bidrog med 75.000 kr till FFD:s planeringsprojekt med huvudfinansiering från Västra Götalandsregionen och Fyrbodal (se nedan)

Fossilfritt Dalsland startade som ideell förening 2016-08-08 med ändamålet att verka för att Dalsland senast år 2030 har upphört med användning av Fossila bränslen

För att nå målet skall föreningen framförallt

- söka och sprida kunskap för ökad förståelse och insikt om klimatfrågan och de (antropogena) faktorer som påverkar klimatet
- främja och stimulera till samverkan mellan regioner, samhällssektorer, organisationer och individer inom området
- främja utveckling och användning av teknik, metoder och beteenden som ger minskad klimatpåverkan

Härigenom bidrar föreningens arbete såväl till minskade utsläpp av växthusgaser som till en långsiktigt hållbar utveckling av samhälle, näringsliv och akademi i Dalsland

Föreningen bidrar på så sätt också i det regionala arbetet; Västra Götaland ställer om via **Kraftsamlingen Klimat 2030**

Mellan 2017-05-01-2018-02-28 pågick FFD:s projekt:

Planering av samverkansprojekt mellan fossilfritt Dalsland och aktörer i Dalsland.

FFD har bl.a varit arbetsgivare och projektet har således bidragit till att ett arbetstillfälle skapats i Dalsland.

Sammanfattningsvis visar projektet att en bra grogrund skapats för fortsatt projektutveckling och omställning i Dalsland som då också bidrar till det regionala arbetet.

Det finns en vilja i Dalslandskommunerna att utveckla goda miljöprojekt och detta förstudieprojekt har gjort det möjligt att testa idéer och tankar. FFD börjar också bli en etablerad aktör i flera sammanhang och upplever ett positivt intresse från både den privata och offentliga sektorn för initiativet.

Projektet har resulterat i en projektkorg som visar på att tre av de fem inventerade projektidéerna i dagsläget har förutsättningar att utvecklas till fullskaliga projekt.

För två av dessa har FFD arbetat fram och skickat in en ansökan om projektinitieringsstöd till Svenska institutet.

Bidrag från kommunerna skulle innebära en grundfinansiering för FFD som bl.a möjliggör ytterligare projektansökningar vilket i förlängningen bidrar till omställningen till ett klimatsmart samhälle. FFD kan också anställa projektledare och på så sätt bidra till att arbetstillfällen skapas i Dalsland.

Slutrapport från projektet som styrker ovanstående skickas med som bilaga till denna ansökan

För ytterligare upplysningar hänvisas till nedan kontaktpersoner.

2018-03-08

Christina Svensson
Ordförande

Fossilfritt Dalsland
070-643 4993

Bengt Kasemo

Ledamot
Fossilfritt Dalsland
0708-282601

Ankomstdatum:

Slutrapport för miljöprojekt

1. Grunduppgifter

Projektets namn:

Planering av samverkansprojekt mellan Fossilfritt Dalsland och aktörer i Dalsland

Stödmottagare:

Fossilfritt Dalsland

Diarienummer:

MN 2017-00055

Projektperiod:

2017-05-01 – 2018-02-28

2. Sammanfattning

Skriv en kort sammanfattning av projektet och fokusera på resultat och slutsatser. Max 2000 tecken inklusive blanksteg.

Fossilfritt Dalsland (FFD) är en ideell förening vars målsättning är ett fossilfritt Dalsland senast år 2030. FFD vill bidra till de båda nationella målen om en fossiloberoende fordonsflotta år 2030 respektive ett klimat neutralt Sverige senast år 2045. Syftet med FFD:s projekt har varit att skapa en plattform för fortvarig projektfinansiering, där beviljade projekt som FFD engagerar sig i kan finansiera FFD:s verksamhet. Projektet har varit av förstudiekaraktär där målet har varit att skapa en projektkorg med prioriterade projekt som FFD kan arbeta vidare med i framtiden.

FFD har under projektperioden inventerat fem projektidéer tillsammans med potentiella samverkanspartners och aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Inventeringen har utförts via personliga kontakter, undersökningar och möten. Dialog har förts beträffande projektidéerna angående deras kapacitet att utvecklas till fullskaliga projekt samt om och hur FFD kan bidra med sin kompetens och sitt nätverk.

Projektet har resulterat i en projektkorg som visar på att tre av de fem inventerade projektidéerna i dagsläget har förutsättningar att utvecklas till fullskaliga projekt. För två av dessa har FFD arbetat fram och skickat in en ansökan om projektinitieringsstöd till Svenska Institutet. Beviljas ansökan så bidrar det till en fortsatt plattform för projektutveckling och finansiering för FFD:s initiativ och verksamhet.

FFD är mycket nöjda med resultatet och känner att projektet gett en bra grogrund för fortsatt projektutveckling och omställning i Dalsland som bidrar till kraftsamlingen "Klimat VG 2030 ställer om". Det finns en vilja i Dalslandskommunerna att utveckla goda miljöprojekt och detta förstudieprojekt har gjort det möjligt att testa idéer och tankar. Projektet har följt budget samt mål och indikatorer är uppfyllda. FFD börjar även bli en etablerad aktör i flera sammanhang och upplever ett positivt intresse från både den privata och offentliga sektorn för initiativet.

3. Projektgenomförande

Beskriv hur projektet arbetar/har arbetat för att uppnå angivna syften och mål med fokus på genomförda aktiviteter inriktning och resultat. Beskriv även projektets utveckling jämfört med uppgjord plan för aktiviteter med koppling till projektets budget.

Projektets övergripande syfte har varit att skapa en plattform för fortvarig projektfinansiering, där beviljade projekt, som FFD engagerar sig i en förlängning kan finansiera FFD:s verksamhet. Projektets primära mål har utifrån syftet varit att skapa en projektkorg innehållande förslag till projektbeskrivningar med identifierade samverkanspartners och projektledare. Projektidéer som efter projekttidens slut anses hålla måttet för ett fullständigt projekt ska användas för att söka projektmedel hos olika finansiärer.

För att uppnå det angivna syftet och målen har FFD:s verksamhet inventerat fem projektidéer som innan projektets start identifierats i samverkan med aktörer runt om i Dalsland. Inventeringen har genomförts genom intervjuer, undersökningar och möten med potentiella målgrupper för projektidéerna. Både offentliga och privata sektorn har varit delaktiga för att tillsammans med FFD definiera intresse, behov och projektinnehåll för respektive projektidé.

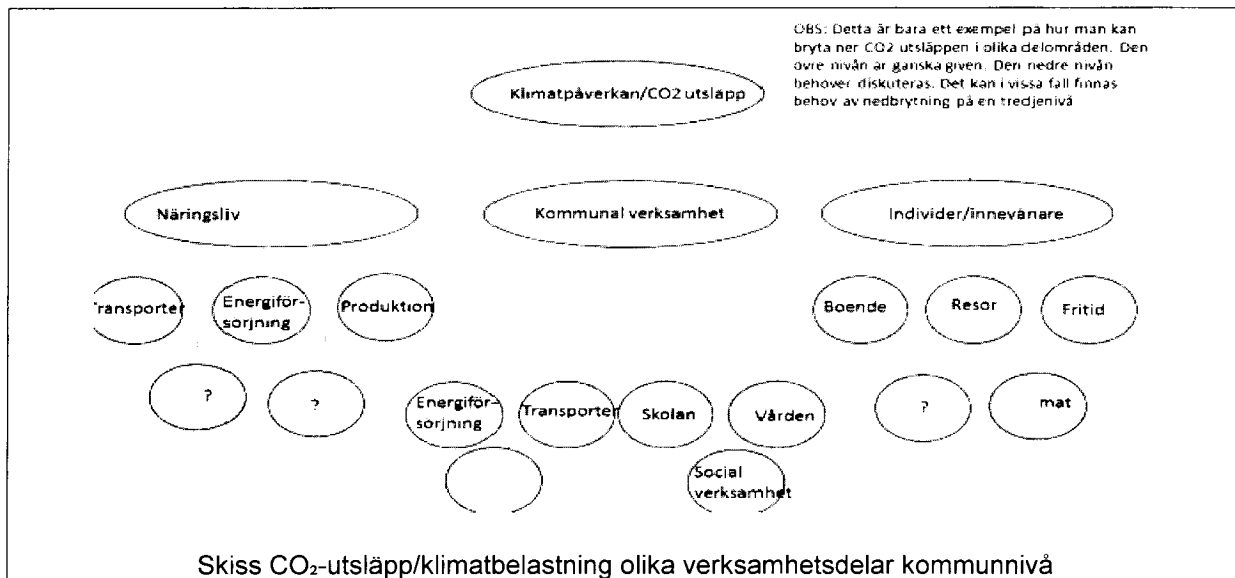
Projektets utveckling har följt den uppgjorda planen för aktiviteter i projektansökan med undantag några avvikelser främst kopplade till kontakter med några samarbetspartners. Kostnader som är kopplade till projektets genomförande och aktiviteter är personal, resor, telefoni och möten. Projektets genomförande har resulterat i en projektkorg vilken definierar vilka av projektidéerna FFD fortsatt kommer att prioritera. Nedan ges en utförligare beskrivning av genomförda aktiviteter inriktning och resultat i samband med inventering av respektive projektidé.

Inventering projektidéer

Kommunalt CO₂-avtryck

Inriktningen under projektet har varit att inventera intresset hos samtliga Dalslandskommuner och identifiera behov av kartläggning för kommunernas CO₂ -utsläpp. Att beskriva vad som redan finns i befintliga databaser och befintliga (beräknings-)instrument och vad som saknas. Om intresse verifieras skall en eventuell projektansökan påbörjas.

Under genomförandet har FFD via sökningar i databaser undersökt kommunspecifik statistik för utsläpp av CO₂. Databaser som undersökts är bl.a. SKL, Naturvårdsverket och SCB. FFD har via kontakt och möten med DMEK (Dalslands miljö- och energikontor) diskuterat kartläggningens resultat och undersökt om det finns intresse och behov i någon/några Dalslandskommun(er) att tillsammans med FFD och ev. andra partners ta fram en mer detaljerad beskrivning av klimatbelastningen/CO₂ utsläppen från olika delar av kommunen, till exempel, kommunalverksamhet, näringsliv, invånare. Dessa delar kan i sin tur brytas ned på olika nivåer, se förslag på nivåer och indelning i skissen nedan.

DMEK uppger att de i dagsläget har tillgång till statistik för vilka CO₂-utsläpp kommunernas egna fastigheter, lokaler och transporter ger upphov till. DMEK är initialt intresserade av att få tillgång till metoder och verktyg för beräkning av klimatpåverkan via CO₂ utsläpp för de kommunala verksamheterna avseende området konsumtion. Detta för att inom området kunna prioritera åtgärder och effektivisera det miljö- och energistrategiska arbetet. Att få tillgång till denna statistik skulle underlätta uppföljning och insatser kopplade till ett flertal av regionala och nationella klimat- och miljömål.

FFD gör en sammanvägd bedömning att det finns ett behov hos DMEK och kommunerna för att utveckla jämförbara indikatorer och metoder för beräkning av utsläpp från framförallt verksamheter gällande området konsumtion ner på kommunnivå. Det finns även andra områden i samhället som det saknas tillförlitlig data för på kommunnivå, t.ex inom kommunens näringsliv. Rekommendation och förslag till ett framtida projektinnehåll är därmed att i ett första steg hitta metoder och verktyg för att komplettera sammanställning och statistik av CO₂-utsläpp för kommunernas egna verksamheter gällande området konsumtion.

Intresset för projektiden finns hos DMEK men organisationen har i dagsläget inte tidsresurser att vara delaktiga vid utformning av en projektbeskrivning. En lösning är att FFD som har goda kontakter på Chalmers och Uppsala Universitet arbetar vidare med idén och formulerar ett förslag till ett examensjobb. FFD har även skickat in en ansökan om projektinitieringsstöd till Svenska Institutet för att tillsammans med nätverket IC (Innovation Circle) utreda möjligheter att söka finansiering för samverkansprojekt inom något av EU-programmen för denna inriktning. Svar på ansökan om projektinitieringsstöd väntas i maj 2018.

Solel, elfordon och smarta elnät

Projektiden bygger på att i Bengtsfors tätort skapa ett integrerat system med solceller, smarta laddstationer och elfordon. FFD:s inriktning under projektiden har därför omfattat att undersöka med potentiella partner och andra relevanta aktörer, däribland projektdeltagare i Utrecht, om ekonomiska, tekniska och praktiska förutsättningar finns för denna typ av lösning i Bengtsfors kommun.

Under projekttiden har ett flertal möten och samtal genomförts med Bengtsfors kommun, dess bolag samt privata företag. Kontakt har tagits med företag med kompetens kring den tänkta systemlösningen för att bättre kunna uppskatta kostnader inför projektbeskrivning och ansökan.

Resultatet för inventeringen visar att det finns ett intresse för projektiden men att resurser behöver frigöras alternativt tillskjutas hos intressenterna för att möjliggöra ökad delaktighet vid utformning av en projektbeskrivning. Som ett resultat av detta har FFD i samverkan med Bengtsfors kommun och institutionen för elektroteknik på Chalmers formulerat ett förslag på examensjobb. Projektiden kan därigenom utvärderas vidare utan att ytterligare resurser hos den kommunala verksamheten behöver frigöras, vilket kan vara en bromsande faktor för fortsättningen. Vid genomförande av ett examensjobb kan en bättre förankring av projektiden uppnås i kommunens verksamhet, vilket underlättar vid ett senare genomförandeprojekt. FFD har tillsammans med Chalmers arbetat fram en färdig skiss på examensarbete gällande mätningar m.m. Sent i projektperioden meddelade dock Bengtsfors Energi AB att de på grund av tidsbrist väljer att tacka nej till examensarbetet.

Fortbildning/utbildning om klimatfrågan och växthusgasutsläpp

Inriktningen under projektet har varit att FFD ska kartlägga intresset och behovet hos utbildningsenheter och målgrupper samt utarbeta en projektplan/utbildningsplan för att öka kunskapen hos intresserade målgrupper om klimatförändringar och dess konsekvenser. Detta i syfte att öka förståelsen och acceptansen för framtida beslut från politiker och andra beslutsfattare.

Under projektets genomförande har FFD varit i kontakt med ett flertal kommuner och utbildningsenheter för att initiera framtida projekt/utbildningsinsatser inom området. Initialt är det framförallt Bengtsfors kommun som visat intresse för satsningen. Den 10 november 2017 deltog Bengt Kasemo, Professor i fysik på Chalmers Universitet och en av FFD:s initiativtagare till projektiden som föreläsare om energi och klimat på Elevens-val-dagar vid Strömkullegymnasiet i Bengtsfors kommun. FFD har fortsatt under 2017 fört diskussioner med skolledare i Bengtsfors kommun på Bengtsgården och Franserudsskolan och kommit fram till att genomföra ett antal fortbildningsdagar för lärare under hösten 2018. FFD har för detta ändamål skapat ett utbildningspaket innehållande fyra olika typer av fortbildningsdagar som lärarna kan välja mellan (se nedan). Första fortbildningsdagen är inbokad till den 10 augusti 2018. Detta utbildningspaket ska sedan erbjudas samtliga kommuner i Dalsland.

FFD bedömer att det förutom den fortbildning som planeras i skolorna, främst för lärare men ev även elever, finns behov av en annan typ av information/utbildning inom klimatområdet, som mera är av fortbildningskaraktär. Detta arbetar FFD kontinuerligt med för att förstå behovet (omfattning, innehåll) och hur ett upplägg ska se ut.

FFD har med anknytning till ovanstående även via Bengt Kasemo haft ett möte med IVA och Energimyndighetens generaldirektör Erik Brandsma, där ett projekt gällande möjligheten att utveckla "Energiboken" (IVA och KVA-projekt) vidare till en Energi- och Klimatbok, med tillhörande fortbildningspaket. FFD inväntar respons från Energimyndighetens kring eventuell delaktighet/finansiering i ett framtida utbildningspaket. FFD har även skickat in en ansökan

om projektinitieringsstöd till Svenska Institutet för att tillsammans med nätverket IC (Innovation Circle) utreda möjligheter att söka finansiering för samverkansprojekt inom något av EU-programmen för denna inriktning. Svar på ansökan om projektinitieringsstöd väntas i maj 2018.

Nedan visas förslag till utbildningspaket som har arbetats fram under projektet:

Fortbildningsdag 1

Tema energi för lärare på hög- och lågstadiet. Fortbildningsdagen omfattar nedan moment som anpassas till de stadier lärarna undervisar i.

- Allmän introduktion till Energi
- Energisystemet globalt och i Sverige – historik, nuläge, framtid
- Systemaspekter (mera SO orienterat än 2) samt energiområdet som en del av hållbart samhälle
- Klassrumsexperiment
- Diskussioner/grupparbete om möjliga projektarbeten för elever

Fortbildningsdag 2

Tema klimat och växthuseffekten för lärare på hög- och lågstadiet. Fortbildningsdagen omfattar nedan moment som anpassas till de stadier lärarna undervisar i.

- Allmän introduktion till Klimat
- Klimatförändringar och växthuseffekten – observationer och orsaker
- Klimatfrågan belyst utifrån den nya klimatlagen och begreppet hållbar utveckling
- Diskussioner/grupparbete om möjliga projektarbeten för elever

Biokol

FFD:s inriktning under inventeringen har varit att analysera ekonomiska, tekniska och praktiska förutsättningar för produktion av biokol i Nössemark samt eventuellt kartlägga efterfrågan på biokol, dels i närområdet och dels i övrigt samt även möjliga vägar för att vid behov öka detta intresse och därigenom efterfrågan.

FFD genomförde ett möte med intresserade aktörer den 12 oktober 2017 för diskussion kring projektiden. Diskussion har sedan dess pågått med VIDA i Nössemark som är en huvudintressent för ett framtida projekt. I ett nästa steg har diskussioner förts med en tillverkare för biokolsanläggningar i Tyskland för att få underlag till en ekonomisk kalkyl för att presentera för VIDA. En annan av FFD:s samarbetspartner i detta projekt har nyligen fått finansiering för etablering av en biokolsanläggning i södra Sverige där samma tillverkare från Tyskland är leverantör.

Detta är ett spår som FFD bedömer har goda förutsättningar att utvecklas till ett fullskaligt projekt och kommer därför att arbeta vidare med tillsammans med inblandade aktörer efter projektidens slut. Det ryms ett antal delfrågor för projektiden som behöver belysas ytterligare för att forma en stark ansökan om finansiering

Ungdomar och eldrift

FFD:s inriktning under projektet har varit att tillsammans med ungdomar, skolor och företag kartlägga möjligheten att starta ett framtida projekt för att öka intresset och kompetensen bland ungdomar för eldrift och elfordon. Förslag till inriktningar på projektupplägg är att

skolor i samverkan med andra aktörer utformar och genomför utbildningar kring eldrift alternativt att ungdomar ges möjlighet genom utbildning, samarbete och sponsring att konvertera Epa- eller A-traktorer till eldrift.

FFD har via uppsökande insatser på bl.a. fritidsgårdar i Dalsland försökt komma i kontakt med ungdomar för att få dem intresserade att delta i ett framtida projekt. Tyvärr har intresset varit lågt. FFD har även varit i kontakt med två gymnasieskolor, Herrgårdsskolan i Säffle och Dahlstiernska gymnasiet i Mellerud angående utbildning inom elfordon. Via ett samarbete med Young Innovation Hub Åmål har FFD fått presentera och diskutera projektidén med några intresserade ungdomar som har ett kontaktnät för motorburna ungdomar i Dalsland. FFD har varit i kontakt med NEVS och får vi några ytterligare (2-3 stycken) ungdomar att intressera sig av projektidén så kommer initiativet att inledas med ett studiebesök på NEVS anläggning.

Även om intresset från ungdomarnas sida har varit lågt så har intresset från näringsliv, skolor och media varit desto större. Projektidén har bl a omnämnts i Dalslänningen, Provinstidningen Dalsland och ATL, och SR P4 Väst har också gjort ett inslag. SVT Nyheter Väst har även hört av sig angående att göra ett reportage om projektet kommer igång.

3. Indikatorer

Skriv in de indikatorer som anges i beslutet. Rapporten behöver inte innehålla uppgifter om namn på personer eller företag som ingår i utfallet av indikatorerna. Stödmottagaren ska dock vid behov kunna ta fram dessa uppgifter, ifall t ex tematiska eller regionövergripande uppföljningar samt utvärderingar genomförs.

Resultatindikatorer	Enligt beslut			Utfall (ackumulerat)		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Antal projektidéer			6			5
Antal företag och organisationer i kompetenshöjande aktiviteter inom miljöområdet			13			15

4. Resultat och övriga effekter

Ange om vissa indikatorer inte har uppnåtts, kommentera varför. Vidare beskriv eventuella andra resultat (t ex inte mätbara resultat) som projektet har lett till samt eventuella sidoeffekter som inte förväntades då ansökan togs fram.

Målet att skapa en projektkorg är uppfyllt då samtliga fem projektidéer är inventerade. Initialt var målsättningen att projektkorgen skulle innehålla färdiga förslag till projektbeskrivningar med identifierade samverkanspartners och projektledare. Detta visade sig dock tidigt i projektet vara svårt att uppnå inom så kort projekttid. FFD har kommunicerat och diskuterat detta med miljöenheten på VG-regionen.

Indikatorn "Antal projektidéer" är inte uppfyllt. Totalt är 5 stycken projektidéer inventerade att jämföra med målsättningen på 6 stycken. Avvikelsen beror på att Projektidén Go-Local som angavs i projektansökan lades ned med hänsyn till att Reko-Ring Dalsland och Local Food Nodes etablerades som en länk mellan producenter och konsumenter av lokalt producerad mat. Detta var tanken med projektidén Go-Local så i och med att fungerande

alternativ redan etablerats så bedömdes projektiden inte längre vara aktuell. Avvikelsen har kommunicerats och godkänts av VG-regionen.

FFD har genom projektkorgen fått värdefulla indikationer för vilka projektidéer som har förutsättningar att beredas vidare till fullskaliga projekt och insatser. Resultatet bidrar därmed till projektets syfte att skapa en plattform där beviljade projekt i en förlängning kan finansiera FFD:s verksamhet.

Nedan redovisas en kortfattad sammanställning och status för projektkorgen:

Projektidé	Samarbetspartners, & status	Finansieringsalternativ
Kommunalt CO ₂ - avtryck	DMEK Inriktning fastställd Uppdragsbeskrivning bör utformas av (FFD) Fortsatt prioriterad	Examensjobb Chalmers Ansökan för projektinitiering inskickad till SI.
Solel, elfordon och smarta elnät	Bengtsfors kommun Uppdragsbeskrivning klar Erbjudandet avböjt av Bengtsfors Energi AB. Inte prioriterad	Inte aktuell i dagsläget
Fortbildning/utbildning om klimatfrågan och växthusgasutsläpp	Bengtsfors kommun Inriktning lärare låg- mellan- och högstadiet. Utbildnings- och projektplan påbörjad Fortsatt prioriterad	Energimyndigheten Ansökan för projektinitiering inskickad till SI.
Biokol	VIDA, Nössemark Fortsatt utredning krävs Fortsatt prioriterad	Möjligheter till finansiering finns
Ungdomar och eldrift	Ingen samarbetspartner klar Inte prioriterad	Inte aktuell i dagsläget

Övriga effekter & resultat

FFD har stärkt och utökat sitt befintliga nätverk. FFD har bl.a. genom sitt nätverk blivit partner i en ansökan inom programområdet BSR Interreg. Projektet syftar till att inkludera korridorerna Oslo, Örebro, Göteborg-Karlstad i korridornätet för Skandinavien och Europa. Projektet skall sträva efter att mobilisera offentliga och privata aktörer för att tillsammans arbeta för att förbättra tillgängligheten till städerna, bättre integrera kollektivtrafik och anslutningar till lokala industrier samt koppla samman dessa med internationella nätverk.

Nya initiativ/projektidéer har startats av FFD under projektiden:

- #Jag stannar på marken. Ett initiativ/projektidé för att sprida hur flygets utsläpp påverkar klimatet. Målet med projektiden är att sammanföra influencers och klimatforskare för att öka medvetenheten hos influencers för klimatförändringar och flygets roll. Influencers kan sedan välja att vidareförmedla informationen till följare.
- Försäljning av klimatkompensationer genom skolklasser och föreningar. Ett initiativ där målet är att få skolklasser/föreningar att sälja klimatkompensation i stället för att sälja andra produkter som kakor mm. En högstadielklass i Åmål har gjort detta och har även vunnit delat förstapris för idén i tävlingen Lilla Childrens Climate Prize.

Idén har även fått medial uppmärksamhet genom tidningarna Aktuell Hållbarhet, ETC och Provinstidningen Dalsland.

5. Jämställdhet och mångfald

Ange på vilket sätt projektet bidragit till ökad jämställdhet och mångfald.

FFD har under projektet bidragit till jämställdhet genom att kontinuerligt ta hänsyn till jämställdhetsperspektivet i kontakter med aktörer. FFD har strävat efter att både kvinnor och män har blivit involverade i inventeringens olika delar. FFD kommer fortsättningsvis beakta jämställdhetsperspektivet vid bemanning av de projekt som beviljas medel. Aspekten mångfald har framförallt varit viktig inom ramen för utbildningsprojektet där FFD i utformningen lyft fram behoven för utformning av insatser för utlandsfödda.

6. Resultat av genomförd uppföljning eller utvärdering

Beskriv resultatet av ev. uppföljning eller utvärdering som genomförts inom ramen för projektet.

Löpande uppföljning och utvärdering av projektet har genomförts via FFD:s styrelsemöten samt inskickade lägesrapporter.

7. Informationskyldighet

Beskriv hur och var projektets resultat har spridits och nyttiggjorts av såväl projektets målgrupper som andra. Beskriv även hur det framgått att projektet fått stöd från Västra Götalandsregionen (broschyrer, rapporter, fotografier och tidningsurklipp etc. kan bifogas).

FFD:s hemsida är under uppbyggnad men kommer att uppdateras inom kort då föreningen håller på att göra en översyn av sina mediekanaler för att nå ut bättre. När detta är klart kommer FFD att sprida slutrapporten samt lägga upp planeringsprojektens olika delar, förslag till projektbeskrivningar samt artiklar som har publicerats. När FFD har haft möten och dialoger har det alltid tydliggjorts att VG-regionen är finansiär av projektet.

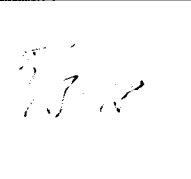
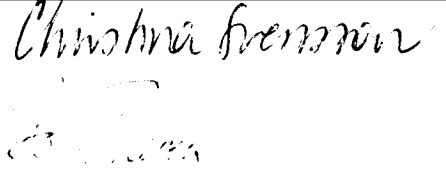
8. Långsiktighet

Ange om samma verksamhet som drivits i projektet kommer att fortsätta även efter projektperiodens slut. I så fall i vilken form och hur ska insatserna finansieras?

FFD är försiktigt positiva till en långsiktig verksamhet. FFD kommer fortsatt verka för initiativ och projektidéer som bidrar till en hållbar utveckling och tillväxt i Dalsland och Västra Götalandsregionen. Ambitionen är att samma verksamhet som drivits under projekt-tiden kommer att fortsätta även efter projekt-tidens slut. Verksamheten kommer i avvaktan på svar gällande ansökningar av finansiella medel till en början att främst drivas på ideell basis.

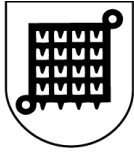
7. Underskrift

		Christina Svensson
Datum	Underskrift	Namnförtydligande

Skicka påskriften slutrapport till:

Västra Götalandsregionen
Diariet Miljöavdelningen
BOX 1091
405 23 Göteborg

Förutom slutrapport i underskrivet original önskas också, för att underlätta vår handläggning, en kopia i Word-format till e-postadressen: miljo@vgregion.se

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 54

Medfinansiering i Dalslands Folkhögskolas sommarkurs/sommarskola

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att avslå ansökan.

Ärendebeskrivning

Dalslands folkhögskolan planerar sommarkurs/sommarskola sommaren 2018 och har ansökt om kommunal medfinansiering/bidrag med 75 000 kronor.

Kommunstyrelsens ordförande informerar.

Skickas till
kommunstyrelsen

Brottsförebyggande rådet

**Minnesanteckningar förda vid möte med Brottsförebyggande rådet,
arbetsgrupp**

Plats och tid: Färgelanda kommunhus, Beredskap, måndag 12 mars
klockan 13.00-14.15

Närvarande:

Marion Pelli (C)
Lillan Fahlstedt, folkhälsostrateg
Carina Holmqvist, IFO chef
Elisabet Niklasson, säkerhetssamordnare, från punkt sex
Hans Sprung, VD Valbohem
Peter Svernlings, kommunpolis

Ej närvarande:

Hans Därnemyr, förbundschef NÄRF
Wiveca Doyle, rektor Valboskolan 7-9
Thomas Lassehag, enhetschef kultur och fritid
Andreas Widekär, kyrkoherde Svenska kyrkan Färgelanda

Skrev anteckningarna:

Lillan Fahlstedt
Folkhälsostrateg

**Godkända 2018-03-14 via epost
av:**

Marion Pelli (C)
Ordförande

Sammanfattning av dagens möte:

- Den 25 april kommer det att vara ett webbsänt seminarium om lokala handlingsplaner för våldsbejakande extremism. Vill man delta anmäler man sig till säkerhetssamordnaren.
- Ett möte med Systembolaget har genomförts för att diskutera alkoholförebyggande frågor. IFO-chefen önskar träffa dem för fortsatt diskussion, folkhälsostrategen undersöker möjligheten.
- IFO har tagit fram en informationsfilm om var i kommunen man kan vända sig om man har blivit utsatt för våld i nära relationer. Filmen kommer snart finnas tillgänglig.

Nästa möte:

28 maj klockan 13.00-15.00, kommunhuset Färgelanda.

1. Genomgång av dagordningen

Ordförande går igenom dagordningen för dagens möte och ger ett särskilt välkommande till VDn för Valbohem då det är första gången han besöker BRÅ arbetsgrupp.

2. Föregående mötesanteckningar (2018-01-15)

Mötesanteckningarna är utskickade och går igenom.

3. Minnesanteckningar från styrgruppen (2018-02-19)

Mötesanteckningarna är utskickade och går igenom.

4. Arbete 2018

Folkhälsostrategen informerar om styrgruppens beslut om att arbetet under 2018 framförallt ska fokusera på social trygghet. Arbetsgruppen instämmer, de frågor som gruppen har diskuterat har bottnat i detta.

IFO-chefen informerar om ett projekt som planeras men som ej är beslutat, en ansökan kommer att lämnas in till Folkhälsorådet. Projektet är ett samarbetsprojekt mellan IFO, kultur och fritid, AME och barn och utbildning. Projektet handlar om socialt arbete och relationer och syftar till att skapa en trygg relation mellan vuxna och barn, både i skolan och på fritiden. Projektet kommer arbeta med de grupperingar som har varit i skolan och på fritiden under förra året.

5. Handlingsplan BRÅ

Våldsbejakande extremism

Folkhälsostrategen informerar om att den 25 april kommer vara ett webbsänt seminarium om hur man arbetar med lokala lägesbilder för våldsbejakande extremism. Vill man vara med på det anmäler man sig till säkerhetssamordnaren.

ANDT 2018

Folkhälsostrategen informerar om att hon har träffat personal från Systembolaget för att diskutera alkoholförebyggande arbete. Ett förslag som kom upp på mötet är om det finns möjlighet för öppenvårdsenheten, som en del i sitt förebyggande arbete att stå utanför Systembolaget i samband med en eller två riskhelger. Syftet skulle vara att visa upp att verksamheten finns och att man har möjlighet att vända sig dit om man har frågor, exempelvis som vuxen om man blir ombedd att köpa ut. Arbetsgruppen tror att det kan vara svårt att ändra någon som redan bestämt sig för att köpa ut genom att personal står utanför Systembolaget men det kanske kan ge en tankeställare och gör att man inte gör det nästa gång. IFO-chefen vill gärna träffa Systembolaget för fortsatt diskussion, folkhälsostrategen hjälper till med den kontakten.

Folkhälsostrategen informerar om att det på senaste samverkansmötet för lokal integration diskuterades tobaksprevention specifikt för målgruppen nyanlända då man såg att det fanns en stor andel rökare i gruppen. Arbetsgruppen ställer frågan om det finns möjlighet att väga in det i den lokala SO:n och att använda sig av vårdcentralen för detta. Folkhälsostrategen kollar vidare på detta.

6. Nulägesrapport i verksamheterna

IFO

IFO-chefen informerar om att det varit mycket oro kring ungdomar den senaste tiden.

Vidare informerar hon om att det är allt från som känner till att det finns hjälp i kommunen för beroende och missbruk och att det är allt fler som ansöker om hjälp.

Säkerhet

Säkerhetssamordnaren informerar om att arbetsgruppen för den lokala handlingsplanen för våldsbejakande extremism är klar och de kommer att påbörja arbetet efter det websända seminariet den 25 april.

Vidare informerar hon om att hon har tagit kontakt med kyrkan gällande en föreläsning om rasism och nazism. Säkerhetssamordnaren, folkhälsostrategen och kyrkan arbetar vidare med detta.

Polisen

Under denna vecka är det en nationell trafikvecka vilket innebär att extra kontroller kommer att ske och polisen arbetar för att fullfölja sitt arbete med medborgarlöfte i Färgelanda som 2018 handlar om just trafikfrågor.

Kommunpolisen informerar om att han har haft mycket kontakt med rektorn på Valboskolan 7-9 senaste tiden på grund av oroligheterna som har varit där. Att få ungdomsbrott utredda kommer ta tid då ungdomsutredaren har många undersökningar hos sig.

Kommunpolisen berättar också lite kort om brottsstatistik för de två första månaderna och det är ingenting som sticker ut särskilt i Färgelanda. Anmällda våldsbrott presenteras för de två första månaderna under 2014-2018:

2014: 15 stycken

2015: 21 stycken

2016: 20 stycken

2017: 10 stycken

2018: 9 stycken

Valbohem

VDn informerar lite kort om sitt arbete där man just nu ska börja se över utemiljöerna runt lägenheterna och de har anställt en person som ska arbeta med just detta. Under hösten genomfördes en trygghetsvandring och där kom man fram till att bättre belysning behövdes på vissa ställen samt grillplatser och fler mötesplatser utomhus.

7. Övriga frågor

Våld i nära relationer

IFO-chefen informerar om man håller på att ta fram en kort reklamfilm om var i kommunen man kan söka hjälp om man har blivit utsatt för våld i nära relation. Filmen kommer bland annat visas i väntrummet på Vårdcentralen. Filmen kommer finnas på svenska, engelska och arabiska.

Benämning	Bef r o m	Bef t o m	Avtal	Delegat
Lärare Textilslöjd	2018-02-26	2018-06-15	Lärare månadsanställd	Lill Olsson
Rektor	2018-02-01	2018-03-31	Månadsanställd (AB)	Helena H Kronberg
Studiehandledare	2018-02-26	2018-06-15	Lärare månadsanställd	Pia Edström
Undersköterska	2018-02-01	2018-04-30	Månadsanställd (AB)	Monica Knutsen
Socialsekr	2018-02-01		Månadsanställd (AB)	Carina Holmqvist
Förskollärare	2018-02-01		Månadsanställd (AB)	Marie-Louise Forsberg
Förskollärare	2018-02-06		Månadsanställd (AB)	Christina Nilsson
Habiliteringsass	2018-02-01	2019-01-31	Månadsanställd (AB)	Helena Sjögren
Habiliteringsass	2018-02-01	2019-03-31	Månadsanställd (AB)	Helena Sjögren

FÄRGELANDA

Beslutsfattare	Innehåll	Hid	Fastbet
Paragraf	Ärendemening	Diariernr	Besl.inst
Datum	Avsändare/mottagare	Diplankod	Sammtr.dat
	Beslut i begäran om allmän handling, uppgifter om namn, titel, lön, ålder, e-post och telefonnummer till all tillsvidareanställd personal. Delegat: Per Wahlén	2018.845	
	Begäran om allmän handling avseende tillsvidareanställd personals namn, befattning, lön, ålder, e-post och nummer	2018/146	KS
2018-03-16			2018-04-04
	Igångsättningsbeslut av duschväggar Ödeborgs gymnastikhall (Regelverk för investeringar och Anläggningsredovisning, KF 20131211 § 149), delegat Kristina Olsson	2018.950	
	Duschväggar Ödeborgs skola	2018/158	KS
2018-03-22			2018-04-04
Helena H Kronberg	Överenskommelse om placering av barn i fritidshem i Vänerborgs kommun frn och med 2017-11-13	2017.4478	
	Framställan om tillstånd att fullgöra skolgång i Vänersborgs kommun	2017/570	KS
2017-11-28	Anette Andersson, Håkan Grönlund		2018-04-04
Patrick D'Imporzano	Delegationsanmälan marköverlåtelse inom planlagt område Dyrtorp 1:108, Dyrtorp 1:109, Dyrtorp 1:110, Dyrtorp 1:116, Dyrtorp 1:119, Dyrtorp 1:120	2018.787	
	Delegationsanmälan Kommunstyrelsen 2018	2018/31	KS
2018-03-13			2018-04-04
Susanne Korduner	Kommunchefen beslutar att godkänna fullmakt till Åmåls kommun för samordnad upphandling av Dataskyddsbud	2018.778	
	Upphandling av Dataskyddsbud	2018/124	KS
2018-03-13			2018-04-04

FÄRGELANDA

Beslutsfattare	Innehåll	Hid	Fastbet
Paragraf	Ärendemening	Diariernr	Besl.inst
Datum	Avsändare/mottagare	Diplankod	Sammtr.dat
Susanne Korduner	Kommunchefen beslutar att ansvaret för verkställighet av socialpsykiatribeslut, daglig verksamhet LSS och daglig verksamhet socialpsykiatri flyttas över från enheten AME- & Integration inom sektor Samhällsutveckling till enheten ESS sektor Omsorg	2018.560	
	Organisationsförändring för enheterna AME & Integration samt ESS	2018/112	KS
2018-02-23			2018-04-04
Ulla Börjesson	Utser Kenneth Carlsson, KS förste vice ordförande, som ombud till årsstämma Kommuninvest 20180426	2018.746	
	Delegationsanmälan Kommunstyrelsen 2018	2018/31	KS
2018-03-12			2018-04-04

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariennr	Besl.inst Samtr.dat
In Tillfällig hastighetsbegränsning v 172, 2018-06-01 (258-39105- 2017) , Länsstyrelsen Västra Götalands län	Evelina Johansson	2018.338	KS 2018-04-04
In Öppet brev till styrelsen för Dalslands Sparbank avseende nedstängning av kontoren i Bäckefors och Högsäter, Kenneth Carlsson (L), KS 1:e vice ordförande, Per Eriksson (S) KS ordförande Bengtsfors kommun	Öppet brev avseende nedstängning av Dalslands Sparbanks kontor i Högsäter och Bäckefors	2018.567 2018/115 KS	KS 2018-04-04
Ut Meddelande om att Betalningsplanen för iskylare är till fullo reglerad, Ekonomikontoret	Betalningsplan iskylare och ångpanna Björnhuset	2018.586 2016/795 KS	KS 2018-04-04
Ut Protokoll Ungdomsrådet i Färgelanda 2018-01-16	Marianne Vadstedt Ungdomsrådet i Färgelanda 2018	2018.589 2018/99 KS	KS 2018-04-04
Ut Protokoll Ungdomsrådet i Färgelanda 2018-01-30	Lillan Fahlstedt Ungdomsrådet i Färgelanda 2018	2018.590 2018/99 KS	KS 2018-04-04
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2018-02-26 Bruksskolan, Pia Edström - rektor	Lillan Fahlstedt Incidentrapporter skolan 2018	2018.591 2018/6 KS	KS 2018-04-04
In Cirkulär 18:06 överenskommelse om statistik, Sveriges kommuner och Landsting SKL	Helena H. Kronberg	2018.608	KS 2018-04-04
In Cirkulär 18:08 Kommunfullmäktiges val av revisorer, Sveriges kommuner och Landsting SKL		2018.609	KS 2018-04-04

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariennr	Besl.inst Sammtr.dat
In 2018-02-23. Protokoll nr 2. Styrelsemöte Färgelanda Vatten AB, Västvatten		2018.612	KS 2018-04-04
In Protokoll Dalslands miljö- och energinämnd 2018-02-08, Dalslands miljö- och energiförbund		2018.614	KS 2018-04-04
In 2018-03-02. Protokoll 3, per capsulam. Styrelsemöte Västvatten AB, Västvatten AB		2018.624	KS 2018-04-04
	Administrativa enheten		
Ut Minnesanteckningar BRÅ styrgrupp 2108-02-19		2018.644	KS 2018-04-04
	Lillan Fahlstedt		
Ut Minnesanteckningar BRÅ styrgrupp 20180219		2018.649	KS 2018-04-04
	Lillan Fahlstedt		
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 20180305 Valboskolan 7-9, Wiveca Forsberg-Doyle, rektor	Incidentrapporter skolan 2018	2018.673 2018/6 KS	KS 2018-04-04
	Helena H. Kronberg		
Ut Protokoll Ungdomsrådet i Färgelanda 2018-02-13	Ungdomsrådet i Färgelanda 2018	2018.804 2018/99 KS	KS 2018-04-04
	Administrativa enheten		
Ut Minnesanteckningar BRÅ arbgrupp 180312		2018.818	KS 2018-04-04
	Lillan Fahlstedt		
In Incidentrapporter Anmälan om diskriminering/kränkande behandling 20180305 Valboskolan 7-9, Wiveca Forsberg Doyle - rektor	Incidentrapporter skolan 2018	2018.830 2018/6 KS	KS 2018-04-04
	Helena H. Kronberg		

FÄRGELANDA
Kommunstyrelsen

Riktning Info Notering	Ärendemening Handläggare	Hid Diariennr	Besl.inst Sammtr.dat
In Incidentrapporter Anmälan om diskriminering/kränkande behandling 20180309 Valboskolan 7-9, Wiveca Forsberg Doyle - rektor	Incidentrapporter skolan 2018 Helena H. Kronberg	2018.831 2018/6 KS	KS 2018-04-04
In Incidentrapporter Anmälan om diskriminering/kränkande behandling 20180321 Valboskolan 7-9, Wiveca Forsberg Doyle - rektor	Incidentrapporter skolan 2018 Helena H. Kronberg	2018.927 2018/6 KS	KS 2018-04-04
In Information att samordnad upphandling av Dataskyddsbud är avbruten, Åmåls kommun	Upphandling av Dataskyddsbud Administrativa enheten	2018.931 2018/124 KS	KS 2018-04-04
Ut Låneavtal Kommuninvest (96956) samt Uppsäning av lån eller del av lån (39118), Kommuninvest i Sverige AB	Omläggning av KI räntelån Kristina Olsson	2018.942 2018/111 KS	KS 2018-04-04
In Incidentrapport anmälan om diskriminering/kränkande behandling 2018-03-12 Bruksskolan, Pia Edström - rektor	Incidentrapporter skolan 2018 Helena H. Kronberg	2018.964 2018/6 KS	KS 2018-04-04
In 2018-03-23. Protokoll nr 3. Styrelsemöte Färgelanda Vatten AB, Västvatten AB		2018.980	KS 2018-04-04

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Plats och tid: Kommunkontoret, måndag 19 mars 2018 kl.
08.30 – 15.00

Beslutande:
Ulla Börjesson (S) ordf.
Kenneth Carlsson (L)
Tobias Bernhardsson (C)
Rune Månsson (S) ers för Tommy Larsson (S)
Linda Jansson (M)

Övriga närvarande
Susanne Korduner kommunchef
Marianne Martinsson, sekreterare
Se i övrigt respektive §

Utses att justera: Tobias Bernhardsson (C)

Paragrafer: §§ 35-59

Underskrifter

Ordförande: _____
Ulla Börjesson (S)

Justerare: _____
Tobias Bernhardsson (C)

Sekreterare: _____
Marianne Martinsson

BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Kommunstyrelsens ledningsutskott
Sammanträdesdatum 2018-03-19
Anslags uppsättande 2018-03-29
Anslags nedtagande 2018-04-20
Protokollet förvaras på kommunkontoret

Underskrift _____
Marianne Martinsson

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

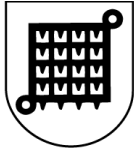
Innehållsförteckning

KLU § 35.....	4
Höjdenskolans information.....	4
KLU § 36 Dnr 2018/120	5
Yttrande över ansökan om godkännande som huvudman för utökning av befintlig fristående gymnasieskola vid Thoren Innovation School Uddevalla, dnr 32-2018:925	5
Ärendebeskrivning	5
KLU § 37 Dnr 2018/125	7
Remissvar angående ansökan om godkännande som huvudman för fristående gymnasieskola från Lärlingsgymnasiet i Sverige AB,.....	7
dnr 32-2018:1103	7
Ärendebeskrivning	8
KLU § 38 Dnr 2018/117	9
Samverkansavtal med Västra Götalandsregionen avseende Naturbruksutbildning	9
KLU § 39 Dnr 2018/126	11
Anmälan till IVO enligt Lex Sarah avseende tillsyn.....	11
KLU § 40 Dnr 2018/132	12
Patientsäkerhetsberättelse 2017 – sektor omsorg.....	12
KLU § 41 Dnr 2016/736	13
Äldreplan 2018-2023 – förslag från den tillfälliga beredningen.....	13
KLU § 42 Dnr 2018/116	15
Boende och elkostnader – utgångspunkt för beräkning och bedömning.	15
Ärendebeskrivning	15
KLU § 43 Dnr 2018/159	16
Utredning av eventuella kommunala subventioner i kommunens särskilda boenden, Solgården och Håvestensgården.....	16
KLU § 44 Dnr 2017/685	17
Samarbetsavtal med VGR rörande försörjning av nutritionsprodukter	17
och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion.....	17
KLU § 45 Dnr 2017/307	18
Svar på motion avseende utredning om samordnad varudistribution	18
KLU § 46.....	19
Information om oroligheter i samhället och i skolan	19
KLU § 47 Dnr 2017/601	20
Utvärdering av NÄRF som entreprenör avseende sotning samt brandskyddskontroll	20
KLU § 48 Dnr 2018/139	21
Förstudie om civilt försvar – uppdrag	21
KLU § 49 Dnr 2015/199	22
Användning av Tallbacken - uppdrag	22
KLU § 50 Dnr 2018/142	23
Anläggande av multiarena i Högsäter -uppdrag.....	23
KLU § 51 Dnr 2017/5	24
Årsredovisningen för Färgelanda kommun år 2017 – kommunstyrelsens godkännande	24

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 52.....	26
Månadsrapport februari, inkl. prognos	26
KLU § 53 Dnr 2018/134	27
Projektbidrag till föreningen ”Fossilfritt Dalsland”	27
KLU § 54.....	28
Medfinansiering i Dalslands Folkhögskolas sommarkurs/sommarskola	28
KLU § 55 Dnr 2018/25	29
Anmälan av obesvarade motioner – mars 2018	29
Dnr 2017 623.....	29
Motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))	29
KLU § 56 Dnr 2017 623	30
Svar på motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))	30
KLU § 57 Dnr 2017/645	32
Svar på motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C)).....	32
KLU § 58 Dnr 2018/162	33
Reningsverket i Rådanefors – utredning av ägoförhållande och driftsansvar – övrigt ärende	33
KLU § 59.....	34
Lönerevision 2018 för kommunchefen	34

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 35
Höjdenskolan information

Inga beslut fattas.

Ärendebeskrivning

Kommunen har bara fått ett anbud för ombygganden av Höjdenskolan.

Kommunstyrelsen har beslutat att avbryta upphandlingen och göra en ny. Färdigställandet bedöms därmed bli fördröjt. Vid dagens sammanträde informerar barn och utbildningschefen, rektor, samhällsutvecklingschefen och mark och exploateringschefen om konsekvenserna.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 36

Dnr 2018/120

Yttrande över ansökan om godkännande som huvudman för utökning av befintlig fristående gymnasieskola vid Thoren Innovation School Uddevalla, dnr 32-2018:925

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att besvara Skolinspektionens remiss enligt följande:

Färgelanda kommun bedriver idag ingen egen gymnasieskola utan kommunens elever bereds främst plats inom Uddevalla gymnasieskola genom ett samverkans-avtal inom Fyrbodal. Eftersom kommunen köper samtliga platser är det till fördel för kommunens elever med ett brett urval av gymnasieskolor och program.

Den sammanlagda volymen elever från Färgelanda är i genomsnitt 65-70 elever per årskull. Denna volym ser ut att bestå under överskådlig framtid.

Om det under samma period sker en kraftig expansion av antalet platser inom samverkansområdet befarar kommunen att det kan leda till avsevärda kostnadsökningar. Skolinspektionen bör därför i sitt beslut tillse att det finns en efterfrågan på platser och därmed rimlighet i att utöka antalet platser inom sökta program. Vi ser också idag en ökad svårighet att rekrytera legitimerade lärare och en utökning av utbildningar kan då innebära en sänkning av kvaliteten.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) och Linda Jansson (M) yrkar att kommunen inte ska ha något att erinra mot ansökan

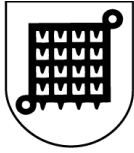
Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Yrkandena ställs under proposition. Ordföranden meddelar att ledningsutskottet beslutar att bifalla förvaltningens förslag

Ärendebeskrivning

Thoren Innovation School AB har ansökt hos Skolinspektionen om godkännande som huvudman för utökning av befintlig fristående gymnasieskola vid Thoren Innovation School Uddevalla i Uddevalla

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

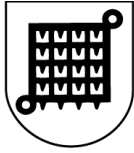
Forts KLU § 36

kommun, från och med läsåret 2019/2020. Ansökan gäller el- och energiprogrammet, inriktning dator och kommunikationsteknik samt teknikprogrammet, inriktning information och medieteknik respektive design och produktutveckling.

Beslutsunderlag

Sektor Barn och utbildnings tjänsteskrivelse 2018-03-07

Barn och utbildningschefen informerar.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 37

Dnr 2018/125

Remissvar angående ansökan om godkännande som huvudman för fristående gymnasieskola från Lärlingsgymnasiet i Sverige AB, dnr 32-2018:1103

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att besvara Skolinspektionens remiss enligt följande:

Färgelanda kommun bedriver idag ingen egen gymnasieskola utan kommunens elever bereds främst plats inom Uddevalla gymnasieskola genom ett samverkans-avtal inom Fyrbodal. Eftersom kommunen köper samtliga platser är det till fördel för kommunens elever med ett brett urval av gymnasieskolor och program.

Den sammanlagda volymen elever från Färgelanda är i genomsnitt 65-70 elever per årskull. Denna volym ser ut att bestå under överskådlig framtid.

Om det under samma period sker en kraftig expansion av antalet platser inom samverkansområdet befarar kommunen att det kan leda till avsevärda kostnadsökningar. Skolinspektionen bör därför i sitt beslut tillse att det finns en efterfrågan på platser och därmed rimlighet i att utöka antalet platser inom sökta program. Vi ser också idag en ökad svårighet att rekrytera legitimerade lärare och en utökning av utbildningar kan då innebära en sänkning av kvaliteten.

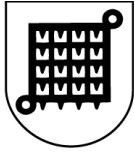
Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) och Linda Jansson (M) yrkar att kommunen inte ska ha något att erinra mot ansökan

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Yrkandena ställs under proposition. Ordföranden meddelar att ledningsutskottet beslutar att bifalla förvaltningens förslag

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 37

Ärendebeskrivning

Lärlingsgymnasiet i Sverige AB har ansökt hos Skolinspektionen om godkännande som huvudman för nyetablering av fristående gymnasieskola vid Lärlingsgymnasiet i Dalsland i Vänersborgs kommun, från och med läsåret 2019/2020. Ansökan gäller industritekniskt program, inriktning driftsäkerhet och underhåll respektive produkt och maskinteknik, samt fordonstekniskt och transportprogrammet, inriktning lastbil och mobila maskiner respektive transport.

Beslutsunderlag

Sektor Barn och utbildnings tjänsteskrivelse 2018-03-07

Barn och utbildningschefen informerar.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

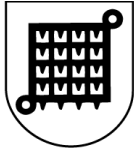
Forts KLU § 38

säga upp nuvarande avtal att upphöra från den 1 januari 2019 som då ersätts av det nya avtalet.

Ärendet ska vara slutbehandlat senast 30 april 2018.

Rekommendation från kommunalförbundet kommer att behandlas på arbetsutskottet den 2 mars och direktionen den 22 mars.

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 39 **Dnr 2018/126**
Anmälan till IVO enligt Lex Sarah avseende tillsyn

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att anmäla en händelse avseende bedömda brister i tillsyn till Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO).

Ärendebeskrivning

En vårdtagare har ramlat. Brister i tillsynen bedöms ha orsakat men för den aktuella personen.

Händelsen har utretts av den medicinskt ansvariga sjuksköterskan som funnit att det skedda ska betraktas som en sådan händelse som är anmälningspliktigt till IVO enligt Lex Sarah.

Anmälan ska göras av den som driver verksamheten.

Det inträffade är även anmält till IVO enligt Lex Maria.

Socialchefen informerar.

Åtgärder har redan vidtagits med anledning av händelsen

- Utbildningsinsatser har genomförts
- Kommunikationen mellan och inom olika yrkesgrupper systematiseras mer.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 41 **Dnr 2016/736**
Äldreplan 2018-2023 – förslag från den tillfälliga beredningen

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar, att med berednings förslag till framtida inriktning avseende Solgården och Lillågården (se nedan) anta förslaget till äldreplan.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra äldreplanen med dess mål och med hänsyn tagen till planens ”beaktanden”

Den tillfälliga beredningens uppdrag är härmed avslutat.

Anteckning till protokollet

Tobias Bernhardsson (C) och Linda Jansson (M) anmäler att de inte deltar i handläggningen idag utan återkommer i kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har tillsatt en tillfällig beredning för uppdraget att upprätta en äldreplan.

Äldreplanen är ett styrdokument och tjänar som stöd för att utveckla äldreomsorgen och annan verksamhet som berikar de äldres liv. Den ska medverka till att förverkliga kommunens mål att "Färgelanda kommun skall vara en attraktiv kommun att bo och leva i".

Med utgångspunkt i nationella regelverk och lokala styrdokument avser äldreplanen att ge motiv till prioriterade uppdrag för perioden.

Äldreplanen utmynnar i ett antal målområden med tillhörande mål och beaktanden.

Målområdena är:

- Medborgarnas kunskap, värderingar och attityder
- Hälsa, livskvalitet och behov av särskilda insatser
- Mat och måltid
- Boende och kommunikationer
- Utveckling av teknik

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 41

- Äldreomsorgen - framtidens goda arbetsplats
- Jämställdhet

Vid kommunfullmäktiges behandling av planförslaget 14 februari 2018 har fullmäktige beslutat att återremittera ärendet till beredningen med uppdraget att komplettera planen med en uttalad strategi för verksamheterna vid boendena Solgården respektive Lillågården. I strategin skall ingå behov av utbildningsinsatser, verksamhetsinriktning/specialisering samt behov av åtgärder i lokalerna.

Förvaltningens förslag vad gäller Solgården och Lillågården antagna av beredningen:

Solgården:

18 platser somatisk äldreomsorg fördelat på 2 avdelningar.
Trygghetslägenheter.

Lillågården:

Trygghetslägenheter.

Korttidsplatser 8 lägenheter med möjlighet till 16 platser inklusive växelvis vård.

20 platser somatisk äldreomsorg.

Beslutsunderlag

Beredningens protokoll 2017-10-05.

Ledningsutskottets protokoll 2017-10-23, § 215

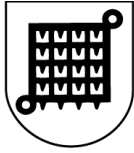
Kommunstyrelsens protokoll 2017-11-01, § 230

Kommunfullmäktiges protokoll 2018-02-14. § 11

Sektor omsorgs tjänsteskrivelse 2018-03-07

Beredningens protokoll 2018-03-08

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 42 Dnr 2018/116
Boende och elkostnader – utgångspunkt för beräkning och bedömning.

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att för sin del inget ha att erinra mot att myndighetsnämnden arbetar utifrån det upprättade förslaget Boende- och elkostnader – utgångspunkt för beräkning och bedömning.

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2013:1) om ekonomiskt bistånd samt Socialstyrelsens riksnorm för försörjningsstöd ligger till grund när Individ- och familjeomsorgen beviljar försörjningsstöd. Enligt Socialtjänstlagens 4 kap 3 § punkt 2, ska de kostnader som inte har schabloniserats i riksnormen, inte schabloniseras av kommunen. De ska prövas individuellt.

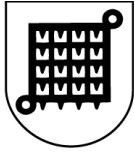
Utifrån Boverkets förordning, Valbohem AB:s snitthyror och en beräknad högre hyresnivå hos privata hyresvärdar, har beräknings- och bedömningsgrund tagits fram gällande skälig boendekostnader respektive beräkning av kostnad för hushållsel 2018.

Beslutsunderlag

Sektor omsorgs tjänsteskrivelse 2018-03-07.

Socialchefen informerar

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 43

Dnr 2018/159

Utredning av eventuella kommunala subventioner i kommunens särskilda boenden, Solgården och Håvestensgården

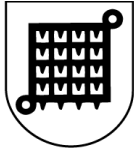
Ledningsutskottets beslut

Ledningsutskottet beslutar uppdra till kommunchefen att utreda om kommunen subventionerar boendet i de särskilda boendena Solgården och Håvestensgården.

Ärendebeskrivning

Äldreboendena Solgården och Håvestensgården blockförhyrs av kommunen som i sin tur hyr ut bostäderna efter biståndsbedömning.

Skickas till
Kommunchefen
Socialchefen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 44 Dnr 2017/685
Samarbetsavtal med VGR rörande försörjning av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion.

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att anta rekommendationen och godkänna avtal för perioden 2018-05-01-2021-04-30.

Kommunstyrelsen bemyndigar kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson att underteckna avtalet.

Yrkanden

Kenneth Carlsson (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunerna i Västra Götaland (VGK) har sedan år 2000 ett samarbetsavtal med VGR kring inkontinenshjälpmedel och distribution av dessa hjälpmedel (DNR SN 352-1999). Nuvarande avtal löper ut 2018-04-30.

En partsgemensam grupp har tagit fram ett nytt förslag på samarbetsavtal som ska säkerställa samverkan och gemensam utveckling gällande försörjningen av nutritionsprodukter och förbrukningsartiklar vid blås- och tarmdysfunktion

Beslutsunderlag

Sektor omsorgs tjänsteskrivelse 2018-03-07

Socialchefen informerar

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 45 **Dnr 2017/307**
Svar på motion avseende utredning om samordnad varudistribution

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar besvara motionen med följande:
Kommunen ställer sig positiv till förslaget om att utföra en förstudie om samordnad varudistribution. I dagsläget ser vi emellertid inte att vi har personella eller ekonomiska resurser att genomföra en förstudie om samordnad varudistribution. Eftersom en ny livsmedelsupphandling är planerad att påbörjas 2022 kan förhållandena komma att ändras.

Yrkanden

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

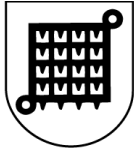
Tobias Bernhardsson (C) har 2017-04-19 inkommit med en motion med att-satsen *"förutsättningarna för samordnad varudistribution i Färgelanda kommun utreds för att kommunen ska kunna ta ställning inför kommande upphandlingsperiod för livsmedel."*

Samordnad varudistribution innebär att köken i kommunen får samtliga livsmedelsprodukter som kyl- och frysvaror och torrvaror levererade till en distributionscentral från leverantören. Varorna utsamdistribueras sedan till respektive kök en eller flera gånger i veckan.

Beslutsunderlag

Sektor samhällsutvecklings tjänsteskrivelse 2018-03-14.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 46

Information om oroligheter i samhället och i skolan

Inga beslut fattas.

Barn och utbildningschefen informerar om oroligheter i skolan och i samhället.

Ordföranden meddelar att hon avser att ordna en träff mellan företrädare för polisen, skolan, socialtjänsten och andra berörda för att gemensamt söka en lösning på de akuta problemen.

Skickas till kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 47 **Dnr 2017/601**
**Utvärdering av NÄRF som entreprenör avseende sotning samt
brandskyddskontroll**

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen lägger redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning:

Ledningsutskottet beslutade 2017-10-23 KLU § 209 att uppdra till kommunchefen att genomföra en utvärdering av NÄRF som entreprenör för sotning och brandskyddskontroll.

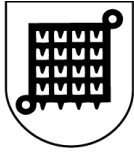
Kommunstyrelsen har 2014 -11-26 § 343 beslutat att uppdra åt Norra Älvsborgs Räddningstjänst förbund (NÄRF) att utföra sotning och brandskyddskontroller i Färgelanda kommun. Tecknat avtal gäller från och med 2015-01-01 och tills vidare. Utvärdering av uppdraget ska ske senast 2019-12-31.

NÄRF har tillsänt kommunen en redovisning av prisutvecklingen gällande sotningstaxor i Färgelanda kommun. Redovisningen avser en jämförelse mellan tidigare entreprenör GÖSAB AB och NÄRF. Av redovisningen framgår att nuvarande avtalspartner har bidraget till minskade kostnader för fastighetsägare i Färgelanda kommun.

Beslutsunderlag

Kommunledningens tjänsteskrivelse 2018-03-13.

Skickas till
kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 48 **Dnr 2018/139**
Förstudie om civilt försvar – uppdrag

Ledningsutskottets beslut

Ledningsutskottet uppdrar till kommunchefen att göra en förstudie av hur Färgelanda kommun ska bygga upp sin del i det civila försvaret. Samtliga sektorer ska vara behjälpliga i förstudien. I arbetet ska samverka med Dalslandskommunerna eftersträvas. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2018.

Ärendet

Riksdagens försvarsbeslut innebär en uppbyggnad av totalförsvaret. Bland annat väntas kommuner och landsting vara en del i uppbyggnaden. För kommunernas del i det civila försvaret bör arbetet inledas med en förstudie för att inventera behov, nuläge och åtgärder.

Under 2017 har kommunen fått ett bidrag för att återuppta totalförvarsplaneringen. Perioden 2018-2020 kommer kommunerna att få en årlig ersättning från staten för arbetet.

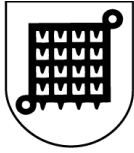
Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse 2018-02-09

Säkerhetssamordnaren informerar.

Beslutet skickas till

Kommunchefen
Säkerhetssamordnaren
Samtliga nämnder

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 49 **Dnr 2015/199**
Användning av Tallbacken - uppdrag

Ledningsutskottets beslut

Ledningsutskottet konstaterar att det pågår en utredning om lokalförsörjningen, lokalförsörjningsplan och att Tallbacken ingår i det uppdraget. Resultatet av utredningen ska redovisas senast den 30 april

Ärendebeskrivning

Efterfrågan på seniorbostäder upplevs som stort. Tallbacken har använts för boende för ensamkommande unga. Det boendet är avvecklat. Fråga väcks om det huset kan användas för seniorboende.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 51 Dnr 2017/5
Årsredovisningen för Färgelanda kommun år 2017 – kommunstyrelsens godkännande

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att för sin del godkänna förslaget till årsredovisning för 2017 och överlämna detsamma till revisionen för granskning.

Inga över- eller underskott överförs till 2018.

Beslutade riktade investeringsmedel för 2017 som inte förbrukats överförs till 2018.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen upprätta en årsredovisning som sedan överlämnas till revisionen för granskning. Årsredovisningen tillsammans med revisionsrapporten/revisionsberättelsen överlämnas därefter till kommunfullmäktige för prövning av frågan om ansvarsfrihet.

Årsredovisningen för år 2017 visar ett positivt resultat på 12,9 mnkr, vilket är 5,5 mnkr bättre än budget. Kommunkoncernens plusresultat är 13,2 mnkr.

Vid kommunstyrelsens behandling av förslaget till årsredovisning 22018-02-28 har styrelsen beslutat att återremittera ärendet till ledningsutskottet. Följande yrkanden har åtföljt remissen

- Årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad ekonomisk redovisning av Gatersbyn 1:120 i enlighet med revisionens påpekande. (Linda Jansson (M), Per Krokström (M) och Tobias Bernhardsson (C))
- Årsredovisningen kompletteras med en mer detaljerad redovisning från skolan i yngre åldrar. Från Mellanstadiet. Likt den redovisning som finns för årskurs 9 (Linda Jansson (M), Per Krokström (M) och Tobias Bernhardsson (C))
- I omsorg-utvecklingskontor under analys – äldreomsorg förklaras en del av verksamhetens underskott att många äldre ej erlägger vårdavgift. Meningen föreslås bli struken. (Tommy Larsson (S))

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 51

Vid dagens sammanträde informerar ekonomichefen och kommunchefen

- Redaktionella ändringar är gjorda i avsnittet om omsorg – utvecklingskontor under analys.
- En ekonomisk redovisning av Gatersbyn1:120 är planerad till ett kommande sammanträde med kommunstyrelsen
- Redovisning av elevresultaten får kommunstyrelsen ta del av i skolans kvalitetsredovisning (planerad till kommunstyrelsens sammanträde i april)

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2018-02-15

Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12

Kommunstyrelsens protokoll 2018-02-28

Skickas till kommunstyrelsen

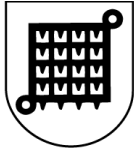

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 52

Månadsrapport februari, inkl. prognos

Rapporten är inte färdigställd. Den överlämnas direkt till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 54

Medfinansiering i Dalslands Folkhögskolas sommarkurs/sommarskola

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att avslå ansökan.

Ärendebeskrivning

Dalslands folkhögskolan planerar sommarkurs/sommarskola sommaren 2018 och har ansökt om kommunal medfinansiering/bidrag med 75 000 kronor.

Kommunstyrelsens ordförande informerar.

Skickas till
kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 55 **Dnr 2018/25**
Anmälan av obesvarade motioner – mars 2018

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutat att lägga redovisningen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska obesvarade motioner redovisas två gånger om året, vår och höst. Kommunfullmäktige kan i samband med detta avskriva motioner från vidare handläggning.

Motioner som ännu inte besvarats. (2018-03-13)

Dnr 2018/79

Motion om utegym i Färgelanda kommun (Inger Bäcker (V))
Anmäld i KF 2018-02-14

Dnr 2017 624

Motion om Utdelning av halkbroddar till pensionärer och andra grupper i behov av detta, kostnadsfritt (Linda Jansson (M) Per Krokström (M))
Anmäld KF 2017-11-22

Motioner med planerat svar på kommunfullmäktiges sammanträde 18 april 2018

Dnr 2017/307

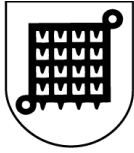
Motion angående samordnad varudistribution (Tobias Bernhardsson (C))
Anmäld i KF 2017-05-17

Dnr 2017 623

Motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))
Anmäld i KF 2017-11-22

Dnr 2017/645

Motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))
Anmäld i KF 2017-11-22

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 56 **Dnr 2017 623**
Svar på motion om egna riktlinjer för enskilda avlopp (Per Krokström (M))

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad mot bakgrund av fullmäktiges beslut den 22 november 2017; Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunens representanter i Dalslands Energi och miljöförbunds Miljönämnd att väcka frågan om nya riktlinjer för handläggningen av enskilda avlopp.

Anteckning till protokollet

Linda Jansson (M) anmäler att hon inte delar i beslutet idag utan avser att återkomma i kommunstyrelsen.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) yrkar att kommunfullmäktige lämnar följande svar:

”Motionen anses besvarad mot bakgrund av fullmäktiges beslut den 22 november 2017; Kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunens representanter i Dalslands Energi och miljöförbunds Miljönämnd att väcka frågan om nya riktlinjer för handläggningen av enskilda avlopp.”

Ärendebeskrivning

Per Krokström (M):s Motion:

”Nya moderaterna i Färgelanda vill att kommunen antar egna riktlinjer och krav gällande enskilda avlopp. Kontrollen av att dessa efterlevs sköts av Dalslands miljö och energikontor.”

Det finns inget lagstöd för en kommun att ställa egna krav gällande enskilda avlopp utom i vissa fall, t ex i anslutning till skyddsområde för kommunalt dricksvatten. Det handlar då om att skärpa de grundläggande kraven.

Enligt miljöbalken 9 kap 1 § definieras utsläpp av avloppsvatten som *miljöfarlig verksamhet* och de grundläggande kraven i lagstiftningen avseende utsläpp kan inte kringgå. Skyddsåtgärderna ska dock vara motiverade ur miljö- och hälsosynpunkt satt i relation till kostnaderna för den enskilde. (Skälighetsprincipen)

Havs- och vattenmyndigheten har gett ut allmänna råd avseende enskilda avloppsanordningar.

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 56

Dalslands miljö- och energinämnd har antagit riktlinjer för tillstånd och prövning av enskilda avloppsanläggningar. Ytterst ska dock varje ärende handläggas utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontoret stabens tjänsteskrivelse 2018-02-07

Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 32

Kommunstyrelsens beslut 2018-02-28 om återremiss.

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 57

Dnr 2017/645

Svar på motion om lokal strategi för näringslivsfrågor (Tobias Bernhardsson (C))

Ledningsutskottets förslag

Kommunfullmäktige beslutar uppdra till kommunstyrelsen att upprätta förslag till näringslivspolitiskt program med beaktande av kommunfullmäktiges uttalanden avseende näringslivsarbetet i mål och resursplanen för 2018-2020.

Motionen är härmed bifallen.

Ärendebeskrivning

Tobias Bernhardsson (C) har i en motion föreslagit att kommunstyrelsen tillsammans med kommunens näringslivsråd får uppdraget att, i linje med motionens anda, arbeta fram en långsiktig och förankrad strategi för den lokala tillväxt/näringslivspolitiken.

Av kommunens mål och resursplan för 2018-2020 framgår följande vad gäller näringslivsarbetet:

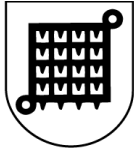
”Under planperioden kommer vi fortsätta det påbörjade arbetet med att utveckla mötesplatser mellan kommunen, näringslivet och kommuninvånarna. Syftet med dessa träffar är att tillsammans föra utvecklingen i kommunen framåt.

Minst en medborgardialog vart annat år skall hållas i kommunens fyra tätorter. Med näringslivet skall årligen hållas ett antal träffar i olika konstellationer näringslivsråd mm.

Ett antal företagsbesök skall göras årligen.

Det är också viktigt att Färgelanda kommun vidareutvecklar arbetet med ha färdig mark och lokaler för att kunna möta eventuella företagsetableringar i Färgelanda kommun. Om vi inte kan erbjuda mark eller lokaler när detta efterfrågas riskerar vi snabbt att tappa företag.”

Skickas till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 58

Dnr 2018/162

**Reningsverket i Rådanefors – utredning av ägoförhållande och driftsansvar –
övrigt ärende**

Ledningsutskottets beslut

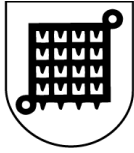
Ledningsutskottet beslutar att uppdra till kommunchefen att utreda förhållandena avseende drift och underhåll m m vad gäller avloppsreningsverket i Rådanefors.

Ärendebeskrivning

Företrädare för kommunens hel och delägda bolag har informerat Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen om sina respektive verksamheter. Vid denna information har framkommit att avloppsreningsverket i Rådanefors för närvarande inte ingår i Västvatten AB:s verksamhet.

Kenneth Carlsson (L) väcker frågan om en utredning av förhållandena.

Beslutet skickas till
Kommunchef
Västvatten AB

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 59
Lönerevision 2018 för kommunchefen

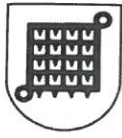
Ledningsutskottets beslut

Ledningsutskottet beslutar att uppdra till kommunstyrelsens ordförande att, i enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning och dagens diskussion, förhandla och fatta beslut om ny lön för kommunchefen i lönerevisionen 2018.

Ärendebeskrivning

Lönerevision för kommunens anställda pågår. Kommunstyrelsen har i sin delegationsordning delegerat beslut om lönesättning av kommunchefen till kommunstyrelsens ordförande. Beslutet ska fattas efter samråd med ledningsutskottet.

Skickas till
Kommunstyrelsens ordförande
Kommunchefen

Barn och utbildning
Sektorchef
Helena H Kronberg
0528-567201

Kommunstyrelsen

helena.kronberg@fargelanda.se

Rapport systematiskt kvalitetsarbete 2017 Färgelanda Barn och utbildning

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att lägga rapporten till handlingarna

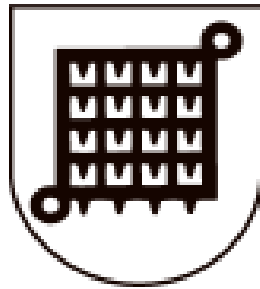
Ärendebeskrivning:

Rapport är nu färdigbearbetad och visar på en del fokusområden som de olika verksamheterna arbetat med under 2017. Meritvärden/sammanräknade betygspoäng i år 9 visar alltjämt på relativt goda resultat och kommunen har för första gången bättre resultat än förväntat, enligt modellberäkningen.

Susanne Korduner
Kommunchef

^
Helena Kronberg
Sektorchefs titel
/

Beslutet skickas till:

**Färgelanda
kommun**

Systematiskt kvalitetsarbete

Sektor Barn & utbildning

2017

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Genomförda utvecklingsinsatser under året.....	7
Inledning	11
Förutsättningar.....	12
Barn och elevers utveckling mot målen.....	14

Sammanfattning

Helhet

Alla verksamheter arbetar för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Vi behöver fortsatt arbeta vidare med att involvera fler personalgrupper och få årshjulet att rulla med reflektioner och analyser över pågående och avslutade aktiviteter. Åtgärder för utveckling blir då nästa steg för att ytterligare förbättra och utveckla våra verksamheter med fokus alla barn och elevers måluppfyllelse. Vi kan genom våra resultat konstatera att vår personal har genom att utveckla undervisningspraktiken, öka det kollegiala lärande på alla nivåer och använda fler arenor för lärande såsom skolskogar och annan utomhusmiljö tillsammans med eleverna ökat måluppfyllelsen generellt och flertalet elever går direkt till ett nationellt program på gymnasiet. Nu gäller det att hålla i och hålla ut och då är satsning på personalen: lärare, skollidare, elevhälsa och övriga det som kan göra skillnad.

Vi har ett tydligt utvecklingsområde i kommunen. Vi måste lyckas med att öka vårdnadshavarnas delaktighet. Det är med oro vi ser att engagemanget för våra elevers lärande och skolsituation minskar drastiskt med elevernas ålder. Vi har under året bjudit in vårdnadshavare till olika tillfällen med syfte att informera om dagens skola men också för att i dialog gå igenom skolsituationen på våra olika enheter samt diskutera olika utvecklingsinsatser för elevernas lärande och trygghet.

Det är av avgörande betydelse för elevernas måluppfyllelse att de är närvarande och aktiva under skoldagarna. Vi följer upp våra elevers närvaro och ser tydligt hur alla typer av frånvaro påverkar måluppfyllelsen.

Vi har under året arbetat med många olika kompetensutvecklingsinsatser bl.a Läslyftet för all personal skolan och i i förskolan. Vi bygger kompetensutveckling på kollegialt lärande i våra lärgrupper.

Unikum som verktyg för att följa barns och elevers utveckling används i förskola och skola.

Vi samarbetar med IFO och övriga kommunens verksamheter samt via olika kvalitetsnätverk inom V8 och Fyrbodalen. Vi välkomnar VFU-praktikanter från Högskolan Väst och språkpraktikanter samt extratjänster till våra verksamheter.

Vi ansöker om de statsbidrag som vi kan och lyckas oftast väl med det även om det innebär mycket arbete i en slimmad organisation.

Förskola

Förskolan är idag barnens första utbildningssteg. Ny läroplan beskriver vikten av att synliggöra lärandet i förskolan och det arbetar man med i våra förskolor och samarbete sker mellan skola och förskola.

Förskolan har satsat på flerspråkighet, tecken som stöd, bildstöd, olika språkutbildningar, Unikum och vidareutveckling av utomhuspedagogiken samt har genom statsbidrag kunnat minska antalet barn i barngrupperna.

Behovet av nya avdelningar har inneburit tillfälliga avdelningar på Höjden och i Högsäter samt moduler plaaverade vid Stigens och Ödeborgs förskolor. Planering för byggandet av Högsäters två nya avdelningar har också pågått under året.

En avdelning på Höjden har erbjudit öppettider på obekvämlig arbetstid, men det har inte efterfrågats under året.

I oktober hade vi skolinspektionen på ett tvådagarsbesök då de tittade på och bedömde hur väl vi arbetar med "flerspråkiga barns språkutveckling" i förskolan. Det resulterade i lovord och förskolechefen i tätorten inbjöds att föreläsa om hur vi arbetar i Färgelanda kommun i mars 2018.

Grundskola, grundsärskola och fritidshem

Resultaten i årets avgångsklasser var även i år något över riksnittet vilket givetvis är fantastiskt roligt. Förutom sent nyanlända elever som gick till IM språk så kom merparten av våra elever in på nationella gymnasieprogram. Vi låg på jumboplats i SKL ranking, 290, år 2015 men år 2016 ökade vi 121 placering till ranking 169. Nu 2017 har vi flyttat fram till ranking 114. Det är första gången våra resultat är bättre än förväntat värde. Vi är en liten kommun med 65-70 elever per årskull så vi kommer med all säkerhet inte att ha en jämn kurva för måluppfyllelsen. Varje individ betyder ca 1,5% vilket är viktigt att komma ihåg när man läser av resultaten. Viktigast är att så många elever, helst alla, når full måluppfyllelse så att de ska kunna välja den framtid de önskar med stöd av föräldrar, lärare, annan personal samt andra viktiga vuxna.

Färgelanda kommuns skolor har i jämförelse hög andel behöriga och legitimerade lärare, vilket är en förutsättning för arbetet för ökad måluppfyllelse.

Vi har provat en resursfördelningsmodell enligt SKL som inneburit en ökad likvärdighet mellan skolorna eftersom alla skolor nu haft möjlighet att anställa speciallärare. Vi har fördelat en liten del av ramen efter andel nyanlända, måluppfyllelse och föräldrars utbildningsnivå. Det skiljer något mellan skolorna i kommunen.

Vi har arbetat ständigt för att få eleverna mer delaktiga i sin egen kunskapsutveckling och förståelse för skolans betydelse för deras möjligheter fortsatt i livet.

Dialog förs med vårdnadshavare och elever om vikten av att ta till sig undervisningen för att skapa möjligheter att göra goda livsval i framtiden. Från och med vt-16 har alla elever i år 7-9 Chromebooks och vi vill fortsätta utveckla IKT i undervisningen. Under 2017 har förtätning av digitala verktyg betytt att år 6 har tillgång till Chromebooks under skoldagen. Vi arbetar med att eleverna skall få en bättre inblick i sin egen kunskapsutveckling och på detta sätt få förståelse för hur de skall nå en högre måluppfyllelse. Läroplanen har byggts på med programmering i framförallt ämnet teknik vilket inneburit kompetensutveckling för lärare i matematik och teknik.

Vi har också i år genomfört projektet "Du äger ditt liv" för att nå eleernas (år 6 och 7) motivation till skolarbete samt insikt i att det arbete som de utför i skolan hör ihop med och påverkar deras möjligheter till val av framtid.

Förebyggande och hälsofrämjande arbete har fått stort fokus på trygghet och trivsel. Elevhälsoteamet har ämnet som första punkt på dagordningen vid våra möten. Personalen inom elevhälsan har svårt att tillfredställa alla behov då vi ett ökat antal elever som mår psykiskt dåligt och är i behov av särskilt stöd av fler vuxna i skolan. Vi har under året utökat elevhälsan med en kurator och vår skolpsykolog har arbetat för att komma i fas med alla utredningar. Vi hade önskat ett bättre och utökat samarbete med BUP.

Vi har haft omsättning av personal vilket medfört att vi fått lägga mycket tid på annonsering, rekrytering och introduktion. Effekten av personalomsättning märks i våra elevgrupper. Tryggheten försvinner för ett tag och det tar tid att erövra den tillbaka.

Det ökade elevantalet samt utökad personal via statsbidrag har inneburit fler personal per rektor och från augusti har vi därför utökat skolledargruppen med en rektor.

Vuxenutbildning

Skollagen ändrades under 2016. Komvux består nu av: Utbildning i svenska för invandrare, Vuxenutbildning på grundläggande nivå och Vuxenutbildning på gymnasial nivå.

Rätten till vägledning har förstärkts. Hemkommunen ska erbjuda vägledning. Studie- och yrkesvägledning är ofta av avgörande betydelse för att studierna ska bli effektiva och individanpassade. En väl fungerande vägledning kan även underlätta integrationen av nyanlända.

Allt fler asylsökande i Sverige, börjar nu att få uppehållstillstånd. Antalet inskrivna i Etableringen på Arbetsförmedlingen ökar och därmed sökande till SFI. De studerande som är akademiskt utbildade kan gå ett snabbspår, SFA i Uddevalla, mot interkommunal ersättning.

Studier på grundläggande nivå sker i Uddevalla och om det är möjligt genom distansstudier i Färgelanda men nu också på Dalslands folkhögskola. Studerande från IM Språk ges möjlighet att

fullfölja sina studier på grundläggande nivå

Antalet distansstuderande på gymnasienivå ökar, dels på grund av olika insatser från Arbetsförmedlingen och fördelaktigare studiemedel eller bibehållet aktivitetsstöd från AF (utbildningskontrakt). Gruppen som tidigare har haft svårt med sina studier har inte alltid lätt att bedriva distansstudier. Här krävs lärare på plats som stöd och hjälp.

Färre studerande på yrkesutbildningar i Uddevalla och ngt mindre antal studerande på Vård- och omsorgsutbildningen. Delvis beroende av sjukskriven vårdlärare.

Under året har arbetet med Lokalt Vård- o Omsorgscollege fortsatt och vi är nästan framme vid certifieringen

Genomförda utvecklingsinsatser under året

Helhet

Systematiskt kvalitetsarbete med fokus på analys av resultat och beslut om åtgärder för förbättring.

Nätverksmöten och kompetensutvecklingsinsatser planeras och genomförs inom Fyrbodal och V8-samarbetet för ett flertal grupper såsom skolchefer, rektorer för olika ansvarsområden och förskolechefer, utvecklingsledare, studie och yrkesväslärare, skolsköterskor, vuxenutbildning m fl.

Andra samarbetspartners är övriga sektorer i Färgelanda kommun särskilt projekt ihop med IFO, Dalslands folkhögskola, Arbetsförmedlingen samt Vårdcentralen, BUP, BVC och MVC genom vårdssamverkan Färgelanda.

Projektet "Du äger ditt liv" i samverkan med IFO har genomförts också 2017. Personal har med fokus motivation för framtidsdrömmar, yrken och goda livsval för elever år 6 och 7. Nytt för i år är att SYV och personal från ungdomsmottagningen genomfört träffar med eleverna i år 7 inom projektet. Lärare och rektorer har varit delaktiga och har uppföljningsansvaret på individnivå. Ett arbete vi tror ger motivation för elevers arbetsinsats i skolan. Folkhälsorådets bidrag har bekostat köpta tjänster och material.

Barnomsorg

Ett sätt att nå vår målsättning från förra året angående utökad planeringstid för personalen är att vi har schemalagt alla på 40 timmar/vecka. Då har vi lagt arbetstid till kl 19 varje måndag. Detta innebär att alla gör sin planeringstid på jobbet.

Under året så har en ny utvecklingsamtalsmall skapats i Unikum som några ur personalen provat under 2017. Tanken är att all dokumentation ska ligga på Unikum. Då kan vi på ett bra sätt ge barnen och vårdnadshavare inflytande och delaktighet i barnens lärande. Det är en viktig del av det systematiska kvalitetsarbetet.

Enligt forskning, enkätundersökningar och observationer vet vi att det sker allt mindre högläsning för barnen på förskolan. Därför sökte vi statsbidrag för att delta i Läsluft för förskolan.

Under januari-april fortsatte vår gemensamma kompetensutveckling i tecken som stöd i form av lärgupper där all personal lärde sig grunderna i tecken som stöd tillsammans med en handledare.

Vi har satsat på två extratjänster som är arabisktalande. En i Stigen och en i Högsäter. Det har gjort att vår kommunikation till barn och föräldrar med arabiska som modersmål har blivit fantastiskt bra. Som ett led i vårt arbete med flerspråkighet är detta modersmålsstöd mycket kvalitetshöjande.

Ödeborgs förskola har fortsatt att samarbeta med vår skola i Indien och vi kommer att göra ett studiebesök i mars 2018.

I Skolinspektionens kvalitetsgranskning där man tittat på 500 förskolor ingick Höjdens förskola. De utvärderade hur vi arbetar med flerspråkiga barns språkutveckling. Skolinspektionens granskning ledde till att vi fick en artikel om hur Höjdens förskola arbetar med flerspråkighet publicerad i förskolans facktidning samt i lokalpressen. Förskolechef är därför inbjuden som talare för att beskriva Höjdens förskola men också hur vi arbetar framgångsrikt med flerspråkighet i Färgelanda kommun.

Grundskola inkl. grundsärskola och fritidshem

Skolan har under perioder lagt stor energi på rekryteringsfrågor då de lärare som finns i området är färre än behovet. Detta driver också lönekostnaderna.

Samtliga enheter har också lagt resurser på att finna goda lösningar på barns särskilda behov. I flera fall har uppkomna situationer inneburit sjukskrivningar för personal då arbetet blir tungt och svårt.

Många utvecklingsfrågor gäller alla enheter men andra gäller bara en enhet.

Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd har påbörjats genom att ta del av SPSM:s (Specialpedagogiska skolmyndigheten) stödmaterial kring området.

Under VT-17 deltog kommunens alla grundskolor i Skolverkets Läslyft. Eftersom vi i Färgelanda nu har många nyanlända elever har det varit särskilt gynnsamt att alla ämneslärare har studerat språkutveckling i alla ämnen.

Vi har haft en kompetensutvecklingsdag i september där vi implementerade Skolverkets nya direktiv i den reviderade LGR11 om programmering.

Ett särskilt program om Autism höll Habiliteringen för F-klass/fritidshem vid uppstart ht-17. Vi hade även en föreläsning för all personal om **Koncentrationssvårigheter - vägledning och förståelse** med föreläsare Johanna Björk.

Vi har lärare som studerar på Lärarlyftet svenska som andraspråk.

Fem lärare läser vidare med statliga bidrag till speciallärare/specialpedagog.

Studiehandledarna/ modersmålslärarna har haft egna program med studiehandledning i fokus med framgångsfaktorer och utmaningar samt modersmålet i fokus och läs och skrivutveckling tillsammans med flera kranskommuner.

Pedagogiskt fokus har lagts vid att öka elevernas lust till lärande. Den metod som vi fokuserat på är horisontell integration som är en av OECD:s sju framgångsfaktorer i västerländsk skola enligt en rapport från 2015. En ämnesövergripande tematisk utbildningsinriktning som syftar till att öka förståelsen för kunskapen och sätta in den i ett större och i vissa fall nutida sammanhang.

Vi ställer oss bakom OECD:s rapporter där de beskriver de förmågor som kommer efterfrågas av våra elever när de kommer ut i förvärvsarbete.

Dessa förmågor kan sammanfattas som språklig förmåga i skrift och tal, faktabaserade grundkunskaper, förmåga att lära nytt, kritiskt tänkande, problemlösningsförmåga, kommunikativ förmåga, samarbetsförmåga, kreativitet och digital kompetens. Detta utgör basen tillsammans med skolans övriga styrdokument för hur vi ska planera och utveckla vår undervisning, vilket är en viktig uppgift för arbetslagen.

Vi fokuserar på att utveckla elevernas läskunnighet, och läsförståelse samt deras möjligheter att skapa egen text.

Samverkan mellan skolan och fritidshemmen ska utvecklas då vi genom det kan hitta fler former av lärande och ytterligare stödja de verksamheter som skolan genomför. Detta är ett gemensamt ansvar.

Arbetslagens uppgift är att följa upp och utveckla progressionen i lärandet mellan stadierna. Den "röda tråden" måste hela tiden hållas tydlig för eleverna.

Dokumentation av undervisningen som utgår från centralt innehåll och läroplanens krav för olika nivåer samt de förmågor som testas, ansvarar den enskilde läraren för. Uppföljning sker kontinuerligt på arbetslagsnivå. Arbetslagen har under året som uppdrag att utveckla användandet av matrissystem för uppföljningen av elevens lärande och resultat under läsåret.

Årets prioriterade projekt som ska vara en bärande del i undervisningen är skolträdgårdsprojektet på Valboskolan 1-6, horisontell integration samt daglig rörelse integrerad i skolvardagen.

Digitalisering i undervisningen, ledarskap i klassrummet och formativ bedömning har också varit kompetensutvecklingsinsatser.

Fritidshemmen har kraftsamlat kring implementering av nya läroplanen för fritidshemmen och utvecklandet av aktivitetskoncept på skolans rasttider. Genomgång av centralt innehåll i läroplanen har medfört utveckling av verksamheten i enlighet med centrala styrdokument.

Principen om tvålärarsystem, dvs två pedagoger per "normalstor" klass, är genomförd, men har haft

vissa brister då det ej gått att rekrytera personal till alla tjänster.

Genomförda utvecklingsinsatserna skapa en bättre arbetsklimat, ge en tydlig pedagogisk riktlinje för arbetet samt skapa förutsättningar som underlättar rekrytering av kommande medarbetare. Detta i sin tur syftar till att eleverna ska kunna uppnå bättre studie- och kunskapsresultat.

Vuxenutbildningen

Svenska för invandrare - SFI

Flexibelt SFI - en översyn har påbörjats för att utveckla SFI till ett mer flexibelt upplägg.

Olika aktiviteter - matlagning och presentation av mat till allmänheten i Världens Jul. Elever har också under året varit på teater och gjort studiebesök på verksamheter i kommunen.

Grundläggande vuxenutbildning - GRUV

Kurser, i framför allt i svenska som andraspråk, har genomförts i samarbete med Dalslands folkhögskola, som distansutbildning eller utbildning på annan ort, företrädesvis Uddevalla..

Gymnasial vuxenutbildning - GY

Vård och omsorg: arbetet med ansökan om certifiering till lokalt Vård- och Omsorgscollege har fortsatt. Ansökan kommer att lämnas in under första kvartalet 2018. I det lokala Vård- och Omsorgscollege kommer även kommunerna Orust och Uddevalla ingå.

Regionalt yrkesvux: infördes 1 jan 2017. Ett samverkansavtal har upprättats mellan kommunerna Orust, Uddevalla, Strömstad, Tanum och Färgelanda om yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå. Yrkeskurser kan kombination med svenska för invandrare (sfi) och svenska som andraspråk (sva) på grundläggande nivå.

Distansstudier sker genom utbildningsföretaget Miroi.

Övrigt:

DUA - delegationen för unga i arbete: styrgruppsarbetet och samarbetet har fortsatt med arbetsförmedlingen, folkhögskolan och kommunen. Kommunen representeras av AME, IFO och Vuxenutbildningen.

DUA - för nyanlända: har bildats under hösten med samma upplägg som för unga, se ovan.

Färgelanda Lärcenter: mellan Vuxenutbildningen och Dalslands folkhögskola har ett avtal om att Vuxenutbildningen säljer tjänsten till stude- och yrkesvägledare till folkhögskolan. Detta stärker samarbetet och elevernas möjlighet att studera på och mellan de olika skolformerna.

Utbildning i Extens: personal har varit på utbildningsdagar för vårt administrativa system för elevregistrering.

Utvecklingsenheten

Utvecklingsenheten är en stödjande enhet främst inriktad mot den IKT-pedagogiska och specialpedagogiska delen av undervisningen i förskola och skola.

Implementering digitala elevenheter

På Valbo-79 har uppnåtts full täckning för "1:1-projektet", en egen dator till varje elev. I årskurs 6 har, under lektionstid, uppnåtts 100%-ig täckning med en dator till varje elev på samtliga skolenheter.

Förutsättningen för att kunna uppnå 100%-ig täckning har varit den utökning av nätverkskapaciteten som genomförts på skolenheterna under året. Dock kvarstår utbyggnaden av en enhet, Valbo-F3,

vilken är försenad men kommer genomföras under 2018 enligt tidigare plan.

Under läsåret har det funnits en IKT-pedagog anställd på 50%.

IKT-pedagogik - Informations och Kommunikationsteknik

För att kunna genomföra implementeringen ovan, hantera datorer och konton på ett säkert sätt har vi sedan januari 2015 en skoldomän genom Google. Den heter G Suite (fd. GAFE) vilken kan ses som en verktygslåda med digitala redskap som sköts och administreras av Utvecklingsenheten. I den har vi drygt 600 elevkonton inom Grundskolan och Grundsärskolan samt 70 elevkonton inom Vuxenundervisningen. Dessa konton används i den pedagogiska verksamheten för kommunikation mellan pedagoger och elever både via e-post, "delade" dokument, samt det virtuella klassrummet "Classroom".

Kontona på Grundskolan och Grundsärskolan används även för att koppla eleverna till externa resurser såsom Mediapoolens "Digital pedagogik", MV-Nordics talsynteser CD-Ord och IntoWords samt Inläsningstjänsts inlästa läromedel samt viss skönlitteratur. Det finns också drygt 200 konton för personal inom Förskola, Grundskola, Grundsärskolan och Vuxenutbildningen. Även andra yrkeskategorier som t.ex. elevhälsopersonal, rektorer och förskolechefer mfl. har också konton.

En högre kvalitet och kvantitet gällande inslag av främst programmering i undervisningen har genomförts av den nyanställda IKT-pedagogen. Det har genomförts både som workshops för personal och lektioner med eleverna.

Det finns en IKT-plan för Barn och Utbildning som antogs av KS juni 2017. I den finns beskrivet takten på implementeringen, en årskurs per år, samt en finansieringsplan fram till 2024.

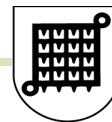

Inledning

Syftet med systematiska kvalitetsarbetet grundar sig i en strävan att göra saker bättre och att utveckla och förnya verksamheten och skall också påvisa om verksamheterna uppfyller nationellt uppfyllda ställda mål och krav. Det systematiska kvalitetsarbetet som äger rum på varje enhet skall användas i den dialog och diskussion, samt kring uppföljning gällande måluppfyllelse som skall föras i arbetslag, på arbetsplatsträffar och i samverkansgrupper på olika sätt. Detta för att föreslå insatser för utveckling, samt påvisa sådant som fungerar väl.

Det systematiska kvalitetsarbetet skall också redovisas och utgöra underlag för den politiska diskussion som skall föras både i samband med bokslutsarbete och inför det kommande budgetarbetet. Detta ger elever, vårdnadshavare och kommuninvånare inblick i verksamheterna och en möjlighet att se hur dessa fungerar.

Förutsättningar

Allmänna förutsättningar

Allmänna förutsättningar	
Antal avdelningar:	17
Antal barn:	284
Antal barn per avdelning:	17
Öppettider:	06.00-18.30

Ekonomiska förutsättningar

Förskola

Förskolan ansöker och beviljas statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan samt för kvalitetssäkrande åtgärder.

Grundskola inkl. grundsärskola och fritidshem

Vi ansöker om och beviljas ett flertal statsbidrag som innebär möjligheter att anställa fler personal: lärare och elevpersonal. Statsbidrag bekostar också karriärtjänster och lärarlönelyft samt samrodnaruppdrag för nyanländas lärande.

Statsbidrag bekostar också fem lärares 50%iga nedsättning för studier till specialpedagoger/speciallärare.

Vuxenutbildning

Färgelanda kommun får statsbidrag genom den sk. gemensamma "påsen" för all skolverksamhet, även Vuxenutbildningen.

Statsbidrag tillkommer också till kommunen för Integrationsverksamheten. I fördelningen av detta får sektor Barn & Utbildning ca 40%, varav en del skall bidra för att täcka kostnader för SFI-lärare, studie- och yrkesvägledare och administration.

Budgeten för Vuxenutbildningen bygger på detta och egna kommunala medel.

Färgelanda kommun har 2017 sökt och beviljats statsbidrag för yrkesutbildningar inom ramen för regionalt yrkesvux. Kommunen har med egna medel bekostat med egna medel lika många genomförda årsstudieplatser som de får statsbidrag för. För 2017 beviljades Färgelanda kommun statsbidrag motsvarande 9,1 årsstudieplatser. Skolverket kräver uppföljning på elev och kursnivå

En stor del av de riktade statsbidrag går sedan till Interkommunal ersättning IKE, för yrkesutbildning i annan kommun.

Under året ges också plats för studerande från Folkhögskolan att läsa distanskurser. Samma möjlighet upprättas för studerande inom aktivitetsansvaret. Platsen betalas efter ingånget avtal. Vuxenutbildningen utför uppdragsutbildning.

Personella förutsättningar

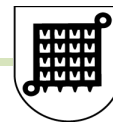
Personella förutsättningar	
Rektor:	7,0
Lärare:	55,5

Personella förutsättningar	
Specialpedagog/Speciallärare:	5,5
Idrottslärare:	3,7
Slöjdlärare:	5,0
Förskollärare:	27,75
Fritidspedagog:	1,75
Övrig personal:	51,25
Lärarkompetens i samtliga ämnen:	25,85

Vi saknar behörighet framförallt i teknikämnet samt fritidspedagoger men även spanska

Övriga förutsättningar

Barn och elevers utveckling mot målen

Normer och värden

Resultat prioriterade mål

Alla barn/elever ska känna sig välkomna, efterfrågade och trygga

Prioriterat av

Sektorschef

Kommentar

Nulägesanalys

I barnomsorgen genomförs föräldraenkäter som visar att nästan alla känner sig trygga att lämna sina barn i våra verksamheter.

Varje vår och höst låter vi våra elever i grundskolan fylla i en elevenkät. Frågorna är samma under läsåret för att kunna jämföras och analyseras mellan hösten till våren. Lärarna analyserar resultatet och presenterar det för eleverna där de får vara delaktiga i om åtgärder behöver göras. Rektor presenterar enkäteresultaten för föräldrarna på samrådsmöte en gång på hösten och en gång på våren efter det att de är gjorda.

Under hösten utformades också skolans konsekvensstrappa för vad som händer när man bryter mot studieron och tryggheten i skolan. Den har kommunicerats med eleverna i klasserna och sänts hem till föräldrar. Konsekvensstrappan är också utgångspunkt för samtalen när vi kallar föräldrar till skolan efter någon elevhändelse.

väldigt hög procent nöjda och trygga i våra verksamheter.

Analys

Mörkertal är av allt att döma stort på kränkningar, i lagens mening – då mycket löses direkt i klass mellan elever av personal. Notabelt är det grova och stundtals sexistiska språkbruk som pedagoger och fritidshemspersonal uppmärksammar hos eleverna. Det är en av anledningarna till att Konsekvensstrappan tagits fram – för att markera från skolans sida om konsekvenserna av bl. a. språkbruk och beteende.

Att ha en personalgrupp som samarbetar, trivs och stanna är en framgångsfaktor.

Åtgärder för utveckling

Fortsätta att arbeta med värdegrundsarbetet och låta det ta tid då det ger mycket tillbaka, detta arbete ska återkomma enligt vårt årshjul

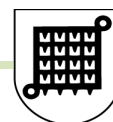
Vi kan bli bättre på att fånga upp de elever som inte alltid syns lika mycket i mängden samt träna på den empatiska förmågan för de elever som behöver det. Uppföljningen av rapporteringen av KIA- och kränkingsanmälningar kan utvecklas på alla nivåer för att erhålla systematik i var otrygghet kan finnas och hur den gestaltas.

Konsekvensstrappan måste implementeras på såväl skolan som fritidshemmen.

Åtgärd	Slutdatum
! Alla kränkningar/diskriminerande handlingar ska anmälas och utredas. Antalet anmälningar ska minska genom preventiva åtgärder och arbetet med likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.	2016-12-31
! All frånvaro ska rapporteras och följas upp. Åtgärder ska skyndsamt sättas in vid upprepad eller lång, sammanhängande frånvaro	2016-12-31

Enkät - SKL:s mjuka värden

Mätetal	Åk 5	Flickor Åk 5	Pojkar Åk 5	Åk 8	Flickor Åk 8	Pojkar Åk 8
Andel elever som har svarat "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra"	97%	96%	98 %	96%	94%	97%

Mätetal	Åk 5	Flickor Åk 5	Pojkar Åk 5	Åk 8	Flickor Åk 8	Pojkar Åk 8
på frågan: Jag känner mig trygg i skolan						
Andel elever som har svarat "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" på frågan: Skolarbete gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer	99%	100%	98 %	44%	38%	50%
Andel elever som har svarat "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" på frågan: Jag vet vad jag ska kunna för att nå målen i de olika ämnena	92%	92%	92 %	81%	75%	86%
Andel elever som har svarat "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" på frågan: Lärarna i min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det	93%	100%	88 %	84%	81%	87%
Andel elever som har svarat "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" på frågan: Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet	75%	72%	77 %	92%	88%	97%
Andel elever som har svarat "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" på frågan: Mina lärare förväntar sig att jag ska nå målen i alla ämnen	83%	76%	92 %	73%	69%	76%
Andel elever som har svarat "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" på frågan: Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter	88%	92%	84 %	91%	91%	90%

Ranking - SKL:s mjuka värden (av alla kommuner i Sverige)

Rankning enkät SKL mjuka värden - samtliga 290 kommuner

Årskurs	2016	2015	2014	2013
Årskurs 5	87	47	11	Ej genomförd
Årskurs 8	23	2	8	Ej genomförd

Från 2017 görs ingen insamling av data till SKL och därför ingen ranking fortsättningsvis.

Utveckling och lärande

Resultat prioriterade mål

Alla barn ska genom lustfyllt lärande få stöd att nå sin maximala potential

Kunskaper, bedömning och betyg

Resultat betyg och nationella ämnesprov åk 9, åk 6 samt nationella ämnesprov åk 3

Allmänt

De två senaste läsåren har Färgelanda stigit från att tidigare legat bland de 25 % av kommunerna med lägst resultat till att nu tillhöra de mellersta 50 %. I SKL:s "Öppna jämförelser" har Färgelandas kommunala skolor stigit från bottennoteringen, plats 290 år 2015, till plats 169 förra året för att nu, 2017, ligga på plats 114 i kommunrankningen.

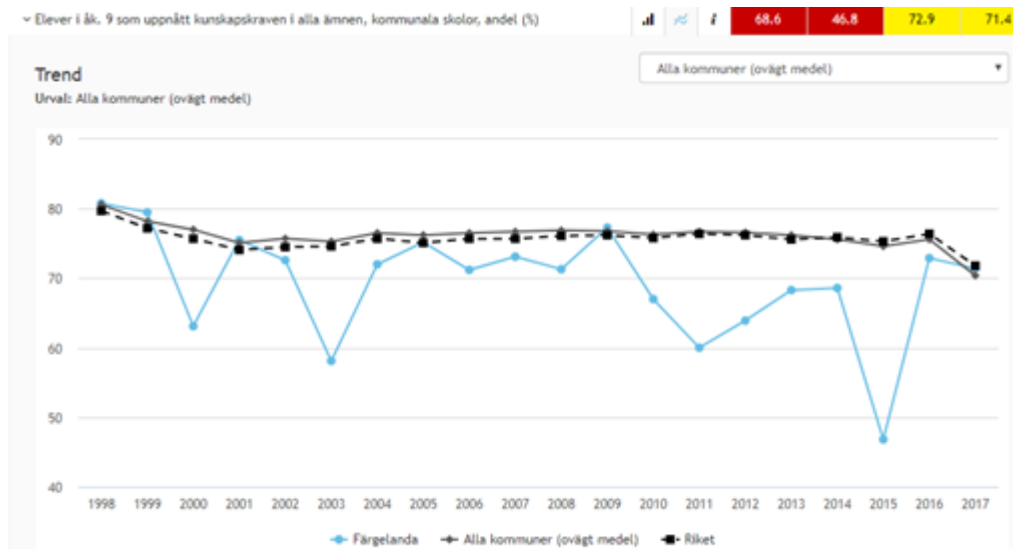
Underlaget nedan baseras på värden hämtade från Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada) och från Skolverkets Internetbaserade Resultat- och KvalitetsInformationsSystem (SIRIS). Resultaten från SKL:s "Öppna jämförelser" publiceras i år även i SIRIS. I texten nedan används begreppet riket i betydelsen av rikssnitt.

Årskurs 9

Uppnått kunskapskrav i alla ämnen

71,4 % av eleverna i årskurs 9 uppnådde kunskapskraven i alla ämnen. Det är förvisso en minskning med 1,5 procentenheter, jämfört med 2016, men resultatet har sjunkit mer för riket, 4,6 procentenheter. Det medför att vi ligger närmare riket 2017 (0,4 procentenheter under) än 2016 (3,5 procentenheter under). Noteras bör att i statistiken exkluderades elever med okänd bakgrund 2016 men de är nu medräknande.

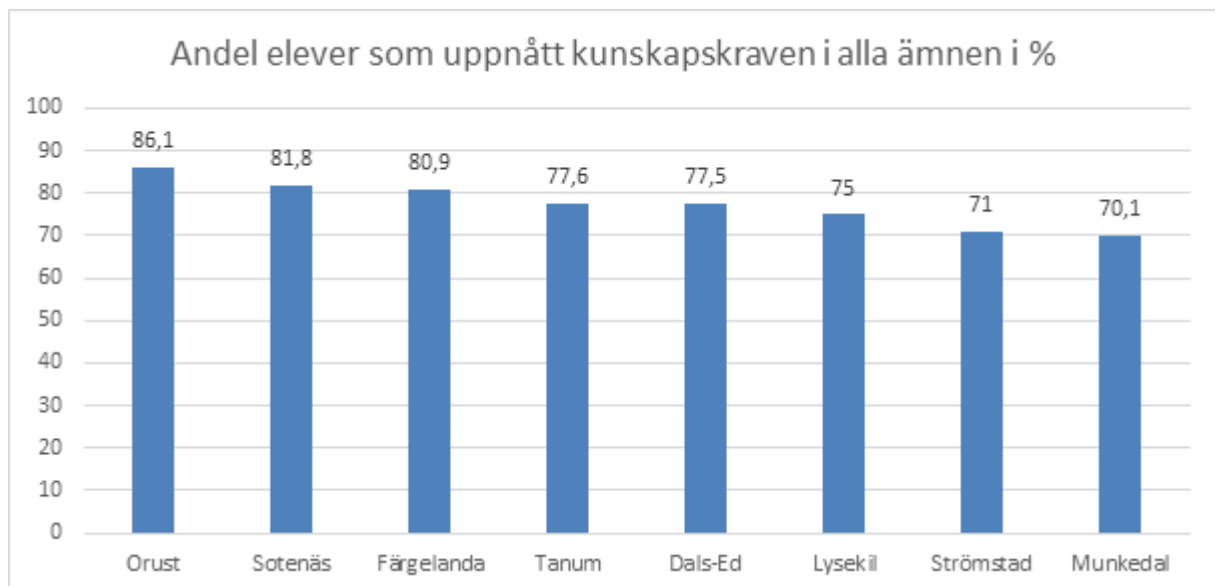
Trenddiagram

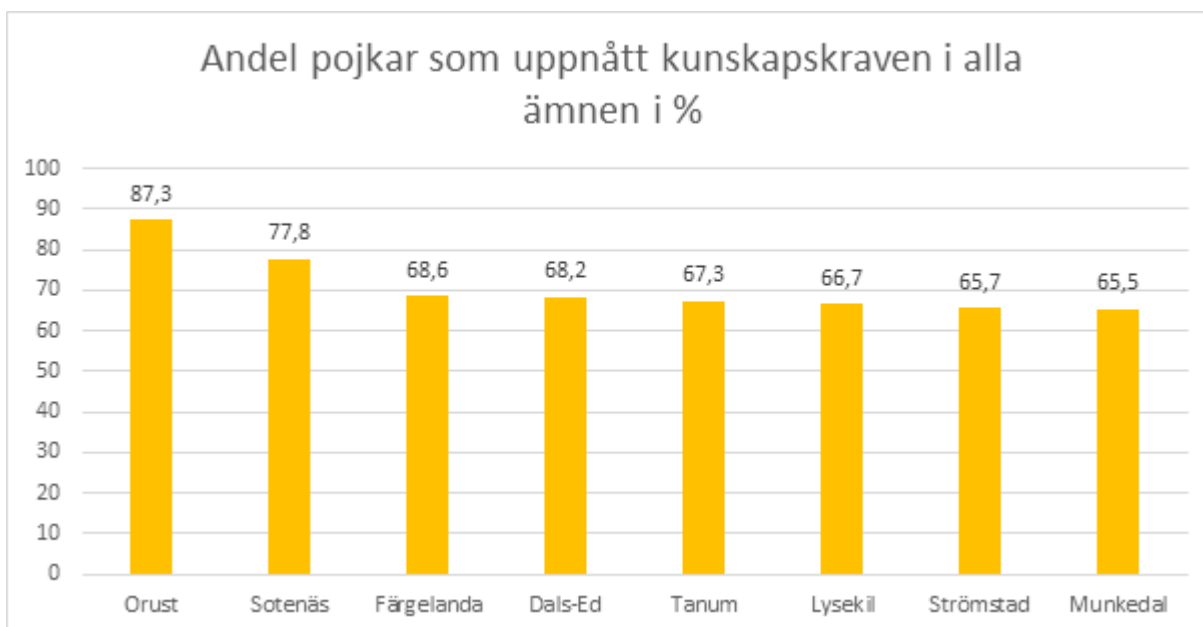
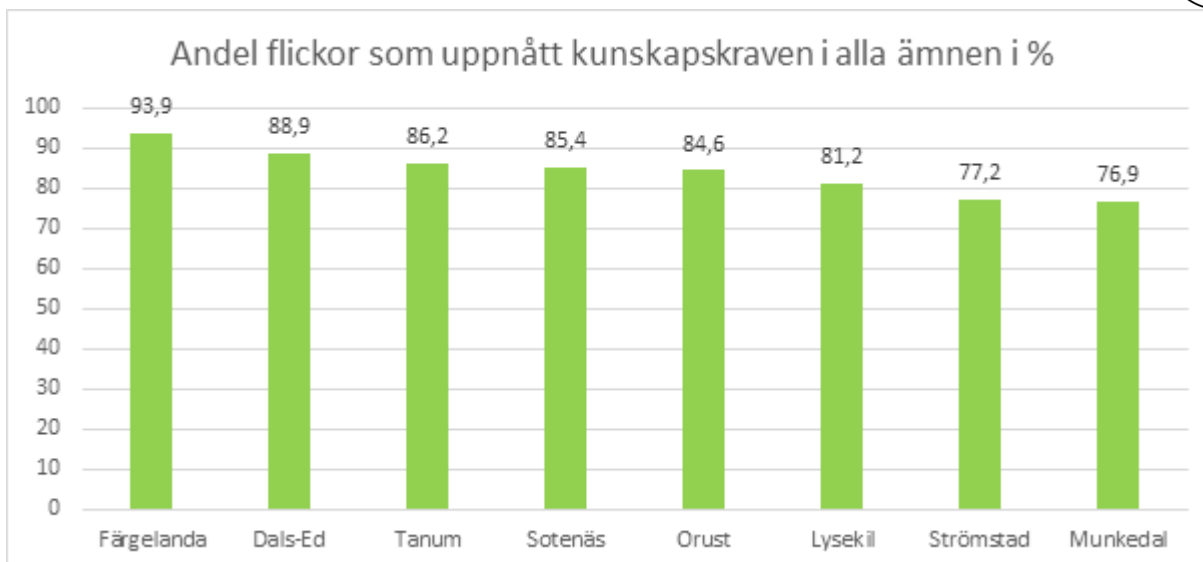

Källa: Kolada

Uppnått kunskapskrav i alla ämnen - Jämförelse med övriga V8-kommuner

När det gäller andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i jämförelse med V8-kommunerna ligger Färgelanda på en tredje plats med 80,9 % efter Orust på 86,1 % och Sotenäs med 81,8 %. Flickorna ligger i topp med 93,9 %, 5 procentenheter före Dals-Ed. Pojkarna ligger efter Orust och Sotenäs på 68,6 % ganska jämt med de 5 efterföljande kommunerna. Värdena gäller samtliga elever, exklusive nyinvandrade elever, elever med okänd bakgrund för kommunala huvudmän och för 17 ämnen.

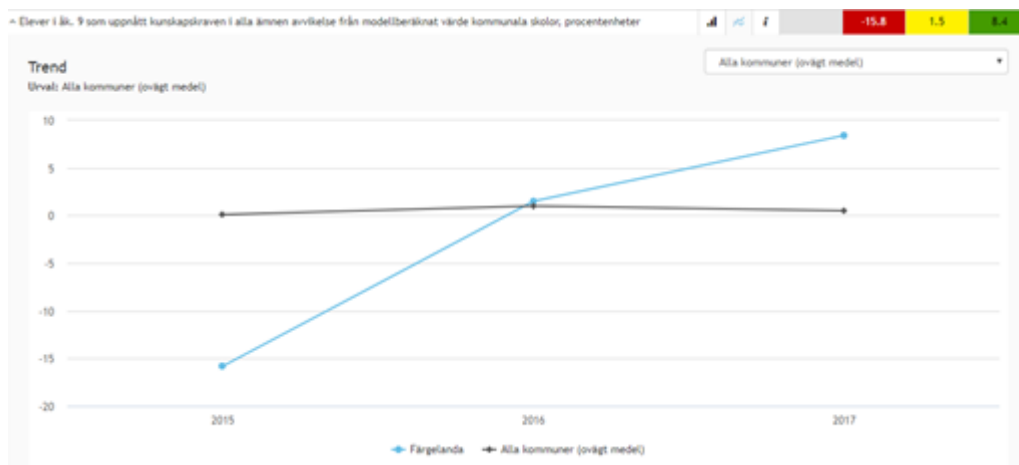
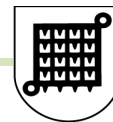

Källa: Siris

Uppnått kunskapskrav i alla ämnen - Modellberäknat värde

Sveriges kommuner och Landsting (SKL) tar även fram ett modellberäknat värde för varje kommun. Värdet är framtaget i en regressionsmodell som jämförs med andra kommuner och där hänsyn tas till behov av ekonomiskt bistånd, nyinvandrade elever (0-4 år i Sverige), föräldrars utbildningsnivå och kön. Färgelandas värde är där +8,6 vilket innebär en placering bland de 35 kommuner som presterar bäst i förhållande till sina förutsättningar.

Trenddiagram

Källa: Kolada

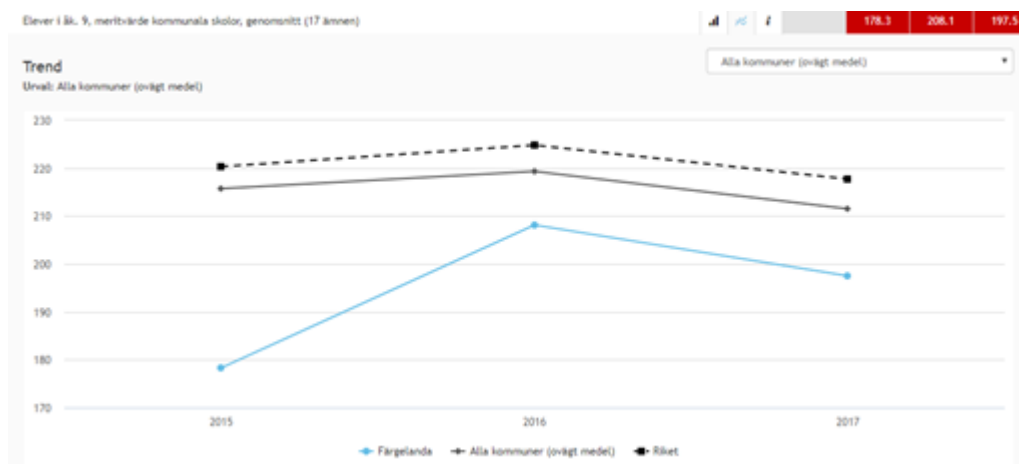
Uppnått kunskapskrav i alla ämnen - Analys

Färgelanda har en förhållandevis hög andel elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen särskilt i jämförelse med V8-kommunerna. Man kan också se en positiv trend i förhållande till riket, 2017 endast 0,4 procentenheter under. Tittar man på det modellberäknade värdet är resultatet mycket bra utifrån våra förutsättningar. Då hamnar Färgelanda bland de 35 bästa kommunerna i landet.

Meritvärde

Meritvärdet för riket har sjunkit från 224,8 till 217,7 (7,1 procentenheter) sedan 2016. I Färgelanda har värdet också sjunkit från 208,1 till 197,5 (10,1 procentenheter). Värdet är beräknat på 17 ämnen och innefattar alla elever med betyg i minst ett ämne. Noteras bör att 2016 exkluderades elever med okänd bakgrund.

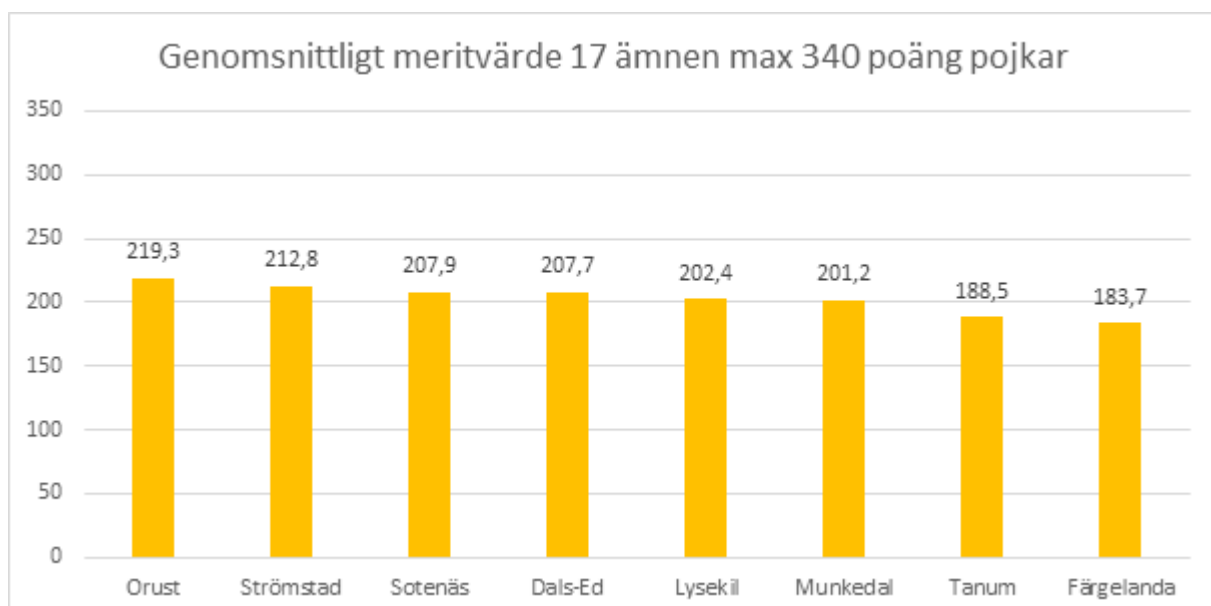
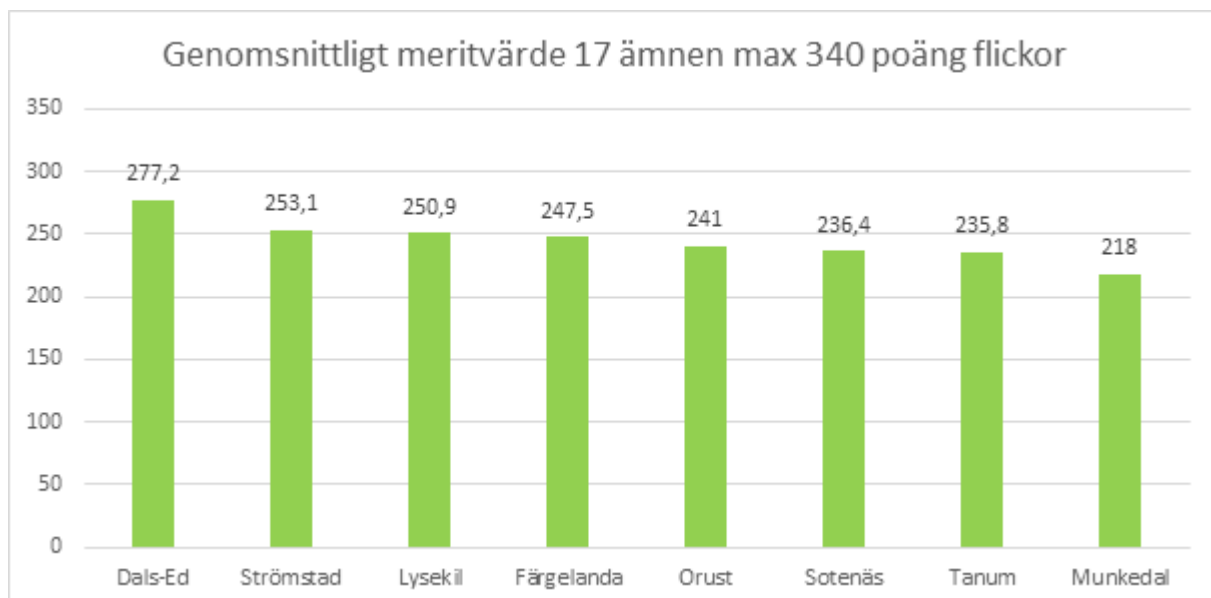
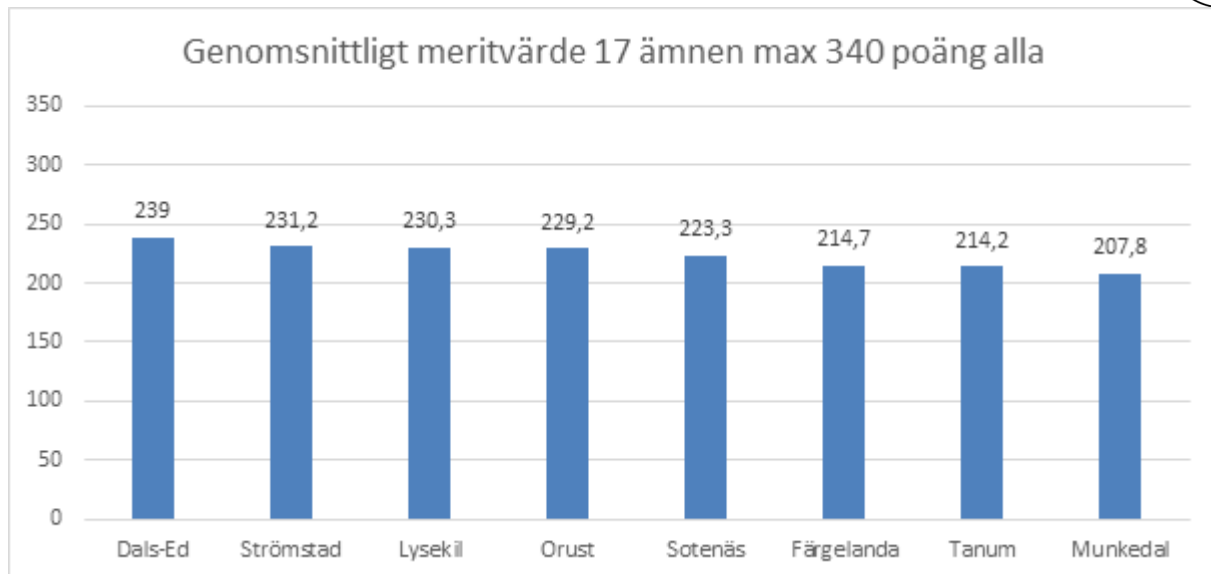
Trenddiagram

Källa: Kolada

Meritvärde - Jämförelse med övriga V8-kommuner

När det gäller meritvärdet ligger Färgelanda på en tredje plats från slutet med 214,7 poäng före Tanum (214,2) och Munkedal (207,8), Dals-Ed toppar på 239. Flickorna ligger på en fjärde plats med 247,5 poäng efter Dals-Ed (277,2), Strömstad (253,1) och Lysekil (250,9). Pojkarna ligger sist i jämförelsen med 183,7 strax efter Tanum (188,5), toppar gör Orust med 219,3. Värdena gäller samtliga elever, exklusive nyinvandrade och elever med okänd bakgrund samt för 17 ämnen.

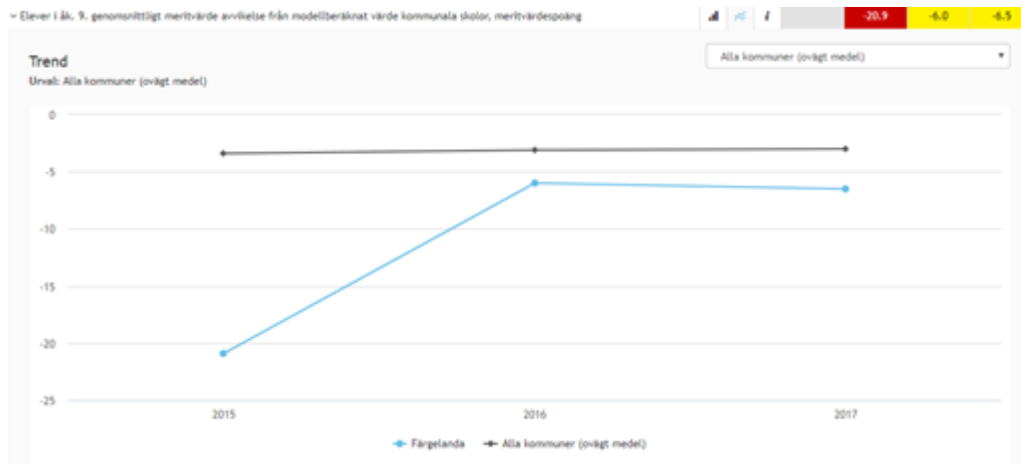

Källa: Siris

Meritvärde – Modellberäknat värde

Det modellberäknade värdet är -6,5 vilket innebär att vi presterar sämre än vad man kan förvänta sig.

Trenddiagram

Källa: Kolada

Meritvärde - Analys

När det gäller meritvärdet ligger vi lågt både i förhållande till riket och till de övriga V8-kommunerna. Färgelanda ligger fortfarande kvar bland de 25 % av kommunerna med sämst resultat i riket för meritvärdet. Vi underpresterar också i det modellberäknade värdet i förhållande till våra förutsättningar.

Lägst betyget E i Svenska, Engelska och Matematik

Tabellen visar en jämförelse över resultaten mellan Färgelanda och Riket för åren 2017 och 2016. Värdena är andelen elever i procent (%) som fick betyget A-E i kommunala skolor.

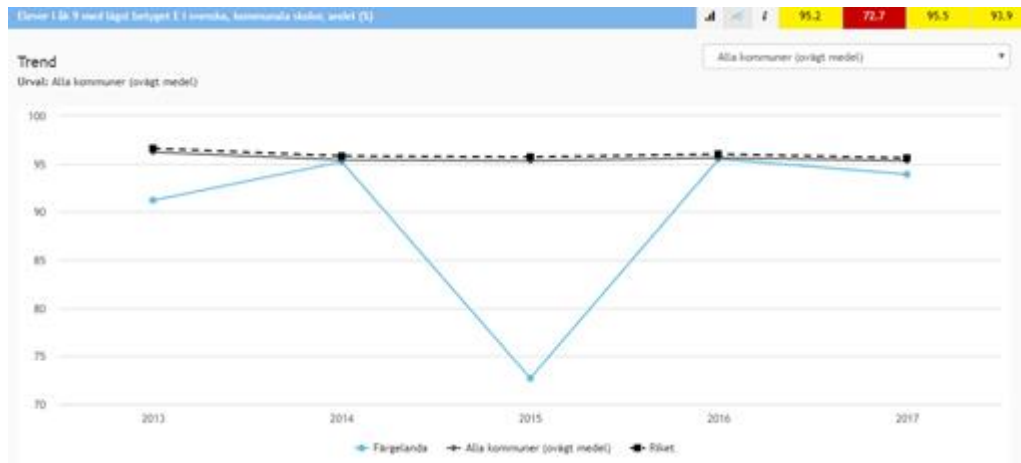
Ämne	Färgelanda 2017	Riket 2017	Jämförelse2017	Färgelanda 2016	Riket 2016	Jämförelse 2016
SV	93,9%	95,6%	-1,7	95,5%	96%	-0,5
ENG	92,9%	88,2%	+4,7	89,9%	91,8%	-1,9
MA	84,4%	85,9%	-1,5	92,9%	90,7%	+2,2

Källa: Kolada

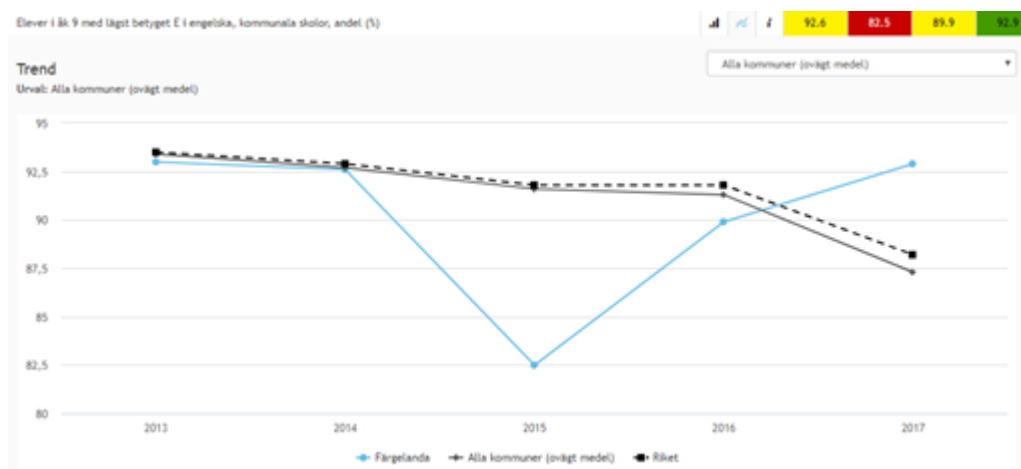
I ämnet Engelska ligger resultatet för 2017 nästan 5 procentenheter över riket. Däremot för Svenska och Matematik är det en negativ avvikelse med mindre än 2 procentenheter i förhållande till riket. I jämförelse med 2016 är det för Svenskan -1,6 procentenheter, Engelskan +3 procentenheter och för Matematiken -8,5 procentenheter.

Trenddiagram

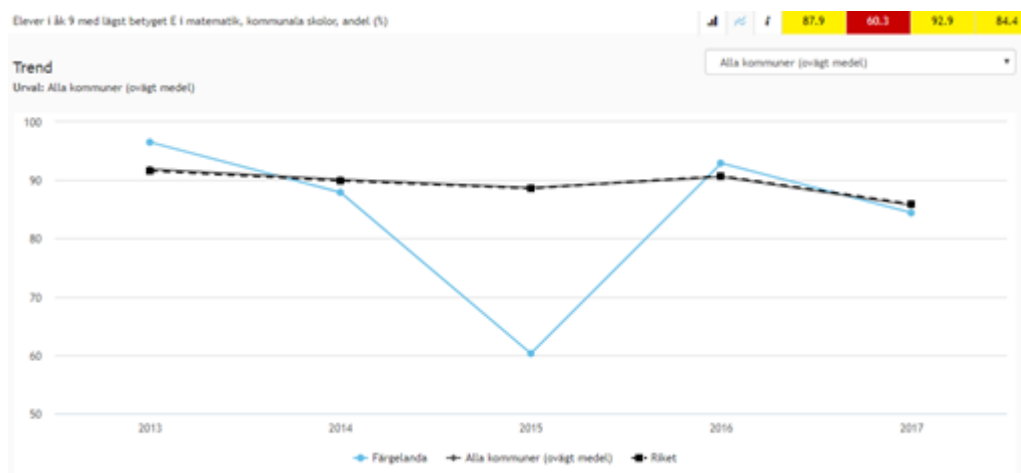
Svenska

Engelska

Matematik

Lägst betyget E i Svenska, Engelska och Matematik - Analys

De mycket dåliga resultaten från 2015 i de tre ämnena, den röda markeringen (dippen), har hämtats upp. I ämnet svenska har vi tappat lite i förhållande till 2014 och 2016, inte mycket men ändå ett tapp. Engelskan har ett lysande resultat på 92,9 % vilket är högt över riket och alla pojkar fick minst betyget E. Den gröna bakgrunden på värdet indikerar att resultatet ligger bland de 25 % bästa kommunerna i landet. Matematiken tappar (8,5 procentenheter) från 2016 och vi har en bra bit kvar till toppresultatet 2013 på 96,5 %.

Nationella ämnesprov

Andelen elever i årskurs 9 som fick betyget A-E på de nationella ämnesproven redovisas i tabellen nedan. Resultaten redovisas också för flickor respektive pojkar samt även för åren 2016 och 2015. Det bör noteras att alla pojkar fick minst betyget E i Engelska.

NÄP	2017 Alla	2017 Flickor	2017 Pojkar	2016 Alla	2016 Flickor	2016 Pojkar	2015 Alla	2015 Flickor	2015 Pojkar
ENG	~100%*	~100%*	100%	~100%*	~100%*	~100%*	88,5%	~100%*	~100 %*
MA	82,9%	82,4%	83,3%	91,3%	~100%*	87,5%	57,4%	69,2%	46,4%
SV	**			~100%*	100%	~100%*	81,1%	~100%*	69%

* Av sekretesskäl uppges inte det exakta värdet om antal elever med provbetyg F är färre än 5. Det innebär att resultatet för Färgelanda kan variera mellan ca: 94 – 98,5 %.

** Det tredje delprovet, C, räknades inte i Färgelanda pga. att innehållet läckte ut i medier innan genomförandet. Två delprov genomfördes men ett sammanvägt provbetyg saknas.

Andelen elever i årskurs 9 som fick betyget A-E på de nationella ämnesproven samt betygspoäng i jämförelse med riket visas nedan.

Ämne	Engelska		Matematik		Svenska	
	A-E	Poäng	A-E	Poäng	A-E	Poäng
Färgelanda	94-98,5%	14,4	82,9	9,6	*	*
Riket	95,8%	14,7	80,6	10,5	93,7	13,3

* Sammanvägt provbetyg och poäng saknas, se kommentar ** ovan.

Källa: Siris

Nationella ämnesprov - Analys

Engelskan uppvisar fortfarande goda resultat och har jämförbara resultat med riket. Matematiken har lägre genomsnittligt provbetygs-poäng men högre andel elever med provbetyg A-E. Resultatet ämnet Svenska går inte att analysera.

Årskurs 9 - sammanfattande kommentar

Resultaten för årskurs 9 kan vara intressant att jämföra med tidigare resultat från 2014 när de gick i årskurs 6. De nationella ämnesproven 2011 kan också vara intressant att jämföra med även om det inte direkt är samma typ av mätning. Där mäts andelen elever som klarar alla delproven men det ger ändå en indikation om elevernas kunskapsnivå.

För ämnet Svenska är det i stort sett lika stor andel elever som når lägst betyget E år 2017 som 2014, cirka 95% . I jämförelse med riket var resultatet då i stort sett samma däremot är det nu, 2017, drygt 1,5 procentenheter under. I de nationella ämnesproven 2011 låg resultaten i Svenska på 58 %, 13 procentenheter under rikets värde på 71 %.

I Matematik är det en sänkning från cirka 95 % 2014, med 11 procentenheter, till 84 %, 2017. I en jämförelse med riket var resultatet 2014 fyra (4) procentenheter över och nu 2017 1,5 procentenheter under. Vid 2011 års nationella ämnesprov i matematik låg nuvarande årskurs 9 två (2) procentenheter under riket.

För Engelskan är det en ökning från 87,7 % 2014, med 5,2 procentenheter, till 92,9 % 2017. 2014 var resultatet drygt 9 procentenheter under riket att jämföras med 2017 då det var 4,7 procentenheter över. Det görs inga nationella ämnesprov i Engelska i årskurs 3.

Jämförelse mellan samma elevers resultat med början i Nationella prov i åk 3 år 2011, därefter resultaten på betyg i åk 6 år 2014 och till sist avgångsbetyget i åk 9 år 2017

Utgångspunkt har varit att titta på de elever som har varit i behov av någon form av stöttning i svenska, matematik och engelska.

I åk 3 genomförs Nationella prov i svenska och matematik. I varje ämne genomför eleven c:a åtta delprov. Inget sammantaget resultat räknas ut för ämnet utan bedömning görs utifrån varje enskilt delprov. Som underlag i denna redovisning har antalet delprov där eleven ej nått kravnivån använts som måttstock. Om endast ett delprov ej nått godkänd nivå har detta inte medräknats.

I åk 6 och åk 9 har betyget på vårterminen i svenska, matematik och engelska använts som underlag. Underlaget avser elevens resultat ligger på de lägre betygsstegen alt. betyg F.

Resultaten på skolorna ser olika ut och för att göra korrekta analyser behöver elevens skolsituation betraktas i sin helhet. Här ges en sammanfattning av alla skolornas resultat sammantaget (åk 3 och 6). I åk 9 går ju alla elever på samma skola.

Svenska

Här kan man konstatera att de elever som ej nått kravnivån i åk 3 i de flesta fall har fått betyg på de lägsta betygsstegen i åk 6 och den tendensen håller i sig till åk 9. I åk 9 hamnar således många elever på samma betygsnivå som i åk 6, några få har höjt sig ett betygssteg och några har sänkt sitt betyg i åk 9, varav de flesta inom godkända betyg. De elever som fått betyget F har en komplicerad skolsituation av annan karaktär än enbart kognitiv.

Matematik

Här är det färre elever som utgör underlag d.v.s. färre elever i behov av stöd. Resultatet här liknar svenska d.v.s. de flesta elever ligger kvar på samma betyg i åk 9 som det de fick i åk 6 och det är också samma elever som inte nådde kravnivån i flera av delproven i åk 3. Detta år fanns endast en elev med betyg F i åk 9. (En elev deltog ej i undervisningen och hade streck i.st.f. betyg)

Engelska

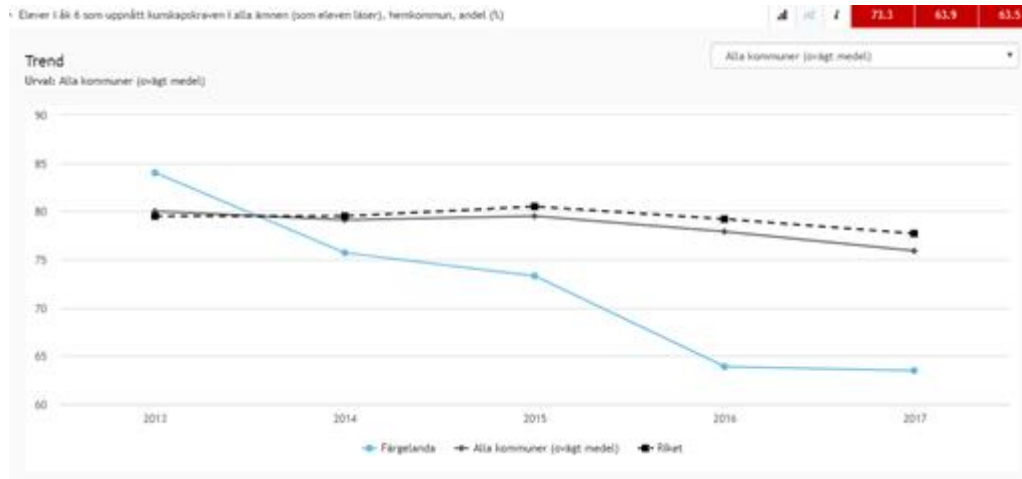
Jämförelsen görs mellan åk 6 och åk 9 då inga Nationella prov görs i åk 3. Här kan man se en tydlig tendens att betygen från åk 6 ökar i åk 9. Av sex elever med betyg F i åk 6 har fem fått godkänt betyg i åk 9, varav några har ökat med två betygssteg. Någon ligger kvar på samma nivå men ingen har sänkt sitt betyg.

Årskurs 6

Uppnått kunskapskrav i alla ämnen

Nedanstående diagram beskriver hur årskurs 6 resultat har varit i förhållande till riket under de senaste fem åren. Den blå linjen (nedre) är Färgelanda, den heldragna är riket. Värdena gäller alla elever som är folkbokförda i kommunen oavsett var de går i skola. Elever med okänd bakgrund ingår.

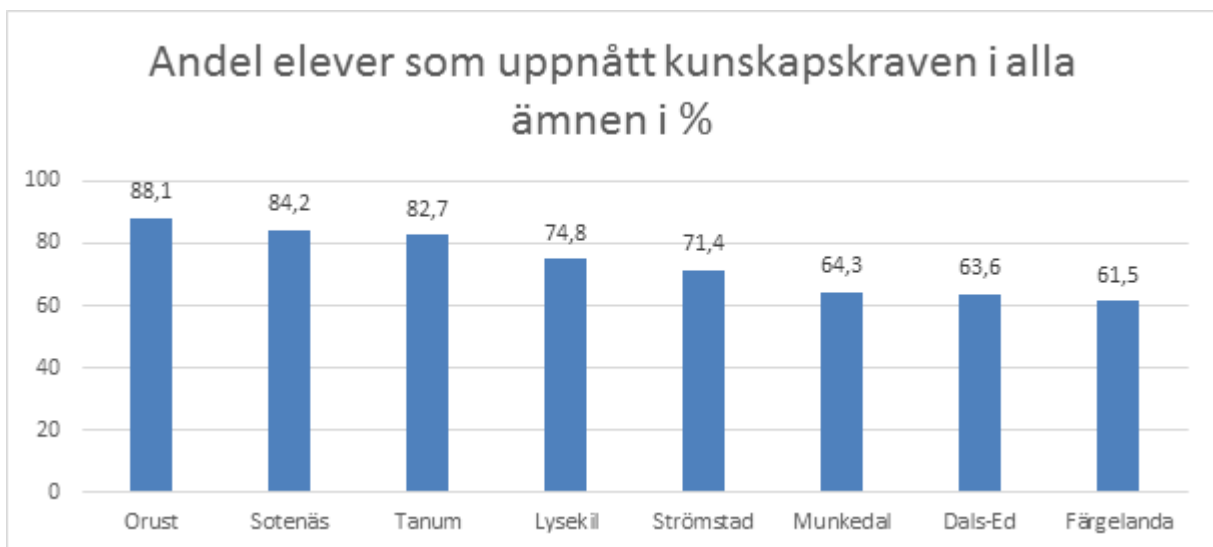
Trenddiagram

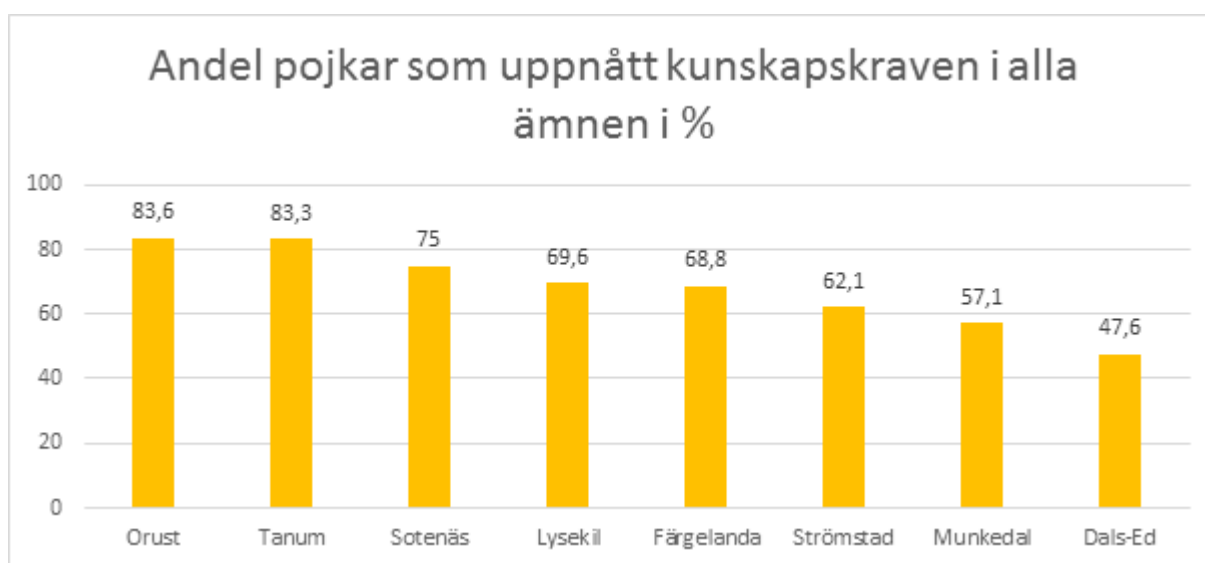
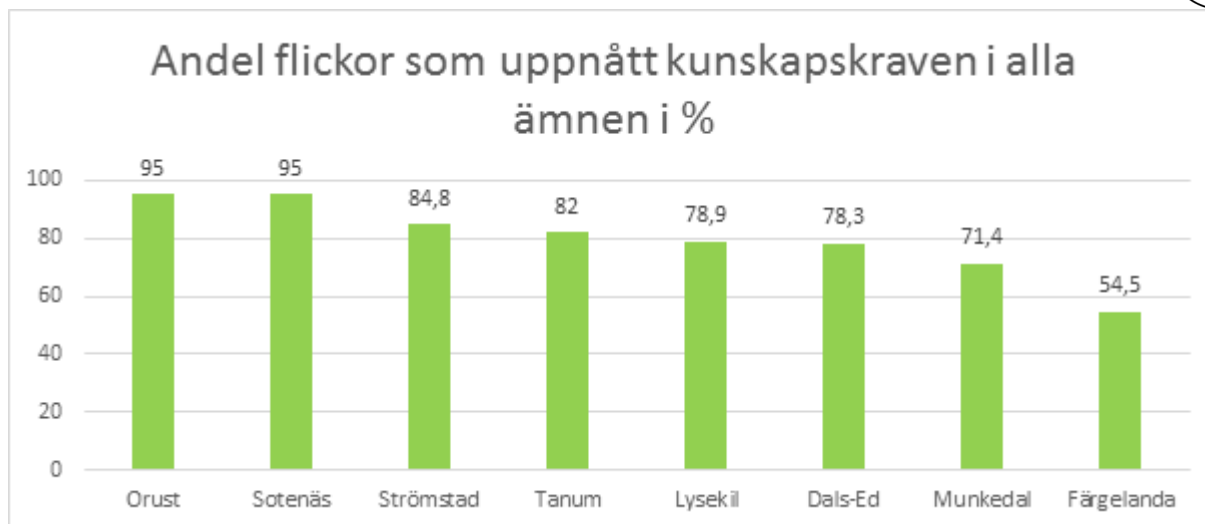

Källa: Kolada

Uppnått kunskapskrav i alla ämnen - Jämförelse med övriga V8-kommuner

I diagrammen nedan visas hur Färgelandas alla elever, flickor respektive pojkar har uppnått kunskapskraven i alla ämnen i förhållande till övriga V8-kommuner, kommunal huvudman. Alla elever i V8-kommunerna läser inte lika många ämnen och inte samma ämnen i årskurs 6, resultaten är därför inte direkt jämförbara.

Källa: Siris

Uppnått kunskapskrav i alla ämnen - Analys

2017 uppnådde 61,5 % av eleverna i årskurs 6 kunskapskraven i alla ämnen. Det är en sänkning med 2,3 procentenheter jämfört med 2016, motsvarande siffra för riket är 2,0 procentenheter. Däremot kan man se av trenddiagrammet ovan att resultaten, för årskurs 6-elever bosatta i Färgelanda kommun, har haft en stadigt sjunkande trend sedan 2013 med närmare 20 procentenheter. Kommunen har de tre senaste åren tillhört de 25 % av landets kommuner med sämst resultat, röd bakgrund, för årskurs 6.

Inom V8-kommunerna ligger Färgelanda i botten tillsammans med Munkedal och Dals-Ed för alla elever. Flickorna ligger ensamt i botten och pojkarna i mitten tillsammans med Lysekil.

Lägst betyget E i Svenska, Matematik och Engelska

I tabellerna nedan anges hur stor andel av eleverna i Färgelanda som har uppnått minst betyget E i Svenska, Matematik och Engelska. Värdena i tabellen och trenddiagrammen nedan avser elever i kommunala skolor belägna i kommunen oavsett var eleverna är folkbokförda.

Ämne	2017	2016	2015	2014	2013
SV	~100%*	~100%*	~100%*	~100%*	~100%*

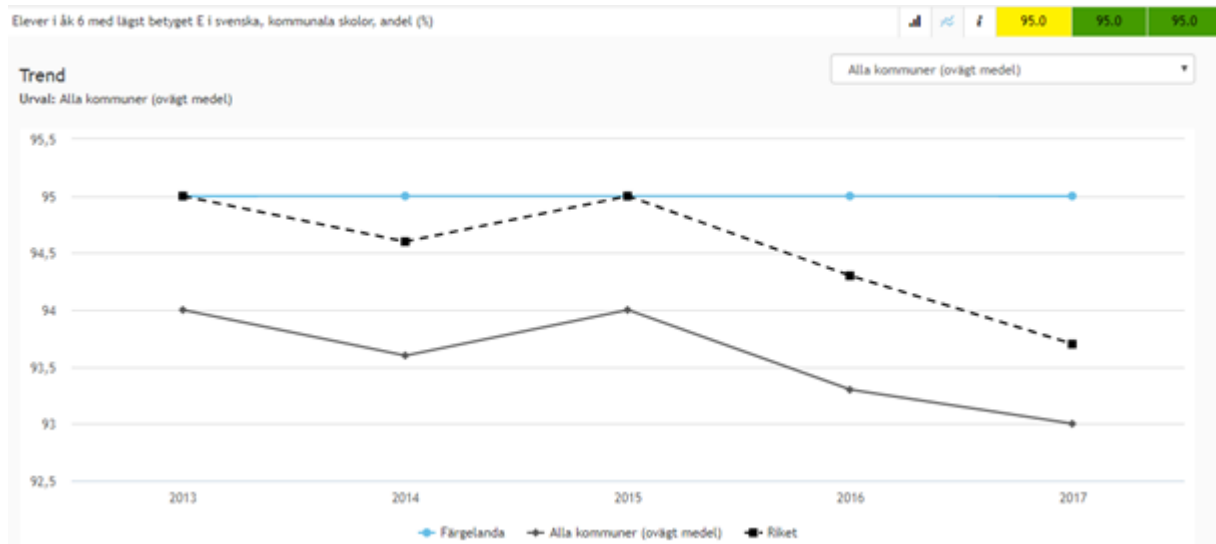

Ämne	2017	2016	2015	2014	2013
MA	80,0%	85,5%	80,9%	~100%*	~100%*
ENG	77,3%	85,5%	87,5%	87,7%	93%

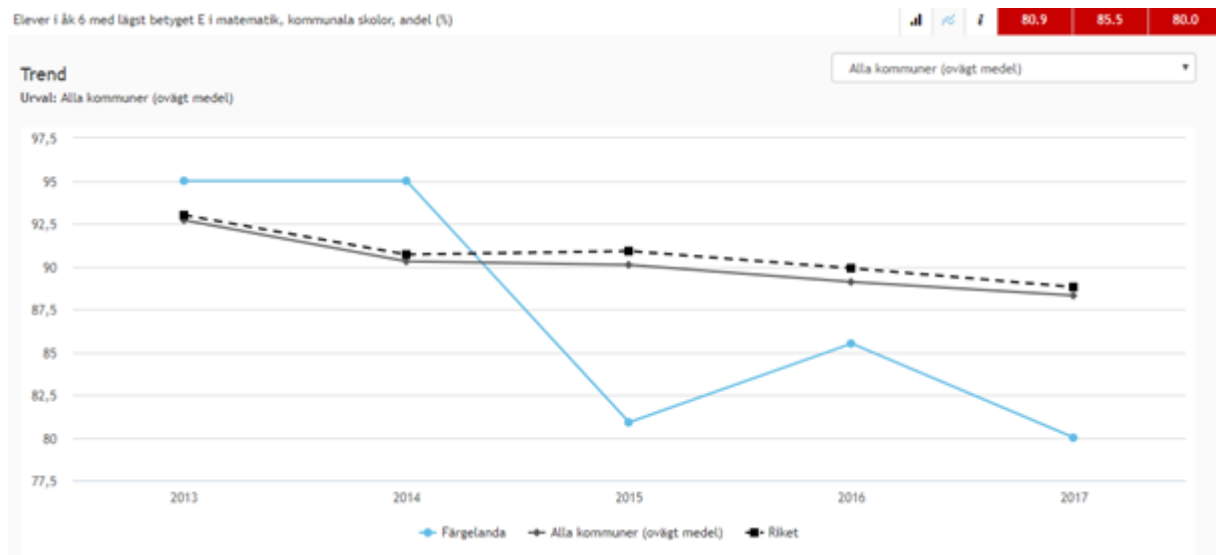
* Av sekretesskäl uppges inte det exakta värdet om antal elever med betyget F är färre än 5. I trenddiagrammen nedan visas det istället som 95%. Källa: Kolada

Trenddiagram

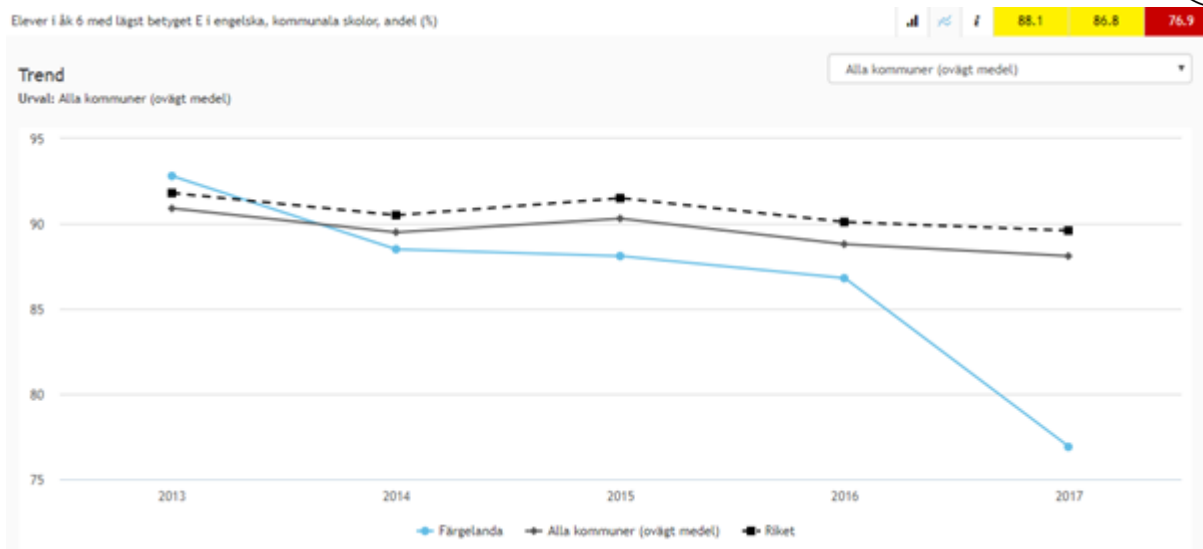
Svenska

Matematik

Engelska

Källa: Kolada

Lägst betyget E i Svenska, Matematik och Engelska - Analys

I ämnet Svenska har Färgelanda behållit sitt starka resultat runt 95% de senaste 5 åren och avståndet till riket har ökat. Matematiken följer en nedåtgående trend och ligger 2017 8,3 procentenheter under riksnittet. Engelskan gör ett kraftigt negativt resultat och ökar avståndet till riket och ligger 2017 på 13,3 procentenheter under riksnittet.

Nationella ämnesprov

Andelen elever i årskurs 6 som fick betyget A-E på de nationella ämnesproven redovisas i tabellen nedan. Resultaten redovisas även för flickor respektive pojkar samt också för åren 2017 – 2015, kommunal huvudman.

Nationellaämnesprov	2017 Alla	2017 Flickor	2017 Pojkar	2016 Alla	2016 Flickor	2016 Pojkar	2015 Alla	2015 Flickor	2015 Pojkar
SV	83,3%	83,3%	83,3%	~100%*	~100%*	~100%*	~100%*	100%	~100%*
ENG	78,1%	69,7%	87,1%	~100%*	~100%*	~100%*	~100%*	~100%*	100%
MA	80,0%	81,8%	78,1%	86,3%	~100%*	80,8%	83,6%	83,3%	83,9%

* Av sekretesskäl uppges inte det exakta värdet om antal elever med provbetyg F är färre än 5. Det innebär att resultatet, ~100%, för Färgelanda kan variera mellan ca: 94 – 98,5 %.

Källa: Siris

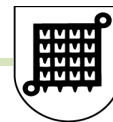
Nationella ämnesprov - Analys

Svenska och Engelska har under de två senaste åren legat stadigt runt 95 % men har tappat 15-20 procentenheter 2017. Värst har tappet varit för flickorna i Engelska med 25-30 procentenheter. I Matematiken tappar också flickorna stort med 15-20 procentenheter medans pojkarna tappar 2-3 procentenheter. Pojkarna har dock, totalt sett, ett sämre resultat än flickorna.

Årskurs 3

Nationella ämnesprov

Inga betyg ges i årskurs 3 utan det genomförs istället nationella ämnesprov i Matematik, Svenska och Svenska som andraspråk. Färgelandas kommunala skolor har för få elever i årskurs 3 som läser Svenska som andraspråk därför redovisas inte det resultatet. Däremot finns alla elever med i ämnet Matematik.

Matematik

Värdena nedan är andel i procent (%) av deltagande som nått kravnivån i Matematik för 2017 i jämförelse med riket.

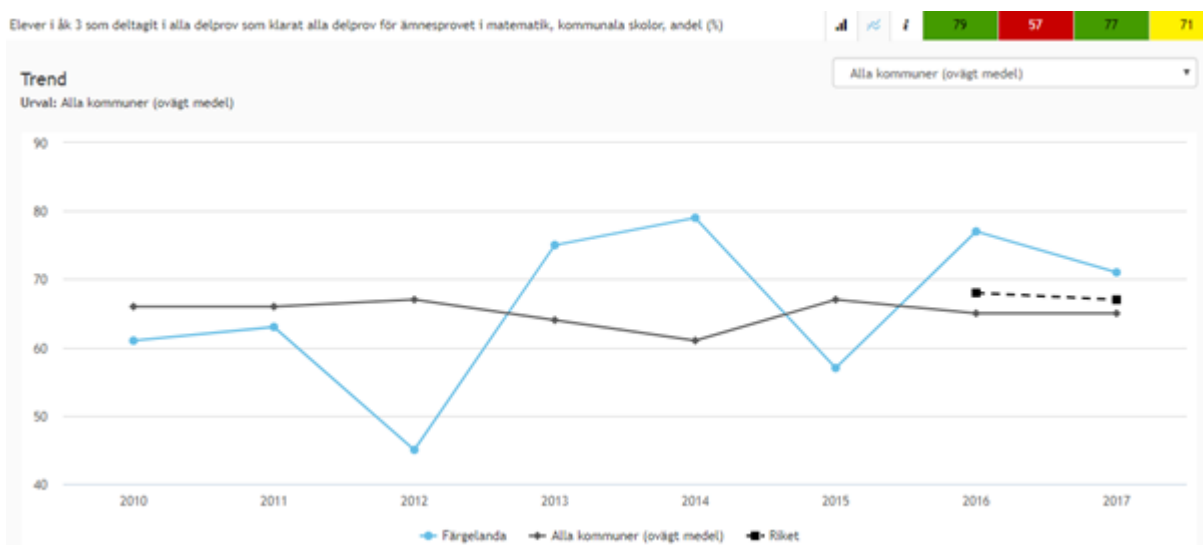
Delmoment 2017	Färgelanda	Riket	Jämförelse
Muntlig kommunikation	86,5%	94,3%	-7,8
Mönster i talföljder och geometriska mönster	85,5%	95,3%	-9,8
Förståelse för räkneseätt	81,8%	92,8%	-11,0
Positionssystemet	90,9%	96,5%	-5,6
Enkla problem	79,6%	87,5%	-7,9
Mäta, jämföra, uppskatta längd, omkrets och area	94,5%	93,1%	+1,4
Skriftliga räknemetoder	74,5%	79,6%	-5,1
Överslagsräkning	83,6%	89,2%	-5,6
Huvudräkning och likhetstecknets betydelse	81,8%	91,1%	-9,3

Källa: Siris

Delmomenten varierar mellan åren det är därför svårt att göra en jämförelse. De är dock bara i ett (1) delmoment av 9, "Mäta, jämföra, uppskatta längd, omkrets och area", som vi når över rikssnittet.

Ett annat sätt att jämföra över tid är att titta på statistik över de som deltagit i alla delprov och som också klarat alla.

Trenddiagram Matematik

Källa: Kolada

Analys Matematik

Materialet ovan visar lite olika saker. Tabellen visar andelen som klarat ett delmoment i jämförelse med riket. Trenddiagrammet visar hur stor andel som klarat alla delmoment i förhållande till riket.

För delmomenten (tabellen) är resultat sämre än 2016 då vi hade bättre än eller samma resultat som rikssnittet i 6 av 9 delmoment för 2017 är det endast i 1 av 9. Särskilt alarmerande är "Förståelse för räkneseätt", "Mönster i talföljder och geometriska mönster" och "Huvudräkning och likhetstecknets betydelse" med -11, -9,8 och -9,3 procentenheter i förhållande till riket.

För alla delprov (trenddiagrammet) har vi också gjort ett sämre resultat än 2016 men ligger ändå 6 procentenheter över rikssnittet. Diagrammet visar på en stor variation av resultaten mellan åren.

Svenska

Värdena nedan är andel i procent (%) av deltagande som nått kravnivån i Svenska för 2017 i jämförelse med riket.

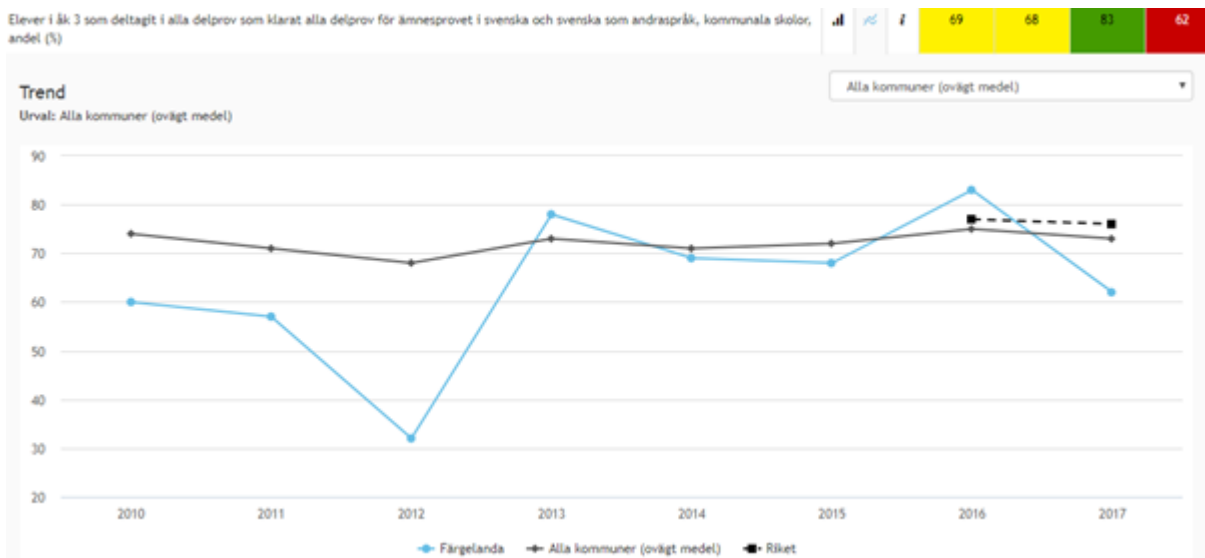
Delmoment	Färgel. 2017	Riket 2017	Jämför.2017	Färgel. 2016	Riket 2016	Jämför.2016
Tala: muntlig uppgift	91,5%	98,0%	-6,5	97,9%	98,9%	-1,0
Läsa: berättande text	89,4%	95,9%	-6,5	95,7%	92,5%	+3,2
Läsa: faktatext	89,4%	94,7%	-5,3	91,3%	93,8%	-2,5
Enskild högläsning	91,5%	96,1%	-4,6	89,4%	96,1%	-6,7
Enskilt textsamtal	93,6%	98,0%	-4,4	95,7%	97,2%	-1,5
Skriva: berättande text	74,5%	90,5%	-16	87,5%	93,3%	-5,8
Stavning och interpunktion	83,0%	90,9%	-7,9	93,8%	91,3%	+2,5
Skriva: faktatext	83,0%	91,8%	-8,8	95,7%	94,4%	+1,3

Källa: Siris

I Svenska är det samma delmoment som förra året därför går det att se en del förändringar. Vi har förbättrat resultatet för ett delmoment, "Enskild högläsning", med 2,1 procentenheter jämfört med 2016. I alla delmomenten 2017 presterar vi dock sämre än riket. 2016 var resultatet bättre än riket för 3 av 8 delmoment, "Läsa berättande text", "Stavning och interpunktion" och "Skriva faktatext".

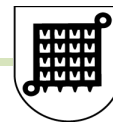
Trenddiagram Svenska

Diagrammet nedan visar de som deltagit i alla delprov och som klarat alla.

Analys Svenska

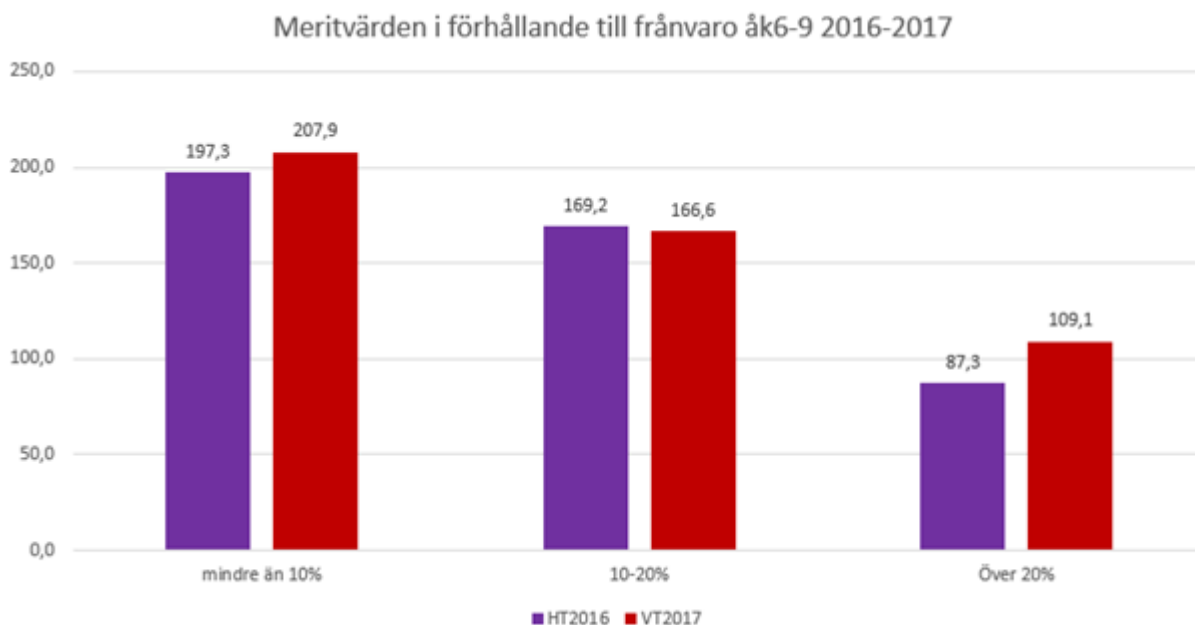
Det är särskilt glädjande att delmomentet, "Enskild högläsning" som hade sämst resultat i förhållande till riket, 6,3 procentenheter under, är det delmoment som svarar för den enda höjningen 2017. Trots en höjning med 2,1 procentenheter ligger vi dock fortfarande 4,6 procentenheter under riket på delmomentet. Årets resultat är vårt sämsta i förhållande till riket på 5 år. Särskilt alarmerande är "Skriva berättande text" med 16 procentenheter under riket.

Förhållandet mellan elevers frånvaro och meritvärdet

Under läsåret har en undersökning genomförts av elevers frånvaro i förhållande till deras meritvärde. Den genomfördes i årskurs 6-9 och ingen skillnad gjordes mellan giltig eller ogiltig frånvaro. Eleverna delades in i tre intervaller, de med mindre än 10 %, de med 10-20 % och de med över 20 % frånvaro. Resultatet visas i diagrammet nedan.

Det framgår tydligt att den elevkategorin med lägst frånvaro, mindre än 10 %, har högst meritvärde. Tvärtom gäller för de med högst frånvaro, över 20 %, att de har lägst meritvärde. Värt att notera är också att både de med lägst respektive högst frånvaro höjer sitt meritvärde från höstterminen till vårterminen. Tvärtom gäller för gruppen med 10-20 % frånvaro att de sänker sitt meritvärde under samma tid. Fem poäng i meritvärdet motsvarar ett betygssteg

Analys

Anledningen till frånvaro varierar stort och naturligtvis finns det elever med höga meritvärden och hög frånvaro och tvärtom. Det finns stora individuella skillnader men vi kan ändå se ett klart samband mellan närvaron i skolan och elevens meritvärde.

Resultat prioriterade mål

Alla elever ska genom lustfyllt lärande få stöd att nå sin maximala potential

Alla elever i grundskolan och grundsärskolan ska genomföra daglig fysisk aktivitet inom schematid alla dagar då idrott och hälsa inte redan finns på schemat.

Barn och elevers ansvar och inflytande

Barnomsorg

Nulägesanalys

Barnen är delaktiga i och har inflytande över sitt eget lärande i den pedagogiska planeringen och genom sina lärloggar. Utifrån en aktivitetstavla får barnen vara med och välja aktiviteter under dagen och får på så sätt inflytande över verksamheten. Genom kartläggningar enkäter och intervjuer ser personalen gruppens behov av utveckling och intresseområden.

Resultat

Personalen har arbetat utifrån ett tydligt barnperspektiv där aktiviteter och lärande utgår från barnens intresse och åsikter som man fått fram genom att använda sig av intervjuer, mindmap, samtal, och observationer. Barnen får också delta i den pedagogiska dokumentationen på Unikum.

Analys

I Reflektionsprotokollen och andra dokumentationsmallar har barnens lärprocesser varit i fokus och pedagogerna anser att det stärkt deras medvetenhet om att ha ett barnperspektiv.

Åtgärder för utveckling

På de allra flesta ställen har barnen också varit delaktiga i den pedagogiska planeringen men vi har en bit kvar tills de har en naturlig roll i SKA

Vi behöver bli bättre på att visa på hur vi undervisar i förskolan och frågor som vi behöver diskutera är när vi ser ett lärande? Hur synliggör vi lärandet och hur visar vi barnen att ett lärande skett så att de ges inflytande över sitt lärande.

Grundskola inkl grundsär och fritidshem

Nulägesanalys

Det är stor variation mellan elever och klasser beträffande till hur stor del eleverna äger sitt lärande. I årskurs 6 och 7 genomförs "Du äger ditt liv" som ger dessa elever flera möjligheter att reflektera över framtiden och sätta in skolan i detta sammanhang. Eleverna leder sina egna utvecklingsamtal och det är positivt då eleverna i förberedelserna inför samtalen och under samtalen tvingas reflektera över sitt lärande. Klassråd och elevråd fungerar väl och här känner eleverna att de är delaktiga.

Resultat

Alla elever på år 6-9 har nu Chromebooks och vi använder Classroom för att strukturera mål och material för eleverna. Detta är positivt för elevernas delaktighet och ansvarstagande. Vi har uppfattningen att det finns ett flertal forum för eleverna att uttrycka sina åsikter om skolan och sitt lärande.

Vi ser att när eleverna involveras och görs delaktiga i vad nästa steg är i deras kunskapsutveckling sker en ökad studiemotivation

Analys

Framför allt behöver vi arbeta mer med de klasser där den sociala oron är störst. En del elever har svårt att koppla ihop insatserna de gör i skolan med sina framtidsutsikter. Det är av största vikt att de forum som eleverna har för inflytande hålls levande.

Åtgärder för utveckling

Vi fortsätter med tätare mentorssamtal där elevernas resultat följs upp och de tillsammans med mentorerna blickar framåt. SYV har också en viktig roll i att informera och motivera eleverna i samband med och inför gymnasieval.

All åldersintervall har utvecklingspotential att göra eleverna mer delaktiga i planering och utformning av undervisningen.

Förskola/skola och hem

Nulägesanalys

Förskolan har dagliga kontakter med vårdnadshavare vid hämtning och lämning. En gång om året bjuds det in till föräldramöte och en gång om året har personal enskilda utvecklingssamtal med varje barn och förälder. Vi bjuder in representanter till samrådsgruppsmöten och personal anordnar trivselkvällar och Drop-in kaffe. Unikum är också ett forum där mycket kontakt sker mellan barn, vårdnadshavare och personal. Vårdnadshavare får information om vad som är på gång i förskolan och de ges möjlighet att följa sitt barns utveckling via barnets lärlogg.

Resultat

Vårdnadshavare upplever förskolan som en trygg miljö för sina barn. Våra enkätundersökningar visar att kontakten mellan förskola- hem fungerar bra.

Analys

Antalet deltagande föräldrar vid föräldraenkäter har minskat och rutinerna för dessa bör ses över.

Åtgärder för utveckling

Personal informerar dagligen föräldrar vid lämning-hämtning, info i UNIKUM, drop in kaffe, föräldramöten samt föräldrasamrådsgrupp. Samverkan mellan hem och förskola har blivit ännu bättre i och med att alla föräldrar fått inloggning till UNIKUM och kan bli aktivare i sina barns förskola.

Grundskola inkl grundsär och fritidshem

Nulägesanalys

Vi upplever att det finns många kontaktytor mellan hem och skola och att det fungerar bra. Föräldramöten genomfördes i höstas med mycket nyttig information. Bekymmersamt är att alltför få föräldrar hörsammar inbjudan till våra föräldramöten, så även i år 7. Föräldrasamråd genomföres regelbundet. Varje vecka informeras vårdnadshavare om aktuellt skolarbete och andra händelser via bloggen i Unikum. En indikation om elevernas kunskapsutveckling ges i mitten av terminen på Unikum.

Resultat

Det finns många kontaktytor, men det finns föräldrar som är svårare att nå.

Analys

Ett gott samarbete med föräldrarna är avgörande för att vi skall lyckas förbättra elevernas resultat och trygghet. Föräldrars delaktighet minskar drastiskt med elevernas ålder.

Åtgärder för utveckling

För att ytterligare förbättra föräldrasamverkan och öka möjligheterna för föräldrar att ta del i elevernas utveckling kommer en "föräldraskola" att genomföras igen. Här skall föräldrarna få tips om hur de kan hjälpa sina ungdomar i skolan. Vi har försökt förbättra föräldrarnas möjligheter att nå varandra t ex inför föräldrasamråd, men detta har ännu inte givit något synligt resultat.

Nulägesanalys

Vi upplever att det finns många kontaktytor mellan hem och skola och att det fungerar bra. Föräldramöten genomfördes i höstas med mycket nyttig information. Bekymmersamt är att alltför få föräldrar hörsammar inbjudan till våra föräldramöten, framförallt för de äldre eleverna. Föräldrasamråd genomföres regelbundet. Varje vecka informeras vårdnadshavare om aktuellt skolarbete och andra händelser via bloggen i Unikum. En indikation om elevernas kunskapsutveckling ges i mitten av terminen på Unikum.

Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Nulägesanalys

Vi har en skriftlig rutin för överlämning från förskola till förskoleklass som utarbetats tillsammans med mottagande rektorer. Överskolningen börjar i mars-april med ett föräldramöte för vårdnadshavare till blivande förskolklassbarn. Den blivande klassen träffas sedan några gånger under våren både på kommande skolan och i andra miljöer. I juni hålls ett överskolningssamtal med mottagande och avlämnande pedagoger. Femårsringarna har en femårsgrupp på vårterminen där de träffas och har olika aktiviteter.

På Höjdens förskola har vi sedan augusti 17 haft en femårsgrupp i anslutning till förskoleklassens lokaler. Femårsgruppen och förskoleklassen äter ihop, de träffas ute och de leker ibland inomhus. Det gör att vi får en mycket bra inskolning och överskolning från förskola till förskoleklass. I och med att man är så geografiskt nära varandra sker samordningsvinster vid öppning och stängning.

Resultat

Barnen lär känna sina kommande klasskamrater bra och de blir även bekanta med sin skola och sina pedagoger på ett bra sätt. Att ha en femårsgrupp ger mycket goda förutsättningar för en lyckad överskolning till skola. Det är dock inte möjligt på alla enheter.

Analys

Femårsbrevet som skrivs är inget bra sätt att informera blivande klasslärare om barnet. Det som skrivs i brevet säger inte så mycket om barnets sociala utveckling och personal upplever att de måste läsa mellan raderna för att få tillräcklig information för att kunna bemöta barnet på bästa sätt.

Åtgärder för utveckling

Lägga mindre fokus och energi på femårsbreven och i stället satsa på en muntlig överlämning där förskolechef, avlämnande personal och förskoleklasspersonal sitter tillsammans. Viktigt att prata med vårdnadshavare innan ett sådant samtal äger rum så att man har en skriftlig dokumentation på att information får lämnas.

Uppföljning, utvärdering och utveckling

Nulägesanalys

Vi har upprättat årshjul för SKA, Likabehandlingsplanen och APT. Det ger en trygghet och en bra framförhållning för verksamheten

Under hösten påbörjades arbetet med en organisationsförändring i pedagogernas arbetstider. De kommer vara schemalagda 40 h/ vecka från januari 2018 och två timmar av deras planeringstid kommer att vara gemensam i arbetslagen.

Resultat

Tid har saknats för förskolechef att vara en pedagogisk ledare men i och med schemalagningen varje måndag mellan 17-19 har lite av den tiden tagits till pedagogiska kafeer och Walk and talk där läroplansarbete, likabehandlingsplan och likannde ämnen kommer diskuteras.

Analys

Vårt systematiska kvalitetsarbete har omarbetats under 2016-2017 vilket resulterat i en helhetssyn på vårt förhållningssätt i förskolan. Förskolecheferna ges möjlighet att vara pedagogiska ledare vilket

är ett huvuduppdrag.

Åtgärder för utveckling

Fortsätta utveckla vår organisation på förskolan genom gemensam planeringstid, pedagogiska träffar och diskussioner utifrån läroplanen.

Rektors/förskolechefs ansvar

Helhet

En rektor och en förskolechef har under året deltagit i rektorsutbildningen.

Förskola

"Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal i förskolan har förskolechefen det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet." (*Lpfö98 rev 2016*)

Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet i det systematiska kvalitetsarbetet, man har ansvar för förskolans lärandemiljö, att barn får det särskilda stöd de behöver, att likabehandlingsplaner finns, se till att det finns bra samarbetsformer mellan förskola-hem, samverkan med förskoleklassen samt se till att personalen får den kompetensutveckling de behöver. Förskolechefsuppdraget är komplext och det gäller att hitta en balans mellan olika åttaganden som det innebär att vara förskolechef.

Under året som gått har vi förskolechefer fortsatt styra upp vårt systematiska kvalitetsarbete ytterligare. Vi har skapat gemensamma mallar för reflektion, utvärdering, planering och kartläggning. Vi har ett nytt prioriterat mål som handlar om läsa och berätta i förskolan. Viktigt att personalen har förståelse för det vi gör och våra tankar så att man ser en röd tråd genom året och att vårt mål genomsyrar alla fokusområden.

I juni bestämde vi efter röstning att vår vision för förskolorna i färgelanda kommun ska vara: Jag vill, Jag kan, Jag vågar! Jag har använt mig av visionen vid mina medarbetarsamtal och vi kommer föra diskussioner kring vad vår vision innebär för oss och vår verksamhet. Vi har också diskuterat vad kommunens ledord betyder för oss i vår verksamhet.

I somras fick personalen visa varandra hur man hade jobbat med vårt prioriterade mål Flerspråkighet. Alla Förskolor i hela kommunen fick presentera sitt arbete för varandra. Det var metoder, tankar, material, modersmålsstöd etc som man bjöd på. En mycket bra redovisningsform som berättade så mycket för oss. Att prata inför stor grupp, vem säger vad, hur presenteras det är tillsammans kvalitetshöjande.

Grundskola inkl fritidshem och grundsärskola

Nulägesanalys

Rektors statliga uppdrag innebär att organisera och leda skolans arbete med utgångspunkt i det nationella uppdraget, elevernas lärande och utveckling samt arbeta via det systematiska kvalitetsarbetet. Rektor ska vara en aktiv pedagogisk ledare och ständigt arbeta med skolutveckling för elevernas högre måluppfyllelse samt fatta beslut och ta ansvar enligt lag och förordningar. Detta ska göras på ett etiskt och noga övervägt sätt där framtida konsekvenser måste reflekteras över. En rektor ska vara medveten om den makt det ger och alltid ha elevens bästa för ögonen. Det statliga uppdraget ska kombineras med det kommunala rektors- och chefskapet som innebär ekonomiskt-, personal-, arbetsmiljö- och lokalansvar med flera uppdrag.

För att kvalitetssäkra vårt kvalitetsarbete utgår vi från Skolverkets *Allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet*. Vi har arbetat fram, gemensamt i rektorsgruppen, ett årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet. Där sker uppföljning av betyg, NÄP, screening av kunskaper varje läsår i ämnena matematik och svenska, i enkäter som eleverna svarar på utifrån bla SKL:s frågor och lärarnas analyser av NÄP samt deras betygssättning och undervisning. Det bygger också på skyddsron och trygga platser-undersökningar Nulägesanalys

Resultat Årshjulet har nu blivit implementerat som bas för vårt kvalitetsarbete. Det ger oss en tydlig bas för vad som ska följas upp, analyseras och när det ska göras. Årshjulet lyfts varje månad på våra konferenser för att påminna oss om vad vi ska utföra. **Analys** Det har skett en mycket positiv utveckling under de senaste 3 åren då det har vuxit fram en större tydlighet i vad som skall ingå i det systematiska kvalitetsarbetet och det har tydliggjorts för pedagogerna varför det är viktigt. Det sker nu en djupare analys av kunskapsresultaten och elevenkätsvaren och vi jämför med vad föregående resultat visat.

Vi behöver ange i planeringen vad utvecklingsinsatserna förväntas leda till och sätta mätbara mål. Vi behöver bygga upp en tydligare och tryggare arbetsorganisation för att kunna behålla en utvecklingsorganisation även när vi har personalomsättning.

Åtgärder för utveckling Både lärare och elever skall bli mer delaktiga i processen med det systematiska kvalitetsarbetet. Eleverna behöver i större utsträckning ge sin bild av undervisningen i de olika ämnena.

Vi behöver också arbeta i verksamheten med att göra bättre analyser och vad vi kan förbättra i undervisningen för att nå högre måluppfyllelse samt ytterligare medvetandegöra vikten av allt systematiskt kvalitetsarbete i verksamheten

Rektorer behöver ägna mer tid åt det pedagogiska ledarskapet och få en större balans mellan arbetsorganisation och utvecklingsorganisation.

Vuxenutbildning

Rektor för Vuxenutbildningen ansvarar för att utveckla verksamheten och att man förbättrar måluppfyllelse och kunskapsutveckling. Verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Stor hänsyn skall tas till elevernas individuella behov och förutsättningar.

Bra resultat kan skapas tillsammans med personal och elever. Detta sker genom regelbundna lektionsbesök och möten. Varannan vecka träffas personal från olika grupperingar i kortare möten. Eleverna möts genom Skolrådet ett par gånger per halvår.

Skolans resultat, elevernas betyg och enkätsvar, redovisas och följs upp.

Utbildningsval - arbete och samhällsliv

Vuxenutbildning

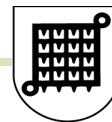
En elev i vuxenutbildningen kan ha behov av att kombinera studier i flera av de skolformer som ingår i vuxenutbildningen. Det förutsätter att det finns en nära samverkan mellan de olika skolformerna.

Arbetslivet förändras fortlöpande och därmed behovet av kompetens och rekrytering av arbetskraft.

Vuxenutbildningen ska samverka med verksamheter som hör till arbetslivet, yrkeshögskolan, folkhögskola, universitet och högskola samt med samhället i övrigt. Detta för att eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet samt underlag för bra val av utbildning och för vidarestudier och/eller yrkesverksamhet.

Studie- och yrkesvägledning i vid mening har därför stor betydelse för eleven.

Ny SYV- tjänst tillsattes under 2016 med mer tid för vägledning till bla SFI - studerande. Samarbete med arbetslivet och kring yrkesutbildningar har skett genom Kommunalförbundet Fyrbodals, Vuxenutbildningen i Uddevalla kommun och Arbetsförmedlingen samt kommunens enhet AME integration.

Övergång och samverkan

Nulägesanalys Övergång och samverkan sker enligt en modell med tydliga rutiner. Vi har övergångar från förskola till förskoleklass. Vi har övergångar från åk 3 till åk 4 och mellan åk 6 till åk 7. Det sker även övergång från förberedelseklass till ordinarie klass efter kartläggningen av elevers kunskaper. Specialpedagogerna arbetar med övergången under vårterminen genom att samråda med klassföreståndare.

Resultat Vi har god kunskap om eleverna när de kommer till vår verksamhet. Trots det behöver vi få djupare kunskaper om varje individs behov för att kunna sätta in rätt individuellt stöd. Vi har fler elever med annat modersmål. Det är viktigt att kunskapen om vad eleven kan och har för behov av stöd även fångas upp av alla ämneslärare och studiehandledare

Analys Vi tror att det är viktigt att göra satsningen med att båda klif/mentorer deltar i de inledande samtalen så att man lär känna varandra. Vi tror också att det är viktigt att satsa mycket på gruppstärkande aktiviteter i början av höstterminen. Ny plan för övergångar mellan stadier har tagits fram, utvärderats och sedan sommaren 2016 ytterligare förändrats utifrån de erfarenheter som framkommit.

Åtgärder för utveckling Fortsätta arbeta för trygga övergångar så eleverna får det stöd de behöver och att vi är förberedda på ett gott mottagande. Inför kommande läsår skall vi försöka undvika alltför mycket gruppindelningar och istället hålla ihop klasserna mer.

Skolan och omvärlden

Nulägesanalys Vi har visst samarbete främst i samband med arbetslivstema i år 8 och i projektet "Du äger ditt liv" i år 6 och 7. Vi samarbetar inom Fyrbodal och V8 för ökad gemensam kunskap. Vi använder våra högskolors utbud, Skolverkets skrivelser och kurser samt information från Skolinspektion, SPSM med flera. Vi deltar i VG-regionens arbete för ökad målpåfyllelse.

Resultat Våra erfarenheter av projekt, kurser och information är överlag positiva och ger effekt i vårt arbete

Analys Färgelanda är ett litet samhälle och vi är beroende av omvärldsbevakning genom flera kanaler. Vi skulle önska fler studiebesök men det kräver buss och det är en begränsande faktor. Större städer och samhällen har bredare utbud och möjlighet till fler studiebesök och möjlighet att delta i ett större utbud.

Åtgärder för utveckling För en likvärdig utbildning mellan städer och landsorten borde det ges kompensation så att även elever på landsbygden får samma möjligheter. Vi får använda det utbud som ges på bästa sätt. Vi besöker Innovatum bl.a för flera årskurser varje år.

PRAO genomförs i år 9.

Kommunstyrelsen

KS § 34

Dnr 2018/98

**Patientsäkerhetsberättelse och kvalitetsberättelse för Elevhälsans medicinska insats
Färgelanda kommun 2017**

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen bordlägger ärendet. (Föredraganden är sjuk)

Ärendebeskrivning

Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska (MLA) har sammanställt Patientsäkerhetsberättelse för skolhälsovården 2017 för Färgelanda kommun, sektor Barn och utbildning.

Färgelanda kommun är via MLA och verksamhetschef skyldig att årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse av vilken ska framgå;

- Hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår
- Vilka åtgärder som har vidtagits för att öka patientsäkerheten, och
- Vilka resultat som har uppnåtts.

Beslutsunderlag

Sektor Barn och Utbildnings tjänsteskrivelse 2018-02-09.

Ledningsutskottets protokoll 2018-02-12, § 28

Skickas till kommunstyrelsen

Beslutet skickas till:
Barn- och utbildningschefen
Ekonom
Diariet

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 28 **Dnr 2018/98**
Patientsäkerhetsberättelse och kvalitetsberättelse för Elevhälsans medicinska insats Färgelanda kommun 2017

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att anta ”Patientsäkerhetsberättelse för skolhälsovården i Färgelanda kommun 2016” och hålla den tillgänglig för den som önskar ta del av den.

Ärendebeskrivning

Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska (MLA) har sammanställt Patientsäkerhetsberättelse för skolhälsovården 2017 för Färgelanda kommun, sektor Barn och utbildning.

Färgelanda kommun är via MLA och verksamhetschef skyldig att årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse av vilken ska framgå;

- Hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår
- Vilka åtgärder som har vidtagits för att öka patientsäkerheten, och
- Vilka resultat som har uppnåtts.

Beslutsunderlag

Sektor Barn och Utbildnings tjänsteskrivelse 2018-02-09.

Chefen för sektor Barn och utbildning informerar.

Skickas till kommunstyrelsen

Beslutet skickas till:
Barn- och utbildningschefen
Ekonom
Diariet

Barn- och utbildning
Barn- och utbildningschef
Helena H Kronberg
Telefon 0528-56 7201
helena.kronberg@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Patientsäkerhetsberättelse för skolhälsovården i Färgelanda kommun 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta "Patientsäkerhetsberättelse för skolhälsovården i Färgelanda kommun 2016" och hålla den tillgänglig för den som önskar ta del av den.

Ärendet

MLA (medicinskt ledningsansvarig skolsköterska) har sammanställt Patientsäkerhetsberättelse för skolhälsovården 2017 för Färgelanda kommun, sektor Barn och utbildning.

Färgelanda kommun är via MLA och verksamhetschef skyldig att senast varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse av vilken ska framgå;

1. Hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår
2. Vilka åtgärder som har vidtagits för att öka patientsäkerheten, och
3. Vilka resultat som har uppnåtts.

Susanne Korduner
Kommunchef

Helena Kronberg
Barn- och utbildningschef

Beslutet skickas till:
Barn- och utbildningschefen
Ekonom
Diariet

**Patientsäkerhetsberättelse
och kvalitetsberättelse
för Elevhälsans medicinska insats
Färgelanda kommun
2017**

Ansvarig för innehållet

Annika Sandgren

Skolsköterska med medicinskt ledningsansvar

Helena Kronberg

Verksamhetschef

Innehållsförteckning

Sammanfattning

Övergripande mål och strategier

Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet

Struktur för uppföljning/utvärdering

Uppföljning genom egenkontroll

Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

Samverkan för att förebygga vårdskador

Risikanalys

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

Hantering av klagomål och synpunkter

Sammanställning och analys

Samverkan med patienter och närstående

Resultat

Övergripande mål och strategier för kommande år

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur det systematiska patientsäkerhetsarbetet har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §

I texten hänvisas till paragrafer i

- Patientsäkerhetslagen, SFS 2010:659
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården, HSLF-FS 2016:40
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:40) om vårdgivares systematiska patientsäkerhetsarbete
- Föreskrifter (HSLF-FS 2017:41) om anmälan av händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada (lex Maria) från Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Sammanfattning

I Färgelanda kommun finns i början av 2017 200 % skolsköterska. Mellan april – augusti saknades 100 % skolskötersketjänst. From augusti har det funnits 150 % skolsköterska. Skolläkare köpts in under hela 2017.

Elevantalet i Färgelanda kommun totalt under 2017 ca 723 elever, Valbo skolan F-6 211 elever, Valbo 7-9 199 elever, Särskolan 11 elever, Högsäter 116 elever, Brukskolan 97 elever, Järbofriskola 53 elever, Stigens friskola 47 elever.

Tanken är skolskötersketjänsterna skall fördelas så att en skolsköterska har Valboskolan och särskolan (421 elever) samt Medicinskt ledningsansvar och ansvar för PMO och en skolsköterska har Högsätterskolan, Brukskolan samt friskolorna Stigen och Järbo (313 elever).

En hög belastning på kvarvarande 100 % skolsköterska som under april- augusti fördelade sin tjänst på alla grundskolorna.

Friskolornas avtal där de köper in skolsköterska avslutades from höstterminen 2017.

När friskolorna sades upp fördelades eleverna enligt följande: skolsköterska 100 % Valboskolan F-9 (Höjdenskolan inkluderade) 410 elever, särskolan 11 elever samt MLA och PMO uppdrag. Skolsköterska 50 % Högsäter 116 elever och Brukskolan 97 elever.

Fortsatt svårt att komma få en jämlik fördelning av eleverna i skolskötersketjänsterna.

- Under hälsosamtalen har det framkommit att elever med psykisk ohälsa är i stort sätt oförändrat från förra året. Viktigt att beakta att det fortsatt ligger högt.
- Fler elever uppger att de är trygga på skolan jämfört med förra året i åk 4 känner sig 97 % alltid eller oftast trygga i skolan och i åk 8 uppger 94 % att de alltid eller oftast känner sig trygga-
- Hälsfrågor i åk 8 angående ANDT visar fortsatt på att få elever använder tobak/alkohol

- Egenkontroll har under året mest varit riktad mot skolsköterskemottagningarnas utrustning samt PMO logg kontroll (journaler). Nytt medicinskt kyl har köpts in under 2017.
- Flera rutiner har utarbetats för att höja kvalitet och patientsäkerhet. Arbete fortgår med att utforma skriftliga lokala rutiner inom samtliga identifierade processer i verksamheten.

Övergripande mål och strategier

SFS 2010:659,3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap. 1§

Kravet enligt lagar och författningar på god vård, ändamålsenliga lokaler och kostnadseffektivitet ska uppnås. Målsättningen är att främja elevernas hälsa och utveckling. Verksamheten skall företräda eleverna och lyfta fram barnperspektivet samt ha ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv.

Genom ett strukturerat kvalitets- och utvecklingsarbete med egenkontroll, riskanalyser och uppföljningar ska verksamheten hålla hög kvalitet och vårdskador undvikas. Endast personal med rätt kompetens anställs. För skolsköterskor innebär det att vi kräver att man har utbildning till specialistsjuksköterska (barnsjuksköterska, distriktssköterska eller skolsköterska).

Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:659,3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Vårdgivaren, Barn och utbildningsnämnden, har det fulla ansvaret för de delar av Elevhälsan i grundskolan och grundsärskolan som lyder under Hälso- och sjukvårdslagstiftning. I detta innefattas den medicinska insatsen med skolsköterska och skolläkare samt delar av psykologens verksamhet.

Till verksamhetschef enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) har vårdgivaren utsett Barn och utbildnings verksamhetschef, Helena Kronberg som i sin tur överlåtit enskilda medicinska ledningsuppgifter till skolsköterska med medicinskt ledningsansvar (MLA) skolsköterska Annika Sandgren.

Struktur för uppföljning/utvärdering

SOSFS 2011:9 3 kap. 2 §

Verksamhetschefen har regelbundna möten, varje månad, med MLA och följer upp verksamhetens patientsäkerhetsarbete. MLA har skolsköterskemöte ungefär var fjärde vecka för professionsmöten där kvalitets- och utvecklingsfrågor är en del av innehållet.

PMO administratör/MLA (skolsköterska) ansvarar för kontroller av loggar i journalsystemet och ansvarar för information- och patientsäkerhetsfrågor.

Uppföljning genom egenkontroll

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2§, 7 kap. 2 § p2

Egenkontroll är systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i verksamhetens ledningssystem.

Metodbok för elevhälsans medicinska insats är inköpt av Göteborgs stad och uppdateras och kompletteras regelbundet. Medicinteknisk utrustning kontrolleras årligen. Rutin för avvikelser följs enligt Göteborgs Metodbok för elevhälsans medicinska insats. Varje skolsköterska är skyldig att rapportera avvikelser och dessa skall lämnas skriftligen till MLA och verksamhetschefen.

Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2

- Skoläkartjänst har köpts in under hela 2017
- Göteborgs metodbok uppdaterats och kompletterats regelbundet.
- PMO administratör (skolsköterska) har gått utbildning hos CGM.
- Utarbetat flöden i PMO för att underlätta arbetet och en likvärdighet i dokumentationen.
- Skolpsykolog har fått PMO
- Elever utan fullständigt personnummer läggs in datajournal systemet
- Medicinskt kylskåp har införskaffas under 2017.
- Skriftliga lokala rutiner har utarbetats: syn, hörsel, rygg, avvikelser samt arkivering av journal.
- Arbete med skriftliga lokala rutiner påbörjades under 2016 och kommer att fortgå.
- Ny hälsoenkät har införts med tanke på att hälsoenkäten skall ligga till grund för en elevhälsodatabas som är under uppbyggnad.
- Valboskolan har varit pilotskola i arbetet med att pröva samtyckesblankett för elevhälsodatabasen.
- Forskning och övrigt nyhetsflöde inom verksamhetsområdet följs.
- MLA och skolläkare har uppdaterat basapotek samt generell och akut delegation av läkemedel.
- Fortsatt samarbete med kostchefen och ansvarig i köken för att förenkla hanteringen av anmälan om specialkost och uppdatera den information som fanns.
- Möten och andra samverkansformer med andra vårdgivare som vi samarbetar med
- Regelbundna MLA träffar med MLA i Fyrbodals samt VG-regionen
- Föreläsning med anledning av ny lag, GDPR, införs 2018
- Utförda vaccinationer registreras i Svevac och till nationella vaccinationsregister, rapporteringen går via PMO och Svevac till nationella vaccinationsregistret.

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §, 7 kap. 3 § p 3

Skolsköterskor:

- MLA möten i Fyrbodals nätverk samt VG-regionens nätverk
- Möte med BVC för att titta över rutiner vid överlämningar.
- Deltagande i skolsköterskedagar

Verksamhetschef:

- Västbus lokal ledningsgrupp
- Vårdsamverkan – närsjukvård

Önskemål:

- Att skolsköterskan skall bli mer delaktig i sex och samlevnads arbete på Valboskolan 7-9.

Risicanalys

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §

Risicanalys är en del av kvalitetsarbetet. Generell risicanalys ska genomföras varje år. Detta gör att risker identifieras och analyseras och därmed möjlighet att åtgärda brister och förhindra risker.

Risicanalys görs vid införande av nya metoder eller material samt vid förändringar i verksamheten.

Identifierade risker:

- Skriftliga lokala rutiner saknas inom några områden
- Vissa skolsköterskemottagningarna delas med annan personal på skolan.
- Vakanser bland skolsköterskorna innebär risk att kontroller/uppföljningar av elever missas pga hög arbetsbelastning/mindre tid på respektive skola.
- Flera nyanlända elever flyttar runt vilket innebär risker att elever missas, elever förväxlas, felaktiga eller uteblivna vaccinationer.
- Nyanlända elever kan ibland ha flera olika journaler. Viktigt att slå ihop och överföra information samt arkivera den felaktiga journalen.
- Äldre elever har inte sammanhållen journal, det finns både papper och digitalt journalsystem.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

SFS 2010:659, 6 kap. 4 § och SOSFS 7 kap. 2 § p 5, HSLF-FS 2017:41

Avvikelser

Särskild blankett finns för personal att inrapportera avvikelser på. Avvikelsen utreds sen av MLA. Eventuellt görs detta tillsammans med den personal som rapporterat avvikelsen. Allvarliga avvikelser rapporteras omgående till verksamhetschef. Vårdgivaren har utsett MLA till anmälningsansvarig enligt Lex Maria. Om skadan är allvarlig gör MLA bedömningen i samband med utredningen om anmälan enligt Lex Maria behöver göras.

Vid varje terminsslut skall inkomna avvikelserapporter analyseras och återkopplas till skolsköterskegruppen och till verksamhetschef.

Inkomna avvikelser 2017:

Under 2017 inkom 7 stycken avvikelserapporter. I samtliga fall har ingen eller ringa vårdskada uppstått. Ingen avvikelse har föranlett Lex Maria anmälan.

Avvikelserna gäller kortfattat

- En gäller basprogram.
- Två gäller brist dokumentation.
- Två gäller brist i uppföljning kontroll elev
- En handlar om att journalhandlingar inte varit inlåsta i dokumentskåp.
- En handlar att skolsköterska varit inne i journal där hon inte har vårdkontakt.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 7 kap 2 § p 6

Klagomål och synpunkter tas emot, utreds och analyseras på samma sätt som avvikelser.

Sammanställning och analys

SOSFS 2011:9, 5 kap. 6 §, 7 kap.2 §

- Fler avvikelser rapporteras under 2017 jämfört med tidigare år.
- Inga allvarliga vårdskador har inträffat under året. Avvikelserna ledde till att skolsköterska fick varning och senare fick avsluta sin tjänst.
- Risken att allvarliga vårdskador ska inträffa i framtiden är låg.

Samverkan med patienter och närstående

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Elevhälsans medicinska insats strävar alltid efter ett samarbete med vårdnadshavare och elev. Eleven skall ha ett medinflytande som med tiden övergår till ett självbestämmande. Samverkan sker med elever och vårdnadshavare för att förebygga vårdskador främst genom kontakt via personliga besök, telefon eller brev i samband med hälsobesök, vaccinationer och utredningar.

Skolsköterskan deltar i föräldramöten i förskoleklass och i åk 7 varje år inför uppstart av läsåret. Elever och vårdnadshavare erbjuds möjlighet att medverka i patientsäkerhetsarbetet genom enkäter som delas ut i samband med hälsobesöket.

Vårdnadshavare har erbjudits att medverka på hälsosamtalet F-klass.

Till alla förskoleklass elever delas en informationsfolder ut till alla förskoleklass elever med information om elevhälsans medicinska insats, basprogram samt vart de kan vända sig vid synpunkter på verksamheten.

Resultat

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Resultat kan lämpligen redovisas i struktur-, process- och resultatmått. Då det tidigare inte funnits tydliga rutiner som beskrivit strukturen är detta svårt att mäta även om vi nu börjar få en del sådana rutiner klara. Fortsatt arbete för att upprätta och implementera fler lokala rutiner.

- Färgelanda Kommun har en god vaccinationstäckning i det Allmänna Nationella vaccinationsprogrammet.
- Basprogrammet har erbjudits alla elever.
- Alla nyanlända har erbjudits första hälsosamtal/besök samt uppvaccinerats i nära anslutning till sin skolstart.

Övergripande mål och strategier för kommande år

Mål:

- Stärka förutsättningarna för ett gott och säkert arbete som bedrivs av skolsköterskor och skolläkare.
- 100 % av eleverna blivit erbjudna på Hälsobesök
- 100 % av de nyanlända eleverna fått ett första hälsobesök samt kompletterande vaccinationer
- Scanna in och föra ihop pappersjournalen med datajournal i PMO
- Öka medvetenhet och delaktighet i patientsäkerhetsarbetet
- Kunna ta ut statistik från hälsosamtal
- Förbereda koppling med Nationell elevhälsodata bas
- Upprätta en informationssäkerhetsplan
- Upprätta extern läkemedelskontroll

Strategier.

- Utveckla dokumentationen
- Fortsätta arbetet med lokala rutiner innehållande kvalitetsmål så att vi har mätbara mål.
- Tillräckligt många rutiner är färdigskrivna med mätbara mål så att vi kan börja genomföra egenkontroll och mätningar av dessa.
- Regelbunden logg kontroll PMO

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 36

Dnr 2018/120

Yttrande över ansökan om godkännande som huvudman för utökning av befintlig fristående gymnasieskola vid Thoren Innovation School Uddevalla, dnr 32-2018:925

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att besvara Skolinspektionens remiss enligt följande:

Färgelanda kommun bedriver idag ingen egen gymnasieskola utan kommunens elever bereds främst plats inom Uddevalla gymnasieskola genom ett samverkans-avtal inom Fyrbodal. Eftersom kommunen köper samtliga platser är det till fördel för kommunens elever med ett brett urval av gymnasieskolor och program.

Den sammanlagda volymen elever från Färgelanda är i genomsnitt 65-70 elever per årskull. Denna volym ser ut att bestå under överskådlig framtid.

Om det under samma period sker en kraftig expansion av antalet platser inom samverkansområdet befarar kommunen att det kan leda till avsevärda kostnadsökningar. Skolinspektionen bör därför i sitt beslut tillse att det finns en efterfrågan på platser och därmed rimlighet i att utöka antalet platser inom sökta program. Vi ser också idag en ökad svårighet att rekrytera legitimerade lärare och en utökning av utbildningar kan då innebära en sänkning av kvaliteten.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) och Linda Jansson (M) yrkar att kommunen inte ska ha något att erinra mot ansökan

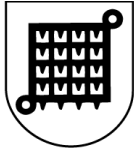
Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Yrkandena ställs under proposition. Ordföranden meddelar att ledningsutskottet beslutar att bifalla förvaltningens förslag

Ärendebeskrivning

Thoren Innovation School AB har ansökt hos Skolinspektionen om godkännande som huvudman för utökning av befintlig fristående gymnasieskola vid Thoren Innovation School Uddevalla i Uddevalla

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 36

kommun, från och med läsåret 2019/2020. Ansökan gäller el- och energiprogrammet, inriktning dator och kommunikationsteknik samt teknikprogrammet, inriktning information och medieteknik respektive design och produktutveckling.

Beslutsunderlag

Sektor Barn och utbildnings tjänsteskrivelse 2018-03-07

Barn och utbildningschefen informerar.

Sektor Barn och utbildning
Barn- och utbildningschef
Helena Kronberg
0528-56 7201
helena.kronberg@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Remissvar angående ansökan om godkännande som huvudman för utökning av befintlig fristående gymnasieskola vid Thoren Innovation School Uddevalla, dnr 32-2018:925

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att besvara Skolinspektionens remiss med barn- och utbildningschefens skrivelse daterad 2018-03-07.

Ärendebeskrivning

Thoren Innovation School AB har ansökt hos Skolinspektionen om godkännande som huvudman för utökning av befintlig fristående gymnasieskola vid Thoren Innovation School Uddevalla i Uddevalla kommun, från och med läsåret 2019/2020. Ansökan gäller el- och energiprogrammet, inriktning dator och kommunikationsteknik samt teknikprogrammet, inriktning information och medieteknik respektive design och produktutveckling.

Färgelanda kommun bedriver idag ingen egen gymnasieskola utan kommunens elever bereds främst plats inom Uddevalla gymnasieskola genom ett samverkansavtal inom Fyrbodalen. Eftersom kommunen köper samtliga platser är det till fördel för kommunens elever med ett brett urval av gymnasieskolor och program.

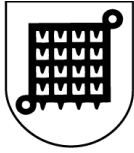
Den sammanlagda volymen elever från Färgelanda är i genomsnitt 65-70 elever per årskull. Denna volym ser ut att bestå under överskådlig framtid.

Om det under samma period sker en kraftig expansion av antalet platser inom samverkansområdet befarar kommunen att det kan leda till avsevärda kostnadsökningar. Skolinspektionen bör därför i sitt beslut tillse att det finns en efterfrågan på platser och därmed rimlighet i att utöka antalet platser inom sökta program. Vi ser också idag en ökad svårighet att rekrytera legitimerade lärare och en utökning av utbildningar kan då innebära en sänkning av kvaliteten.

Susanne Korduner
Kommunchef

Helena H Kronberg
Barn- och utbildningschef

Beslutet skickas till:
Skolinspektionen
Barn- och utbildningschef
Diariet

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

KLU § 37

Dnr 2018/125

Remissvar angående ansökan om godkännande som huvudman för fristående gymnasieskola från Lärlingsgymnasiet i Sverige AB, dnr 32-2018:1103

Ledningsutskottets förslag

Kommunstyrelsen beslutar att besvara Skolinspektionens remiss enligt följande:

Färgelanda kommun bedriver idag ingen egen gymnasieskola utan kommunens elever bereds främst plats inom Uddevalla gymnasieskola genom ett samverkans-avtal inom Fyrbodal. Eftersom kommunen köper samtliga platser är det till fördel för kommunens elever med ett brett urval av gymnasieskolor och program.

Den sammanlagda volymen elever från Färgelanda är i genomsnitt 65-70 elever per årskull. Denna volym ser ut att bestå under överskådlig framtid.

Om det under samma period sker en kraftig expansion av antalet platser inom samverkansområdet befarar kommunen att det kan leda till avsevärda kostnadsökningar. Skolinspektionen bör därför i sitt beslut tillse att det finns en efterfrågan på platser och därmed rimlighet i att utöka antalet platser inom sökta program. Vi ser också idag en ökad svårighet att rekrytera legitimerade lärare och en utökning av utbildningar kan då innebära en sänkning av kvaliteten.

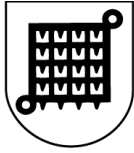
Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) och Linda Jansson (M) yrkar att kommunen inte ska ha något att erinra mot ansökan

Ulla Börjesson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Yrkandena ställs under proposition. Ordföranden meddelar att ledningsutskottet beslutar att bifalla förvaltningens förslag

Kommunstyrelsens Ledningsutskott

Forts KLU § 37

Ärendebeskrivning

Lärlingsgymnasiet i Sverige AB har ansökt hos Skolinspektionen om godkännande som huvudman för nyetablering av fristående gymnasieskola vid Lärlingsgymnasiet i Dalsland i Vänersborgs kommun, från och med läsåret 2019/2020. Ansökan gäller industritekniskt program, inriktning driftsäkerhet och underhåll respektive produkt och maskinteknik, samt fordonstekniskt och transportprogrammet, inriktning lastbil och mobila maskiner respektive transport.

Beslutsunderlag

Sektor Barn och utbildnings tjänsteskrivelse 2018-03-07

Barn och utbildningschefen informerar.

Skickas till
Kommunstyrelsen

Sektor Barn och utbildning
Barn- och utbildningschef
Helena Kronberg
0528-56 7201
helena.kronberg@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

**Remissvar angående ansökan om godkännande som huvudman för
fristående gymnasieskola från Lärlingsgymnasiet i Sverige AB,
dnr 32-2018:1103**

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att besvara Skolinspektionens remiss med barn- och utbildningschefens skrivelse daterad 2018-03-07.

Ärendebeskrivning

Lärlingsgymnasiet i Sverige AB har ansökt hos Skolinspektionen om godkännande som huvudman för nyetablering av fristående gymnasieskola vid Lärlingsgymnasiet i Dalsland i Vänersborgs kommun, från och med läsåret 2019/2020. Ansökan gäller industritekniskt program, inriktning driftsäkerhet och underhåll respektive produkt och maskinteknik, samt fordonstekniskt och transportprogrammet, inriktning lastbil och mobila maskiner respektive transport.

Färgelanda kommun bedriver idag ingen egen gymnasieskola utan kommunens elever bereds främst plats inom Uddevalla gymnasieskola genom ett samverkansavtal inom Fyrbodalen. Eftersom kommunen köper samtliga platser är det till fördel för kommunens elever med ett brett urval av gymnasieskolor och program.

Den sammanlagda volymen elever från Färgelanda är i genomsnitt 65-70 elever per årskull. Denna volym ser ut att bestå under överskådlig framtid.

Om det under samma period sker en kraftig expansion av antalet platser inom samverkansområdet befarar kommunen att det kan leda till avsevärda kostnadsökningar. Skolinspektionen bör därför i sitt beslut tillse att det finns en efterfrågan på platser och därmed rimlighet i att utöka antalet platser inom sökta program. Vi ser också idag en ökad svårighet att rekrytera legitimerade lärare och en utökning av utbildningar kan då innebära en sänkning av kvaliteten.

Susanne Korduner
Kommunchef

Helena H Kronberg
Barn- och utbildningschef

Beslutet skickas till:
Skolinspektionen
Barn- och utbildningschef
Diariet